Ukraine Fulbright at 25:

25-ліття
Програми
імені Фулбрайта в Україні

- 1992
- 2017

FULBRIGHT
UKRAINE

25th ANNIVERSARY

Редакційна колегія:
д. філол. н. Олена Галета, к. філол. н. Ірина Ділай,
к. філол. н. Ольга Кульчицька, к. соціол. н. Тетяна Решетняк,
д. філол. н. Галина Сиваченко, д. філол. н. Тетяна Шестопалова,
літ. ред. Катерина Щадило, д. філол. н. Тетяна Яхонтова
Літературний редактор: к. філол. н. Оксана Пашко
Редагування англомовних текстів: Ірена Халупа
Переклад з англійської: к. філол. н. Тетяна Некряч

25-ліття Програми імені Фулбрайта в Україні: Збірка есеїв. –
К.: АДЕФ-Україна, 2017. – 256 с.

Ювілейне видання відтворює 25–літню історію Програми імені Фулбрайта в Україні. У ньому зібрано есеї випускників Програми, що слугують промовистою ілюстрацією того, що ми вже звикли йменувати «фулбрайтівським досвідом» у його конкретнолюдському особистісному вимірі.

Тож запрошуємо Вас, шановна авдиторіє, увійти у світ не-буденного фулбрайтівського досвіду, ознайомитися з можливостями, що їх пропонує Програма для професійного й особистісного зростання, й відтак – зголошуватися на участь у конкурсі на отримання стипендії Фулбрайта!

© Програма імені Фулбрайта в Україні, 2017
© Мар'ян Лунів, дизайн, верстка, 2017

Щиро вдячні випускникам Програми імені Фулбрайта за дописи до цього видання й за люб'язно надані світлини.

Fulbright Ukraine has compiled a special 256 page publication documenting the Program's 25 year history and Fulbright alumni reminiscences. Through their essays, alumni illustrate in the best way possible what we call the "Fulbright experience" in its tangible, very personal dimension.

We would encourage you to take a moment to read about the Fulbright experiences, take note of the opportunities that exist for academic, personal and professional development, and consider applying for a Fulbright!

© Fulbright Program in Ukraine, 2017
© Marian Luniv, design, 2017

We express our sincere thanks to Fulbright Program alumni for their contributions to this publication and for the gracious use of their photographs.

Це видання здійснене за підтримки
Бюро у справах освіти та культури Державного департаменту США,
Відділу преси, освіти і культури Посольства США в Україні,
Інституту міжнародної освіти, Програми імені Фулбрайта в Україні,
Українського Фулбрайтівського кола, а також Інституту Кеннана.

This publication was made possible by generous support from
the U.S. Department of State's Bureau of Educational and Cultural Affairs,
the Public Affairs Section, U.S. Embassy in Ukraine,
Institute of International Education, the Fulbright Program in Ukraine,
Ukrainian Fulbright Circle and the Kennan Institute.

Views expressed by the authors are strictly their own and do not reflect those of the Fulbright Program in Ukraine.
Reprinting materials from the Fulbright at 25 Jubilee Book is encouraged, crediting the source.

Fulbright Ukraine at 25

1992-2017

25-ліття Програми імені Фулбрайта в Україні

Видавничий дім АДЕФ-УКРАЇНА
Київ
2017

Senator James William Fulbright
April 9, 1905 – February 9, 1995

Senator J. William Fulbright:

International educational exchange is the most significant current project designed to continue the process of humanizing mankind to the point, we would hope, that men can learn to live in peace — eventually even to cooperate in constructive activities rather than compete in a mindless contest of mutual destruction.... We must try to expand the boundaries of human wisdom, empathy and perception, and there is no way of doing that except through education.

[From remarks on the occasion of the thirtieth anniversary of the Fulbright Program, 1976]

Congratulatory Letter from Ambassador Marie L. Yovanovitch for Fulbright Ukraine's 25th Anniversary

It is an honor to congratulate the Fulbright Program in Ukraine on your 25th anniversary. The Fulbright Program has been at the heart of U.S.-Ukrainian academic ties since official relations between the United States and Ukraine began 25 years ago.

I was thrilled to return to Kyiv as U.S. Ambassador to Ukraine after having served here as the Deputy Chief of Mission from 2001 to 2004. While many things have changed over the years, Fulbright scholars and students remain models of academic excellence and integrity. It is a joy to greet the annual class of Ukrainian Fulbright participants before they depart for the United States, and welcome the talented American participants to Ukraine upon their arrival.

The Fulbright Program started in 1946 and became one of America's most valuable means of promoting mutual understanding among the people of the world. In the current era of disinformation, direct people-to-people ties are more critical than ever to promote our common values, solve global problems, and enrich human culture. International exchanges play a vital role in our foreign policy, and the Fulbright Program remains the United States' flagship exchange program. It continues to attract new generations of students, scholars, teachers and professionals, even as the achievements of its distinguished alumni build on the Fulbright legacy.

Nowhere is this truer than in Ukraine. The Fulbright Program started modestly here with a group of eight Ukrainian scholars in 1992. It has since grown into a renowned program with an active alumni network of almost 1000 Ukrainians and 700 Americans. The program evolved over the past 25 years as Ukraine faced new opportunities and challenges. For example, for the first time in 2017 the Fulbright Program sent three Ukrainian-language teachers to American universities in order to meet the growing demand for Ukrainian language instruction in the United States.

The U.S. Embassy is proud of our partnership with Marta Kolomayets and her dedicated staff at the Institute of International Education (IIE). They manage the Fulbright Program at a critical time in Ukraine's history. Marta's team boasts unrivaled relationships with institutions of higher learning and a deep commitment to U.S.-Ukrainian relations. Their efforts have nurtured collaboration among the best and brightest Ukrainian and American academics.

As we look forward to the next 25 years of Fulbright in Ukraine, I am confident we will fulfill the mission of the Fulbright program's namesake, the late Senator William J. Fulbright, who proposed a modest program with an immodest aim — "the achievement in international affairs of a regime more civilized, rational and humane than the empty system of power of the past."

On behalf of my colleagues at the U.S. Embassy in Ukraine, I thank you and wish you continued success.

Sincerely,

Marie L. Yovanovitch

Вітальний лист
Посла США Марі Л. Йованович
з нагоди 25-річчя Програми імені Фулбрайта в Україні

Для мене велика честь привітати Програму імені Фулбрайта в Україні з 25-річним ювілеєм. Програма стала осердям академічних зв'язків між США і Україною відтоді, як 25 років тому між цими країнами було встановлено дипломатичні відносини.

Не без сердечного хвилювання повернулася я до Києва як Посол Сполучених Штатів в Україні, де з 2001 по 2004 рр. працювала на посаді заступника керівника Місії. І хоча за ці роки сталося чимало змін, фулбрайтівці залишилися взірцем академічної досконалості і відданості. Дуже приємно щорічно проводити як зустрічі з українськими учасниками програми перед їхнім від'їздом до США, так і вітати талановитих американських фулбрайтівців на українській землі.

Програму імені Фулбрайта було започатковано у 1946 році, і вона стала одним з найцінніших для Америки шляхів встановлення й поглиблення взаєморозуміння між людьми в усьому світі. У наші часи дезінформації відчутно посилюється вагомість прямого, безпосереднього людського спілкування для поширення наших спільних цінностей, вирішення глобальних проблем та збагачення культури. Міжнародні обміни відіграють вирішальну роль у нашій закордонній політиці, і Програма імені Фулбрайта залишається тут істинним флагманом. Вона і далі залучає нові покоління студентів, дослідників, викладачів та інших фахівців, а досягнення її видатних випускників вибудовано на підмурку фулбрайтівських традицій.

Це особливо справедливо саме для України. Програма імені Фулбрайта скромно розпочалася тут у 1992 році групою усього лише з восьми учасників. Відтоді вона перетворилася на знаний проект, у якому активно задіяно майже тисячу українців і сімсот американців. Протягом 25-ти років діяльності в Україні Програма розвивалася з урахуванням нових можливостей для України, нових викликів. Наприклад, у 2017 році вперше в рамках Програми до американських університетів поїхало троє вчителів української мови, щоб задовольнити зростання попиту на вивчення української мови у США.

Посольство США пишається співпрацею з пані Мартою Коломиєць і усіма її відданими колегами в Інституті міжнародної освіти (IIE). Вони керують Програмою імені Фулбрайта у важкий час української історії. Команда пані Марти славиться міцними та партнерськими стосунками з вищими навчальними закладами і внеском у розвиток американсько-українських відносин. Їхніми зусиллями плекається співробітництво між найкращими і найвидатнішими українськими й американськими вченими.

В очікуванні наступних 25 років Програми Фулбрайта в Україні я глибоко переконана, що ми здійснимо задум її засновника, чиїм іменем названо Програму, – сенатора Вільяма Дж. Фулбрайта, який запропонував скромний проект з амбітною метою – «встановлення у міжнародних справах режиму більш цивілізованого, раціонального і гуманного, ніж пустопорожня система влади у минулому».

Від імені моїх колег з Посольства США в Україні я висловлюю вам подяку і бажаю подальших успіхів.

Щиро ваша,

Марі Л. Йованович

Congratulatory Letter from the Minister of Education and Science of Ukraine

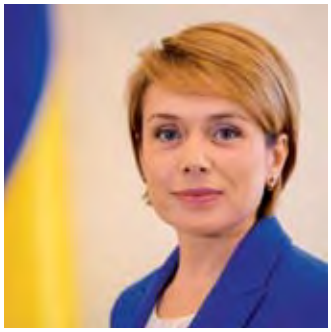

Sincere greetings on the occasion of Fulbright Ukraine's 25th anniversary!

The Fulbright Program is the world's most prestigious and influential academic exchanges program and one with a long history of establishing and deepening academic and cultural ties among the peoples of the world.

For over a quarter of a century the Fulbright Program in Ukraine has made significant contributions to the development of science and culture in our country. Through its Ukrainian and American Fulbright grantees the Program promotes reforms and disseminates innovative practices in education and academia.

Throughout these past 25 years, Ukrainian Fulbright Program participants were prominent figures in the fields of culture, education, science and the arts, in particular, presidents and vice presidents of Ukrainian institutions of higher learning: Ihor Koval, rector of Odesa I.I. Mechnikov National University, Mykhailo Zahirniak, Kremenchuk Mykhailo Ostohradskyi National University rector, Viacheslav Briukhovetsky, National University of Kyiv-Mohyla Academy honorary President, Serhiy Kvit, former President of the National University of Kyiv-Mohyla Academy and Ukraine's 9th Minister of Education and Science (2014-2016), Yevhen Trushliakov, vice rector of the Admiral Makarov National Shipbuilding University, Maria Zubrytska, Lviv Ivan Franko National University vice rector, Ivanna Bakushevych, vice rector of the Ternopil Institute of Social and Information Technologies and others.

Fulbright Alumni also include prominent writers, literary critics and artists who have made a significant contribution to the development of Ukrainian literature, culture and the arts: writers Oksana Zabuzhko, Oleksandr Irvanets, Yuriy Andrukhovych, Mykola Riabchuk, Ihor Poshyvailo, director of the National Heroes Memorial Complex of the Heavenly Hundred – Museum of the Revolution of Dignity, Eleonora Solovey, literary critic and member of the Taras Shevchenko National Prize Committee. Among the Program's scholars are many young people for whom the Fulbright experience has offered new opportunities and has helped them grow in their professional lives which in turn, have allowed them to use their new expertise to help Ukrainian society advance through innovation and knowledge. Oleksiy Molchanovsky, co-founder of the Prometheus project, an open online platform providing educational coursers (MOOC) for universities, students and enthusiasts is but one example of this new breed of Fulbright alumni.

I am thankful that such programs as Fulbright exist in Ukraine. I wish you great success and further growth in fulfilling your Fulbright mission.

Happy anniversary, Fulbright!

Liliya Hrynevych
Minister of Education and Science of Ukraine

Вітальний лист
Міністра освіти і науки України

Щиро вітаю Програму академічних обмінів імені Фулбрайта в Україні з 25-річчям!

Програма імені Фулбрайта є найповажнішою та найвпливовішою програмою академічних обмінів у світі із найдовшою історією, яка налагоджує глибокі культурні зв'язки між народами.

За чверть сторіччя своєї діяльності в Україні Програма зробила значний внесок у розвиток нашої науки і культури. Програма сприяє реформам та поширює інноваційні практики у різних галузях освіти і науки України через своїх українських та американських учасників – фулбрайтівців.

У різні роки випускниками Програми імені Фулбрайта були відомі діячі у галузі культури, освіти, науки та мистецтва, зокрема, ректори та проректори українських вищих навчальних закладів: Ігор Коваль, ректор Одеського національного університету імені І.І. Мечникова; Михайло Загірняк, ректор Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського; В'ячеслав Брюховецький, почесний президент Національного університету «Києво-Могилянська академія»; Сергій Квіт, екс-президент Національного університету «Києво-Могилянська академія» та 9-й Міністр освіти і науки України (2014 – 2016 рр.); Євген Трушляков, проректор Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова; Марія Зубрицька, проректор Львівського національного університету імені І.Франка; Іванна Бакушевич, проректор Тернопільського інституту соціальних та інформаційних технологій та інші. До когорти фулбрайтівців також належать видатні письменники, літературознавці та діячі мистецтв, які зробили вагомий внесок у розвиток української літератури, культури та мистецтва: Оксана Забужко, Олександр Ірванець, Юрій Андрухович, Микола Рябчук; Ігор Пошивайло, директор Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції гідності; Елеонора Соловей, літературознавець, член Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка. Серед стипендіатів Програми багато молоді, для якої вона відкриває нові професійні можливості та допомагає розкрити науковий і життєвий потенціал на користь розвитку українського суспільства і держави. Не можемо не згадати Олексія Молчановського, співзасновника українського громадського проекту масових відкритих онлайн-курсів «Prometheus», головною метою якого є надання онлайн-доступу до курсів університетського рівня всім охочим.

Я рада, що в Україні є такі програми, зичу вам розвитку, вдосконалення і подальшого росту.

Зі святом!

Лілія Гриневич,
Міністр освіти і науки України

Congratulatory Letter from the Director of the Office of Academic Exchanges

This year we mark a quarter century of diplomatic relations between the United States and Ukraine, as well as 25 years of the Fulbright Program operating in an independent Ukraine. I have worked closely with Ukraine in various capacities for this entire period and am delighted to join you in celebrating both milestones.

The Fulbright Program is the flagship international educational exchange program sponsored by the U.S. government. It is designed to increase mutual understanding between the people of the United States and the people of other countries. Fulbright has been particularly fruitful in Ukraine: over 1,700 scholars and students have taken part in the Fulbright Program, which includes approximately 1,000 Ukrainians and 700 Americans. The breadth of the program in Ukraine is impressive: we have Fulbright alumni all across the country, and have seen American Fulbrighters sharing their expertise in cities both large and small. As Ukraine has matured, so has Fulbright. Twenty-five years ago our focus was on economics, law and American studies; today we have Fulbrighters in those fields and in a wide range of other academic and professional disciplines.

All this good work would not be possible without the support of our colleagues at the U.S. Embassy in Kyiv and the Kyiv Fulbright Office. Ukraine is one of only a handful of large countries to have a separate Fulbright office dedicated to administering the Fulbright Program in partnership with the Institute of International Education. I would like to thank the current director of the Fulbright Office, Marta Kolomayets, and her very capable staff, as well as to acknowledge Marta's distinguished predecessors, including Bill Gleason, Marta Bohachevsky-Chomiak and Myron Stachiw.

The past 25 years have brought important changes to Ukraine. The Bureau of Educational and Cultural Affairs is proud that the Fulbright Program has made a positive contribution and looks forward to the next 25 years of Fulbright in a thriving, democratic and prosperous Ukraine.

Mary E. Kirk
Director, Office of Academic Exchanges
Bureau of Educational and Cultural Affairs
United States Department of State

Вітальний лист директора Офісу програм академічних обмінів Держдепартаменту США

Цього року ми відзначаємо чверть століття дипломатичних відносин між Сполученими Штатами та Україною, а також 25-ту річницю діяльності Програми імені Фулбрайта в незалежній Україні. Упродовж цього періоду я тісно співпрацювала з Україною, посідаючи різні посади, і дуже щаслива, що можу відсвяткувати обидві ці події разом з вами.

Програма імені Фулбрайта – флагман міжнародних освітніх програм з обміну, які працюють за підтримки уряду США. Її призначення – поглиблювати взаєморозуміння між народом Сполучених Штатів і народами інших країн. Програма імені Фулбрайта виявилася надзвичайно плідною саме в Україні: понад 1700 науковців і студентів взяли в ній участь, з них приблизно 1000 українців і 700 американців. Розмах Програми в Україні вражає: її випускники працюють в усіх куточках країни, а фулбрайтівці-американці ділилися своїм досвідом і знаннями як у великих, так і в маленьких містах. Україна розвивалася, йшла уперед, і разом з нею йшла уперед Програма імені Фулбрайта. Двадцять п'ять років тому в центрі нашої уваги були економіка, право і американські студії; нині ми маємо фулбрайтівців не лише в цих галузях знань, а й широкому спектрі інших наукових дисциплін і професій.

Уся ця корисна діяльність стала можливою завдяки допомозі й підтримці наших колег з Посольства Сполучених Штатів у Києві і київського Офісу Програми імені Фулбрайта. Україна належить до небагатьох великих країн, що мають окремий Фулбрайтівський офіс, який здійснює керівництво Програмою у співробітництві з Інститутом міжнародної освіти (IIE). Мені хочеться висловити подяку пані Марті Коломиєць, нинішньому директору Офісу Програми імені Фулбрайта, і її відданим і сумлінним співробітникам. Мені хочеться віддати належне усім високоповажним попередникам пані Марти – Біллу Ґлісону, Марті Богачевській-Хомяк і Мирону Стахіву.

Останні 25 років принесли в Україну чимало вагомих змін. Бюро з питань освіти і культури пишається тим, що свій позитивний внесок зробила і Програма імені Фулбрайта. Ми віримо, що на Програму чекають наступні 25 років діяльності у квітучій, демократичній, заможній Україні.

Мері Е. Кірк,
директор Офісу програм академічних обмінів
Бюро з питань освіти і культури
Держдепартаменту США

Greetings from the President of the Institute of International Education

On behalf of IIE, I would like to congratulate the Fulbright Program in Ukraine on its 25th Anniversary.

IIE is privileged to administer the Fulbright Program on behalf of the U.S. Department of State Bureau of Educational and Cultural Affairs, to promote peace and mutual understanding between cultures. We are pleased to have this opportunity to join you in celebrating this important milestone.

The Fulbright Program was opened in Ukraine at the beginning of 1992, not long after Ukraine attained independence in 1991. Its goal was and remains to increase the mutual understanding between people of the United States and Ukraine through scholarly and research exchanges. Since the inception of the Fulbright Program in Ukraine, nearly 1000 Ukrainian scholars, students, and professionals have traveled to the United States for research or study in U.S. institutions of higher education. During the same period, 700 U.S scholars, students, and professionals have participated in the Fulbright Program in Ukraine as university lecturers, researchers, and consultants.

This jubilee book highlights some of the most outstanding students, scholars and researchers that have taken part in the Ukrainian Fulbright program over the past 25 years. Alumni of Ukrainian Fulbright programs play an active role in Ukraine's intellectual and civic communities. They develop and sustain academic and educational programs at institutions of higher education throughout Ukraine, and they participate in academic events, publish articles, perform, and contribute to scholarly discourse in Ukraine and around the world.

In 2017, the Fulbright Program celebrates significant anniversaries in 14 countries: Ukraine, Cyprus, Finland, Germany, Hungary, Indonesia, Japan, Lithuania, Morocco, South Korea, Sri Lanka, Sweden, Vietnam and Zimbabwe. These connections have ranged from twenty-five to sixty-five years. Fulbright anniversaries like this one are reminders of the impact of decades of educational exchange on bilateral relations, as well as the robust connections between students and scholars and the important work that they do.

Celebrations such as the Fulbright photography exhibit, the concert at the Philharmonic, and films and lectures by Fulbright alumni that mark the Ukrainian Fulbright Jubilee are part of the rich commemoration of the formalization of relationships between the United States and partner countries. We are delighted that so many members of the Ukrainian Fulbright community are joining in this celebration, and we are grateful for the participation of representatives of both the U.S. and Ukrainian governments at the highest levels.

We look forward to many more years of collaboration!

Allan E. Goodman
President and Chief Executive Officer
Institute of International Education

Вітання від Президента Інституту міжнародної освіти

Від імені IIE – Інституту міжнародної освіти – я радий привітати Програму імені Фулбрайта в Україні з 25-ю річницею її діяльності. IIE має честь керувати Програмою імені Фулбрайта в Україні під егідою Бюро з питань освіти і культури Держдепартаменту США, з метою налагоджувати мир і взаєморозуміння між різними культурами. Ми щасливі, що можемо приєднатися до вас для святкування такої важливої події.

Програма імені Фулбрайта прийшла до України на початку 1992 р., майже одразу після проголошення в державі незалежності. Метою Програми було й залишається поглиблення взаєморозуміння між народами Сполучених Штатів і України шляхом науково-дослідних обмінів. Відтоді майже 1000 українських вчених, студентів і митців побували у Сполучених Штатах для проведення наукових досліджень та навчання у американських вищих навчальних закладах. Упродовж того самого періоду 700 американських науковців, студентів та митців взяли участь в Програмі імені Фулбрайта: вони читали лекції в українських університетах, проводили наукові розвідки та консультації.

Це ювілейне видання представляє низку найяскравіших студентів, вчених та дослідників – учасників Програми імені Фулбрайта за останні 25 років. Українські фулбрайтівці відіграють помітну роль в інтелектуальному й громадському житті своєї країни. Вони розробляють і розвивають наукові й освітні програми у вищих навчальних закладах по всій Україні, беруть участь у наукових заходах, публікують статті, читають лекції, сприяють поступу наукового дискурсу як в Україні, так і в усьому світі.

У 2017 році Програма імені Фулбрайта святкує визначні річниці в 14 країнах – це Україна, Кіпр, Фінляндія, Німеччина, Угорщина, Індонезія, Японія, Литва, Марокко, Південна Корея, Шрі-Ланка, Швеція, В'єтнам і Зімбабве. Ці зв'язки тривають у діапазоні від 25-ти до 65-ти років. Подібні фулбрайтівські річниці – це привід згадати про той потужний вплив, який впродовж десятиліть здійснювали освітні обміни і на двосторонні відносини, і на зміцнення зв'язків між студентами і науковцями у їхній важливій праці.

Ювілейні заходи – фотовиставка фулбрайтівців, концерт у Філармонії, фільми та лекції випускників Програми імені Фулбрайта на честь святкування її 25-річчя – знаменують, зокрема, закріплення відносин між Сполученими Штатами і країнами-партнерами. Ми безмежно втішені, що так багато українських фулбрайтівців долучилися до святкування ювілею Програми, і ми щиро вдячні урядовцям найвищого рівня обох країн – Сполучених Штатів і України – за участь в урочистостях.

Ми плекаємо надію, що попереду на нас чекають роки і роки плідної співпраці!

Алан Е. Гудмен,
Президент Інституту міжнародної освіти

A Word from the Director

Fulbright Ukraine:
A Vibrant Community Building
A Strong and Prosperous State

Fostering these – leadership, learning, and empathy between cultures – was and remains the purpose of the international scholarship program … It is a modest program with an immodest aim – the achievement in international affairs of a regime more civilized, rational and humane than the empty system of power of the past…
Sen. J William Fulbright

So many friendships, partnerships, adventures and challenges make up Fulbright Ukraine's album of memories, compiled in this jubilee publication to celebrate the program's 25th anniversary.

As Fulbright Ukraine celebrates its silver jubilee, we salute more than 1000 Ukrainians who have traveled to the United States to study, teach, explore and do research and more than 700 Americans who have had the opportunity to do the same in Ukraine. In their roles as cultural ambassadors they have not only taught each other respect and tolerance, but in the process, learned something about themselves.

I have the privilege of sending some of Ukraine's best and brightest every year to the United States to pursue their goals and make their dreams a reality and watch them return to Ukraine to share their knowledge with others, whether it be to launch a new course at their alma mater or start up an NGO that deals with wounded veterans' needs, set up an innovative art space or work on decentralization issues for local government.

It is just as exciting for me to witness our American scholars working with their Ukrainian counterparts to help with medical school curriculum reform, or U.S. journalists helping students establish college radio stations, or NY theater directors rummaging through archives to bring back to life the forgotten masterpieces of Ukrainian theater, annihilated by Soviet rule.

It is a real thrill to see eager American students straight out of college come to Ukraine to teach English and become inspirational friends for Ukrainian soldiers returning from the war or enchanting English-language storytellers for kids in orphanages.

Over these 25 years, the Fulbright Program in Ukraine has demonstrated that it can be a model of diversity; it adapts to change and finds flexible solutions to challenges. With the illegal annexation of Crimea by Russia and the war in the Donbas, we have paid particular attention to the safety of our Fulbright grantees; research and travel to those regions has been strictly curtailed. Over the past years our grantees have explored the consequences of the war, such as the migration of over 1.5 million internally dis-

Слово директора Програми імені Фулбрайта в Україні

Фулбрайт Україна:
Динамічна громада для розбудови сильної, процвітаючої держави

Плекати лідерство, науку та культурне взаєморозуміння було і залишається метою цієї міжнародної стипендійної програми. Це скромна програма з нескромною метою – розбудувати на міжнародній арені більш цивілізовані, раціональні та гуманні режими, ніж минулі порожні системи влади...

Сенатор Вільям Фулбрайт

Альбом фулбрайтівських спогадів це безліч дружб, викликів та спільних проектів, що зібрані у цьому ювілейному виданні для відзначення 25-ліття Програми імені Фулбрайта в Україні.

Святкуючи срібний ювілей Програми, ми вітаємо понад тисячу українців, кому вона дала можливість навчатися, викладати та проводити наукові дослідження в Сполучених Штатах. Ми вітаємо сотні американців, які працювали, викладали та навчалися в Україні. У ролі культурних послів своїх країн, ці науковці та студенти не лише навчили один одного взаємної поваги та толерантності, вони водночас повірили у власні сили й розкрили свій внутрішній потенціал.

Мені випала честь відправляти в Сполучені Штати найкращих українських студентів та науковців, щоб вони в атмосфері академічної свободи та безмежних можливостей здійснили свої наукові мрії та цілі. Вони повертаються в Україну іншими людьми і радо передають своє нове знання іншим, започатковують нові курси в своїх університетах, засновують громадські організації, щоб допомогти пораненим воїнам, створюють інноваційні художні центри, працюють над проблемами децентралізації в місцевих органах влади.

Надзвичайно цікаво бути свідком того, як американські науковці працюють зі своїми колегами в Україні: лікарі реформують українську систему медичного навчання, журналісти засновують студентське радіо в українських університетах, в припилених архівах нью-йоркські режисери знаходять втрачені шедеври українського театру, що були заборонені радянською владою, і надають їм нове, вільне й сучасне життя.

Надихає, коли бачиш, як новоспечені американські абітурієнти, які щойно отримали дипломи і приїхали в Україну, щоб навчати англійської мови, стають натхненними друзями українських ветеранів, що повертаються з АТО, і героями вихованців у дитячих будинках, яким вони розповідають про далеку Америку і світ, який ці дітки мріють колись побачити.

Упродовж 25 років Програма Фулбрайта в Україні продемонструвала, що вона є моделлю різноманітності, адаптуючись до змін, гнучко й винахідливо вирішуючи проблеми. Після того, як Росія анексувала Крим та розгорнула війну на Донбасі, ми особливо піклуємося про безпеку наших студентів та науковців, дослідження та поїздки на окупованих територіях є суворо обмежені. Протягом останніх років наші стипендіати вивчали такі теми, як наслідки війни, долі понад 1,5 мільйона вимушених переселенців Донбасу, повернення до цивільного життя тисяч поранених ветеранів, що потерпають від фізичних та емоційних травм, а також волонтерські рухи, які підтримують українських воїнів усіма можливими способами.

Сьогодні наші американські та українські науковці, дослідники та студенти зосереджені на вивченні питань альтернативних джерел енергії для України, європейської інтеграції, боротьби з корупцією, дезінформації, торгівлі людьми, переселенців, суспільного відродження, посттравматичних стресових розладів, прав ветеранів, освітньої реформи, інформаційних систем, ролі неурядових організацій в Україні тощо.

У цьому академічному році завдяки гранту Державного департаменту США об' єднання випускників Програми «Українське Фулбрайтівське коло» зорганізувало серію лекцій в університетах, що через війну в Донбасі були змушені переїхати до менших міст України, куди стипендіати Фулбрайта не подорожують аж так часто. Цей двомісячний проект (вересень-листопад 2017) з 75 лекцій розширить інформаційну підтримку Про-

placed people to other towns and cities and the thousands of wounded veterans suffering from both physical and emotional scars, and the volunteer movements which support the war effort in countless ways.

Today our U.S. and Ukrainian scholars, researchers and students explore such cutting edge issues as alternative energy sources for Ukraine, European integration, corruption, disinformation, human trafficking, IDPs (internally displaced persons), PTSD (post-traumatic stress disorder), veteran rights, educational reform, IT systems, the role of non-governmental organizations in Ukraine, and more.

Thanks to a grant from the U.S. Department of State, our Fulbright Alumni Association, known as the Fulbright Circle (Kolo), was able to organize a series of 75 lectures at universities that were forced to relocate because of the war in the Donbas, or universities in smaller towns where Fulbright grantees rarely travel. The two-month project (September-November) will allow for wider outreach regarding the Fulbright Program and give students a glimpse of available opportunities. In this small, but important, way, the Fulbright Program is working to integrate Ukrainians into the Western world. By showing them the importance of academic freedom, vital for the free exchange of ideas, we help promote the development of a democratic society, advance knowledge, and empower future generations of leaders.

Together with the Kennan Institute, the Fulbright Program in Ukraine has also organized four leadership camps for IDP students, helping uprooted young people to explore their homeland and expose them to areas of their country they had previously not known.

And for this reason, the Fulbright Program in Ukraine also organizes lectures on the history of Ukraine and its citizens, such as the tragic anniversaries of the Holodomor of 1933, the deportation of Crimean Tatars in 1944, the Chornobyl nuclear accident of 1986, as well as lectures on culture, language, the arts, environmental issues, and contemporary politics. Over the last few years, we have held many a discussion on the meaning of revolutions, in particular the 2014 Revolution of Dignity and the development of civil society in Ukraine, the search for a national identity and Ukraine's rightful place within the European community.

Our interests are many and diverse: we have organized workshops on how to get published in Western academic journals, webinars on how to apply for a Fulbright, book presentations by Fulbright scholars, translation seminars, art exhibits by our grantees, and seminars by Fulbright specialists on topics like IT, rule of law, combating corruption, economic reforms, environmental issues, contemporary literature, and modern history.

We are very proud of our newest program, the FLTA (Fulbright Foreign Language Teaching Assistant), which began just this year and sends Ukrainians to the U.S. to teach Ukrainian language and culture.

грами Фулбрайта та ознайомить студентів з її можливостями. Цим малим, але важливим кроком, Програма Фулбрайта сприяє інтеграції українців у західний світ. Показуючи їм важливість академічної свободи, життєво важливої для вільного обміну думками, ми сприяємо розвитку демократичного суспільства, просуваємо науку та знання, розширюємо можливості для майбутніх поколінь лідерів.

Програма імені Фулбрайта в Україні разом з Інститутом Кеннана організувала чотири школи лідерства для студентів-переселенців, аби допомогти молодим людям, яких війна вигнала з рідних домівок, пізнати свій край, відкрити для себе ті частини України, що для них до цих пір були далекими й невідомими.

Програма Фулбрайта постійно проводить лекції, присвячені таким історичним темам, як трагічна річниця Голодомору 1932-33 років, депортація кримських татар 1944 року, чорнобильська катастрофа 1986 року, а також лекції про сучасну політику, екологічні проблеми, культуру, мову та мистецтво; влаштовує дискусії довкола питань, пов'язаних із революціями, зокрема довкола характеру Революції Гідності, розвитку громадянського суспільства в Україні, творення нової національної ідентичності й повновартісного входження України у європейську спільноту.

Ми проводимо семінари про те, як успішно публікувати свої праці в західних наукових журналах, як подавати заявки на стипендію Фулбрайта; презентуємо книги випускників Програми; організовуємо тренінги з перекладу, художні виставки; ініціюємо зібрання фахівців для обговорення широкого кола питань й викликів, що постали перед проєвропейською Україною в умовах російської агресії та нинішньої соціально-економічної ситуації.

Ми пишаємося нашою найновішою ініціативою - FLTA (Fulbright Foreign Language Teaching Assistant), що розпочалася цього року, й у рамках якої українці їдуть до США, щоб навчати американських студентів української мови та знайомити з українською культурою.

Я хочу подякувати Бюро з питань освіти та культури Державного департаменту США, Посольству США в Києві, зокрема Відділу преси, освіти і культури, та Інституту міжнародної освіти за їх невтомну підтримку Програми Фулбрайта.

Також хочу висловити вдячність Правлінню Українського Фулбрайтівського кола за те, що вони прагнуть створити міцну громаду випускників, яка продовжує підтримувати принципи та місію цієї Програми. Висловлюю свою сердечну подяку команді Офісу IIE/Фулбрайт у Києві за вашу відданість, ентузіазм і невтомні зусилля, щоб зробити Програму Фулбрайта життєдайним та інноваційним майданчиком для сприяння культурному взаєморозумінню, демократичним реформам та європейським цінностям.

IIE/Kyiv Office Stuff

I would be remiss on this 25th anniversary if I did not thank the Bureau of Educational and Cultural Affairs of the U.S. Department of State, the U.S. Embassy in Kyiv, in particular the Public Affairs Section, and the Institute of International Education for their tireless support of the Fulbright Program.

I also want to thank the board of the Fulbright Circle Alumni Association for its endeavors to build a strong alumni community, which continues to uphold the principles and mission of the Fulbright program. And, I want to express my heartfelt thanks to the team at the IIE/ Fulbright Office in Kyiv for your dedication, enthusiasm and tireless efforts to make the Fulbright Program a vibrant, innovative platform in promoting cultural understanding, democratic reforms, and European values.

I am confident that the next 25 years will be even more exciting for us, as a new generation of Ukrainian leaders emerges to build a strong, prosperous Ukraine through this flagship academic exchange initiative and more Americans discover the rich past, ever-changing present and the hopeful future of this young democracy.

I am very proud to be a part of this effort!

Marta Kolomayets
Director
IIE Representative Office
Fulbright Program in Ukraine

Я глибоко переконана, що у наступні 25 років Програма сприятиме появі нової генерації українських лідерів й обізнаних в українській історії та культурі американців, що надалі будуть відкривати багате минуле, завжди змінне теперішнє й сповнене надії майбутнє цієї молодої демократії.

Я пишаюся бути частиною великої фулбрайтівської родини з її благородними цілями й внутрішньо вмотивованою потребою працювати задля блага усієї громади.

Марта Коломиєць,
Директор
Представництво Інституту міжнародної освіти
Програма імені Фулбрайта в Україні

Greetings from the Head of the Board of "The Ukrainian Fulbright Circle" NGO

My best wishes to the Fulbright Program in Ukraine on the occasion of its 25th anniversary! My heartiest thanks to those who worked and are still working in the Fulbright office for their diligence, commitment, consideration, sincerity, respectfulness and that real cordiality anyone feels upon entering the Office. My greetings to all Ukrainian Fulbrighters, who have taken the advantage of the Program and either studied or did their research at the best U.S. universities (they number almost 1,000 today) and who, upon coming back, are changing for the better the academic life and university education in Ukraine, doing their best for the development of the Ukrainian state. My congratulations and thanks to all the Fulbrighters from the USA, who did their research or lectured in Ukraine, thus contributing to the improvement of Ukrainian educational and academic standards.

Once a Fulbrighter is forever a Fulbrighter, since the Fulbright community makes a very special circle, the network of leaders and like-minded people. That is why we chose the name "The Ukrainian Fulbright Circle" for the non-governmental organization of the alumni and alumnae of the Fulbright Program of Academic Exchange, founded at the end of 2013. Our Organization includes academics, lecturers, artists, university managers and social activists who work in various educational establishments and academic institutions all over Ukraine.

The Ukrainian Fulbright Circle started its activities during the Revolution of Dignity, so, among its first projects were the participation in the exhibition "The Women of Maidan" and the organization of the conference "Building up new Ukraine" with the assistance and support of the U.S. Embassy in Ukraine. Numerous round tables, presentations, artistic events, Summer and Winter schools of leadership and social enterprise for students of temporarily displaced universities from the ATO zone do not cover all the range of our activities. The Program of small grants supported by the Institute of International Education annually selects 15 – 20 projects of Fulbright scholars (research, artistic and publishing activities, as well as the support for participation in international conferences), which find their embodiment in hundreds of new publications, conference presentations, artistic events, etc.

Let me express my gratitude to each Fulbrighter for their endeavors meant to develop the Ukrainian academic and educational communities, the ideals of academic freedom, honesty, solidarity and responsibility, and also to promote the research and educational practices acquired during their work at the universities of the USA and other countries.

Today we are planning to unite all Fulbrighters in joint projects, to support their initiatives and thematic events, to contribute to the strengthening of our community for the sake of the best implementation of the values inherent in the Fulbright Program in the intellectual life of Ukraine.

We, Fulbrighters all over Ukraine, represent today various spheres of the state system, and the country's present and future depends, to a great extent, on us. We spread the high ideals of honesty and democracy, promote the open academic dialog and demonstrate our eagerness to accept new ideas in each academic and educational institution, in business and social sectors. Uniting our efforts will help achieve better results than if we worked individually.

Congratulations!

Respectfully,
Tetiana Yaroshenko
Head of Board, The Ukrainian Fulbright Circle
Vice-President for Research and Information Technology,
National University of Kyiv-Mohyla Academy

Вітання від голови правління ГО «Українське Фулбрайтівське Коло»

Щирі вітання Програмі імені Фулбрайта в Україні з 25-річчям діяльності! Уклінні вітання всім, хто працював чи працює нині в офісі програми, й щира подяка за Вашу активність, небайдужість, увагу, щирість, повагу й те справжнє родинне тепло, що відчуваєш, щойно переступивши поріг офісу. Вітання всім фулбрайтівцям з України, які скористалися можливістю програми та навчалися чи здійснювали дослідження в кращих університетах США (а таких вже майже 1000!) і, повернувшись, змінюють на краще науку та освіту в українських університетах, працюють для розбудови української держави. Вітання й подяка всім фулбрайтівцям зі США, які виконували дослідження чи викладали в Україні, примножуючи чи й впроваджуючи стандарти вітчизняної освіти і науки.

Кожен, хто стає фулбрайтівцем, стає ним назавжди, адже фулбрайтівська родина – особливе коло, мережа лідерів й однодумців. Саме так – Українське Фулбрайтівське Коло – ми назвали громадську організацію випускників Програм академічних обмінів імені Фулбрайта, що була створена наприкінці 2013 року. Серед членів нашої громадської організації нині науковці, викладачі, діячі культури та мистецтва, адміністратори університетів, громадські активісти, які працюють у різних навчальних закладах, освітніх установах та наукових інституціях різних куточків України.

Початок діяльності Українського Фулбрайтівського Кола припав на Революцію гідності, тож нашими першими проектами стала участь у проведенні виставки «Жінки Майдану» та організації конференції «Будуємо нову Україну» за сприяння Посольства США в Україні. Численні круглі столи, презентації, мистецькі акції, Літня та Зимова школи з лідерства та соціального підприємництва для студентів тимчасово переміщених університетів із зони АТО – це далеко не повний перелік активностей нашої громадської організації. Конкурсом малих грантів за підтримки Інституту міжнародної освіти щороку відбирається 15–20 проектів (дослідницьких, творчих, видавничих, підтримки участі у міжнародних наукових конференціях) випускників Програми – а це реалізація у сотнях нових публікацій, виступах на конференціях, мистецьких проектів тощо.

Дозвольте подякувати кожному з фулбрайтівців за зусилля задля розвитку українського наукового та освітянського середовища, ідеалів академічної свободи, чесності, солідарності, відповідальності, а також заради поширення сучасних дослідницько-викладацьких практик, опанованих під час закордонних стажувань в університетах США та інших країнах світу.

Сьогодні наші плани – об'єднати всіх фулбрайтерів у спільні проекти, допомогти в їхніх ініціативах, підтримати тематичні заходи і посприяти єднанню спільноти заради кращого відображення цінностей, що несе Програма імені Фулбрайта в Україні, в інтелектуальному житті країни.

Сьогодні ми, фулбрайтівці, у різних куточках України представляємо різні сфери державної системи, і від нас залежить її сьогодення та майбутнє. Впровадження високих ідеалів чесності, демократичності, відкритого наукового діалогу, готовності до нового – те, чим кожен із нас займається в науковому інституті, освітньому закладі, бізнес- і громадському секторі. Об'єднання наших зусиль допоможе досягти більших результатів, ніж кожен із нас поодинці.

Шануймося!

З повагою,
Тетяна Ярошенко,
голова правління
ГО «Українське Фулбрайтівське Коло»,
віце-президент з наукової роботи та інформатизації
Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

William Gleason
Fulbright Program in Ukraine Director, 1998-2000
U.S. Fulbright Scholar Program
Doane College, Crete, NE
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 1995-1998

I was a three time Senior Fulbright Scholar at the National University of Kyiv Mohyla Academy (1995-96, 1996-1997, 1997-1998). I also had the honor of being the founding Director of the Fulbright Program for Ukraine, from 1998-2000. My home University was Doane University in Nebraska. Until recently I have been the Coordinator for Eurasian Studies at the Foreign Service Institute within the U.S. Department of State, and have returned to Ukraine every year to write and to teach.

My teaching area while at Kyiv Mohyla in the 1990s was the history of the 20th century and the history of globalization. I also helped to sponsor the first national conference on civic education in Ukraine, which took place in December 1997. That conference brought together 75 secondary education teachers from across Ukraine to discuss how to teach civic education in the schools.

When I stepped into the position of Director of Fulbright in Ukraine, where were less than 15 Fulbright scholars, both ways (America to Ukraine and Ukraine to America). By the time I left the position that number had grown to well over 20 scholars and teachers, a healthy and exciting expansion. In addition to these numbers, the program now included research and teaching on environmental studies and gender studies. These programs broadened the appeal of Fulbright and brought Ukraine into line with what was happening academically and culturally in the West. It is something we can all be proud of. Since that time, the Fulbright Program has expanded even more to include new age groups and new areas of teaching and study. This history is worth celebrating and remembering as we move forward into the 21st century.

Тричі я був стипендіатом Програми імені Фулбрайта для науковців у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (1995–1996, 1996–1997, 1997–1998). Я також мав честь бути директором-засновником Програми імені Фулбрайта в Україні з 1998 по 2000 рр. Мій рідний університет – Дуейн у штаті Небраска. Донедавна я працював координатором Євразійських досліджень в Інституті закордонної служби при Держдепартаменті США і приїжджав до України щороку писати й викладати. У Києво-Могилянській академії в 1990-ті роки я викладав історію XX століття та історію глобалізації. Крім того, я допоміг організувати спонсорську підтримку для Першої всеукраїнської конференції з питань громадянської освіти, яка відбулася у 1997 році. На цій конференції зібралося 75 вчителів середніх шкіл з усієї України, щоб обговорити методику викладання громадянської освіти в школах.

Коли я посів посаду директора Програми імені Фулбрайта, вона нараховувала лише 15 учасників з обох країн (американці в Україні та українці в Америці). На момент, коли я пішов з цієї посади, їх чисельність перевищила 20 науковців і викладачів, і це було здорове і позитивне зростання. З'явилися нові сфери дослідження: проблеми екології та ґендерні студії – ці напрями посилили інтерес до Програми і наблизили Україну до наукового і культурного життя на Заході. Цим ми дійсно можемо пишатися. Відтоді Програма імені Фулбрайта розрослася ще більше, залучивши інші вікові категорії та нові сфери викладання і навчання.

Цю історію варто відсвяткувати і пам'ятати, рухаючись далі у XXI столітті!

Вільям Ґлісон,
Директор Програми 1998-2000 рр.

Martha Bohachevsky-Chomiak
Fulbright Program in Ukraine Director, 2000-2006
U.S. Fulbright Scholar Program
National Endowment for the Humanities, Washington, DC
Kyiv Taras Shevchenko National University, Kyiv, 1992-1993
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 1997-1998

I began teaching in the 1960's, a vibrant period of unrest and reassessment of the roles of American universities in the understanding and practice of American democracy. Half a century later Ukrainians are on a similar journey, active in social and political causes they are attempting to give their independence and fledgling democracy meaning and substance.

When offered the Director of the Fulbright Program in Ukraine position, I knew it was my duty to do accept. I had been a teacher and a researcher in Ukraine on a Fulbright Program, now it was up to me to help in the administrative sphere of the program itself.

Ukraine's Fulbright celebrates its Silver Anniversary at a time when the country is at war, defending itself against an aggressive neighbor determined to undermine not only its democratic aspirations but also its very existence. This anniversary also marks the centenary of Ukraine's attempts to establish a modern democratic state. Despite earlier failed attempts, the Ukraine of today is determined to succeed, developing its educational system to support free thinking, progress and growth, understanding that education is the key to development and success.

Я розпочала викладання у 1960-ті роки, у бурхливий період неспокою й переоцінки ролі американських університетів у розбудові американської демократії. Минуло півстоліття – і у подібну подорож вирушили українці, соціально і політично активні, які прагнуть наповнити реальним значенням і сутність незалежності, і новонароджену демократію. Коли мені запропонували посаду директора Програми імені Фулбрайта в Україні, я відчула, що прийняти її – мій обов'язок. До того я викладала і вела наукову роботу в Україні в рамках цієї Програми, а тоді прийшов час зробити свій внесок до адміністративної складової Програми.

Програма імені Фулбрайта святкує свій срібний ювілей у часи, коли в країні йде війна, коли країна борониться від агресивного сусіда, налаштованого підірвати не лише її демократичні прагнення, а й саме існування держави. У цьому році також відзначається сторіччя намагань України заснувати сучасну демократичну державу. Попри попередні невдалі спроби, сьогочасна країна повна рішучості здобути перемогу, розвиваючи систему освіти для підтримки свободи мислення, прогресу і зростання, розуміючи, що освіта є ключовим чинником для розвитку й успіху. Десять років пішло на те, щоб з невеличкого проекту, керованого Посольством США у Києві, сформувалася потужна Програма імені Фулбрайта в Україні, яка гідно святкує ювілей.

> *Despite earlier failed attempts, the Ukraine of today is determined to succeed, developing its educational system to support free thinking, progress and growth, understanding that education is the key to development and success.*

Fulbright Alumni Conference Participants, Lviv, October 2005

It took a decade for the Fulbright Program in Ukraine to evolve from a project run out of the U.S. Embassy in Kyiv into the Fulbright Program joyfully celebrating its anniversary.

We faced two major problems: to convince the top administrators of Ukrainian universities that it was in their interest to have their faculty experience U.S. educational facilities first hand and to convince Ukrainian scholars that the chance to apply was a real one and a declined application does not reflect failure on their part.

Throughout this period we had the support, financial and moral, of U.S. Department of State.

Ukrainian scholars rallied, expanded the activities of the Fulbright Alumni Association, popularized the Newsletter, organized conferences. The Fulbright Program in Ukraine established itself as an important element in Ukraine's intellectual life, and remains such.

My tenure as Ukraine Fulbright country director was challenging, time-consuming and often physically exhausting, but it was a major highlight in my life a in my career.

> *Ukrainian scholars rallied, expanded the activities of the Fulbright Alumni Association, popularized the Newsletter, organized conferences. The Fulbright Program in Ukraine established itself as an important element in Ukraine's intellectual life, and remains such.*

Martha Bohachevsky-Chomiak interview with local TV channel, Horlivka, Donetsk oblast, April 2005

Ukrainian Fulbrighters Eleonora Solovey and Viacheslav Briukhovetsky with IIE President Allan Goodman, Kyiv, October 2002

Перед нами постали дві великі проблеми: перша – переконати керівництво українських університетів, що в їхніх інтересах надати можливість своїм викладачам безпосередньо скористатися освітнім досвідом американських університетів, друга – переконати українських вчених, що подати проект цілком реально, а відхилений проект зовсім не означає невдачу.

Протягом усього цього періоду ми отримували підтримку – як фінансову, так і моральну, від Держдепартаменту США.

Українські науковці згуртувалися, розширювали діяльність Асоціації випускників Програми, організовували конференції, заснували інформаційний бюлетень. Програма імені Фулбрайта в Україні перетворилася на важливу частину інтелектуального життя і залишається такою і нині.

Моя робота на посаді директора Програми імені Фулбрайта була нелегка, забирала багато часу і сил, але для моєї кар'єри то був зіковий час.

Марта Богачевська-Хомяк,
Директорка Програми 2000 -2006 рр.

> ***Попри попередні невдалі спроби, сьогочасна країна повна рішучості здобути перемогу, розвиваючи систему освіти для підтримки свободи мислення, прогресу і зростання, розуміючи, що освіта є ключовим чинником для розвитку й успіху.***

Myron O. Stachiw
Fulbright Program in Ukraine Director, 2006-2012
U.S. Fulbright Scholar Program
Roger Williams University, Bristol, RI
Institute of Ethnology,
National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv, 2004-2006

I arrived in Lviv in the fall of 2004 as a Fulbright Scholar to study and participate in the efforts of Ukrainian scholars to document and preserve the traditional culture of the people who lived in the territories contaminated by fallout from the 1986 Chornobyl nuclear disaster. Earlier that summer I had organized a group of scholars from the Lviv Institute of Ethnology, veterans of many expeditions into the Chornobyl Zone, to guide me on a two-week tour of the Polissia region to visit a number of still-occupied and evacuated villages. Little did I know that over the next several months I would become witness to and participant in a key event in Ukraine's history – the Orange Revolution and its aftermath.

I moved to Kyiv shortly before the second round of the 2004 presidential election. We were scheduled to leave for a two-week expedition into the 30 km. Chornobyl exclusion zone organized by a special branch of the Ministry of Emergency Situations. We were to live in Chornobyl, visit and document a number of the abandoned villages and gather objects of folk culture left behind by evacuated residents. The extraordinary events that took place in Kyiv following the election and a massive snowstorm delayed our departure by nearly a week, allowing me to witness the unfolding drama of the Orange Revolution.

I was fortunate to be offered an extension of my Fulbright grant for a second year to continue my research. As 2006 was the 20th anniversary of the Chornobyl disaster, I created a multi-media exhibition documenting the "cultural rescue" work undertaken by Ukrainian scholars and the lives of millions of people still living in the irradiated territories. The exhibition was shown in the Ivan Honchar Museum in Kyiv and also at the Ukrainian Museum in New York City.

During this time Fulbright Director Dr. Martha Bohachevsky-Chomiak, announced her intent to retire. With her encouragement I applied for the post, excited by the possibility of remaining in Ukraine and contributing to its transition from a post-soviet vassal state to an emerging national democracy. As an anthropologist and historian, I could think of no better place to witness history being made daily.

Я приїхав до Львова восени 2004 року як стипендіат Програми імені Фулбрайта вивчати зусилля українських науковців документувати і зберігати культурні традиції людей, що мешкали не територіях, постраждалих від наслідків Чорнобильської аварії 1986 року. Того літа я сформував групу дослідників з Львівського інституту народознавства, ветеранів численних експедицій до Чорнобильської зони, і ми спланували двотижневу поїздку в Полісся оглянути села – як покинуті, так і ті, де ще залишалися люди. У той час мені й на думку не спадало, що пройде лише кілька місяців і я стану свідком і учасником ключового етапу в історії України – Помаранчевої революції.

До Києва я прибув незадовго до другого туру президентських виборів 2004 року. Передбачалося, що ми вирушимо у двотижневу експедицію до 30-кілометрової зони за сприяння особливого відділу Міністерства з надзвичайних ситуацій. Ми мали б жити у Чорнобилі, їздити покинутими селами, збирати предмети народної культури, залишені евакуйованими мешканцями, і заносити їх до реєстрів. Надзвичайні події, що розпочалися у Києві після виборів, і сильний снігопад затримали наш від'їзд майже на тиждень, і це дозволило мені побачити розгортання драми Помаранчевої революції.

На щастя, мені подовжили фулбрайтівський грант ще на один рік для продовження дослідження. Оскільки у 2006 році відзначалася 20-та річниця Чорнобильської аварії, я створив мультимедійну виставку, де документувалася робота з «культурного рятування», проведена українськими вченими, допомога мільйонам людей, які й далі мешкали на забруднених радіацією територіях. Цю виставку демонстрували у музеї Івана Гончара в Києві, а також в Українському музеї Нью-Йорка.

У той самий час Директор Програми імені Фулбрайта в Україні, доктор Марта Богачевська-Хомяк, оголосила про свій намір піти з посади. Вона заохотила мене подати заяву, а мене приваблювала можливість залишитися в Україні і сприяти її перетворенню з пострадянської країни-васала на державу, в якій народжується національна демократія. Як антрополог і історик я не міг уявити кращого місця, де можна бути свідком щоденного творення новітньої історії. То був сприятливий час посісти посаду директора Програми імені Фулбрайта, оскільки уряд США всіляко підтримував

> *I applied for the post, excited by the possibility of remaining in Ukraine and contributing to its transition from a post-soviet vassal state to an emerging national democracy. As an anthropologist and historian, I could think of no better place to witness history being made daily.*

It was an opportune time to be director of the Fulbright Program, as the U. S. government was very supportive of Ukraine's pivot towards the West and its liberal democracy aspirations. Over the next years the Fulbright Program saw an expansion of its budget and an increase in the number of both Ukrainian and American participants. From its 1992 inception through the 2004-2005 academic year on average 52 Ukrainian and American students and scholars received Fulbright grants; from 2006-2011 that annual average number increased to 82.

During my tenure (2006 – 2012) the Fulbright Office staff expanded, university visitation and recruitment presentations increased and expanded geographically and, as a result, the number of applications received grew significantly. We introduced seminars and online webinars to advise applicants on how to prepare clear and concise grant applications – a process many of the applicants had never experienced before. Several American grantees – teaching and performance musicians – performed in concert tours sponsored by the Fulbright Program that brought them to music conservatories, universities and concert halls in a wide range of Ukrainian cities.

Other accomplishments include the creation of a digital database and a system of online communication with all Fulbright alumni; expansion of eligible fields to include music and the arts, museum studies, and heritage preservation. An art gallery was created in the office, providing opportunities for alumni, current grantees, and artists in Ukraine to exhibit their works and to expand the Fulbright community. The Fulbright Program in Ukraine organized two important international conferences. In 2009, during the anniversary year of the start of World War II, our conference focused on the historical memory of WWII in Ukraine and brought together a number of historical institutes and organizations as well as scholars from more than a dozen countries for often-difficult discussions of Ukraine's role during the war.

прагнення України до встановлення ліберальної демократії. Упродовж наступних років Програма збільшила свій бюджет, а відтак і чисельність українських і американських учасників. Від початку своєї діяльності і до 2004–2005 рр. у середньому 52 українських студенти і науковці отримали гранти Програми; у період 2006–2011 рр. цей річний показник збільшився до 82-х.

Під час мого перебування на посаді директора Програми зріс кадровий склад офісу, відвідування університетів і презентації, на яких популяризувалася Програма, поширилася географія аплікантів, в результаті дуже суттєво збільшилася кількість заявок. Ми започаткували семінари і онлайн-вебінари, на яких консультували кандидатів, як найкраще підготувати чіткий і лаконічний проект – адже більшість з них ніколи не мали подібного досвіду. Декілька американських стипендіатів – викладачів музики і виконавців – за підтримки Програми їздили з концертами до багатьох міст України. Інші досягнення полягають у створенні цифрової бази даних та системи онлайнового зв'язку для випускників Програми; розширення фахової сфери кандидатів – ми почали розглядати проекти з музики, живопису, музейної справи, збереження історичних пам'яток. В офісі було створено картинну галерею, де випускники Програми, поточні учасники та художники отримали змогу виставляти свої твори.

Програма імені Фулбрайта в Україні організувала дві знакові міжнародні конференції. У 2009 році, коли відзначалася 70-та річниця початку Другої світової війни, відбулася конференція, присвячена історичній пам'яті про цю війну в Україні, у ній брали участь низка наукових установ та вчені з-понад десятка країн. Під час її роботи тривали непрості дискусії про роль України в тій війні. У 2012 році, коли відбувалося широкомасштабне святкування 20-ї річниці діяльності Програми імені Фулбрайта в Україні, ми провели міжнародну конференцію, присвячену аналізу переваг і прорахунків вищої освіти в Україні

In 2012, during an extended celebration of the 20th anniversary the Fulbright Program in Ukraine, we organized an international conference that evaluated the strengths and weaknesses of higher education in Ukraine since independence. At the time, this issue was – and remains – an important and controversial subject of reform within the Ukrainian government and society.

A final important accomplishment was the 2010 relocation of the Fulbright Program from the Literature Institute on Hrushevsky Street overlooking Evropeyska Ploshcha to a recently renovated building on Esplanadna St. in central Kyiv. Designed to suit the growing needs of the Fulbright Program, the new offices allowed closer collaboration with other U.S. – supported agencies such as American Councils for International Education also housed in the building. This relocation proved fortuitous when during the Revolution of Dignity in late 2013-early 2014, Evropeyska Ploscha became a major battleground between protestors and government security forces. The building was inaccessible for weeks, its lobby functioning as an emergency medical station for scores of injured protestors.

Following the election of President Victor Yanukovych in 2010 the work of the Fulbright Program in Ukraine became increasingly difficult as the government enacted authoritarian measures in all spheres of social, economic and political life. The Fulbright Program found itself in a hostile relationship with the Ministry of Education which threatened the existence of the Program with changes in visa and residency regulations causing difficulty for American grantees and our office staff dealing with these issues. Strong support from the U.S. Embassy in Kyiv was critical during these trying times.

I am honored to have had the opportunity to live and work in Ukraine for more than eight years, and to have been a part of the remarkable Fulbright Program experience which has brought incredible benefits to hundreds of Ukrainian and American students and scholars. Although it has become a cliché of sorts, the statement that participation in the Fulbright Program has been a life-changing experience describes the impact that being in Ukraine during this period had and continues to have on my life.

за роки незалежності. У той час проблема змін у вищій освіт була та, зрештою, лишається і досі важливим і суперечливим питанням реформування для українського уряду і суспільства в цілому.

Останнім серйозним досягненням можна вважати перенесення у 2012 році офісу Програми з Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка на вулиці Грушевського біля Європейської площі до відновленого будинку на вулиці Еспланадній у центрі Києва. Це було зроблено для поліпшення роботи Програми, що розширювалася і розросталася, крім того, нове приміщення сприяло тіснішій співпраці з іншими американськими агенціями, розміщеними в тій самій будівлі, наприклад Американськими радами з міжнародної освіти. Ця зміна локації виявилася вдалою – адже під час Революції гідності наприкінці 2013 – початку 2014 рр. Європейська площа перетворилася на головний плацдарм протистояння між протестувальниками і урядовими силами. Протягом тижнів до будинку не було доступу, у його вестибюлі розгорнули медичний пункт швидкої допомоги для десятків поранених.

Після обрання у 2010 році президентом України Віктора Януковича Програмі стало складніше працювати, оскільки уряд вживав авторитарних заходів у всіх сферах громадського, економічного і політичного життя. Програма стикнулася з ворожим ставленням Міністерства освіти, яке загрожувало самому її існуванню: змінилися правила видачі віз та реєстрацій, що створювало труднощі для американських стипендіатів і працівників офісу, котрі вели ці справи. У ті часи випробувань потужна підтримка Посольства США у Києві виявилася справді безцінною.

Для мене було великою честю понад вісім років жити і працювати в Україні, долучитися до неймовірного досвіду Програми імені Фулбрайта, який надав колосальні можливості сотням українських студентів і науковців. Хоча ця теза звучить доволі банально, але повторюся: участь у Програмі імені Фулбрайта – це досвід, що змінює життя, саме так я можу охарактеризувати той вплив, який перебування в Україні мало на мене. І цей процес ще триває!

Senator J. William Fulbright:

Perhaps the greatest power of such intellectual exchange is to convert nations into peoples and to translate ideologies into human aspirations. To continue to build more weapons, especially more exotic and unpredictable machines of war, will not build trust and confidence. The most sensible way to do that is to engage the parties in joint ventures for mutually constructive and beneficial purposes, such as trade, medical research, and development of cheaper energy sources. To formulate and negotiate agreements of this kind requires well-educated people leading or advising our government. To this purpose the Fulbright program is dedicated.

[From remarks on the occasion of the fortieth anniversary of the Fulbright Program, 1986]

1992
1993

Fulbright Scholar Program

Вовк Сергій
Горін Олександр
Дорош Галина
Коваль Ігор
Праховник Артур
Саркісов Сергій
Ульянов Володимир

U.S. Scholar Program

Bandera Vladimir
Bohachevsky-Chomiak Martha
Farrel Dianne
Hartshorn Elinor
Hartsock John
Heermance Noel
Ivie Evan

J. Noel Heermance
U.S. Fulbright Scholar Program
Lincoln University, Jefferson City, MO
Odesa State University, 1992-1993

My Fulbright project consisted of teaching an African American literature course at Odesa State University as well as teaching English language and American literature and culture at various Odesa elementary and high schools. I founded and taught in the Afghan refugee English School and published two literary magazines.

From 1994-2000, I was primarily involved with Odesa, visiting the city frequently, economically supporting various people in need and helping three tennis player go to Lincoln University on scholarships.

From 2001 until the present I have been teaching in the Dundich Street Shkola (2001-2006) and Dundich Street (now Regional Library) Summer Academy (2003-present). I have also established and supported other Rivne schools, such as the Rivne Traveling Art school, the Dundich Street Tennis Academy, the Yevtooshok Bandura School, provided university scholarships for Rivne high school graduates as well as support for numerous orphans and pensioners. As Honorary President of Euro Clubs in the Rivne Oblast, I have economically supported various Euro Club activities and students, writing and publishing numerous small books, calendars and cards featuring a wide variety of young people from Rivne.

I have also published *Emails from Ukraine*, a book dealing with the Russian annexation of Crimea and its incursion into the Donbas, a photography book dealing with the devastation and destruction which the Russian-supported separatist war in Donbas has left the residents of that area *Kartini and Photos from Eastern Ukraine* and *Valentina Vasilevska Paints Pyotr Ilyich Tchaikovsky's The Nutcracker Suite* featuring paintings by one of Ukraine's best young painters.

1993
1994

Fulbright Scholar Program

Алексюк Ігор
Безруков Микола
Говорун Тамара
Діброва Володимир
Жук Сергій
Забужко Оксана
Комаренко Олександр
Крикунова Наталія
Найдич Дмитро
Поляков Валерій
Саприкін Володимир
Філенко Тарас
Ціткіна Фаїна
Шуйський Юрій

U.S. Scholar Program

Brasfield James
Ciapalo Roman
D'Anieri Paul
Grinnan Warren
Hunczak Taras
Kiciuk Maria
Noll William
Ostapchuk Victor
Sochor Zenovia
Wells Scott

Ігор Алексюк
Fulbright Scholar Program
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, Київ
University of California, Berkeley, CA, 1993-1994

У Каліфорнійському університеті в місті Берклі я вивчав закономірності та результати трансформації досліджень і проблематики філософії мови до площини філософії свідомості. Я мав змогу ознайомитися із сучасною фаховою літературою, консультуватися з викладачами університетських курсів філософії мови, філософії свідомості, філософії дії, логіки. Мені вдалося створити програму лекційного курсу «Філософія мови (традиція аналітичної філософії)» для магістрів філософського факультету, а також програми спецкурсів і спецсемінарів для студентів бакалаврату, що спеціалізуються з логіки: «Логічний аналіз природної мови», «Прагматика», «Умовні висловлювання». Ці курси успішно викладаю вже понад двадцять років. Окрім надзвичайного професійного впливу, Програма імені Фулбрайта спонукала до використання в повсякденному житті багатьох «секретів успіху по-американськи», як-от прагматизм, авантюризм, справедливість, винахідливість. Притаманні американським колегам здатність пристосовуватися до будь-яких умов, оптимізм, прагнення вирватись уперед сприяють не лише науковим пориванням, а й духовному розвиткові.

Тамара Говорун
Fulbright Scholar Program
Національний педагогічний університет
імені Михайла Драгоманова, Київ
University of Wisconsin, Madison, WI, 1993-1994

Моя участь у Програмі імені Фулбрайта в 1993 році припала на період навчання в докторантурі, тема мого проекту була пов'язана з особливостями психосексуального розвитку та статевого виховання підлітків. Я мала змогу вивчати й досліджувати цю проблему на факультеті психології та жіночих студій Університету Вісконсин-Медісон під керівництвом одного з видатних науковців, авторки найвідоміших американських підручників з психології сексуальності та ґендеру, професорки Дженет Хайд. Участь у Програмі зорієнтувала мою наукову діяльність на дослідження соціально-психологічних чинників становлення статевої індивідуальної та масової свідомості, допомогла зрозуміти історичні, етнокультурні й соціально-економічні витоки та прояви порушення ґендерної рівноваги в суспільстві, а також особливу роль мас-медій у формуванні ґендерної й сексуальної культури. Зрозумівши нагальну необхідність розроблення і впровадження дисципліни «Психологія статі та сексуальності» до навчальної програми з фахової підготовки психологів, я змогла переконати тогочасне керівництво МОН України у необхідності втілити цей проект на практиці. Що засвідчив мій особистий досвід фулбрайтівця? Знання етнокультури, традицій, історії свого народу, країни, яку ти представляєш, незалежно від наукового фаху, відіграє ключову роль в успішній реалізації твого проекту, розробленого чи вдосконаленого завдяки набутому міжнародному досвіду. Яким би не був за характером проект, варто постійно замислюватися над тим, що ти перекажеш своїй країні, повернувшись додому? Зрештою, завжди варто підтримувати контакти з тими людьми, які віддали тобі частку свого часу, досвіду, знань, емоцій. Адже наука не знає кордонів!

> ***Знання етнокультури, традицій, історії свого народу, країни, яку ти представляєш, незалежно від наукового фаху, відіграє ключову роль в успішній реалізації твого проекту, розробленого чи вдосконаленого завдяки набутому міжнародному досвіду.***
> ***... наука не знає кордонів!***

Пам'ятник Аврааму Лінкольну, Університет Вісконсин-Медісон

1994
1995

Fulbright Scholar Program

Висоцька Наталія
Гарань Олексій
Денисова Тамара
Дорошенко Анатолій
Жаботинська Світлана
Зайцев Володимир
Зіновчук Віталій
Зубрицька Марія
Зуй Олег
Кирилов Вадим
Колодій Антоніна
Купряшкіна-МакГілл Світлана
Некряч Тетяна
Речицький Всеволод
Рябчук Микола
Сербін Сергій
Сиваченко Галина
Скуленко Михайло
Чмир Ігор
Шевченко Тамара
Ягніщак Володимир

U.S. Scholar Program

Hinton Hugh
Hofland John
Holowinsky Ivan
Koos Edward
Menachof David
Noll William
Richards John
Strauss Jack
Voge Wilfried

Наталія Висоцька
Fulbright Scholar Program
Київський національний лінгвістичний університет, Київ
University of Mississippi, University, MS, 1994-1995
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2002-2003

Мій фулбрайтівський проект був присвячений дослідженню афро-американської драматургії США. У процесі роботи мені вдалося систематизувати величезний фактичний матеріал, про доступ до якого в Україні тоді годі було й мріяти. Реалізація проекту уможливилася передовсім завдяки багатим ресурсам американських бібліотек, ґрунтовним лекціям колег з Університету Міссісіпі й участі в наукових конференціях. Підсумком цієї праці стала монографія «На перехресті цивілізацій. Афро-американська драма як мультикультурний феномен», яку було захищено 1997 року як докторську дисертацію.

Уперше я відвідала Америку за рік до отримання гранту як перекладач у складі української урядової делегації. Доти мої уявлення про країну, за відсутності комп'ютерів та Інтернету, базувалися на інформації з книжок, кінофільмів, розповідей кількох знайомих американців та співвітчизників, яким поталанило там побувати. Тому всі враження, починаючи з перельоту через океан, виявилися надзвичайно яскравими. Усе було новим, багато чому доводилося навчатися: як отримати гроші з банкомату; як знайти в електронному каталозі бібліотеки потрібні книжки і самій брати їх з полиці, а, прочитавши, кидати в спеціальний контейнер; радіти можливості замовляти будь-яке видання за міжбібліотечним абонементом й отримувати бажане вже за кілька днів.

Усі відкриття супроводжувалися ненав'язливою увагою з боку гостинних господарів, які завжди були готові прийти на допомогу. Міцніли дружні зв'язки, відбувалися незабутні поїздки, під час яких я відкривала для себе розмаїті природні краєвиди та культурний простір Америки: батьківщину блюзу Мемфіс, столичний

> *... ця поїздка дозволила мені відбутися професійно як викладачу та науковцю.*

різноликий Вашингтон, старовинний колоніальний Провіденс… Хіба можна забути свої відчуття, коли стояла на балконі мемфіського мотелю, звідки виголошував свою останню промову Мартін Лютер Кінг! Або на сумнозвісній «стежці сліз» в Оклахомі, якою йшли в довічне вигнання корінні американці! Або в будинку Вільяма Фолкнера в Оксфорді, де на стінах залишилися нанесені його рукою начерки майбутніх романів! Як непомітно в буття мого сина, тоді першокласника в американській школі, увійшла англійська мова, так само поступово я пізнавала справжню, а не уявну Америку, з її досягненнями та проблемами, веселощами й болем, минулим і теперішнім.

> ***«Прищеплення» пагінців американського ноу-хау на стовбур вітчизняних традицій допомагало мені передавати свою зацікавленість американською літературою аспірантам і докторантам.***

Прикметно, що моє знайомство з нею відбувалося на тлі доленосних для України та українців подій у перші роки незалежності держави. Здавалося природним, що в часи, коли суспільство з надією дивилося вперед, а життя стрімко, хоч і зовсім не легко, змінювало курс, могла здійснитися й індивідуальна «американська мрія». Згодом на зміну тодішній ейфорії прийшло тверезе усвідомлення ролі, яку стажування за Програмою Фулбрайта відіграло в моєму житті. Насамперед ця поїздка дозволила мені відбутися професійно як викладачу та науковцю. Не менш важливими виявилися нові підходи у вивченні гуманітарних дисциплін та у філософії їхнього викладання. «Прищеплення» пагінців американського ноу-хау на стовбур вітчизняних традицій допомагало мені передавати свою зацікавленість американською літературою аспірантам і докторантам.

Фулбрайтівський досвід відкрив перспективи на майбутнє не лише для мене особисто, а й для галузі та країни загалом. І хоч далеко не все, про що мріялося, після повернення в Україну здійснилося, й часто опускалися руки при зіткненні з інертністю та опором нашої системи освіти, мене підтримувала думка про те, що дедалі більше українців різного віку, з різних царин знань і діяльності стають «агентами змін». Ті чотири короткі місяці перебування в країні, що запам'яталися щоденним пізнанням нового, знайомствами з цікавими людьми, мистецькими відкриттями та незабутнім відчуттям внутрішньої свободи, стали справжньою миттю щастя, тож я щиро вдячна Програмі Фулбрайта за «свято, яке завжди зі мною».

> ***Фулбрайтівський досвід відкрив перспективи на майбутнє не лише для мене особисто, а й для галузі та країни загалом. ...мене підтримувала думка про те, що дедалі більше українців різного віку, з різних царин знань і діяльності стають «агентами змін». Ті чотири короткі місяці перебування в країні, що запам'яталися щоденним пізнанням нового, знайомствами з цікавими людьми, мистецькими відкриттями та незабутнім відчуттям внутрішньої свободи, стали справжньою миттю щастя...***

Світлана Жаботинська
Fulbright Scholar Program
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Черкаси
University of Illinois at Urbana-Champaign, IL, 1994-1995
University of California San Diego, La Jolla, CA, 2000-2001

Проект 1995 року мав на меті ознайомлення із системою підготовки лінгвістів і викладачів англійської мови в американських університетах. Стажування в Іллінойському університеті в Урбані-Шампейні передбачало опрацювання навчальних планів підготовки бакалаврів і магістрів, аналіз робочих програм з мовознавчих дисциплін, відвідання практичних занять, співпрацю з науковцями університету – відомими фахівцями в галузі лінгвопрагматики. Мій наступний проект – 2000-2001 року – було спрямовано на впровадження в Україні доробку американських шкіл когнітивної лінгвістики. Під час перебування в Каліфорнійському університеті в Сан-Дієго учасники Програми мали змогу прослухати курс лекцій засновників ключових шкіл когнітивної лінгвістики Рональда Ленекера (когнітивна граматика), Жиля Фоконьє і Марка Тернера (теорія концептуальної інтеграції), Джорджа Лакоффа (теорія концептуальної метафори), Чарльза Філлмора (фреймова семантика і конструкційна граматика) тощо. Щодо мого особистого досвіду, можу сказати, що я така, якою є тепер, завдяки Програмі імені Фулбрайта, що цілковито змінила мене як науковця, викладача й особистість. При цьому професійно я типовий бленд – носій інформації, яка є надбанням східноєвропейських та західних наукових парадигм і дає поштовх для творчої розбудови інтегративних концепцій. Світоглядно Програма Фулбрайта також дала мені розуміння поняття громадянського суспільства.

With Prof. Ronald Langacker and an international group of scholars. Conference in Providence, 2010.

“Щодо мого особистого досвіду, можу сказати, що я така, якою є тепер, завдяки Програмі імені Фулбрайта, що цілковито змінила мене як науковця, викладача й особистість. При цьому професійно я типовий бленд – носій інформації, яка є надбанням східноєвропейських та західних наукових парадигм і дає поштовх для творчої розбудови інтегративних концепцій. Світоглядно програма Фулбрайта також дала мені розуміння поняття громадянського суспільства.

Марія Зубрицька
Fulbright Scholar Program
Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів
Pennsylvania State University, State College, PA, 1994-1995

Особисто для мене участь у Програмі академічних обмінів імені Фулбрайта стала передусім унікальним досвідом занурення в світ радикальних відмінностей: академічних, культурних, комунікативних, екзистенційних тощо. Більшість подій під час перебування в США позначені словом «уперше»: вперше я читала лекції англійською мовою з історії української культури для студентів з різних країн світу; вперше викладала українську мову американським студентам; уперше отримала доступ до персонального комп'ютера та власну електронну адресу, вперше мої лекції анонімно оцінювали студенти – і результати цього опитування я зберігаю досі; вперше мій син пішов до американської школи – і цей досвід мого спілкування з учителями незабутній як в емоційному сенсі, так і у фаховому. Ще одне перше незабутнє враження – бібліотеки, серцевина університетського життя, гордість американської освіти. Модерні, оснащені найновішими інформаційними технологіями, зручні для обслуговування університетські бібліотеки, де є всі найновіші книжкові та журнальні надходження з різних куточків світу, вільний доступ до електронних баз даних, сьогодні створюють динамічні віртуальні середовища і стають символом нового «цифрового» світу. Саме бібліотеки й академічна мобільність дали мені змогу завершити свій проект – підготувати у співпраці з професором Ратґерського університету Іваном Фізером і доктором філологічних наук Ларисою Залеською-Онишкевич видання «Антології світової літературно-критичної думки XX століття: Слово. Знак. Дискурс». Це був перший проект у моєму професійному житті, й завдяки Програмі я крок за кроком опановувала мистецтво проектного менеджменту й розвивала важливі в цій сфері вміння та навички.

> ***...участь у Програмі стала передусім унікальним досвідом занурення в світ радикальних відмінностей: академічних, культурних, комунікативних, екзистенційних.***

Досвід перебування в університетах США у рамках Програми значно вплинув на моє подальше професійне життя й став потужним поштовхом до започаткування десятків нових ініціатив і проектів. Уже як проректорові з міжнародної співпраці мені вдалося перетворити набутий корисний досвід у започаткування «Глобального порозуміння» (Global Understanding), англомовної студентської програми для студентів факультетів міжнародних відносин та іноземних мов, яка реалізовується спільно з Університетом Східної Кароліни (США). У жвавих диспутах студенти з різних континентів у реальному часі (за допомогою відеоконференцій і чату) поглиблюють знання про суспільні та культурні особливості країн і народів світу й удосконалюють навички з міжнародної комунікації. Я виокремила цей маленький проект як приклад, оскільки він суголосний з місією Програми – інвестицією в розвиток такої парадигми комунікування, що долає стереотипне мислення і зводить мости порозуміння між людьми різних національностей, з країн з різним рівнем економічного й соціокультурного розвитку, але здатних за допомогою освіти й науки змінюватися і змінювати цей складний та стрімко мінливий світ задля миру й добробуту всіх.

У лабораторії професора Біркса

Олег Зуй
Fulbright Scholar Program
Інститут колоїдної хімії та хімії води імені А.В. Думанського НАН України, Київ
University of Colorado, Boulder, CO, 1994-1995, 2000-2001

Через майже катастрофічний стан довкілля такі галузі науки, як хімія навколишнього середовища, є актуальними напрямами сучасних досліджень. Тож мої фулбрайтівські проекти було присвячено вивченню методів аналізу довкілля, особливо вод, що впливає на фауну, флору, і зрештою, на здоров'я людини. Я досліджував цю тему у лабораторії відомого американського науковця, професора Університету Колорадо Джона Біркса. Група професора Біркса – це гармонійна й дружня команда, яка надавала мені, новачкові, щоденну фахову допомогу, зокрема й в опануванні найновішого американського дослідницького обладнання. В університеті допомога закордонним колегам-науковцям проявляється як у побутових питаннях (проїзд, житло, можливість працювати в будь-який день і час доби), так і суто робочих (доступ до лабораторій, надання приладів, допомога в роботі з комп'ютерними програмами, ґрунтовні бібліотечні ресурси та багато іншого). Мене неабияк вразила організація наукової роботи, коли все до дрібниць продумано і забезпечує якнайефективніше використання часу. Загальна риса науковців, з якими я працював, – велика любов до наукової праці. А культура наукової праці породжує взаємоповагу, взаєморозуміння, взаємодопомогу, взаємну довіру. Усе це допомогло мені виконати важливу експериментальну роботу й розробити нові високочутливі методи для визначення хімічних елементів у водах. Використовуючи зібрані матеріали, мені вдалося захистити докторську дисертацію й здобути науковий ступінь доктора хімічних наук, а також підготувати монографію. Сподіваюсь, що зі створенням нових засобів контролю аніонів-токсикантів в об'єктах довкілля, до чого ми разом з моїми закордонними колегами маємо честь бути причетними, життя людей на планеті стане кращим. Я вдячний фулбрайтівській Програмі академічних обмінів за те, що науковець може побувати в найкращих у світі наукових центрах і використати набутий досвід міжнародного співробітництва з максимальною користю для своєї країни.

> ***Загальна риса науковців, з якими я працював, — велика любов до наукової праці. А культура наукової праці породжує взаємоповагу, взаєморозуміння, взаємодопомогу, взаємну довіру. Усе це допомогло мені виконати важливу експериментальну роботу***

Антоніна Колодій
Fulbright Scholar Program
Інститут народознавства НАН України, Львів
Brown University, Providence, RI, 1994-1995
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2003-2004

Коли я отримала можливість проводити дослідження у США, в Україні усе тільки починалось. Починалось державне будівництво, економічні й політичні реформи, починалось співробітництво з країнами Заходу. У вишах з'явилася дисципліна «Політологія», а для науковців, які хотіли входити у світовий науковий простір, – можливість стажування закордоном, зокрема завдяки Програмі наукових обмінів імені Фулбрайта. Аплікацію на неї я подала в 1993 р. Було це все дуже несподівано, і проект свій я писала в режимі «останньої студентської ночі», бо дізналася про існування Програми, коли до дедлайну залишалося декілька днів. Комп'ютерами ми тоді не користувались, тож добре, що вдома у мене була друкарська машинка з латинським шрифтом, на якій я кла-

цала свій проект два дні і дві ночі поспіль, залишаючи на сон по 2–3 години. Чоловік допоміг (ногами) організувати рекомендаційні листи від львівських науковців. В останній день я передала аплікаційні матеріали до Києва, і через якийсь час мені призначили співбесіду в американському Посольстві. Воно тоді знаходилося на вул. Мельникова, а окремого Фулбрайтівського офісу ще не було.

Надзвичайно вдячна своїм милим екзаменаторкам Мері Крюгер та Лідії Шевчик, які провели вступну співбесіду зі мною у дуже дружелюбній атмосфері. Адже для мене, як і для інших науковців, які в часи СРСР не закінчували факультету іноземних мов, найскладнішим був тест з усної розмовної мови (востаннє я мала нагоду спілкуватися англійською 23 роки перед тим). Але співбесіда була успішною, і через півроку мені знайшлося місце для стажування у США. Ним виявився Інститут Вотсона Браунського університету (м. Провіденс, Род-Айленд), а саме Центр розвитку зовнішньої політики, директором якого був Ф. Терренс Гоппман. Він очолював дослідницьку групу, що працювала над проектом РУБК (RUBK) – Росія-Україна-Білорусь-Казахстан, вивчав питання безпеки та розстановку політичних сил у цих чотирьох країнах.

Як і передбачає Програма Фулбрайта, моя діяльність у США не обмежувалася роботою над темою. В Центрі розвитку зовнішньої політики на постійній основі діяв семінар з економічних і політичних проблем демократичного переходу в країнах Латинської Америки, який я відвідувала. Транзитологія для мене на той час ще була terra incognita, зате отримані знання стали у пригоді в майбутньому – я чи не перша серед політологів України розглянула процес демократизації нашого суспільства під кутом зору теорії переходів. Крім того, багато часу було страчено на підготовку презентації щодо розстановки політичних сил в Україні після виборів 1994 р. З нею я виступала не лише в Брауні, а й в Інституті українських студій Гарвардського університету. Там я познайомилася з Романом Шпорлюком, Любомиром Гайдою, Зеновією Сохор, отримала в подарунок чималу кількість літератури, а також замовлення на рецензування однієї з подарованих книг. Рецензію написала, вже повернувшись в Україну.

> ***...побачене й почуте у США, це був ковток свіжого повітря, який підтверджував, що, намагаючись створити демократичну незалежну державу, українці обрали правильний, якщо не єдино можливий шлях самоствердження.***

Мені надзвичайно пощастило не лише з університетом, але й з тим, що в той час у ньому працювали такі неординарні люди, як Сергій Микитович Хрущов, син колишнього Генерального секретаря ЦК КПРС, та російський політик високого рівня Галина Старовойтова, яка перед тим була радником Б. Єльцина. Завдяки їм мені вдалося взяти участь у тогорічній конференції Американської асоціації з розвитку слов'янських студій (AAASS) у Філадельфії. Один офіс зі мною ділив колишній київський дипломат Леонід Кістерський. У Брауні він читав того року курс з питань зовнішньої політики і безпеки України. В університетській бібліотеці працювали дві українки: діаспорянка Оксана Процик та недавня (з 1986 року) іммігрантка у США Тетяна Бадалян, які вводили мене в курс американського способу життя, допомагали освоїти комп'ютер та долати різні труднощі побутового характеру.

Тієї осені я мала змогу спостерігати за гострою боротьбою довкола питань внутрішньої політики (охорони здоров'я, надання соціальних допомог) на проміжних виборах до Конгресу США, за виборами до легіслатури штату Род-Айленд і міських органів влади, за місцевим референдумом щодо будівництва центру азартних ігор – заради поповнення місцевого бюджету. У нашій частині міста діяла громадська організація «Лис», яка займалась облаштуванням території, чистотою й безпекою в районі. Вона стала для мене практичним взірцем діяльності ГО на місцевому рівні. До легіслатури штату ця організація висунула свого кандидата, вела активну виборчу кампанію, і він переміг.

Моя донька відвідувала заняття в класичній середній школі (з математичним ухилом) при Браунському університеті, тож я набула деякий батьківський досвід з навчання дітей у добрих американських школах, побачила, як працює батьківський комітет тощо. Ми з нею їздили вздовж Східного побережжя США від Провіденсу до Вашингтона на потягах «Армтраку», оглядали музеї та історичні пам'ятки Вашингтона і Нью-Йорка, зустрічались з її братом, а моїм сином Ярославом, який, за щасливим збігом обставин, навчався того року в США. Нас також запросили на зустріч місцевої Фулбрайтівської асоціації в м. Провіденс, де ми поспілкувалися з тогорічними учасниками Фулбрайтівської програми, які прибули до Провіденсу з Японії, Кенії, Індії, Італії. Окрім того, ми гостювали в студентському гуртожитку, коли там проводився «Слов'янський день», а також брали участь у вечірніх дискусіях на так званих break-studies у клубі університету, поряд з бібліотекою, яка працювала до 2-ої години ночі.

Значення Програми наукових обмінів імені Фулбрайта для становлення й розвитку науки політології та інших гуманітарних і суспільних наук в Україні неможливо переоцінити. Для мене особисто і для людей, яким я хотіла передати прочитане, побачене й почуте у США, це був ковток свіжого повітря, який підтверджував, що, намагаючись створити демократичну незалежну державу, українці обрали правильний, якщо не єдино можливий шлях самоствердження. Завдяки стажуванню я здобула прекрасний теоретичний та емпіричний матеріал, що стосувався боротьби групових інтересів, розвитку громадянського суспільства, проведення виборів і місцевих референдумів, системи освіти, який потім використовувала упродовж наступних понад 20 років роботи.

> *Значення Програми імені Фулбрайта для становлення й розвитку науки політології та інших гуманітарних і суспільних наук в Україні неможливо переоцінити... Завдяки стажуванню я здобула прекрасний теоретичний та емпіричний матеріал, який потім використовувала упродовж наступних понад 20 років роботи.*

Тетяна Некряч
Fulbright Scholar Program
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, Київ
Rutgers, The State University of New Jersey,
New Brunswick, NJ, 1994-1995

> *Я побачила, що моя викладацька діяльність дуже мало відрізняється від того, як працюють в студентській аудиторії американські професори, хіба що я викладаю чужою мовою, а вони рідною. Це підвищило мою самооцінку і стало сильним стимулом до подальшого професійного розвитку.*

Моє дослідження, яке виконувалося на факультеті англійської філології Ратґерського університету (штат Нью-Джерсі), потребувало безупинного читання, в результаті я відкрила для себе низку нових імен у американській та британській літературах, але зосередилася я на постмодернізмі, який на той час був мало відомий в Україні. Докладне вивчення складних взаємостосунків плану

> *Для мене відкрилися нові перспективи, зокрема художній переклад, який вимагає віри у свої сили. За це я щиро вдячна своїм американським колегам-друзям і Програмі імені Фулбрайта*

значення і плану вираження, тяжіння певного змісту до певної форми посилило мій інтерес до проблем художнього перекладу. Переклад має передати інформацію, закодовану у відповідній формі, іншій мовно-культурній спільноті за допомогою іншої системи кодування. Переклад художньої літератури вимагає не лише досконалого знання двох мов – мови оригіналу й мови перекладу, а й потужного культурного підґрунтя, вміння вправно використовувати інструментарій перекладацьких трансформацій, розуміння ефективності стратегій і тактик перекладу. Відвідування лекцій мого куратора, професора Дерека Атриджа, вселило у мене впевненість, що я рухаюсь у правильному напрямку. Я побачила, що моя викладацька діяльність дуже мало відрізняється від того, як працюють в студентській аудиторії американські професори, хіба що я викладаю чужою мовою, а вони рідною. Це підвищило мою самооцінку (бо я надто схильна сумніватися у собі) і стало сильним стимулом до подальшого професійного розвитку. Для мене відкрилися нові перспективи, зокрема художній переклад, який вимагає віри у свої сили. За це я щиро вдячна своїм американським колегам-друзям і Програмі імені Фулбрайта.

Сергій Сербін
Fulbright Scholar Program
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Миколаїв
Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, MA, 1994-1995

Участь у Програмі імені Фулбрайта стала неймовірним періодом життя, справивши неабиякий вплив на становлення й розвиток моїх наукових ідей, гіпотез і теорій. Фулбрайтівський проект сформував моє нове ставлення до сучасної науки. Перебуваючи в колі однодумців і зорієнтованих на результат людей, я зрозумів, наскільки важливо в науковому середовищі домогтися ефективного поєднання самовираження й самовдосконалення зі спільною працею в творчому колективі. Упродовж п'яти місяців я працював у Массачусетському технологічному інституті над проектом, пов'язаним з удосконаленням відповідно до екологічних стандартів технологій спалювання палив в енергетичних установках. І саме тоді, в далекому 1994 році, я вперше в житті відчув унікальну атмосферу великого інтернаціонального наукового товариства, яке об'єднало американців, італійців, корейців, філіппінців, українців. Для мене Фулбрайт – це простір знань, осмислення своїх можливостей і, звичайно, нове бачення світу, в якому демократичні принципи становлять основу не лише взаємовідносин у суспільстві, а й у науці, котра, своєю чергою, є важливим явищем духовного життя цього суспільства.

> *...Фулбрайт – це простір знань, осмислення своїх можливостей і, звичайно, нове бачення світу, в якому демократичні принципи становлять основу не лише взаємовідносин у суспільстві, а й у науці, котра, своєю чергою, є важливим явищем духовного життя цього суспільства.*

1995
1996

Fulbright Scholar Program

Антонович Мирослава
Березовенко Антоніна
Булатецька Людмила
Воробйова Ольга
Глєбов Віктор
Єгоров Ігор
Єрема Анатолій
Злупко Тарас
Ісаєвич Ярослав
Касьянов Георгій
Кульчицька Ольга
Локшина Тамара
Михайловський Сергій
Островський Ігор
Пархоменко Алла
Півнева Любов
Посудін Юрій
Тарнопольський Олег
Титова Валентина
Чхетіані Тамара

U.S. Scholar Program

Andriewsky Olga
Biskowsky Lawrence
Gleason William
La Luzerne-Oi Sally
Noll William
Rosenfeld Raymond
Stith Richard

Антоніна Березовенко
Fulbright Scholar Program
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського», Київ
Columbia University, New York, NY, 1995-1996

Моє перебування в Колумбійському університеті розпочалося ювілейного для Гарріманівського інституту 1996 року – він відзначав своє 50-річчя. Мій проект мав назву «Розвиток української мови у XX столітті». Відомо, що повоєнна славістика США щодо розуміння місця української мови серед інших слов'янських мов відтворювала дискурс радянської науки. Тож, попри викладання курсів з української мови в університетах та роботу всесвітньовідомих україністичних інституцій (як-от Український науковий інститут Гарвардського університету, Наукове товариство імені Шевченка, Українська вільна академія наук тощо), дискусії щодо окремішності української мови в університетському середовищі тривали. Це спонукало мене до організації й щомісячного проведення в Гарріманівському інституті круглого столу «Мовна політика і мовна ситуація в Україні». Диспути за участі не лише лінгвістів, а й літературознавців, політологів, журналістів, представників владних структур викликали жвавий інтерес і в університеті, й у позауніверситетських колах. Тому такі круглі столи проводилися багато років поспіль.

Університетське життя Нью-Йорка було зацікавлене українікою: у місті мешкала значна українська громада, працювали українські наукові інституції, в Ко-

лумбійському університеті функціонував Український студентський клуб. Однак сенс будь-якої університетської програми визначається її актуальністю серед студентів: необхідно було створити універсальні курси, де українська тематика була б представлена належним чином. Такими стали мої курси «Розвиток мови у посттоталітарному просторі» та «Мова і суспільство: влада, ідеологія та ідентичність». Загалом свобода вибору, яку мали студенти, та увага, з якою до цього вибору ставилися в університеті, вражали. Наприклад, план навчання формували студент разом з куратором (консультантом); протягом перших двох тижнів занять щосеместру студенти могли вирішувати, чи вивчатимуть вони обрану дисципліну, чи ні. Викладачі, незважаючи на свої непересічні наукові здобутки, насамперед глибоко, до дрібниць, занурені в роботу зі студентами – як в написанні поточних робіт, так і проведенні позааудиторних заходів. Найбільше вражала індивідуалізованість освіти, заохочення студентів до прийняття власних рішень, невимушених висловлювань власної думки щодо будь-якого питання.

Багато приємних вражень лишилося й від організації роботи науковців. Під час стажування мені жодного разу не довелося зіткнутися з формалізмом, чиновницькою байдужістю чи некомпетентністю. Характерними рисами кураторів Програми були й лишаються незмінними професійність і людяність. Важливою частиною нашого побуту було також відкриття української діаспори США – людей, що сприймали кожного з українських фулбрайтівців, представників інтелектуальної частини українського суспільства, як «дитину великої й уже вільної України». У той час мені випало познайомитися з видатним гуманітарієм XX століття Юрієм Шевельовим. Завдяки його колишнім студентам Мирославі Знаєнко та Михайлові Найдану відбулося моє входження в коло американських славістів, формулювання пріоритетів у наукових дослідженнях, визначення перспективних напрямів співпраці.

Фулбрайтівці також помітно впливають на інтелектуальний клімат університетського життя. Майже кожного семестру тут працюють над своїми дослідженнями, представляють їх результати кілька осіб з різних країн. Інтерес до них і в колег, і в студентів завжди підвищений, що засвідчує високу репутацію самої Програми Фулбрайта. Звісно, за час, що минув від заснування Програми імені Фулбрайта в Україні, змінилося багато чого – і в Україні, й у США, і поза їх межами. І не всі з цих змін нас тішать. Однак незалежно від плину років налагодження контактів науковців, інтелектуальний обмін, розширення сфер цього обміну неабияк впливають на розвиток і самої науки, і – без перебільшення – значної частини людства (зважаючи на поширеність Програми в світі).

Ольга Воробйова
Fulbright Scholar Program
Київський національний лінгвістичний університет, Київ
University of Illinois at Urbana-Champaign, IL, 1995-1996

Мій фулбрайтівський дослідницький проект «Навчаючи англійської в українських університетах: від міжкультурної грамотності через художній текст до мовної компетентності» виник як симбіоз трьох компонентів: викладання практичних і теоретичних аспектів англійської мови студентам-філологам, докторського дослідження образу читача в англомовній малій прозі та її перекладах і бажання вдосконалити й осучаснити навчальний план підготовки майбутніх філологів і вчителів англійської мови в Україні з урахуванням досвіду американських університетів. Звідси й подвійна спрямованість проекту – власне лінгвістична й освітня. Мені поталанило з місцем стажування. Як виявилось згодом, Іллінойський університет в Урбана-Шампейні відіграв значну роль не лише в моєму професійному становленні, а й у житті та кар'єрі багатьох американських колег. На мій погляд, участь у Програмі імені Фулбрайта – це поштовх до подальшого професійного зростання і кращого розуміння світових наукових й освітянських тенденцій. Саме завдяки фулбрайтівському середовищу я налагодила співпрацю з колегами не лише в Сполучених Штатах, а й багатьох інших країнах. Саме під впливом цих активних наукових зв'язків виникла ідея про організацію Центру когнітивних і семіотичних досліджень і на його основі – Української асоціації когнітивної лінгвістики і поетики (УАКЛіП), які успішно працюють досі. Згадуючи часи двадцятирічної давнини, не можу не сказати про відчуття після повернення в Україну. Попри те, що на той час я була вже сформованою особистістю, університетським викладачем, щойно захистила докторську дисертацію, Фулбрайт змінив мене на краще і в професійному, і в особистісному сенсах, за що я безмежно вдячна цій Програмі!

Ольга Кульчицька
Fulbright Scholar Program
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, Івано-Франківськ
University of Illinois at Urbana-Champaign, Champaign, IL, 1995-1996

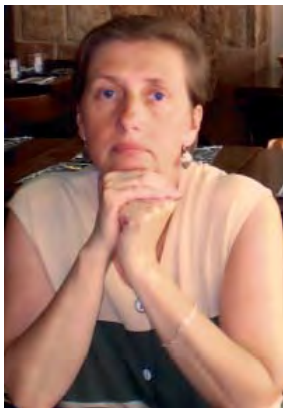

Я філолог, викладач англійської мови. Навчаючись в Україні, я отримала якісну освіту. Але стажування за Програмою імені Фулбрайта – робота над дослідницьким проектом «Навчання англійської мови в Україні: період реформ», вивчення прагматики і комунікативних підходів до навчання іноземної мови у Відділенні англійської мови Іллінойського університету в Урбана-Шамейн (штат Іллінойс) – дало мені розуміння принаймні двох речей, які змінили мою філософію життя і професійної діяльності. Перше, у навчальному процесі студент і викладач – рівноправні партнери, і для обох свобода передбачає відповідальність за результат. Друге, вміння розробити і реалізувати відповідну комунікативну і вербальну стратегії відкриває багато дверей. Кафедра англійської філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника активно співпрацює з Програмою Фулбрайта в Україні. Вивчаючи досвід наших гостей, американських фулбрайтівців, професорів Валерія Шехтера, Стефані Латковські, Марти Кухар, я зрозуміла, що в основу їх роботи покладено ті самі принципи. Цих речей я намагаюся навчити своїх студентів. Хочу подякувати Програмі імені Фулбрайта в Україні, Українському Фулбрайтівському товариству і Українському Фулбрайтівському колу за роки надзвичайно корисної співпраці.

> *... у навчальному процесі студент і викладач — рівноправні партнери, і для обох свобода передбачає відповідальність за результат. Вміння розробити і реалізувати відповідну комунікативну і вербальну стратегії відкриває багато дверей.*

Любов Півнева
Fulbright Scholar Program
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди, Харків
University of Maryland, College Park, MD, 1995-1996
Fulbright New Century Scholars Program
University of Maryland, College Park, MD, 2009-2010

Завдяки участі у фулбрайтівських програмах я мала змогу порівняти свої професійні можливості із західними стандартами освіти. Програми, в яких я брала участь, були досить різноманітними й передбачали як викладацьку діяльність, так і проведення наукових досліджень. Мене надзвичайно вразив демократичний характер освіти та життя в США – країні, яка щиро прагне поділитися американським способом життя, своїми традиціями з українським суспільством. Програми Фулбрайта в особистісному сенсі змінили моє життя, вони стали знаковими в моєму фаховому зростанні та вдосконаленні як педагога й науковця. Але втілення мого нового міжнародного досвіду в українських реаліях було іноді проблематичним і вимагало від мене неабияких додаткових зусиль. Повернувшись додому, я брала участь у становленні й розвитку Асоціації фулбрайтівців, Українського Фулбрайтівського кола, спостерігала чітку, коректну й доброзичливу роботу Офісу Програми зі мною як учасником. Щорічні конференції, що їх організовував Офіс Програми Фулбрайта в Києві та інших містах України, були дуже корисними для обговорення та різноманітних дискусій. Цей контакт з колегами з досвідченого наукового середовища стимулював до самовдосконалення та вироблення нових ідей задля майбутнього. Ми можемо робити це майбутнє кращим, тож варто прагнути більше знати та переймати найкраще один від одного.

Національний прес-клуб у Вашингтоні

1996 1997

Fulbright Scholar Program

Безгін Ігор
Бех Олена
Бураковський Ігор
Грицак Ярослав
Даниленко Андрій
Єгорова Вікторія
Зорівчак Роксолана
Кошманова Тетяна
Марков Сергій
Піроженко Катерина
Райнов Петро
Саєнко Тетяна
Соловей Елеонора
Черниш Наталія

Junior Faculty Development Program

Бабенко Марина
Вергелес Юрій
Дацків Ольга
Єлісеєва Алла
Єршова Олена
Запорожець Галина
Клімчук Наталя
Коломієць Лада
Костогриз Олександр
Кузьмінов Павло
Малик Галина
Ніколаєв Юрій
Погрелець Микола
Саніахметова Ніна
Семілетко В'ячеслав
Сенишин Роксана
Солоненко Олена
Стрелков Мирослав
Храбан Олександр

U.S. Scholar Program

Andriewsky Olga
Billon S. Alexander
Biskowsky Lawrence
Boykowycz Walter
DeHaemer Michael
Gibson Paul
Gleason William
Grabowicz George
Holian John
Jobe Markus
Kelly James
Poorman Robert
Talaga James

"

Senator J. William Fulbright:

Man's struggle to be rational about himself, about his relationship to his own society and to other peoples and nations involves a constant search for understanding among all peoples and all cultures — a search that can only be effective when learning is pursued on a worldwide basis.

[From the Forward of The Fulbright Program: A History]

Тетяна Саєнко
Fulbright Scholar Program
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ
Pennsylvania State University, University Park, PA, 1996-1997

Я працювала в рамках Програми імені Фулбрайта для науковців в Коледжі ділового управління Сміл і на кафедрі слов'янських і східноєвропейських мов Пенсильванського університету у 1997 р. На цій кафедрі, яку очолював професор Майкл Найдан, я викладала протягом одного семестру курс української мови та художнього перекладу. Я також робила презентації зі свого наукового проекту на кафедрі прикладної лінгвістики і читала лекції з української культури і сучасної політики для громади. Працюючи над своїм фулбрайтівським проектом, я продовжувала вивчати американську політичну риторику. Університетська бібліотека мала багатий вибір книжок та статей на цю тему. Обладнання для експериментального дослідження з фонетики було люб'язно надано професором Робертом Просеком, завідувачем лабораторії дефектів мовлення в Пенсильванському університеті. Результати цього дослідження було представлено на міжнародних конференціях і опубліковано у міжнародних журналах і збірниках.

Гадаю, що найціннішим і найпродуктивнішим надбанням Програми імені Фулбрайта є можливість зустрічатися з видатними вченими і непересічними особистостями, вчитися у них, працювати з ними і робити власний внесок у перетворення нашого світу в більш дружнє, безпечніше і щасливіше місце. Я вдячна Програмі імені Фулбрайта не лише за свій фаховий розвиток і наукові перспективи, а й за те натхнення, яке я здобула від людей, з якими потоваришувала. Ніколи не забути мені розмови з такими славетними вченими й інтелектуалами, як професор Джордж Гербнер, декан Аннеберзького факультету інформації в Пенсильванському університеті (Prof. George Gerbner, Dean of the Annenberg School for Communication (the University of Pennsylvania), професор Ноем Хомські (the Massachusetts Institute of Technology), професор Лоренс Ф. Боутон (the University of Illinois) та багато інших. Зрозуміло, що апофеозом Програми стала Щорічна фулбрайтівська конференція у Вашингтоні, округ Колумбія. Вона перетворилася на справжнє святкування фулбрайтівського духу і ідей демократії. Для мене була велика честь сидіти поруч з місіс Фулбрайт на офіційному обіді з нагоди відкриття Конференції, мати змогу говорити з нею та іншими учасниками. Перефразуючи слова Джона Ф. Кеннеді, можу сказати, що енергія, віра і відданість, які принесли з собою учасники Конференції, здатні осяяти світ.

Програма наукових обмінів імені Фулбрайта стала доступна українцям тільки по отриманні країною незалежності. У 1990-ті роки небагато українців здобували щасливу можливість потрапити до американських університетів. Повернувшись в Україну, ми прагнули поділитися новим досвідом, знаннями, матеріалами й ідеями з колегами і студентами. З метою служіння суспільству ми створили Асоціацію випускників Програми імені Фулбрайта, яка поширювала демократичні принципи і міжнародне співробітництво в науковій громаді і суспільстві в цілому. Міцність і всесвітня репутація Програми імені Фулбрайта спирається на талант, професіоналізм, відданість і відповідальність усіх її учасників і прихильників, на їхнє розуміння, що демократію, мир і свободу можна зберегти лише ціною наших спільних зусиль, бо, як сказав у своїй інавгураційній промові президент Кеннеді: «Коли ми разом, для нас неможливого мало».

> ***Міцність і всесвітня репутація Програми імені Фулбрайта спирається на талант, професіоналізм, відданість і відповідальність усіх її учасників і прихильників, на їхнє розуміння, що демократію, мир і свободу можна зберегти лише ціною наших спільних зусиль...***

Marcus Jobe
Fulbright U.S. Scholar Program
Farmer School of Business, Miami University, Oxford, Ohio
Kyiv National University of Trade and Economics, 1996-1997
Lviv Institute of Management, 2005-2006

During my 1996-1997 Fulbright I taught two Introductory Business Statistics classes during the fall semester, two Quality Control and one Introductory Business Statistics classes during the spring term. Each of the classes was successfully completed and final grades based on homework and exams were awarded. I was very proud of this accomplishment considering the language and cultural barriers and the lack of appropriate Ukrainian language materials on the subject.

During the 2005-2006 Fulbright appointment, I taught two sections on statistical quality improvement and one introductory set of lectures on data mining. Together with two Ukrainian students from the previous NIS College University Partnership Program I co-authored the *English/Ukrainian Glossary on Statistical Quality Assurance Terms.* Copies of the glossary were donated to Kyiv National University of Trade and Economics, Lviv Institute of Management and others.

Together with my Ukrainian colleague Dr. Michael Pokojovy, a co-author of the *English/Ukrainian Glossary on Statistical Quality Assurance Terms*, we published two professionally refereed journal articles: Jobe, J. M. and Pokojovy, M. (December 2015). "A Cluster-Based Outlier Detection Scheme for Multivariate Data", *Journal of the American Statistical Association,* vol. 110, no. 512, Theory and Methods; Jobe, J. M. and Pokojovy, M. (2009). "A Multistep, Cluster-Based Multivariate Chart for Retrospective Monitoring of Individuals," *Journal of Quality Technology*, vol. 41, no.4, October.

During Dr. Pokojovy's post-doctoral appointment (2010-2015) in the Mathematics and Statistics Department at the University of Konstanz in Germany, we jointly received several significant financial research stipends from German funding sources that assisted our research efforts.

As a result of the 1996-97 Fulbright appointment, I wrote a proposal and was awarded a $300,000 2000-2004 NIS College University Partnership Program grant by the U.S. State Department. The total project cost in excess of $500,000 and lasted from 2000 to 2004. Miami University and Kyiv National University of Trade and Economics were the partner universities. Several of the students I taught during the1996-1997 Fulbright Award and one of my best Ukrainian students from the 2000-2004 NISCUPP project worked with me to translate, publish and print two textbooks in Ukrainian, *Statistical Quality Assurance Methods* (2003), co-authored by me *Managing Operations to Achieve Customer Satisfaction* (2004) co-authored by my colleague Mark Hanna. Throughout the NISCUPP project, I organized and hosted visits to Miami University at Oxford for 42 Ukrainian professors/translators. We distributed over 1,100 copies of the statistical text throughout Ukraine to 40 universities and colleges including Lviv National University, Kyiv Mohyla Academy, Kyiv Polytechnic University, Lviv Polytechnic University, Taras Shevchenko University and many others. I visited and gave lectures on Quality Improvement in many of these universities. A course on statistical quality improvement that we launched continues to be taught at Kyiv National University of Trade and Economics, using my Ukrainian text.

Professional relationships resulting from the Fulbright and NISCUPP projects contributed significantly to some of my best research publications.

Senator J. William Fulbright:

"There is nothing obscure about the objectives of educational exchange. Its purpose is to acquaint Americans with the world as it is and to acquaint students and scholars from many lands with America as it is — not as we wish it were or as we might wish foreigners to see it, but exactly as it is — which by my reckoning is an "image" of which no American need be ashamed.

1997 1998

Fulbright Scholar Program

Борисенко Оксана
Грищенко Тарас
Гундорова Тамара
Дема Дмитро
Загірняк Михайло
Карась Анатолій
Кірсенко Михайло
Лишега Олег
Нікуліна Олена
Паращук Валентина
Сухоребра Ірина
Толочко Олексій
Чалий Олександр
Чумак Володимир
Чумаченко Анна
Яхонтова Тетяна

Junior Faculty Development Program

Гулей Олена
Кліменко Ірина
Оніпченко Олена
Поліщук Олександр
Чумаченко Володимир

U.S. Scholar Program

Bohachevsky-Chomiak Martha
Broach Glen
Derby Daniel
Humphrey Nicolas
Hunczak Taras
Johnson Candida
Kolodiy George
Onyshkevych Larissa
Stevenson Walter
Wills Jeffrey

Senator J. William Fulbright:

The essence of intercultural education is the acquisition of empathy — the ability to see the world as others see it, and to allow for the possibility that others may see something we have failed to see, or may see it more accurately. The simple purpose of the exchange program...is to erode the culturally rooted mistrust that sets nations against one another. The exchange program is not a panacea but an avenue of hope...

[From The Price of Empire]

Оксана Борисенко
Fulbright Scholar Program
Донецький національний університет, Донецьк
University of Illinois at Urbana-Champaign, IL, 1997-1998

> *Мені хочеться переконувати людей розвиватися професійно, запозичувати світовий досвід, впроваджувати його в Україні і перетворювати Україну на заможну, розвинену, цивілізовану демократичну країну. Це і є істинний патріотизм.*

Хоча мій професійний розвиток розпочався задовго до участі у Програмі імені Фулбрайта: я закінчила університет, навчалася в аспірантурі, здобула науковий ступінь кандидата філологічних наук – проте фулбрайтівська поїздка стала справжнім одкровенням. Неможливо переоцінити вартісність перебування в Америці в ролі викладача англійської мови, який навчає студентів спілкуватися англійською. В Америці я не була чужою. Я опинилася всередині американської освітньої системи і способу життя, познайомилася з американськими викладачами й студентами, відвідувала заняття, працювала в бібліотеках і комп'ютерних класах, зробила перші кроки в роботі з комп'ютером. Я взяла участь у кількох конференціях, як вузькопрофесійних, так і більш загальних, присвячених демократичному управлінню і громадянському суспільству. Я читала книжки, дивилася телепрограми англійською мовою, подорожувала – і закохалася в Америку. Більше того, я усвідомила, якою широкою є світова співдружність викладачів англійської мови – ELT.

Я завжди поділяла ідею входження України до Євросоюзу та вступу до НАТО. Тому, коли відбувся Майдан – революція 2013–2014 рр. – ми з донькою відкрито проголосили свої проєвропейські і промайданівські погляди і брали участь у мітингах у Донецьку. Було і

залишається цілком очевидним, що російські перспективи для України – це шлях в нікуди. З кожним днем ситуація в Донецьку погіршувалася. Проросійські елементи діяли все нахабніше й агресивніше. Вони нападали на українців і навіть убивали їх. Говорити українською стало небезпечно, як і виказувати свою українську ідентичність чи демонструвати українську символіку. А потім розпочалася справжня війна, з обстрілами, вибухами, російськими військовими, гарматами й танками на вулицях. Я залишалася в Донецьку до кінця липня 2014 р., щиро вірячи, що місто звільнять за декілька днів. Коли терористи захопили університет і почали вимагати лояльності до себе і особистої присутності, я відмовилася працювати на бандитів і звільнилася з роботи. Я переїхала до свого рідного Львова, де у жовтні почала працювати на кафедрі прикладної лінгвістики Національного університету «Львівська політехніка». Ніні я доцент Київського університету імені Бориса Грінченка.

Хочу додати ось що. Прекрасно, що сучасні науковці, дослідники і студенти мають можливість брати участь у різноманітних міжнародних заходах. Я не умовляю їх емігрувати чи створювати «маленьку Америку» тут, в нашій країні. Ні. Мені хочеться переконувати людей розвиватися професійно, запозичувати світовий досвід, впроваджувати його в Україні і перетворювати Україну на заможну, розвинену, цивілізовану демократичну країну. Це і є істинний патріотизм.

Тамара Гундорова
Fulbright Scholar Program
Інститут літератури імені Т.Г.Шевченка НАН України, Київ
Columbia University, New York, NY, 1997-1998
Harvard University, Cambridge, MA, 2011-2012

> *Загалом Фулбрайт важливий для мене двома символічними речами: з одного боку, він дав мені змогу зрозуміти західну науку, її стандарти, стратегію, моду, зрештою, й певні її обмеження, а з другого — він маркував мене як «іншого» в колі українських філологів.*

Фулбрайтівське стажування в Колумбійському університеті в Нью-Йорку подарувало мені короткочасний період цілковитої свободи. Це було задоволення, посилене Нью-Йорком, містом, яке тепер завжди зі мною. Я не лише почувалася вільною від офіційних інституцій, планових тем, від тих людей, яких мені не дуже хотілося бачити. Щастя було в тому, що я могла читати в бібліотеках те, що хотіла, могла слухати Е. Саїда, Г. Співак, А. Гюссена, задумувати найнесподіваніші наукові проекти, які втілюю і сьогодні. Зі мною була моя родина, і щастя посилювалося тим, що я відкривала світ не лише для себе, а й для рідних. Загалом Фулбрайт важливий для мене двома символічними речами: з одного боку, він дав мені змогу зрозуміти західну науку, її стандарти, стратегію, моду, зрештою, й певні її обмеження, а з другого – він маркував мене як «іншого» в колі українських філологів. Адже я навчилася бачити наше літературознавство з певної перспективи, оцінюючи його за стандартами нехай ідеальної й неможливої, але «високої науки». Таким чином Фулбрайт закріпив мій статус «свій серед чужих і чужий серед своїх».

Т. Гундорова і проф. Андрій Даниленко у Вільній Українській Академії в Нью-Йорку після презентації фестшрифту, присвяченого Ю.В. Шевельову (травень 2012 року, Нью Йорк)

Упродовж свого перебування в Гарварді я не лише навчала, але й навчалася. Зокрема я мала приємність відвідувати лекції професора Григорія Грабовича, на сьогодні найвідомішого дослідника і знавця творчості Тараса Шевченка. Зізнаюся, що це була прекрасна можливість перечитати твори і передумати цілу постать Шевченка. Як і підозрювала раніше, він виявився зовсім не тим Шевченком, якого ми знаємо або якого нам дали пізнати. Страждання й іронія, гідність та інтелект, аж до винайдення власного іміджу – романтичного байронічного Кобзаря – це лише кілька з іпостасей великого митця.

Загалом, важливим результатом мого перебування у США стало розширення моїх добрих стосунків з Гарвардом, що виявилося у наданні мені почесного статусу асоційованого співробітника Гарвардського Українського Наукового інституту.

> *...стипендія імені Фулбрайта не лише дозволяє познайомитися з сучасним науковим життям у Сполучених Штатах і здійснити свій науковий проект, але задає рівень і рамки самої наукової роботи в Україні.*

Що вдалося зробити упродовж мого фулбрайтівського стажування у Гарварді? Підготувала до друку монографію про «Транзитну культуру», значна частина якої написана в Гарварді; написала огляд найновіших дискусій на Заході про «кінець постмодернізму», написала розширений вступ до другого видання своєї «Післячорнобильської бібліотеки»; зібрала і привезла матеріали до статті-огляду про сучасні постколоніальні теорії й ідею створення центру постколоніальних культурних досліджень. А ще привезла купу ідей, мрій, вражень і головне – незрівнянне ні з чим почуття інтелектуальної свободи.

Для мене цілком очевидно, що стипендія імені Фулбрайта не лише дозволяє познайомитися з сучасним науковим життям у Сполучених Штатах і здійснити свій науковий проект, але задає рівень і рамки самої наукової роботи в Україні. Не секрет, зокрема, що в деяких галузях україністики в Україні спостерігається тенденція до самоізоляції, здрібнення тематики, імітації нових методологічних підходів. У цій ситуації безпосереднє спілкування з американськими науковцями і професорами, участь у конференціях, семінарах, робота в бібліотеках і загалом – знайомство з американським життям, культурою, політикою відкривають нові можливості і окреслюють новий виднокіл. Особисто для мене участь у програмах Фулбрайта мала, можна сказати, доленосне значення, оскільки відкрила для мене новий світ ідей, тем, способів письма і навіть способів спілкування, а також подарувала мені радість спілкування з американськими колегами, друзями і випадковими знайомими.

Стипендія Фулбрайта і можливість перебування у США допомогли мені стати самостійним і мислячим науковцем в Україні.

> *... участь у програмах Фулбрайта мала, можна сказати, доленосне значення, оскільки відкрила для мене новий світ ідей, тем, способів письма і навіть способів спілкування, а також подарувала мені радість спілкування з американськими колегами, друзями і випадковими знайомими.*

Дмитро Дема
Fulbright Scholar Program
Житомирський національний агроекологічний університет, Житомир
North Dakota State University, Fargo, ND, 1997-1998

Перебування в США, напевно, вражає кожного, кому випала нагода там побувати. Моє стажування припало на час, коли в Україні лише розпочиналися реформи, успіхів яких ще не було видно. Прибувши до Америки з родиною, ми були вражені досягненнями цієї країни в усіх сферах життя. Найперше ми звернули увагу на високий рівень соціального захисту громадян: людина, що працює, може мати все й бути захищеною, якщо нічого не порушує. В університеті, де я проводив дослідження, були створені умови, які надихають працювати. Ставлення колег було дружнім і щирим, я відчував до себе цілковиту довіру: наприклад, мені дали ключі від факультету та корпусу, де я працював, щоб можна було прийти у вихідні чи затриматися допізна. Не менш важливим є створення побутових умов для проживання моєї сім'ї. Згодом я зрозумів, що, прийнявши рішення відправитися до США з родиною, вчинив правильно. Адже відкриття цієї країни всім нам запам'яталося незабутніми враженнями. Захоплюючись досконалістю американців, хочу відзначити і їхню відповідальність за те, що вони виробляють. Якість товарів разюча, як і рівень їх контролю, а ціни порівняно з доходами дуже низькі. Рівень рентабельності підприємницької діяльності становить 2-5 відсотків, і це вважається нормою.

Мені дуже пощастило працювати з професором Давидом Воттом та його товаришем, аудитором Беном Язгаром. Завдяки цьому мені вдалося вивчити досвід оподаткування та організації бухгалтерського обліку у фермерських господарствах США та впровадити його в аграрній сфері України. Здобуті знання сприяли написанню монографій, наукових статей, навчальних посібників і підручників. Увесь цей час, уже після повернення в Україну, я беру участь у науково-практичних конференціях, надаю консультації фермерським господарствам в організації фінансової роботи, готую аспірантів і сприяю їхнім науковим пошукам. Здобув атестат професора, тривалий час виконував обов'язки проректора, наразі очолюю кафедру фінансів і кредиту Житомирського національного агроекологічного університету.

> *Цінність стажування за Програмою Фулбрайта полягає в набутті нового досвіду в різних сферах життя. Передусім це досвід професійний, адже проведення наукових досліджень в американських університетах — це справжня насолода для тих, хто не уявляє свого життя без наукових пошуків.*

Тетяна Яхонтова
Fulbright Scholar Program
Львівський державний університет імені Івана Франка, Львів
University of Kansas, Lawrence, KS, 1997-1998

Цінність стажування за Програмою Фулбрайта полягає в набутті нового досвіду в різних сферах життя. Передусім це досвід професійний, адже проведення наукових досліджень в американських університетах – це справжня насолода для тих, хто не уявляє свого життя без наукових пошуків. У моєму випадку особливу роль відіграли наукові консультанти: професори Джон М. Свейлз (Мічиганський університет, м. Енн-Арбор) та Емі Девітт (Канзаський університет, м. Лоуренс). Інша грань безцінного фулбрайтівського досвіду – можливість ознайомитися з американським суспільством та його культурою, від музеїв і концертних залів до життя й побуту звичайних мешканців Америки. Мене особливо вразили доброзичливість американців, їхнє бажання допомагати й підтримувати, а також прагнення постійно змінювати та вдосконалювати своє життя і суспільство. Приємно здивували й різні цікаві свята, які часто організовують в університетських містах; серед них особливо запам'яталися фестиваль індіанців пау-вау в штаті Канзас та день відкритих дверей мічиганської поліції, коли можна було навіть посидіти за кермом поліцейської автівки. І, нарешті, кілька слів про мої особисті враження від природи Америки. Я ніколи

не думала, що в цій країні побачу місця такої невимовної природної краси, як, наприклад, Пустеля Білих Пісків і гори Сакраменто в Нью-Мексико, або краєвиди Техасу. Цікаво було подивитись на тварин, яких не зустрінеш у Європі: опосума, скунса, особливих американських бурундучків, пташку кардинала – яскраво червоного кольору, чорних білок у Каліфорнії. А сотні кроликів у канзаському Лоуренсі здивували понад усе! Напевно, все це разом – чудові американські університети, щирі колеги, прекрасно організоване життя в близькості з чарівною природою – обдарувало мене безцінним досвідом і надзвичайно позитивно вплинуло на мою подальшу діяльність. Розроблену під час фулбрайтівського стажування лінгводидактичну модель навчання успішно втілено в навчальному посібнику з англомовної наукової комунікації, курсах, семінарах. Стажування у США за Програмою Фулбрайта – це джерело багатогранного досвіду, який стимулює науковця до професійного розвитку та збагачує його як особистість, а отже, робить внесок у розвиток науки й вдосконалення рівня освіти його країни.

> *Стажування у США за Програмою Фулбрайта – це джерело багатогранного досвіду, який стимулює науковця до професійного розвитку та збагачує його як особистість, а отже, робить внесок у розвиток науки й вдосконалення рівня освіти його країни.*

Senator J. William Fulbright:

Man's capacity for decent behavior seems to vary directly with his perception of others as individual humans with human motives and feelings, whereas his capacity for barbarism seems related to his perception of an adversary in abstract terms, as the embodiment, that is, of some evil design or ideology.

[Speech to the Council on International Educational Exchange, 1983]

1998 1999

Fulbright Scholar Program

Барабанова Галина
Введенська Тетяна
Галенко Олександр
Гомілко Ольга
Горбаченко Тетяна
Жилінкова Ірина
Жук Ігор
Іванова Олена
Коен Вадим
Коновець Олександр
Лучук Ольга
Моренець Володимир
Сердюкова Людмила
Стрельцов Євген
Трушляков Євген
Чечель Наталія
Чугу Світлана
Шепетуха Юрій

Junior Faculty Development Program

Алєксєєв Олег
Беженар Ірина
Войтович Артем
Занюк Сергій
Ільченко Ольга
Ляховецька Регіна
Малюта Ярослав
Мамчурено Світлана
Орленко Оксана
Павлов Олексій
Пашіс Лариса
Потятиник Уляна
Сербіна Тетяна
Стеріополо Ольга
Черкасенко Вадим
Юраш Андрій

U.S. Scholar Program

Brasfield James
Clay Catherine
Freed Richard
Gardner Mark
Gray Kenneth
Gray Kristina
Nasr Faisal
Naydan Michael
Olson LeRoy
Ostapchuk Victor
Rubchak Marian

Олександр Галенко
Fulbright Scholar Program
Інститут сходознавства НАН України
імені А.Ю. Кримського, Київ
Princeton University, Princeton, NJ, 1998-1999

Моє стажування за Програмою Фулбрайт відбувалося в Принстонському університеті – славний, престижний, заможний, дорогий, елітарний, показовий щодо американського підходу до науки. Американські стандарти відчув ще до приїзду. Починаючи з винаймання для моєї родини трикімнатного помешкання, хоча в Києві жив у двокімнатному. Це був перший з багатьох уроків гідності, який сприяв розумінню, що наука – це не привілей обраних, а вибір вільних. Не дивно, що пережитий досвід викликав почуття вдячності, а водночас і відповідальності перед університетом, ніби я став його випускником. Усвідомлення себе принстонцем засіло в мені міцно. Його не змінило ані довше (річне) стажування в не менш «крутому» Гарварді, ані відвідини провідного для мого фаху (євразійські студії) Індіанського університету, ані всі принади Каліфорнійського університету в Лос-Анджелесі.

В Америці навіть школи, а не лише університети, відзначаються багатством колективних заходів (ритуалів, спортивних змагань, кампаній, видовищ). Я відвідував концерти, дивився на паради й змагання, пустував на принстонському літньому пікніку, був на випускному моєї доньки в середній школі – це лише кілька прикладів.

Найяскравіші спогади залишило святкування університетського випуску 1999 року. Симфонічний концерт просто неба, пишний феєрверк, парад по університетському кампусу випускників різних років, які сюди з'їжджаються тисячами, у святкових одностроях із символікою університету та особливостями в оздобленні залежно від року випуску – все це яскраво засвідчує ставлення до alma mater та шанування традицій.

Потрапивши на стажування до Принстонського університету, я свідомо хотів повчитися в професора Гіта Лаурі, одного з найкращих експертів з османських податкових реєстрів, позаяк сподівався на поради й допомогу в дослідженні двох реєстрів, які стосувалися Південного Криму. Співпрацюючи з ним, я неабияк просунувся вперед у своїх дослідженнях: мені вдалося повністю дешифрувати реєстри, написані османсько-турецьким різновидом арабського письма, та створити бази даних, що стали інструментом для аналізу цих джерел і виявлення додаткової інформації. Та головне – я дістав непересічний досвід персонального наукового керівництва, якого доти в мене ніколи не було. Я немовби всього за вісім місяців повноцінно пережив цілу пору студентства з магістратурою й докторантурою.

Надбання із самісінького осердя світової науки пробудили мої власні амбіції. Мої студії над османськими податковими реєстрами, що привели мене в Принстон, дали поштовх іншим дослідницьким проектам (виноробство в османському Криму, історія рабства і работоргівлі в Східній Європі, політична культура Євразії, роль Півдня в історії України тощо), над деякими з яких працюю й досі.

Нарешті, мій фулбрайтівський досвід визначив мої кар'єрні рішення, які неможливо було передбачити до поїздки в Принстон. Залишивши Інститут сходознавства, я перейшов до Інституту історії України, де створив підрозділ для дослідження цивілізацій Причорномор'я.

Нещодавно, перебираючи світлини, я завважив одну важливу пораду Лаурі, зроблену напередодні від'їзду з Принстона 1999-го року. Тоді я попросив його зробити єдиний наш знімок разом на пам'ять, і він обрав місце на тлі каліграфічної композиції в рамці, які в мусульман правлять за ікони. Там написано османсько-турецькою «Bu da geçer, ya Hu!», що означає «Господи, і це минеться!». Тоді я не зрозумів натяку, однак второпати оте приховане напучування тепер стало дуже приємним відкриттям, і я вкотре пересвідчився, що мій Принстон, як і Фулбрайт, і надалі тривають!

> *...наука – це не привілей обраних, а вибір вільних.*

Ольга Гомілко
Fulbright Scholar Program
Інститут філософії ім. Г. Сковороди НАН України, Київ
Pennsylvania State University, State College, PA, 1998-1999

Мені як голові Фулбрайтівського товариства (2001–2006) хотілося б поміркувати над питанням ідентичності фулбрайтівців, яка формується завдяки виконанню ними не лише наукових проектів, а й своєї місії. У чому ж полягає ця місія? Згадаємо слова сенатора Вільяма Фулбрайта, який 1946 року, ініціюючи проект, зауважив, що це скромна програма з нескромною метою. Останню він убачав у тому, щоб міжнародні відносини набували більш цивілізованого, розумного та гуманного характеру. Одним з надзвичайно важливих чинників таких змін американський сенатор розглядав освіту.

Фулбрайтівський проект міжнародних академічних обмінів має на меті спонукати нації до пізнання завдяки відкритості власної культури. Після завершення Другої світової війни США широко відкрили себе світові в галузі науки та освіти, що започаткувало, за словами В. Фулбрайта, «новий вимір розуміння між американцями та іншими народами». Тож місія фулбрайтівців полягає в досягненні цієї благородної мети – перетворенню освіти й науки у важливий чинник міжнародної комунікації, спрямований на пошук шляхів взаємного порозуміння та забезпечення миру. В. Фулбрайт вважав, що «найважливіше завдання освіти полягає в подоланні

Гарієт Фулбрайт та Ольга Гомілко (Балтимор, США, 2005 р.)

бар'єрів націоналізму та ідеології, а також здійсненні найбільшої влади у світі – влади розуму – задля сприяння розумності та цивілізованості світу». Як бачимо, ці слова досі не втратили актуальності. Особливо вони важливі для сучасної України. А тому фулбрайтівська місія – це місія посилення влади розуму, але не влади як такої. Йдеться про реалізацію людської спроможності усвідомлювати власні межі розуміння та сприймати іншу думку. Тобто, з одного боку, потрібна мужність визнавати власні культурні стереотипи, упередження, забобони, з другого – вміння навчатись іншого. Фулбрайтівська програма уможливлює розуміння не лише інших націй, а й самих себе.

Навряд чи мої філософські уподобання втілилися б у серйозні дослідження без сучасного академічного середовища. Стажування в Пенсильванському державному університеті, де проблематика тілесності, яку я вивчала, була дуже популярною, сприяло «цивілізаційному вихованню» мого мислення. Західні цінності стали для мене регуляторами життя. Цей досвід показав мені, яким цікавим та різноманітним може бути життя університету, де студенти та професори – це колеги, котрі мають одну мету. По завершенні проекту я займалася втіленням у життя різноманітних наукових проектів, котрі дозволяють випускникам Програми реалізувати здобуті в американських університетах знання й навички та здійснити свою місію.

Ольга Гомілко та Юрій Андрухович (Пеннстейт, 1998 р.)

Олена Іванова
Fulbright Scholar Program
Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна, Харків
Washington University in St. Louis, MO, 1998-1999
United States Holocaust Memorial Museum,
Washington, DC, 2002-2003

Мій перший фулбрайтівський проект було присвячено дослідженню прав людини. Спільним між Україною та Америкою виявилось усвідомлення, що найважливіші з прав, це право на свободу, свобода совісті та свобода слова. Мій наступний проект «Голокост: уроки минулого заради майбутнього» було спрямовано на те, щоб вивчити, що українська молодь знає про Голокост і як до нього ставиться, а також порівняти результати дослідження з аналогічними, проведеними в різних країнах, зокрема й у США. Я вивчала конструювання наративу Меморіального музею Голокосту та засоби, завдяки яким відбувається вплив на відвідувачів. В результаті мені вдалося показати шляхи конструювання колективної пам'яті про Голокост та її роль у формуванні національної ідентичності. Моє стажування за Програмою Фулбрайта не тільки відкрило для мене нову тему, але ознайомило з розробкам колег, дозволило усвідомити необхідність міждисциплінарного підходу до вивчення теми та важливість роботи в міжнародній команді. Що дав мені Фулбрайт? Він вплинув на моє життя: змінив мене – і в загальнолюдському плані, й професійному.

USA, at the conference with Prof. James Wertsch

Євген Стрельцов
Fulbright Scholar Program
Одеський національний університет
імені І.І. Мечникова, Одеса
University of Illinois, Chicago, IL, 1998-1999

Мій науковий проект мав назву «Економічні злочини в Україні: назва "стара" – зміст новий. Міжнародне правосуддя в боротьбі з економічною злочинністю». Дослідницька робота відбувалась в Офісі міжнародної кримінальної юстиції Іллінойського університету Чикаго. Я активно працював у бібліотеці університету, брав участь у пленарних засіданнях, міжнародних конференціях. Співпрацював з колегами з університетів Де Поль (Чикаго) і Міннесоти (Міннеаполіс), юридичної школи Джона Маршалла, зустрічався з федеральними суддями, адвокатами, керівництвом прокуратури Північного Іллінойсу тощо. Під час стажування опублікував дві статті в американських наукових юридичних журналах. Результати досліджень відбилися в книжці «Економічні злочини: внутрішньодержавні та міжнародні аспекти». Передмову до цієї книги написав директор з наукової роботи Офісу міжнародної кримінальної юстиції, професор Джесс Мегхем. Крім того, було розроблено й направлено низку пропозицій до Верховної Ради України, Верховного Суду України, Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України. Фулбрайтівський досвід дуже сильно сприяв моєму подальшому професійному та особистому вдосконаленню, а також кар'єрному зростанню.

Michael Naydan
Fulbright U.S. Scholar Program
Pennsylvania State University, University Park, PA
Lviv Ivan Franko National University, Lviv,
1998-1999, 2006-2007

During my first Fulbright experience in 1999 I taught two courses, American Culture and Academic Writing. The Ivan Franko University Translation Studies Department students were fantastic and fun. It was a joy teaching them and sharing my knowledge and experience with them. I bought a guitar at the Trembita Music Store and taught them American songs that weren't of the popular variety heard on the radio. I also taught them American culture and slang through films.

My Fulbright allowed me to hone my spoken Ukrainian and to meet scores of cultural figures including writers, poets, artists and academics. I also became extraordinarily familiar with the city of Lviv and the nearby Carpathian Mountains. That intimacy with the landscapes and cityscapes aided me tremendously in my translation work. Climbing High Castle Hill and riding Tram #7 helped me better translate Yuriy Andrukhovych's poems about them. I made friends for life with the academic Maria Zubrytska and her publisher husband Mykhailo Komarnytsky, poet Viktor Neborak, poet and prose writer Yuriy Andrukhovych, prose writer Yuriy Vynnychuk, writer and publisher Vasyl Gabor, comic writer Bohdan Zholdak, comic poet Nazar Honchar, translation studies specialist Olha Luchuk and her husband, classics scholar Taras Luchuk, journalism scholar and poet Maria Tytarenko, and many others too numerous to mention.

My visits to Ukraine and Lviv in particular have been an extraordinarily creative time for me. My two Fulbrights led to countless translation publications in journals and more than twenty-five books, including Yuriy Andrukhovych's novel *Perverzion* (Northwestern Univ. Press), *A Hundred Years of Youth* (Litopys Publishers), a poetry anthology coedited with Olha Luchuk, the anthology *From Three Worlds: New Ukrainian Writing* (Zephyr Press) and *Herstories: An Anthology of Ukrainian Women's Prose* (Glagoslav Publishers).

During my last Fulbright in 2007 I began writing a novel *Seven Signs of the Lion, or the Magic of Leopolis,* which was published by Glagoslav Publishers. The novel could never have been written without my two Fulbrights, which gave me the opportunity to connect intimately with the localities, culture and people of Ukraine.

I have hosted 38 Fulbrighters, mostly from Ukraine, many of whom have become close collaborators on literary and culture projects. Those connections have helped define me as a scholar and opened up an entire realm of possibilities to create bridges between American and Ukrainian culture.

Hutsul Museum in the Carpathian Mountains

Senator J. William Fulbright:

Our future is not in the stars but in our own minds and hearts. Creative leadership and liberal education, which in fact go together, are the first requirements for a hopeful future for humankind. Fostering these — leadership, learning, and empathy between cultures — was and remains the purpose of the international scholarship program that I was privileged to sponsor in the U.S. Senate over forty years ago. It is a modest program with an immodest aim — the achievement in international affairs of a regime more civilized, rational and humane than the empty system of power of the past. I believed in that possibility when I began. I still do.

[From The Price of Empire]

1999
2000

Fulbright Scholar Program

Бакушевич Іванна
Балабушевич Тетяна
Бордюк Людмила
Виноградов Олександр
Галайчук Ігор
Гродзинський Михайло
Довгопол Галина
Жарій Олег
Зелінська Надія
Каніщенко Олена
Ковріга Олександр
Кузнєцов Володимир
Менжулін Вадим
Морозова Олена
Окопний Олександр
Потятиник Борис
Сорока Микола
Торбаков Ігор
Шрамко Ярослав

Junior Faculty Development Program

Бричка Олег
Валкіна Олена
Вар'янко-Іссом Оксана
Габор Наталія
Гарболінська Майя
Зуй Марина
Кисельова Олена
Коломієць Валентина
Комінко Світлана
Корпало Тарас
Лобода Ірина
Панасенко Тетяна
Панич Олексій
Старигін Костянтин
Старшова Оксана
Стефановська Тетяна
Тананайко Оксана
Толстокорова Аліса
Тунтія Нана
Ущина Валентина

U.S. Scholar Program

Carman Douglas
Colley Ann
Duffy Charles
Gleason Joyce
Gray Kenneth
Gray Kristina
Janssen Kyra
Kyle Richard
Lauria Anthony
Miller Dennis
Nasr Faisal
Shamblin Don
Sochocky Christine

Людмила Бордюк
Fulbright Scholar Program
Національний університет «Львівська політехніка», Львів
San Diego State University, San Diego, CA, 1999-2000

Мій фулбрайтівський досвід безцінний як у фаховому, так і особистому житті. Курс «Теорія і практика перекладу», називається «Переклад як міжкультурна комунікація», де культура розглядається як спосіб буття та інтерпретації світу, як сукупність цінностей, ставлень і переконань. Не уявляю моїх лекційних курсів без використання мого досвіду в роботі над проектом «Формування крос-культурної компетенції у діловому середовищі в Україні» за сприяння американських колег з Каліфорнійського університету в Сан-Дієго. Моя Америка – це мій університет, бібліотеки, зокрема Бібліотека Конгресу, конференції в провідних навчальних закладах країни, дослідницька праця. Моя Америка – це моє помешкання, сусіди, українська діаспора, школа моєї молодшої доньки, карнавали, День подяки, Різд-

San Diego State University Campus 2000

> *Я сприймаю свою участь у Програмі Фулбрайта як винагороду за мою наполегливу працю впродовж багатьох років.*

во, подорожі вздовж Західного та Східного узбережжя, Лос-Анджелес, Сан-Франциско, Лас-Вегас, Вашингтон, Нью-Йорк тощо. Я сприймаю свою участь у Програмі Фулбрайта як винагороду за мою наполегливу працю впродовж багатьох років. Америка – це чудова країна, проте складна й неоднозначна, надто розмаїта, швидка, напориста та жорстка. Америка – це виклик, передусім собі. Мені пригадуються слова, що їх виголосив головний герой фільму «Американський президент»: «America isn't easy but…» Саме таким був алгоритм мого щоденного життя в Америці й саме такий підхід я намагаюся застосовувати в Україні, коли стикаюся з численними труднощами та перешкодами. Це зовсім не просто, проте я намагаюся, як більшість американців, мислити позитивно і принаймні пробувати змінювати щось навколо себе на краще. Джон Кеннеді наголошував на тому, що завдяки Божій ласці на небі та тяжкій праці людей на землі ця країна стала величною. Я гадаю, якщо ви сповідуєте такі ідеологічні цінності, як надія, свобода, незалежність, оптимізм, якщо Ви здатні збагнути, що Америка – це не лише географія, а особлива ідея, то Америка – це назавжди і Ваша країна.

> *Джон Кеннеді наголошував на тому, що завдяки Божій ласці на небі та тяжкій праці людей на землі ця країна стала величною. Я гадаю, якщо ви сповідуєте такі ідеологічні цінності, як надія, свобода, незалежність, оптимізм, якщо Ви здатні збагнути, що Америка – це не лише географія, а особлива ідея, то Америка – це назавжди і Ваша країна.*

Dennis Miller
U.S. Fulbright Scholar Program
Baldwin Wallace University, Berea, Ohio
Ternopil National Economics University, 1999-2000,
International Economics, Economics of the European Union,
Principles of Economics, Intermediate Microeconomics,
Intermediate Macroeconomics, 2004-2005

I was fortunate to have had two teaching Fulbright Scholarships to Ukraine, both at the Ternopil Academy of National Economy (TANE), now renamed Ternopil National Economics University (TNEU). I shared this wonderful experience with two dear friends, Professor Anthony Lauria and his wife, Patricia. We were treated with incredible hospitality that included visits to many historic sites in Ukraine, such Odesa, the Carpathian Mountains, and Crimea. Tony and I still have lunch with one another almost every week when he is in the United States and not in his native country, Italy, where he spends half of the year in his retirement. We reminisce often about our time in Ukraine.

The first Fulbright went so well that I was invited back. Again I was supported by a Fulbright Teaching Scholarship for the academic year, 2004-2005, the year of the Orange Revolution. That year was as marvelous as the first visit, but a bit more suspenseful, not knowing at the beginning of the Orange Revolution how it would end. Viktor Yushchenko was eventually elected President of Ukraine in a fair and internationally monitored election.

Kyiv Pechersk Lavra, Ukraine, Spring 2005

Attending an international economic conference in Foros, on the Crimean Peninsula, I met my wife, Nina. She too is a university professor. She had been a classmate at TANE of President Yushchenko. Both earned their undergraduate degrees there. He visited Ternopil the spring after his successful election and invited his classmates to a dinner including my wife. Nina and I were married in 2006 in the United States. And of course this was really a blessed life-changing event for both of us. Was I not supported by the Fulbright Program all of these lovely memories would not be. You're doing great work by enabling such experiences. Thank you.

Senator J. William Fulbright:

Educational exchange can turn nations into people, contributing as no other form of communication can to the humanizing of international relations. Man's capacity for decent behavior seems to vary directly with his perception of others as individual humans with human motives and feelings, whereas his capacity for barbarism seems related to his perception of an adversary in abstract terms, as the embodiment, that is, of some evil design or ideology.

[Speech to the Council on International Educational Exchange, 1983]

2000 2001

Fulbright Scholar Program

Андрухович Юрій
Базилевич Роман
Байсара Людмила
Бірюков Олександр
Габрієлян Олег
Дем'янчук Олександр
Єрченко Парасковія
Жаботинська Світлана
Зайцев Олександр
Запорожець Галина
Зуй Олег
Ібрагімова Іванна
Кальна-Дубінюк Тетяна
Кукурудза Маріне
Левенко Борис
Ноель-Цигульська Тетяна
Романенкова Людмила
Слухай Сергій
Соловей Елеонора

Scholar-in-Residence Program

Гімельфарб Євген

Junior Faculty Development Program

Архелюк Валентина
Близнюкова Олена
Бурачок Ірина
Василевська Олена
Василенко Вікторія
Книшевитська Лілія
Козій Василь
Кочура Володимир
Лизогуб Ірина
Лукащук Михайло
Меджибовська Наталія
Мельник Юлія
Мельниченко Олександр
Мережко Олександр
Плеша Наталія
Полевичок Мечислава
Самборська Олена
Сень Галина
Скрижевська Єлизавета
Смаль Валентина
Соленко Олеся
Федуняк Сергій
Юхно Сергій

U.S. Scholar Program

Chang Hui-Ching
Dick James
Horowitz Brian
Hylton Joseph
Johns Ray
Johnson Bryce
Lawrence David
Loeb Sandra
Nixon John
Robinson David
Shekhter Valery
Tucker Allen
Von Struensee Vanessa

U.S. Student Program

Blackwell Martin
Bloom Stephen
Kulchytskyj Yaro
Lyberg Mattew
Szanc Smarsh Larysa

Юрій Андрухович
Fulbright Scholar Program
Письменник, Івано-Франківськ
Pennsylvania State University, University Park, PA, 2000-01

...я трохи пізнав цей світ. Найголовнішим підсумком мого перебування в Америці стало звільнення від безлічі стереотипів та упереджень і набуття цілком нового, ширшого розуміння західної цивілізації та її вартостей.

Людмила Байсара
Fulbright Scholar Program
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Дніпро
University of Utah, Salt Lake City, UT, 2000-2001
University of Pittsburgh, Pittsburgh, PA, 2012-2013

Найважливішим здобутком мого фулбрайтівського досвіду стала взаємодія з викладачами університету, які збагатили мене глибокими знаннями і подарували радість й насолоду звершення. Радість – почуття світле й життєдайне, вона яскраво забарвлює усе навкруги. Радість приходить зненацька, коли ти тішишся у товаристві добрих друзів або зустрічаєш нову цікаву людину. Зі мною було і те, і друге: друзі у далекому від рідної домівки місті, нові знання, взаєморозуміння – завдяки загально визнаній мові спілкування і просвітництва. Емоційна наснага, яку я отримала від свого оточення, заохочує до нових звершень у житті й роботі. Я усвідомила, що хоча ми виросли на різних континентах і в різних умовах, хоча нас розділяють величезні відстані, ми сповідуємо однакові цінності – гуманізм, справедливість, мудрість, любов до навчання. Як представник культури колективізму я вперше отримала можливість спостерігати справжню командну роботу своїх колег, які вміють слухати і ставити запитання, пробуджуючи інтерес і бажання дізнатися більше, які вміють переконувати з повагою до опонента, допомагати і ділитися, спілкуватися і працювати на користь справи, яка їх єднає і робить щасливими.

Мої спогади про фулбрайтівський період життя були б неповними, якби я не розповіла про ще одну чудову подію, яка зі мною сталася: зустріч з професором університету Монпельє (штат Вермонт) Ліндою Грей. Вона працювала в рамках Програми імені Фулбрайта у моєму рідному університеті в 2007 році. Наша зустріч після семирічної перерви стала свідченням того, що Фулбрайтівська свічка ніколи не згасає. Програма імені Фулбрайта надала нам обом можливість пожити в іншому світі, знайти між нами більше подібностей, ніж розбіжностей, побачити, що єднає, а не роз'єднує людей, – саме це робить Програму унікальною, а її досвід – неперевершеним.

> *...Емоційна наснага, яку я отримала від свого оточення, заохочує до нових звершень у житті й роботі. Я усвідомила, що хоча ми виросли на різних континентах і в різних умовах, хоча нас розділяють величезні відстані, ми сповідуємо однакові цінності – гуманізм, справедливість, мудрість, любов до навчання.*

Олександр Бірюков
Fulbright Scholar Program
Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київ
New York University, New York, NY, 2000-2001

Протягом перебування в США я брав участь у публічних заходах у низці американських університетів. Також мені вдалося скористатися перевагами учасника Програми й виступити з доповіддю на щорічному Фулбрайтівському міжнародному симпозіумі з міжнародного права в м. Сан-Франциско. На запрошення колег я став учасником Національної конференції суддів з питань банкрутства в м. Бостоні. Мені пощастило приймати колег як викладачів за Програмою імені Фулбрайта в моєму університеті. Після стажування я успішно завершив дослідження й захистив докторську дисертацію. Навчаючись за Програмою, я дістав безцінний досвід і глибше пізнав американську культуру, спосіб життя американців та особливості професійної діяльності в США. Протягом перебування в країні відбулася переоцінка багатьох моїх поглядів на викладання та наукову роботу. Відтоді я широко застосовую міждисциплінарний підхід у своїх дослідженнях, чого мене навчили мої американські колеги. Та, окрім особистих фахових надбань, щиро завдячую Програмі Фулбрайта за унікальний життєвий досвід для моєї родини. Моя донька навчалася в звичайній американській школі, що стало початком її сьогоднішнього самостійного професійного життя. Цей досвід неможливо порівняти ні з чим. Важливим було й лишається те, що сьогодні Фулбрайтівське товариство дає змогу підтримувати постійний зв'язок з колегами, цікавими людьми з різних сфер діяльності.

> *...я дістав безцінний досвід і глибше пізнав американську культуру, спосіб життя американців та особливості професійної діяльності в США. Протягом перебування в країні відбулася переоцінка багатьох моїх поглядів на викладання та наукову роботу. Відтоді я широко застосовую міждисциплінарний підхід у своїх дослідженнях, чого мене навчили мої американські колеги.*

Олександр Дем'янчук
Fulbright Scholar Program
Національний університет «Києво-Могилянська академія», Київ
University of Minnesota, Minneapolis, MN, 2000-2001

Моя участь у Програмі імені Фулбрайта була спрямована на розроблення навчальних курсів з аналізу публічної політики задля викладання політології в Національному університеті «Києво-Могилянська академія». Наукова робота відбувалася на кафедрі освітньої політики та управління освітою за консультативної допомоги Інституту управління ім. Губерта Гамфрі Міннесотського університету. Я відвідував різноманітні навчальні курси, зробив презентацію на тему «Вища освіта України – проблеми і реформи», а також прочитав кілька лекцій. У підсумку постав повноцінний курс «Аналіз державної політики», у співавторстві з американськими колегами видано монографію «Приватна вища освіта в країнах з перехідною економікою», проведено цикл міжнародних конференцій і семінарів в Україні та Чеській Республіці на теми реформування вищої освіти тощо. А головне – це стажування дало змогу розвинути нові методологічні підходи в сфері досліджень публічної політики в Україні. І ще один неймовірний досвід – подорожі Сполученими Штатами на орендованому автомобілі – понад 22 000 кілометрів за лише 6 тижнів – з 20 квітня по 5 червня 2001 року… Я правдиво полюбив цю країну.

Напевно, мій досвід дещо нетиповий: маючи ступінь кандидата фізико-математичних наук, я завдяки американським програмам академічних обмінів зміг опанувати цілком нову галузь науки – політологію, захистити докторську дисертацію, впродовж семи років успішно керувати кафедрою політології, виховати учнів – кандидатів і докторів політичних наук. Без багатьох програм, особливо без фулбрайтівської, зробити це було б надзвичайно важко. Нові знання, ідеї, підходи, все те, до чого тут, в Україні, я не мав би доступу, а до того ж, кваліфікована консультативна й просто дружня підтримка американських колег – все це дало мені змогу досягти значно більшого, ніж я міг навіть мріяти.

Людмила Романенкова
Fulbright Scholar Program
Запорізький національний університет, Запоріжжя
University of Maryland, Baltimore, MD, 2000-2001

Стажування в Університеті Меріленду, присвячене соціальній роботі в сфері охорони здоров'я, дало мені змогу розробити і викладати чотири курси: «Соціальна робота в галузі охорони здоров'я», «Форми і методи роботи з різними категоріями населення», «Методи дослідження в соціальній роботі», «Вища освіта і Болонський процес». Крім того, разом зі студентами я брала участь в американсько-українському дослідницькому проекті щодо визначення рівня стресу серед родичів, які доглядають за присмертними пацієнтами. Американські фахівці відвідали Запорізький національний університет і читали лекції із соціальних питань, а також провадили дослідження. Його результати було опубліковано в американському науковому журналі «Старіння і соціальна політика». Я написала докторську дисертацію на тему «Підготовка соціальних педагогів до роботи в галузі охорони здоров'я». У підсумку стажування постала монографія, присвячена відповідній проблематиці. Протягом трьох років після участі в Програмі імені Фулбрайта я читала лекції з питань міжнародних проблем жінок під час зимової сесії в Делаверському університеті. Також брала участь у багатьох європейських програмах і проектах, пов'язаних з роботою з непривілейованими категоріями населення. Одним з найважливіших результатів практичного втілення фулбрайтівського досвіду стало створення 2004 року Запорізької обласної громадської організації «Флоренс». Ця неурядова організація працює з різними групами людей, надає психосоціальні, освітні та консультаційні послуги. Загалом стажування відкрило мені нові горизонти професії, надихнуло на розробку навчальних курсів, яких раніше не викладали в університетах. Співпраця із зарубіжними колегами змінила мій стиль викладання – він став більш демократичним. Велику увагу зосереджено навколо практичної підготовки студентів, що й зумовило створення Центру «Флоренс». Сьогодні наш Центр є одним з основних місць для провадження студентської практики. Волонтерський рух, який ми поширюємо через нього і який спрямований на допомогу студентам, сім'ям, будь-яким людям, що потребують підтримки, – також результат набутого в Америці досвіду.

Валентина Архелюк
Junior Faculty Development Program
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці
University of Iowa, Iowa City, IA, 2000-2001

Стажування за Програмою академічних обмінів імені Фулбрайта в Айовському університеті, м. Айова-Сіті, штат Айова (2000–2001 роки) дало мені можливість ознайомитися із сучасними теоріями у галузі лінгвістики, лінгвокультурознавства, методики викладання англійської мови як другої/іноземної, міжкультурної комунікації, а також із інноваційними технологіями, які використовуються у навчальному процесі. Окрім дослідження в рамках проекту «Лінгвістика: комп'ютерний переклад та комунікативне навчання у вищій школі», відвідування лекцій, участі у нарадах на Факультеті лінгвістики, у семінарах і колоквіумах, присутності на захистах дисертацій, я активно займалася практичною роботою в Центрі прикладної лінгвістики (м. Вашингтон, округ Колумбія), у Міжнародному жіночому клубі (м. Айова-Сіті), проходила практику за програмою Iowa Intensive English Program – разом із викладачами готувала міжнародних студентів до навчання в університетах і коледжах США. Надзвичайно цікавим аспектом моєї роботи в рамках Програми Фулбрайта було міжкультурне спілкування. Мене запросили дати інтерв'ю програмі BBC, темою розмови було використання досвіду американських програм обміну в освітній сфері України. На заняттях із розвитку мовленнєвих навичок я представила доповіді «Життя у пострадянській Україні» та «Український національний характер: психологічні особливості». У Міжнародному центрі м. Айова-Сіті я долучилася до проведення новорічного свята в українських традиціях. Незабутнє враження залишила зустріч у Посольстві України у Вашингтоні учасників Програми із нашими співвітчизниками, членами Фундації США–Україна. Майже 17 років минуло з часу мого стажування у США. Але набутий досвід залишається зі мною; я намагаюся навчати студентів того, чого навчилася сама – брати відповідальність за власне життя, не боятися змін та нових викликів.

2001 2002

Fulbright Scholar Program

Білий Олег
Боряк Олена
Валявко Ірина
Верещак Вікторія
Капіца Юрій
Ковальова Олена
Кріцберг Роман
Кротова Олександра
Кутуєв Павло
Мороз Сергій
Набока Марина
Недбалюк Олександр
Рассамакін Юрій
Русначенко Анатолій
Слава Світлана
Снісаренко Лариса
Стрішенець Надія
Хоменко Григорій
Шпеник Юрій

Junior Faculty Development Program

Бєляков Олександр
Бондар Тамара
Вишенська Ірина
Гайденко Вікторія
Глейбман Сергій
Зуб В'ячеслав
Ілюк Андрій
Керопян Анжела
Коваленко Дмитро
Колумбет Оксана
Корольова Олена
Костромов Олексій
Кочубей Ірина
Лазар Олена
Луцишина Оксана
Марцинюк Вадим
Мацієвський Юрій
Мицик Лариса
Оржеховська Олена
Фоменко Олена
Холодов Олексій
Шостак Оксана
Штанко Наталя
Шумилович Богдан
Шуткевич Віктор
Ярема Богдан

Fulbright Graduate Student Program

Бесараба Олеся
Гальченко Максим
Кірілкін Олександр
Кривенко Ганна
Кухаренко Світлана
Партач Наталія
Парфьонова Наталія
Полюха Микола
Прищепа Ярослав
Федосєєва Романія
Федюк Олена

U.S. Scholar Program

Brasher Brenda
Darian Steven
Fizer John
Hodapp Paul
Holbert Gentry
Holst Arthur
Ingram Booker
Kalin CJ
Loeb Sandra
Martin Sean
Raffield Barney
Sethi Renuka
Shekhter Valery
Soule Peter
Staggers Kermit
Stone Harold
Thiel Diane
Wills Jeffrey
Zang Barbara

U.S. Specialist Program

Palley Howard

U.S. Student Program

Bojko Martha
Crawford Christina
Dorian Marina
Dube Matthew
Helbig Adriana
Paukert Sybil
Pustynsky Victoria
Riley Kevin

Олег Білий
Fulbright Scholar Program
Інститут філософії ім. Г. Сковороди НАН України, Київ
University of California, Berkeley, CA, 2001-2002

Теоретичні дискусії, семінари, курси, бібліотечні фонди, спілкування з колегами з Каліфорнійського університету в м. Берклі під час роботи над проектом «Національна держава і політика ідентичності» дали мені змогу істотно «озброїти» мою наукову інтуїцію, радикально розширити дослідницький досвід і врешті-решт підготувати низку принципових для мене статей та книгу. Отож спільноти Берклі… Академічна спільнота дуже схожа і водночас дуже не схожа на інші. Тут добре пам'ятають про видатних науковців минулого – гостей Берклі. Подруга господині мого тимчасового помешкання розповідала, як у їхньому домі тривалий час гостював Ернест Резерфорд. Пам'ятають також і про студентські заворушення кінця 60-х років. У бібліотеці можна побачити вже літніх бунтарів, кумедних персонажів з характерною зовнішністю й уявленнями тієї доби. Наприклад, даму з подібними до муралів Дієго Рівери тату на руках, що привела онуку до бібліотеки, аби та звикала до простору інтелектуального життя. У Берклі й досі особливо популярні кумири ліворадикальної ідеології, як-от Ноам Чомскі, що є, скажімо, фірмовою ознакою ворохобництва, яке ширяє, як привид, вулицями й аудиторіями «People's Republic of Berkeley». Повсюдно завважуємо наслідки справжньої автономії університету, яку, втім, не було впроваджено міністерськими декретами, а виборено. На собі відчув, що фулбрайтівці тут у великій пошані.

Спільнота Берклі в 2001 році… У мене вимкнулась електрика, немає води, холодно, господиня в Лос-Анджелесі. Виявляється, блискавка пошкодила відповідні об'єкти. Заскочений несподіванкою зненацька, вилітаю на вулицю. Сусідка заспокоює мене, розповідаючи, як колись її мама готувала обіди на гасовій плитці. Сусіди, ближні й дальні, яких я бачив хіба що раз, несуть сандвічі, свічки. Берклівський люд вибіг на вулицю, щоб погомоніти, обговорити новину. Дивовижна здатність людей до солідарності. Спільнота Берклі була доброю ілюстрацією вислову Френка Ллойда Райта, що, мовляв, Бог поставив Каліфорнію на край світу – і все не прикручене покотилось туди. Креативність, допитливість, відкритість до прибульців, яких вони охоче сприймають як співгромадян. І справді, тут осіли й осідають екзотичні персонажі, одного з яких мені довелось зустріти. Це була донька фрейліни останнього імператора Китаю Пуї. Фрейліна встигла, тікаючи з охопленої війною країни, прихопити невеличкі цікаві дрібнички з імператорського палацу, які згодом прикрасили оселю доньки в Берклі. Проте американські спільноти, надто в Каліфорнії, дуже динамічні. Отже, ймовірно, що соціологічний портрет Берклі сьогодні міг би виявитись цілковитим сюрпризом для мене.

Олександра Кротова
Fulbright Scholar Program
Інститут археології НАН України, Київ
University of Wyoming, Laramie, WY, 2001-2002

Перебуваючи на стажуванні у Вайомінзькому університеті в Ларамі, я займалась дослідженням, яке полягало у визначенні та порівняльному аналізі моделей способу життєзабезпечення й організації життя верхньопалеолітичних (Східна Європа) і палеоіндіанських (Північна Америка) мисливців на бізонів. Я опрацювала археозоологічні колекції з розкопок палеоіндіанських стоянок, вивчала кістки бізонів, модифікованих первісними людьми, провадила їх статистичну обробку та фотофіксацію, що дало змогу реконструювати процес утилізації мисливської здобичі, а відтак і спосіб життєзабезпечення мисливців. Що дав мені фулбрайтівський досвід? Передусім розширив світогляд. Під час перебування в США мене постійно підтримували науковий керівник, директор Інституту Дж. Фрізон, професори Марсел Корнфелд та Мері Лу Ларсон, всі працівники кафедри антропології та іноземного відділу університету. Доброзичлива атмосфера співпраці допомогла мені швидше адаптуватися в університеті, місті, країні та виконати науковий проект. Зв'язок з американськими колегами триває й досі. Нещодавно в США вийшла збірка наукових праць, де опубліковано й мою (у співавторстві з українськими колегами) статтю.

Роман Кріцберг
Fulbright Scholar Program
Криворізька філія Європейського університету фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу, Кривий Ріг
George Washington University, Washington, DC, 2001-2002

Мій фулбрайтівський проект «Американська літературна норма і літературна традиція в XVII-XIX ст.» був присвячений вивченню формування літературного американського варіанту англійської мови на прикладі творчості американських авторів цього періоду. Формування американської національної літературної норми було завершено в середині 80-х років XIX століття. Головні історичні події століття: рух на захід країни, імміграція в Сполучені Штати, громадянська війна і її наслідки – усе це значною мірою сприяло створенню того, що тепер має назву «американська літературна традиція» та «літературний американський варіант англійської мови». Стажування за програмою було надзвичайною подією в моєму житті. Зі свого фулбрайтівського досвіду я зробив основний висновок, що ми всі живемо в дуже тісному світі, де все пов'язано між собою. Як добре сказав англійський поет і філософ Д. Донн: *«No man is an island entire of itself, every man a piece of the continent, a part of the main… I am involved in the mankind»*. Це означає, що ми маємо поважати й краще розуміти людей з інших країн, інших культур. Треба зберігати та розвивати свою власну культуру, але водночас набувати кращого з міжнародної культурної спадщини.

> *...ми всі живемо в дуже тісному світі, де все пов'язано між собою.*
>
> *...ми маємо поважати й краще розуміти людей з інших країн, інших культур. Треба зберігати та розвивати свою власну культуру, але водночас набувати кращого з міжнародної культурної спадщини.*

Марина Набока
Fulbright Scholar Program
Науково-інженерний центр радіогідрогеоекологічних полігонних досліджень НАН України, Київ
University of Wyoming, Laramie, WY, 2001-2002

Мій проект був присвячений дослідженню радіаційного впливу на здоров'я людей унаслідок чорнобильської катастрофи. Зважаючи на засекреченість даних, обмеження доступу до інформації, такі роботи майже не здійснювались в Україні навіть за часів незалежності. Тож стажування за Програмою імені Фулбрайта стало чудовою нагодою ознайомити американських науковців з первинними даними наслідків чорнобильського лиха, привернути їхню увагу до проблеми та започаткувати плідну співпрацю між нашими країнами в цій царині. В результаті кілька моїх українських колег і студентів продовжили роботу з радіоекології в Університеті Південної Кароліни, американські науковці приїжджали в Україну з лекціями та доповідями з чорнобильської проблематики, до якої, на жаль, додались фукусімська аварія та її наслідки.

Крім професійних контактів, з американськими колегами склалися дружні стосунки, які тривають досі. Оскільки мої дослідження стосувалися екології та медицини, мною опікувалися два декани зі школи охорони здоров'я та екологічного факультету, професори Харіс Пастідіс та Брюс Кул. Ми ходили один до одного в гості, бо в традиціях американців робити вечірки, наприклад, у день народження чи вихідні. Декани наполягли, щоб я як професор жила на території університету в професорському будинку (хоч це було дорого – 800$ на місяць), а не деінде, щоб працювала в офісі університету, готувала лекції з ментором, ходила хоч до якої-небудь церкви. Набожність американців та їх місіонерська наполегливість здивували мене: вони всі запрошували мене до своїх церков. Також довелось учитися кермувати та складати іспити на американські водійські права, адже без автівки в Колумбії, зважаючи на відстані, навіть харчів не купиш.

Мені сподобалися можливості, які давав університет співробітникам і студентам підвищувати безкоштовно свою кваліфікацію в роботі з новими технологіями, комп'ютерними програмами, вивчати будь-який курс (кожен професор має право на один безкоштовний курс), користуватися спортивними залами, басейном, програмами зі зміцнення здоров'я. Сподобалася традиція опікуватися сусідами та намагання допомогти комусь, хоч раз на день. Наприклад, періодично після роботи ми їхали до якогось притулку почитати сиріткам книгу, чи організувати благодійний обід, чи дешеву поїздку для студентів на рафтинг до Північної Кароліни або в Диснейленд до Флориди, при цьому

оплачували тільки дорогу, а студентів розбирали по американських сім'ях. Саме перебування в американській родині викликало в мене захоплення американцями – і я їх полюбила.

Для мене Програма Фулбрайта відкрила зовсім інший світ у професійному сенсі, завдяки їй я вільно заговорила розмовною англійською. У мене з'явилось багато друзів, які змінили моє уявлення про американців, а я – їхнє про українців. Зважаючи, що я приїхала після катастрофи 11 вересня, то було важке завдання – розтопити недовіру й острах. Дуже добре, що Програма Фулбрайта працює в Україні. Чим більше науковців побачать, як живуть американці, та покажуть, яке життя в українців, тим менше залишиться забобонів та страху між нашими країнами.

Зустріч з американським фулбрайтівцем Тімоті Мюссо

> *...стажування стало чудовою нагодою ознайомити американських науковців з первинними даними наслідків чорнобильського лиха, привернути їхню увагу до проблеми та започаткувати плідну співпрацю між нашими країнами.*

> *Мій фулбрайтівський досвід, без сумніву, був радикальним позитивним проривом у моєму особистісному розвитку. Я чітко усвідомив професійні й життєві цілі, переосмислив попередній досвід, поставив собі конкретні завдання на перспективу. Тобто відбулася радикальна позитивна зміна всього процесу життя.*

Недбалюк Олександр
Fulbright Scholar Program
Вінницький національний аграрний університет, Вінниця
Louisiana State University and Agricultural and Mechanical College, Baton Rouge, LA, 2001-2002

Перебуваючи на стажуванні в Луїзіанському університеті, я вивчав досвід США із впровадження програм територіального розвитку. Безумовно, досвід у цій сфері не може бути механічно трансплантований до України. Необхідні насамперед його наукове опрацювання та адаптація до історичних, ментальних і соціально-економічних умов нашої країни, що й було моїм основним завданням під час стажування. Мій фулбрайтівський досвід, без сумніву, був радикальним позитивним проривом у моєму особистісному розвитку. Я чітко усвідомив професійні й життєві цілі, переосмислив попередній досвід, поставив собі конкретні завдання на перспективу. Тобто відбулася радикальна позитивна зміна всього процесу життя. У чому ж суть досвіду? Я формулюю для себе так: це можливості інтегруватися в нову реальність (у сенсі не епізодичного «відвідування», як за іншими програмами), перетворитися на період гранту в органічний елемент спільноти гостьового університету, сприйняти професійні, етичні та культурні цінності цього середовища, а потім – інтегрувати їх в українські реалії та поширити у вітчизняному академічному середовищі й через нього у суспільстві загалом. Суттєвим компонентом є також привнесення українських науковців в університетське середовище США певних позитивних аспектів з освітньої та культурної сфер України.

Анатолій Русначенко
Fulbright Scholar Program
Київський міжнародний університет, Київ
Columbia University, New York, NY, 2001-2002

Фулбрайтівцем я став 2001 року, коли випала нагода досліджувати в Колумбійському університеті українську новітню історію в контексті вивчення тоталітарних режимів й імперій, передовсім – СРСР. Так сталося, що до Нью-Йорка я прибув увечері 10 вересня, тож наступного дня був заскочений трагічними подіями терористичного акту захоплення літаків і руйнування будівель Всесвітнього торгового центру. Ця трагедія збурила світ, країну, а нью-йоркців і поготів. Тому мені довелося бачити містян, як і країну, в особливий час. На мою думку, 11 вересня згуртувало американців різного етнічного й расового походження, що проявилося в неабияких патріотизмі й жертовності у подоланні наслідків трагедії.

У Колумбійському університеті (як і в багатьох інших) дуже багато іноземних студентів з різних країн. Оскільки це приватний навчальний заклад з доброю репутацією й високими показниками, студенти мають платити чималі гроші за навчання, тому воно перетворюється для них на серйозну працю. По завершенні аудиторних занять вони зазвичай ідуть до бібліотеки, лабораторій, тобто й далі займаються, не обмежуючись посібниками, підручниками чи джерелами з Інтернету. Це разюче відрізняється від способу навчання багатьох студентів українських вишів. Викладачі університету мають свої кабінети, де можуть працювати зі студентами чи навіть проводити заняття з невеличкими групами. Ці кабінети є водночас малими бібліотеками з фаховою літературою з предметів, на яких спеціалізується викладач. Кожен підрозділ вишу теж має певну добірку галузевих видань. Загалом величезний арсенал літератури та безперешкодний доступ до них дають змогу студентам бути обізнаними щодо чи не останніх новинок світової науки. Тож стосунки між ними та викладачами базуються на взаємній повазі, та й за віком багато студентів переважно значно старші за наших магістрантів. В Інституті Гаррімана, а згодом і в Гарварді я мав можливість прочитати лекцію про рух Опору в західній частині СРСР у роки Другої світової війни і після неї. Ця проблема, як мені видалось, була майже невідома моїм слухачам.

Фулбрайтівці Ірена Халупа та Анатолій Русначенко на Львівському книжковому форумі, 2016 р.

> *Фулбрайтівський досвід був і є унікальним для людини, яка прибула з пострадянської цивілізації в провідну постіндустріальну країну. Звичайно, я побачив лише дещицю великого континенту. Не скажу, що в США немає проблем, але це проблеми іншого ґатунку й розв'язуються інакше.*

Фулбрайтівський досвід був і є унікальним для людини, яка прибула з пострадянської цивілізації в провідну постіндустріальну країну. Звичайно, я побачив лише дещицю великого континенту. Не скажу, що в США немає проблем, але це проблеми іншого ґатунку й розв'язуються інакше. Коли ж бачив на «середньому» Бродвеї машини не кращі, а то й гірші за ті, що їздили в ті роки київськими центральними вулицями, розумів, що цивілізація – то передусім не техніка, а людські стосунки. Спроби мати їх в Україні спонукали пройти Майдани, та до сподіваних результатів, на жаль, ще далеко.

> *... цивілізація – то передусім не техніка, а людські стосунки. Спроби мати їх в Україні спонукали пройти Майдани, та до сподіваних результатів, на жаль, ще далеко.*

Олена Фоменко
Junior Faculty Development Program
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, Київ
University of Wyoming, Laramie, WY, 2001-2002

Мені пощастило бути одним з перших українських дослідників, який отримав змогу стажуватися в американському університеті в галузі «Гендерні студії». Це стало унікальною можливістю ознайомитися з американським досвідом викладання ґендерних дисциплін і підготувати необхідні матеріали для розробки курсів. Програма також передбачала проведення дослідницької роботи, яку неможливо здійснити в Україні без доступу до останніх досягнень у галузі та консультацій з американськими експертами. Утім, чи не найбільшою перевагою Програми, на мою думку, була можливість обирати курси.

У 2001–2002 рр. ґендерні студії були міжфакультетською програмою Вайомінгського університету, що дозволило мені дослідити ґендерну проблематику на перетині декількох суспільних і гуманітарних дисциплін (історичні передумови сучасного економічного становища жінок і чоловіків, зображення статей у літературі та мистецтві, шляхи запобігання сексизму тощо). Участь у Програмі була для мене випробовуванням на здатність швидко адаптовуватися до нової культури, набувати навички та вміння, необхідні для успішної соціалізації в американському академічному середовищі та суспільстві. Мені вдалося не лише прийняти нову, раніше невідому систему американських цінностей, а й по-іншому побачити власну культуру та переглянути й перебудувати систему цінностей, які формувалися упродовж життя.

Участь у Програмі імені Фулбрайта стала однією з найяскравіших подій мого життя. Програма зробила мене відкритішою до нових ідей, змусила усвідомити важливість і необхідність самовдосконалення протягом життя, навчила по-новому сприймати й долати виклики (саме виклики, а не проблеми, як узвичаєно в українському суспільстві). Завдяки Програмі я усвідомила, що на шляху до Мрії не існує жодних перепон, варто лише не здаватися і вперто рухатися вперед. Я також усвідомила, що одна людина здатна надихати інших і змінювати світ на краще. Програма імені Фулбрайта змінила моє світосприйняття, змусила зламати стереотипи, по-новому подивитися на американську культуру, а також переосмислити українську ідентичність.

“Завдяки Програмі я усвідомила, що на шляху до Мрії не існує жодних перепон, варто лише не здаватися і вперто рухатися вперед. Я також усвідомила, що одна людина здатна надихати інших і змінювати світ на краще. Програма імені Фулбрайта змінила моє світосприйняття, змусила зламати стереотипи, по-новому подивитися на американську культуру, а також переосмислити українську ідентичність.

2002 2003

Fulbright Scholar Program

Бажинов Іван
Брюховецький В'ячеслав
Висоцька Наталія
Головатий Сергій
Гон Олександр
Жук Ігор
Зацний Юрій
Іванова Олена
Кохан Світлана
Лакіза-Сачук Наталія
Мортіков Віталій
Навроцький Володимир
Речицький Всеволод
Решетнікова Ольга
Рибалкін Валерій
Саченко Анатолій
Чумак Володимир
Шліпченко Світлана

New Century Scholars Program

Коростеліна Каріна

Junior Faculty Development Program

Баран Григорій
Гавриленко Тетяна
Дзюбан Оксана
Ємець Олена
Животовська Тетяна
Ікалюк Леся
Калінюк Олена
Ковров Олександр
Кушнарьова Марія
Кушнірик Алла
Лєвочкіна Світлана
Мельник Світлана
Моцок Віталій
Непийвода Василь
Савельєв Юрій
Семигіна Тетяна
Снігірьова Єлизавета
Станкевич Юрій
Столбова Ольга
Ткаченко Юрій
Фоміна Ганна
Шандрук Світлана
Шинкаренко Лариса
Шпонтак Вікторія
Юр'єва Ірина

Fulbright Graduate Student Program

Атаманчук Іванна
Білякова Катерина
Бокова Вікторія
Гачко Орися
Марцинків Анна
М'ячиков Андрій
Симкович Антон
Шмиголь Любов

U.S. Scholar Program

Bemko Ihor
Bernosky Michael
D'Avignon Tania
Franko Julie-Anne
Gladon Richard
Harvey Richard
Heaton J. Lade
Kaufmann Lon
Pevny Olenka
Snyder Herbert
Tkacz Virlana
Tuthill John
Weishaar Mary
Weller Robert
Wilkinson Deborah

U.S. Specialist Program

Carraher Shawn
Flynn John
Islam Muhammad
Kuropas Myron
Pitts Gregory
Shawn Carraher
Smith William
Thach Sharon

U.S. Student Program

Eyl Nancy
Glaser Amelia
Kleyman Vladimir
Kosc-Harmatiy Renata
Long Esther
Morford Nicole
Weedon Jennifer
Welhasch Olena

В'ячеслав Брюховецький
Fulbright Scholar Program
Rutgers, The State University of New Jersey,
Piscataway, NJ, 2002-2003
Columbia University, New York, NY, 2009-2010

Оповідають, що якось всесвітньо відомий науковець зайшов до лабораторії десь опівночі й застав там свого учня-докторанта. «Що ви тут робите в таку пору?» – запитав. «Працюю», – відповів той. За кілька тижнів історія повторилась. А коли втретє вчений поночі заскочив колегу-дослідника в лабораторії, він зауважив: «Молодий чоловіче, ви працюєте, працюєте і працюєте. А коли ж ви думаєте?»

Цю притчу я не раз згадував у 2002–2003 роках, коли перебував на фулбрайтівському стажуванні в Ратґерському університеті. Не оповідатиму про духовні розкоші роботи в бібліотеках США (а крім книгозбірні Ратґерського університету, мені пощастило попрацювати в Колумбійському університеті та Бібліотеці Конгресу). Звичайно, багато важать також зустрічі й дискусії з університетськими колегами: міждепартаментські семінари, обговорення, презентації доволі поширені й вельми продуктивні. Ми в Україні лише підходимо до такої форми наукової взаємодії. Корисні також контакти з представниками різних університетів та наукових товариств, участь у конференціях. Це так, це так...

І все-таки можу стверджувати, що найважливішою для мене виявилася нагода, так би мовити, зупинитись і непоквапливо осмислити деякі реалії університетської системи, думки, тенденції розвитку тощо. У щоденному робочому плині вдома на це бракує часу, й тому не дивно, що ми частенько задовольняємося якимось напівфабрикатом – шалений темп сучасного життя цьому сприяє. Не знаю, чи сенатор Фулбрайт передбачав і такий привілей для фулбрайтівців, але я відчув величезну користь від непоспішливого аналізу важливих для розвитку Національного університету «Києво-Могилянська академія» проблем, і радий, що висновки з цих роздумів вдалося згодом втілити в університетську практику.

Володимир Навроцький
Fulbright Scholar Program
Харківський інститут управління, Харків
University of California, Berkeley, CA, 2002-2003

Проект «Аналіз соціальної взаємодії: деякі нові перспективи» я виконував у Каліфорнійському університеті м. Берклі під керівництвом видатного американського філософа, професора Джона Сьорля. Перші два місяці мого перебування в Сполучених Штатах були спрямовані на вдосконалення моєї англійської в школі для дорослих. Під час стажування я відвідував лекції з філософії свідомості та філософії мови мого наставника, професора Джона Сьорля, й лекції професора Паоло Манкосу з філософії логіки. Це відіграло вирішальну роль у розробленні моїх власних курсів. Разом з дружиною ми багато контактували зі студентами, волонтерами, науковцями, антивоєнними активістами з багатьох штатів Америки, а також з Азербайджану, Китаю, Японії, Казахстану, Південної Кореї, Росії, Туреччини тощо. Я сподіваюсь, що ми суттєво збагатити їхні уявлення про Україну. Було дуже цікаво й повчально відзначати День подяки, Різдво і Великдень з американцями, а також брати участь в антивоєнних демонстраціях і мітингах у Берклі й Сан-Франциско. Я дуже вдячний Програмі імені Фулбрайта за постійну підтримку протягом усього періоду мого перебування в Сполучених Штатах. Під час стажування у мене з'явилась упевненість щодо значущості моєї наукової роботи. Повернувшись на Батьківщину, я долучився до роботи Програми імені Фулбрайта в Україні: брав участь у щорічних конференціях Фулбрайтівського товариства, рецензував дослідницькі проекти нових аплікантів і книжки випускників Програми, що їх подавали на малі гранти.

Єлизавета Снєгірьова
Junior Faculty Development Program
Київський національний лінгвістичний університет, Київ Monterey Institute of International Studies, Monterey, CA, 2002-2003

Програма імені Фулбрайта надала мені можливість стажування зі спеціальності «усний (послідовний і синхронний) і письмовий переклад» протягом одного академічного року у Вищій школі перекладу (Graduate School of Translation and Interpretation – GSTI) Монтерейського інституту міжнародних досліджень (Monterey Institute of International Studies – MIIS), штат Каліфорнія. Цей освітній заклад є одним із провідних у світі саме у галузі перекладу, що дозволило мені ознайомитися як із теоретичною базою підготовки фахівців-перекладачів, так і з практичними аспектами роботи перекладачів, насамперед, синхроністів. Найбільше враження під час стажування на мене справили дві речі: по-перше, відданість студентів навчанню, бажання отримати якомога більше знань; по-друге, щедрість, з якою професори і викладачі діляться знаннями та досвідом, їх щирість і відкритість у спілкуванні. Зазначу, що більшість професорсько-викладацького складу працюють перекладачами-фрілансерами, зокрема у Світовому Банку, Міжнародному валютному фонді, НАСА, Державному Департаменті США, що є свідченням їх високого професійного рівня. Окремим «відкриттям» для мене стало розуміння керівництвом GSTI необхідності фрілансової діяльності викладачів. Для практикуючих перекладачів створюються всі умови для підтримки «робочої форми». Після повернення в Україну я намагаюся спрямовувати усі свої зусилля на втілення в життя принципів і підходів до викладання перекладу, покладених в основу роботи GSTI, MIIS.

Фулбрайтівські програми обміну для науковців і викладачів-практиків, безумовно, сприяють взаємному збагаченню сторін, учасників міжкультурної наукової комунікації.

Юрій Ткаченко
Junior Faculty Development Program
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Київ University of Kentucky, Lexington, KY, 2002-2003

Поштовхом для розробки мого проекту «Віртуальні, електронні, цифрові бібліотеки – проблеми створення та функціонування» стали візит і робота у бібліотеці імені В. І. Вернадського американської колеги, фулбрайтівського стипендіата Джентрі Холберт. Її проект був присвячений впровадженню інформаційних технологій у бібліотечній справі, але у реальному спілкуванні все було значно «ширше»: відносини з колегами, організація роботи, ставлення до читачів, стосунки з органами влади – це була людина з іншої «системи координат», яка ненадовго порушила неквапливе, розмірене і передбачуване бібліотечне життя.

«Найбільша бібліотека України, головний науково-інформаційний центр держави» – сторонній людині важко здогадатись, що за цими словами стоїть величезна кількість проблем, і декотрі з них накопичувались десятиліттями. Технічне забезпечення та обслуговування, комплектування вітчизняною і (особливо) зарубіжною літературою і періодикою, оплата праці на межі прожиткового мінімуму, яку минулого року навіть примудрилися урізати шляхом перегляду штатного розкладу і переведення значної частини співробітників на чотириденний робочий тиждень... Коли одні й ті самі проблеми не вирішуються роками, до них звикають, починають сприймати як «норму». Джентрі Холберт не просто представила нам свою концепцію; це була інша філософія життя – активна позиція сучасної інтелектуальної еліти. «Вона наче вилила нам всім на голову від-

ро холодної води», – ділився у неформальній розмові своїми враженнями один із очільників бібліотеки.

Так, я хотів продовжити її проект – звузити тему, знайти однодумців, спробувати «плисти проти течії». Це була свого роду ланцюгова реакція. У Школі бібліотечної справи та інформаційних наук (SLIS) Університету Кентуккі (м. Лексингтон, штат Кентуккі) я прослухав ряд спеціалізованих курсів, разом із американськими колегами працював над оцифровкою рідкісних видань і фотодокументів з історії міста і штату, що мені як історику за освітою було надзвичайно цікаво. Після повернення в Україну мої висновки, пропозиції, зауваження стосовно впровадження інформаційних технологій у бібліотечній справі обговорювалися безпосередньо з адміністрацією НБУВ, а також на засіданнях круглих столів, семінарах, конференціях на базі Національної бібліотеки; журнал «Бібліотечний вісник» опублікував мою статтю. На своєму рівні я зробив те, що дозволяли зробити час і обставини. Очевидно, проблема не лише у технічній модернізації. Необхідні глибокі, системні зміни, до яких підштовхують, серед іншого, «маленькі» фулбрайтівські проекти.

Важко переоцінити значення програми в особистому вимірі – це, перш за все, «культурний шок» у хорошому розумінні цього слова, перегляд світосприйняття, руйнування певних стереотипів, яскраві враження, досвід, який неможливо отримати в іншому форматі спілкування. Мене приємно вразила гостинність і доброзичливість людей, з якими довелося зустрічатись. Окремо хотілося б відзначити високий рівень організації, злагоджену роботу фулбрайтівських офісів як в Україні, так і США.

Важко переоцінити значення програми в особистому вимірі – це, перш за все, «культурний шок» у хорошому розумінні цього слова, перегляд світосприйняття, руйнування певних стереотипів, яскраві враження, досвід, який неможливо отримати в іншому форматі спілкування.

Олена Ємець
Junior Faculty Development Program
Білоцерківський національний аграрний університет, Біла Церква
George Washington University, Washington, DC, 2002-2003

Метою мого фулбрайтівського проекту була розробка навчальної програми та системи тестового контролю знань із дисципліни «Біоетика». Основним результатом мого стажування в Університеті Джорджа Вашингтона (м. Вашингтон, округ Колумбія) було те, що освіта і виховання у галузі охорони довкілля, включаючи екологічну освіту, стала моїм професійним пріоритетом, а її базові принципи – основою мого стилю життя. Я вдячна Програмі імені Фулбрайта за можливість покращити свої знання у галузі біоетики та інших біологічних наук, дізнатися більше про нову країну, її систему освіти, американську культуру, вдосконалити навички спілкування англійською. Цей досвід додав мені впевненості у собі. Я знайшла багато нових друзів, познайомилася з цікавими людьми. Програма збагатила мене як особистість.

Tania Mychajlyshyn-D'Avignon
U.S. Fulbright Scholar Program
Independent Scholar
T.H. Shevchenko Institute of Literature,
National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, 2002-2003

My photojournalism Fulbright project was to visually and orally record Ukrainian women in the post-Soviet period. I wanted to document how Ukrainian women were able to adapt and cope with the social, political and brutal economic changes they faced at that time.

The economy was in shambles. Nothing was certain. Change was everywhere. My objective was to document these changes with interviews and photos of selected subjects in regional cross-sections of cities and villages, from all regions of Ukraine ranging from the industrial southeast, to Crimea, to the capital Kyiv, to the far southwest with its Carpathian mountains, in various social, economic and age circumstances. Selection was based on prior experience with hundreds of persons I met while traveling in Ukraine.

I compiled a vast collection of images that tell stories of the women's. It was my intention to publish a book on this theme, but for various reasons, this became too difficult to achieve. However, I did hold numerous photo exhibits and lectures: "A Day in a Women's Prison", "Roma – Gypsy Settlement", "Village Life" and "The New Nomenclatura", in the USA, Canada and Ukraine. I still hope to publish.

As a Ukrainian American, who grew up in the USA, I have a history of 30+ years of working in Ukraine as a freelance photographer. But photography for illustrations and this project were worlds apart. Initially, because of my bilingual skills and familiarity with the regions of the country, I thought the project would be simple. But I soon realized that understanding the post-Soviet persona was a challenge. In meetings with my many subjects I realized, in order to do to the project justice, I had to stop identifying as a Ukrainian and simply be American.

From childhood, my image of Ukraine was shaped by my immigrant parents and the diaspora community, who replicated their pre-WWII values, attitudes and customs in their new world. This did not coincide with the contemporary reality of Ukraine, which had been re-shaped by decades of communism. I had to step back, rethink my own approach to the project and work harder to be able to honestly capture the essence of my subjects.

"From childhood, my image of Ukraine was shaped by my immigrant parents and the diaspora community... This did not coincide with the contemporary reality of Ukraine, which had been re-shaped by decades of communism. I had to step back, rethink my own approach to the project and work harder to be able to honestly capture the essence of my subjects.

Amelia Glaser
Fulbright-Hays Ph.D. Program
Stanford University, Stanford, CA
I.F. Kuras Institute of Political and Ethnic Studies, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, 2002-2003

I came to Ukraine hoping to better understand how Jews had written about the collective pain that originated in that region. But the stories I found in Ukraine weren't only Jewish stories. The figure Bohdan Khmelnytsky for example, still a symbol of collective Jewish pain and still a symbol of nation-building in Ukraine, puzzled and troubled me. After publishing my first book, I turned to Khmelnytsky and edited a volume of scholarly articles on the competing literary legacies of this charismatic figure, *Stories of Khmelnytsky: Competing Literary Legacies of the 1648 Ukrainian Cossack Uprising* (Stanford U.P., 2015). My time in Ukraine compelled me to consider collective memories as narratives that can and should be placed in dialogue with one another.

Equally, if not more important to my development as a scholar are the friendships I established that year, many through encounters at the Fulbright office in Kyiv and through travels within Ukraine. My first Ukrainian language teacher was Yaryna Tsymbal, a fellow literature graduate student whom I met through one of my Fulbright faculty advisors, Prof. Tamara Hundorova. We remained in touch ever since and in 2014, Yaryna and her brother Taras (then a Fulbright scholar in California) spoke on the Euromaidan at UC San Diego. My friend and colleague Mykola Klymchuk has translated my work. During our year in Ukraine, my fellow Fulbright scholar Vladimir Kleyman and I made a short documentary film, "Miracles in Chernivtsi," about a Jewish and Ukrainian community in Bukovyna, which we screened upon our return to the US. I helped to form a Yiddish circlin Kyiv, which included Kyiv-based students of Yiddish, retired native Yiddish speakers and a visiting scholar of Yiddish from Japan. The friendships I made in Kyiv and on trips around Ukraine remain strong and these friends have helped me to understand and follow the geopolitical turmoil in Ukraine since 2014. I have returned to Kyiv several times, most recently in summer, 2016, with my 1-year-old daughter, to attend a conference honoring the Yiddish writer Sholem Aleichem. It was clear at this conference that more scholars are coming to view Ukraine as the rich site of multiple national literary traditions and that these multiple traditions are defining Ukraine's contemporary identity. The trip felt like an all-too-short visit home.

Lon Kaufmann
U.S. Fulbright Scholar Program
New York Institute of Technology, New York, NY
National Academy of Fine Arts and Architecture, Kyiv, 2002-2003
Ternopil Branch of European University, Ternopil, 2003-2004
National Technical University of Ukraine "Kyiv Ihor Sikorskyi Polytechnic Institute", Kyiv, 2011-2012

09/2002-06/2003: Instructed the course 'Web Design and E-Commerce' at The National Academy of Art and Architecture and Wisconsin International Humanitarian University in Kyiv. The course was a skills-based course using Adobe Photoshop and Dreamweaver to construct websites for e-business. In 2003 credit cards and UPS/FedEx delivery were not present in Ukraine but the students were enthusiastic, anticipating the changes soon to come to Ukraine. Both institutions were generous in their support of my course and in providing the technical resources required. My thanks to the rectors at WIUU, Julia and Olexander Romanovsky, and the head of IT Dr. Vasiliy Notochiy for their friendship, and our visits to a nearby Chinese restaurant. At the Arts Institute Dean Yakovlev accommodated my course despite their limited computer facilities and the rigid Soviet-style curriculum that had no place for visiting professors. Memorable experiences: During the third week of Fall semester at the Art Institute after handing out syllabi

to new students in every class, I realized that students were just cycling through my class with few regular attendees. When asked, students told me that in their program they had no time for an extra course, so random volunteers from a required course at the same time, were appointed to visit each of my classes. When I shared my concern with Dean Yakovlev that without regular attendance none would complete a website, he consoled me with, "Because of your visit I was able to request from the Ministry of Education that we receive 20 new computers. As far as I'm concerned your project has been very successful!"

09/2003-06/2004: The course 'Web Design and E-Commerce' at European University in Kyiv. At European University I instructed the same course in web design with students enrolled in their business program. My thanks to the Rector and Vice-Rector Dr. Andrei Grekhov for their support. The students were exceptional and Dr. Grekhov has become a friend and colleague. In 2009 we collaborated on a project to establish a Memorandum of Educational Cooperation between National Aviation University, and New York Institute of Technology, for a shared MBA program. Memorable experiences: Visits to Dr. Grekhov's dacha and his personal demonstrations of the advanced physical fitness routines of the Soviet era.

09/2011-06/2012: Instructed the course 'Web Design and Social Media' at the National Technical University of Ukraine "Kyiv Polytechnic Institute". This was an advanced course in the design and construction of dynamic, content management web sites using the WordPress platform. Supplementary lectures addressed the history and future of the Internet and the implications of Social Media on news transmission, political movements, e-business, and virtual communities. Much had changed in Ukraine since 2004 and the common use of credit cards and UPS/FedEx delivery made e-commerce a viable issue for my IT students. After completing a site construction tutorial, each student built a personal web site that supported social media functions such as news, blogging, forums, group chat, image galleries, and e-stores. My thanks to the rector of KPI, the Office of International Relations, and Deputy Dean Dr. Yevgeniya Sulema in the Department of Applied Mathematics, for the effort taken to fit my course into their curriculum. Dr. Sulema provided exceptional advice and oversight to insure the success of my course. She provided a helpful graduate assistant, Iryna Tyshko, and scheduled the necessary technical support. Memorable experiences: I was impressed with the serious effort students put into their costumes for a Halloween party I hosted. They invested the same creative energy into their website designs and indicated to me that Dr. Sulema and KPI were successful in selecting and inspiring exceptional students.

Robert Weller
U.S. Fulbright Scholar Program
Kent State University, Kent, OH
National University "Odesa Law Academy",
Odesa, 2002-2003
U.S. Fulbright Specialist Program
Black Sea Petro Mohyla State University, Mykolaiv, 2004

Approximately 50 students attended my English-language classes in Constitutional Law, International Business Law and Corporate Law. Ages and levels of English skills varied. No University credits were given beyond a certificate of achievement. My perception is that the classes were useful for many students to practice their English and exercise their reading skills with legal opinions of varied difficulty. In addition, I believe that some of the students became more interested in and/or knowledgeable about some aspects of the courses as well as the American legal system and its function in our society. At least two subsequently studied in the U.S. and earned legal degrees, many spent time in the U.S., ranging from some weeks to a few years and several have been active in Ukrainian government and international law.

While I cannot claim any dramatic change in my career or addition to my academic and professional activities, the year in Ukraine was extremely satisfying as a personal experience. Coming to know and exceptionally bright students, eager and curious to learn was a particular pleasure. I had already had 20 years of high-level law practice, including international activities in Europe, Asia and Mexico as well several years of teaching, short periods in government and my own education as Harvard undergraduate and Yale Law School. But living and teaching in Odesa and also in Mykolaiv, getting to know my students and Ukraine was an extremely enriching experience.

"While I cannot claim any dramatic change in my career or addition to my academic and professional activities, the year in Ukraine was extremely satisfying as a personal experience. Coming to know and exceptionally bright students, eager and curious to learn was a particular pleasure.

2003 2004

Fulbright Scholar Program

Андерсон Володимир
Білецька Світлана
Боброва Лариса
Вакуленко Максим
Владимиров Володимир
Гентош Ліліана
Гершкович Яків
Гломозда Костянтин
Єленський Віктор
Кісь Оксана
Колодій Антоніна
Лепявко Сергій
Підліснюк Валентина
Пронкевич Олександр
Пухната Світлана
Саламатов Володимир
Степаненко Віктор
Ткачук Тарас
Товт-Коршинська Маріанна
Тохтамиш Олександр
Чепелик Оксана
Якубовський Сергій

Junior Faculty Development Program

Богуцький Павло
Бурдіна Світлана
Воробйова Тетяна
Казакова Яна
Клименко Ольга
Колесник Ганна
Коржов Геннадій
Косів Василь
Котусенко Віктор
Курбатов Сергій
Лейпнік (Грицай) Олена
Личук Тарас
Полякова Юлія
Притула Ярослав
Прокопенко Ольга
Розова (Севенстер) Анжела
Саховський Юрій
Слободянюк Наталія
Смелік Володимир
Чернер Лариса
Шимчишин Марія
Щеглова Ніна

Fulbright Graduate Student Program

Ващенко Марина
Даниленко Денис
Питляр Іванна
Тимо Тарас
Фешовець Олена
Шаповал Ганна
Якубенко Маріанна
Ясинецька Олена

U.S. Scholar Program

Baczynskyj Wawa
Bertelsen Dale
Bihun Yurij
Bukhari Samir
Fridriksson Lianne
Fromm Linell
Frykholm Amy
Kaufmann Lon
Larche Douglas
Lassowsky Jaropolk
Mazurkevich Dorian
Mitry Darryl
Parchomenko Walter
Rubchak Marian
Smith William
Sohn Ardyth
Steuben Norton
Toews Paul
Wilen William

U.S. Specialist Program

Gleason Gregory
Greene Victor
Mirel Jeffrey
Rosenfeld Raymond
Sverdlin Alexey
Whittenburg Gerald

U.S. Student Program

Adams Gregory
Friedman Debra
Kulick Orysia
Poliwka Susan
Shores-Arguello Jacob
Steciuk Peter
Sywenkyj Joseph

Максим Вакуленко
Fulbright Scholar Program
Інститут теоретичної фізики НАН України, Київ
University of Texas, Arlington, TX, 2003-2004

Виконання дослідницького проекту в американському виші надзвичайно вплинуло на моє становлення як науковця. Я на власні очі переконався, яким є ставлення до науки й науковців у провідній світовій державі. Йдеться не тільки про сучасне обладнання та сприятливі умови для плідної праці, а й повагу до людей науки. Пригадую, господарка мого тимчасового помешкання в Арлінгтоні (емігрантка з Китаю), дізнавшись, що я приїхав за програмою обміну в університет як гостьовий професор, скасувала обов'язкову для всіх додаткову плату за прибирання. В Арлінгтонському університеті дуже цінували мою освіту «фізика, що займається лінгвістикою», як охарактеризував мене завідувач кафедри мовознавства Девід Сільва, й схвалювали її застосування у фонетичних дослідженнях. Однак згодом з'ясувалося, що Україна не готова належним чином сприйняти і застосувати результати мого проекту. Не вдалося досягти практичного втілення напрацьованого ані в сфері, пов'язаній з упровадженням національного транслітераційного стандарту, ані в українських системах розпізнавання мовлення. Мої звернення до наукових установ сприйняли з інтересом і схваленням, але до конкретних справ не дійшло. На нерозуміння та небажання сприймати щось нове я натрапляв і в мовознавчому середовищі, де панує чимало міфів і стереотипів. Україна сьогодні вкрай несприятлива для науки держава. Фінансування науки згортається, авторитет науковця низький, умов для поширення набутого досвіду й результатів практично немає. У фінансовому сенсі почасти вигідніше бути робітником, аніж науковцем. Це дуже відрізняє Україну від західноєвропейських країн і США, де ситуація геть протилежна. Для міжнародних партнерів цікавий не той, хто волею долі зумів скористатися моментом і збагатитися, а той, у кого є сучасні технології й стратегічне бачення. Тому майбутнє – за наукою!

> *Для міжнародних партнерів цікавий не той, хто волею долі зумів скористатися моментом і збагатитися, а той, у кого є сучасні технології й стратегічне бачення. Тому майбутнє — за наукою!*

Володимир Владимиров
Fulbright Scholar Program
Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київ
University of Missouri, Columbia, MO, 2003-2004

До поїздки за Програмою Фулбрайта в США я досліджував теорію розуміння й інтерпретації (герменевтику) в контексті теорії масової комунікації. Герменевтика, фактично заборонена в Радянському Союзі, була водночас одним з найпопулярніших напрямів розвитку наукової думки за кордоном. У 2001 році за програмою й грантом імені Королеви Ядвіги я провадив дослідження в Краківському університеті в Польщі. Однак воно тривало лише місяць, і я зміг тільки-но побачити, як багато невідомого та конче необхідного мені матеріалу можна знайти за кордоном. Тому можливість продовжити дослідницьку роботу в США просто врятувала процес створення нової наукової теорії. Результати восьмимісячного стажування стали підґрунтям подальшого стрімкого професійного успіху. Поїздка до США за Програмою Фулбрайта мала величезне значення для мого зростання як професіонала-журналіста й науковця. Мені пощастило зануритися в цілковито інший світ науки й ЗМІ та почерпнути звідти нові знання і досвід. Це значно просунуло власні наукові розвідки й допомогло створити цілісну теорію масового розуміння, яку потім використовували й інші вчені в своїх працях. Проблема герменевтики в сфері масового спілкування також зацікавила китайських науковців, і мене 2015 року запросили як викладача та дослідника в Даляньський університет іноземних мов, де я перебуваю й дотепер.

Сергій Лепявко
Fulbright Scholar Program
Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, Чернігів
University of Colorado, Boulder, CO, 2003-2004

Випускники Програми початку 2000-х років, до яких належу і я, з глибокою вдячністю згадують пані професорку Марту Богачевську-Хомяк, яка по-материнськи опікувалась кожним фулбрайтівцем і давала надзвичайно корисні поради, до яких варто було дослухатись. Так само я вдячний за теплий прийом і професійне спілкування професорці Патриції Лімерик, керівниці Центру американського Заходу, фахівчині з американського Великого кордону – теми, яку я досліджував. Університет штату Колорадо в місті Боулдері, де я стажувався, – один з провідних центрів аерокосмічних досліджень у світі, тому мало відомий серед учених гуманітарних наук, проте в ньому є кілька наукових осередків світової й американської історії та чудова бібліотека. Завдяки Скелясті гори Боулдер і його околиці – одне з найкрасивіших місць Америки. Найбільше принад США відкрила велика подорож п'ятьма штатами (Колорадо, Нью-Мексико, Аризона, Невада, Юта) з відвіданням численних національних парків, зокрема й Великого каньйону. Та найцікавішим було те, що під час цієї подорожі я прочитав публічні лекції з історії Великого кордону України в індіанському коледжі в Аризоні та університеті в Лас-Вегасі. Такі самі лекції я читав в Інституті Гаррімана Колумбійського університету, Колорадському університеті та кількох коледжах. На мою думку, для науковця фулбрайтівський досвід надзвичайно цінний. Програма гідно виконує взяту на себе місію об'єднання інтелектуалів світу в одну велику спільноту.

В бібліотеці Дайна коледжу

Куди приводить Фулбрайт. Сан Себастьян 2005 р.

Олександр Пронкевич
Fulbright Scholar Program
Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв
University of Wisconsin, Madison, WI, 2003-2004

Мій фулбрайтівський досвід охоплює як надбання в науковій площині, так і здобутки в життєвому й особистісному плані. Участь у Програмі дала мені змогу цілковито оновити теоретичне підґрунтя своїх студій у царині іспанської літератури, осмислити глобальний контекст досліджуваної тематики й набути навичок менеджера знань, без яких неможливо реалізуватися сучасному науковцеві. Прибувши до США, я одразу почав «наздоганяти» західних колег щодо розуміння актуального в моїй галузі знань. Усвідомивши, що українська іспаністика законсервована й відірвана від світової, весь час стажування я присвятив читанню праць з теорії та історії літератури. В результаті копіткої роботи та подальшого дослідження в Іспанії народилася моя книга «Нація-нарація в іспанській літературі доби модернізму».

Крім того, під час перебування в Університеті Вісконсин-Медісон я навчився, як треба формулювати тематику досліджень, щоб бути цікавим колегам, яким чином представляти себе як науковця, як розуміти чуже академічне життя. Це допомогло мені в подаль-

шій розбудові наукової кар'єри. Я зміг стати членом кількох міжнародних команд дослідників, був запрошений до Монклерського університету (Нью-Джерсі, США) для викладання курсів, став координатором програм співпраці між Чорноморським національним університетом імені Петра Могили та університетами Іспанії й Німеччини. Одне слово, участь у Програмі академічних обмінів імені Фулбрайта дала мені змогу піднести свою наукову діяльність на якісно новий рівень.

Безпосереднє знайомство з американським життям і культурою було корисним не лише для мене, а й для моєї родини. Я обрав Медісон як місце майбутнього стажування не тільки тому, що тамтешній університет – один з найкращих у світовій іспаністиці, а й позаяк мені хотілося пізнати якомога більше життя «автентичної» Америки. Разом з американськими друзями я брав участь у різноманітних культурних заходах і дізнався багато цікавого про Америку «не з книжок». Ми з родиною відвідали Чикаго, Мілуокі, Шебойган, Ошкош, ну й, звичайно, Каліфорнію. У низці навчальних закладів різних штатів я побував з лекціями. Отож певне уявлення про американську дійсність у мене склалося.

Окремий досвід – знайомство з американськими школами, куди ходили мої діти й куди я також мусив час від часу навідуватися, щоб поговорити з учителями. Ми навіть поставили виставу за мотивами українських народних казок. У підсумку тепер можу сказати, що перебування в США за Програмою імені Фулбрайта виявилося безхмарним і продуктивним періодом для всієї родини.

Мій фулбрайтівський досвід не обмежується лише стажуванням. Уже близько 15 років я співпрацюю з Програмою, беручи участь у реалізації спільних проектів та в роботі правління Українського Фулбрайтівського товариства, а також Українського Фулбрайтівського кола. Я активно намагаюся поширювати правила самоорганізації освітянської спільноти, яких навчився в США. Один з найважливіших для мене проектів – створена 2010 року Асоціація іспаністів України, яка за ідеологією та засадами корпоративного спілкування стала найкращим втіленням мого набутого досвіду. Сьогодні ця громадська організація налічує 90 членів. Ми провадимо курси підвищення кваліфікації, конгреси, культурні заходи, видаємо щорічну збірку наукових праць.

Перебування в США, а також співпраця з Офісом Програми в Україні заклала міцне підґрунтя для моїх подальших успіхів у царині освіти, науки та міжнародного співробітництва як на особистому, так і на інституційному рівнях. Я впевнено виборюю стипендії, фінансування як в Україні, так і поза її межами. Програма академічних обмінів імені Фулбрайта для мене також є високопрофесійним середовищем, де я можу знайти найкращих експертів у різних галузях знань і діяльності.

Зустріч з Мадлен Олбрайт

> *Фулбрайтівська програма та набутий на її основі досвід стали важливим чинником мого фахового становлення як дослідника та самореалізації як особистості.*

Віктор Степаненко
Fulbright Scholar Program
Інститут соціології НАН України, Київ
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2003-2004

Працюючи над дослідженням в Інституті Кеннана, я ставив собі за мету вивчити й проаналізувати досвід американського громадянського суспільства в контексті теоретичних концепцій, історичних традицій і реальних практик та порівняти з вітчизняною моделлю його розвитку. Розпочата в Кеннані робота тривала й надалі та була втілена в подальших дослідженнях і проектах, а також у темі моєї докторської дисертації, успішно захищеної 2016 року. Фулбрайтівська програма та набутий на її основі досвід стали важливим чинником мого фахового становлення як дослідника та самореалізації як особистості. Завдяки Програмі я розширив поле своїх наукових і гуманітарних інтересів, а також мав корисну практику співпраці з колегами в міжнародних дослідницьких проектах. Мені вкрай важко уявити подальше моє становлення як науковця, якби не щаслива нагода взяти участь у Фулбрайтівській програмі. Фулбрайт і сьогодні мене надихає, і я вдячний всім за цікаві ініціативи, які гуртують та підтримують наукову спільноту.

Олександр Тохтамиш
Fulbright Scholar Program
Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ
Widener University, Chester, PA, 2003-2004

З родиною у Вашингтоні

Мені дуже пощастило з колегою-кураторкою. Професорка Університету Вайденер з гостинністю та щиросердечною турботою зустріла й допомогла влаштуватися та вирішити купу питань (житло, документи, запрошення на різні зустрічі, заходи, талони на харчування в університетській їдальні, купівля мого першого в житті мобільного телефону тощо). Містечко, в якому я оселився, було в кількох кілометрах від університетського кампусу, куди я ходив спочатку пішки, а потім їздив на орендованому велосипеді. А довкола – неймовірний світ тварин: безліч білок, мандрівні дрозди, канадські гуски, єноти. До речі, під порогом будівлі кампусу, де мені як професорові університет надав окремий офіс – кімнату з комп'ютером та Інтернетом, жив заєць.

> *Мені як фахівцеві, що практикує, після стажування вдалося втілити низку проектів у сфері реабілітології, психологічного консультування та немедикаментозної психотерапії. Наразі засвоєні під час стажування психотерапевтичні методики й техніки використовую в реабілітаційній роботі з постраждалими в зоні АТО військовими.*

В Америці можна зустріти багато емігрантів різних поколінь і з України, й з інших країн пострадянського простору, які миттєво й цілком безкорисно приходять на допомогу. Винайняти квартиру для моєї родини на кілька місяців (що в США досить важко, бо найменший термін – рік) мені допоміг колишній мешканець Херсона, який має бізнес у цій сфері. Професор економіки, українець за походженням, запропонував тимчасово придбати, тобто орендувати, в нього автомобіль за… 1 долар. Авто після аварії мало незначне пошкодження корпусу, ремонтувати його виявилося вельми дорого, а їздити було можна й так. Цією пропозицією ми з родиною скористалися й охоче подорожували.

Моє повернення зі США супроводжувалося станом, який знають практично всі, кому доводилося повертатися з країни з високим рівнем життя. Як психолог скажу, що переживання депресивного стану в цьому випадку протягом тижня чи кількох радше є нормою, ніж порушенням. Але події в країні того часу завадили впасти в цю «норму» – в Україні починався перший Майдан. Науково-викладацька діяльність на певний час відійшла на другий план, щоб потім повернутись потужною хвилею збагаченої американським досвідом активності. Мені як фахівцеві, що практикує, після стажування вдалося втілити низку проектів у сфері реабілітології, психологічного консультування та немедикаментозної психотерапії. Наразі засвоєні під час стажування психотерапевтичні методики й техніки використовую в реабілітаційній роботі з постраждалими в зоні АТО військовими. Програма імені Фулбрайта, певне, найпотужніша в сенсі підтримки науковців різних країн. Завдяки Програмі я плідно контактую з американськими колегами, а моя дружина – з українською діаспорою Пенсильванії, яка надає свою частку гуманітарної волонтерської допомоги для звільнення Сходу країни від окупації. Для мене завжди пріоритетні рецензування конкурсних проектів для Програми Фулбрайта, виставкові чи святкові заходи в Офісі Програми, участь у фулбрайтівських конференціях і семінарах – вони мене надихають на нові досягнення. Справді, стати фулбрайтівцем непросто через доволі складний конкурс. Але, як на мене, якщо ти фулбрайтівець, то це вже назавжди.

> *Завдяки Програмі я плідно контактую з американськими колегами, а моя дружина – з українською діаспорою Пенсильванії...*

Тарас Ткачук
Fulbright Scholar Program
Національний заповідник «Давній Галич», Галич
Stanford University, Stanford, CA, 2003-2004

В Університеті Аризони я досліджував орнаментацію кераміки культури Кукутень-Трипілля. Моя гіпотеза полягала у тому, що у носіїв археологічної культури можна спостерігати безсвідому реакцію на різноманітні подразники протягом її розвитку. Це проявляється у кількості елементів (знаків) орнаментики на посуді, які істотно збільшуються перед значними змінами в середовищі культури. Щоб перевірити гіпотезу, я обрав для вивчення індіанську культуру Анасазі Південного Заходу США, що не пов'язана в часі та просторі зі Старим світом і відома розмаїттям кераміки. Завдяки отриманій стипендії мені вдалося зібрати й дослідити великий обсяг кераміки культури Анасазі (близько 8 тисяч посудин). Програма Фулбрайта уможливила суттєвий поступ у моїх наукових вислідах, адже дала мені змогу зосередитися насамперед на самих дослідженнях і домогтися сподіваних результатів. Тож, гадаю, Програма важлива передовсім як підтримка дослідників, можливість потрапити в середовище американської науки та використовувати цей унікальний досвід в подальшому науковому житті.

Ardyth Broadrick Sohn
U.S. Fulbright Scholar Program
University of Nevada, Las Vegas, NV
Kyiv International University, Kyiv, 2003-2004

I taught Junior/Senior journalism courses in ethics, media management, public relations, advertising, radio/tv and news reporting and helped with the university's curricula development. As a special assignment I wrote a successful $10,000 research grant for the university. I conducted my research with a graduate student (Alyona Bondar) and focused on media companies in Ukraine. Television in an Emerging Economy: A Case Study of Ukrainian Media in Trying Times, was published in Kommunikacio Media Gazdasag, pp 97-108, Spring 2005 and also presented to the Communication in the Globalized World: Research, Practices and Trends Conference, May 7-8, 2004, in Budapest, Hungary. I presented related research, Ukrainian Television: Media Management in Transition, at the Association for Education in Journalism and Mass Communication annual convention, Toronto, Canada, August 2004.

This Fulbright Award broadened my research focus from domestic to international data gathering. It also expanded my teaching skills by exposing me to pedagogy that was unfamiliar to me. Currently I am a reader for "content" for annual Fulbright applicants, and I have participated on selection committees for student applicants. My best Fulbright friends in Ukraine were two U.S. graduate students: Orysia Kulick from University of Michigan and Gregory Adams, who was doing doctoral research on AIDS. I still keep in contact with both of them and have enjoyed seeing their careers flourish after their Fulbright experiences. My best friend in Kyiv is Alyona Bondar who was not only my interpreter but co-author on the research I did in Ukraine. She and I are still friends and talk regularly about her life and her professional work in public relations. The highlight of my time in Ukraine was the Feb. 21, 2004, visit of Secretary of State Madeline Albright who talked with the Fulbright Scholars about the upcoming Ukrainian elections and her fears for the country. It turned out she was right given that the Orange Revolution occurred later that year.

"This Fulbright Award broadened my research focus from domestic to international data gathering. It also expanded my teaching skills by exposing me to pedagogy that was unfamiliar to me.

Оксана Чепелик
Fulbright Scholar Program
Українська студія хронікально-документальних фільмів «Укркінохроніка»
University of California, Los Angeles, CA, 2003-2004
Інститут проблем сучасного мистецтва
Національної академії мистецтв України, Київ
University of California, Los Angeles, CA, 2010-2011

Під час мого першого дослідження в рамках Програми Фулбрайта мені вдалося показати в Музеї юрських технологій експериментальний фільм «Хроніки від Фортінбраса», знятий за мотивами філософської есеїстики Оксани Забужко, прочитати лекції в Нью-Йорку, Чикаго, Мілуокі, Лонг-Біч та Санта-Барбарі. Коли мені вдруге поталанило дістати статус дослідниці Програми Фулбрайта, я почала працювала над проектом «Оцінка художніх модальностей практик соціальної скульптури та естетики взаємодії, переосмислення суспільної сфери» в Каліфорнійському університеті (відділення Дизайну і медіа-арту). Як дослідник Програми Фулбрайта я скористалася шансом, який дає Occasional Lecturer Fund, щоб прочитати лекції в американських навчальних закладах. Я хотіла б донести мою глибоку й щиру вдячність Програмі за можливість двічі провадити дослідження в Сполучених Штатах.

Один з найважливіших моїх мистецьких проектів останніх років, розпочатий ще в американському університеті, називається «Колайдер» (2011–2017). У ньому поєднуються наукові пошуки щодо розуміння Всесвіту з цивілізаційними катаклізмами, які ми переживаємо тепер. ІІ-й етап «Колайдер-100», що об'єднав Сараєво 1914-го і Київ 2014-го, презентовано в рамках Міжнародного фестивалю «Сараєвська Зима 2014» (Боснія і Герцеговина). Продемонстрований 21 лютого 2014 року, наступного дня після розстрілів майданівців на вулиці Інститутській у Києві, проект поєднує дві глобальні події 100-річної європейської історії – вбивство ерцгерцога Фердинанда в Сараєво 1914 року, що завершилося Першою світовою війною і цілковитою зміною світової карти, та українську Революцію Гідності 2014 року, що постала в суспільному просторі, де ідеали свободи, демократії та права людини були цинічно розтоптані олігархічною владою.

Я відчуваю, що фулбрайтівські програми обмінів дуже важливі щодо побудови мостів для конструктивного діалогу, який допомагає встановити взаєморозуміння різних культур, особливо у наш час.

Оксана Чепелик, проект "Генезис", UCLA Брод Арт Центр, Лос-Анджелес, США, 2011

2004 2005

Fulbright Scholar Program

Голованов В'ячеслав
Джеджора Олена
Зібцев Сергій
Кабаченко Надія
Кірпенко Павло
Коваль Марта
Кулик Володимир
Мережко Олександр
Онегіна Вікторія
Павлюк Людмила
Римаренко Сергій
Сеник Ярослав
Симоненко Олександр
Соловій Ігор
Сорочинський Борис
Статюха Геннадій
Стефановська Тетяна
Тарнопольський Олег
Філіппова Ольга
Школьний Олександр
Щербина Сергій
Ярошенко Тетяна

Scholar-in-Residence Program

Санніков Сергій

New Century Scholars Program

Пищуліна Ольга

Junior Faculty Development Program

Брояка Антоніна
Криволапов Богдан
Мушкевич Мирослава
Очередько Олександр
Суковата Вікторія
Юрійчук Юрій

Fulbright Graduate Student Program

Боряк Тетяна
Губенко Дмитро
Ковтун Олена
Кондратюк Марта
Лантінова Віра
Матвієнко Світлана
Назаренко Євген
Пойзнер Ганна

U.S. Scholar Program

Bergland Robert
Chattopadhyay Satya
Feduschak Natalia
Foster Hal
Fromm Linell
Halperin Mark
Holian John
Kelly Edward
Langewisch Andrew
Lu Sheldon
Miller Dennis
Raver-Lampman Sharon
Saciuk Olena
Schulze Frederick
Sever Lowell
Simmons Hortense
Stachiw Myron
Sturgeon Charles
Tretiak Oleh

U.S. Specialist Program

Arrington Doris
Etulain Richard
Fizer John
Lorenzi Peter
Mengistu Berhanu
Pitts Gregory
Ridley Dennis
Scannell Nancy
Sosonkina Masha
Stojko Wolodymyr
Weller Robert
Zaininger Karl

U.S. Student Program

Buskey Megan
Ganguli Ina
Lingerfelt Kevin
Ray Madhury
Reuter Ora
Threadgill Brendan

Павло Кірпенко
Fulbright Scholar Program
Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київ
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2004-2005

Мій фулбрайтівський проект був спрямований на дослідження політики США щодо Афганістану впродовж 1919–2001 років. Перебування в Інституті Кеннана дало мені унікальний досвід у проведенні наукових досліджень. Передовсім з професійних міркувань це були найкращі шість місяців у моєму житті. Я мав безмежні можливості працювати з науковою літературою та документами зовнішньої політики США взагалі та стосовно Афганістану зокрема. Переді мною постала справжня картина розвитку міжнародних відносин після Другої світової війни, насамперед СРСР та США. Я дізнався про зовсім іншу історію відносин Росії, а потім СРСР з Афганістаном. Документи свідчили, що Афганістан завжди боявся Росії та Радянського Союзу. Тобто вся історія політичних відносин СРСР з Афганістаном в радянській науковій літературі була сфальсифікована. Під час стажування я на практиці побачив, що таке сприятливі умови для наукових досліджень. Якщо учасник Програми Фулбрайта займається глобальними або регіональними проблемами, найліпше це робити у Вашингтоні. Хочу поділитися своїми міркуваннями щодо місця стажування. Якщо дослідник зосереджений на внутрішній американський проблематиці, то стажуватися можна в будь-якому університеті. Також, як на мене, учасникам Програми бажано давати більше можливостей для виступу з лекціями перед американськими студентами. Наприклад, у мене мовних обмежень не було, я пропонував себе кілька разів, але безрезультатно. Я дійсно щиро вдячний Програмі Фулбрайта за неповторні місяці наукової роботи в США.

Вікторія Онегіна
Fulbright Scholar Program
Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, Харків
University of Nebraska, Lincoln, NE, 2004-2005

Участь у Програмі Фулбрайта вважаю не лише визначальною подією в сенсі формування науковця, розширення його професійних можливостей, а великою користю для українських університетів, які через Програму набувають досвіду в науковій царині, сфері організації університетської освіти та міжнародного академічного спілкування. Це дієва форма інтеграції та розвитку і науковців, й університетів у глобальному освітянському середовищі. Хочу висловити подяку всім викладачам кафедри економіки сільського господарства та природокористування Університету штату Небраска (м. Лінкольн), які на період проекту прийняли мене в свою професорсько-викладацьку родину, багатьом іншим викладачам та співробітникам університету за підтримку, цікаве, дружнє, фахове й людське спілкування. Маю відзначити жвавий інтерес наукової спільноти до подій в Україні. Приміром, на підготовлений мною семінар на тему «Вплив реформування земельно-майнових відносин на доходи сільськогосподарських товаровиробників в Україні» прийшли не лише колеги за фахом, а й науковці з інших кафедр і навіть пенсіонери. Набутий під час стажування досвід, його критичний аналіз сприяв розробленню рекомендацій до деяких законопроектів та ініціатив щодо розвитку аграрної галузі в Україні. Програма Фулбрайта надала чудові можливості й моїй родині. Мій чоловік і донька мали змогу набути досвіду американського життя, у них, як і в мене, з'явилися американські друзі. Особисті контакти моєї доньки з однокласниками в американській школі зберігаються й дотепер. Можу завершити лише словами глибокої вдячності всім, хто зробив і робить цю Програму реальністю.

Сергій Санніков
Fulbright Scholar-in-Residence Program
Євроазіатська Акредитаційна Асоціація
Fresno Pacific University, Fresno, CA, 2004-2005

Значною подією у моєму житті стало запрошення 2004 року до Fresno Pacific University (Фресно, Каліфорнія) для стажування, викладання та дослідницької роботи разом з колегами цього менонітського університету. Основною темою проекту було дослідження впливу Менно Сімонса на історію й сучасність українського суспільства та підготовку матеріалів задля широкого ознайомлення української громадськості з життям цієї видатної постаті XVI століття. Робота в менонітських архівах та бібліотечних фондах вражала не лише сучасним рівнем обладнання, а й надзвичайно високою організованістю і відповідальним ставленням до фактів, стародавніх документів та артефактів. Проте значно більший вплив на мене справили викладачі та студенти. Колеги зробили все, щоб я не відчував себе на чужині, – допомогли облаштувати квартиру, де я проживав, обладнати кабінет для праці. Протягом усього академічного року я відчував себе частиною життя факультету – брав участь у позанавчальній діяльності, молитовних сніданках, біблійних читаннях. Заняття зі студентами були радше діалогами, де ми разом обговорювали не тільки історичні події, а й вплив історії на сучасність. Викладаючи курс «Історія слов'янського християнства: східноєвропейський погляд» та беручи участь у заходах у міжкультурному центрі університету, я мав нагоду ознайомлювати студентів, викладачів і мешканців міста Фресно з історією й сьогоденням України. Фулбрайтівська програма мала велике значення для мого особистого розвитку як дослідника богослов'я та історії євангельського руху. Цей досвід також суттєво вплинув на розширення мого світогляду й дав мені змогу побачити Україну очима пересічних американців, а найголовніше – в мене з'явилися нові друзі та зв'язки, які я підтримую дотепер.

Ігор Соловій
Fulbright Scholar Program
Національний лісотехнічний університет України, Львів
North Carolina State University, Raleigh, NC, 2004-2005
University of Vermont, Burlington, VT, 2014-2015

Добробут людини і стійкість екосистем взаємозалежні. Ця концепція інтегрована в національні екологічні політики і законодавство багатьох країн, але не України. Мій проект було спрямовано на залучення широкого кола послуг екосистем, зокрема лісових, у рішення екологічної, економічної та галузевої політик, творення нових ринків, які дають змогу досягти екологічної сталості та добробуту місцевих громад. Виконання проекту відбувалося в одному з найвідоміших дослідницьких центрів – Ганд інституті екологічної економіки Вермонтського університету. Тривалий період перебування у США дає змогу «влитись» в американське суспільство, відчути, чим воно насправді живе, що його турбує, які цінності є визначальними. А це сприяє глибокому взаєморозумінню. Завдяки двом фулбрайтівським проектам з інтервалом у 10 років (один на класичному півдні США в Північній Кароліні й другий – у класичній Новій Англії, у Вермонті) я мав нагоду побачити й відчути різноманіття природного та культурного довкілля США. Окрім двох моїх стажувань у США, Програма Фулбрайта підтримала також низку візитів американських науковців і студентів в Україну, які виконували дослідження, збирали матеріал для магістерських робіт і PhD дисертацій.

Олександр Школьний
Fulbright Scholar Program
Уманський національний університет садівництва, Умань
Pennsylvania State University, State College, PA, 2004-2005

Щоразу після перетину кордону відчуваю хвилювання (що там, попереду?). Університет штату Пенсильванія, з багатими традиціями, виявився напрочуд інтернаціональним, тут можна побачити студентів і викладачів з багатьох країн світу. З перших днів приїзду відчув гостинність американців. Під час перебування в Сполучених Штатах мене неабияк підтримували та сприяли у вирішенні будь-яких питань професор аграрної економіки Джеймс Данн та колишній професор психології університету Елізабет Кіршнер. Передові позиції університету в бізнес-освіті, інформаційних технологіях, соціології, психології, розробці продовольчих технологій та інших сферах забезпечують йому конкурентні позиції. У такій широті інтелектуального простору спочатку важко орієнтуватися. Згодом стають зрозумілішими принципи побудови адміністративної ієрархії, специфічна університетська наукова культура, а також педагогічні й дослідницькі підходи. Немає жорсткого контролю держави за освітнім процесом, навпаки, забезпечується автономність університету, що створює передумови для розвитку академічної свободи, а також сприяє вдосконаленню освітніх технологій і підтримці конкурентних переваг. Розмірковуючи над тим, у якій науковій конференції взяти участь, зупинив вибір на «Імперія чи взаємозалежність» у Friends University (м. Вічита, штат Канзас). Спочатку дивною видалась назва університету, згодом виявив, що заклад заснувала Релігійна громада друзів (квакерів), що й нині має значний вплив на його діяльність. А найменування міста походить від назви індіанського племені.

Штат Пенсильванія захоплює природним розмаїттям. Дивні паралельні хребти гірської системи Аппалачі поєднуються з долинами та лісами. Милозвучні назви індіанського походження – Джуніата, Ніттані, Саскуеханна – нагадують про корінне населення цієї території. Водночас місце виголошення Геттісбурзької промови та поля битви з величними монументами асоціюються з історичними подіями Громадянської війни. Різні релігії та культури в цій країні співіснують, незважаючи на розбіжності. Поселення представників релігійної спільноти амішів дивують консервативним укладом життя, що не змінюється впродовж століть. «Місто братерської любові» приваблює не лише історичними пам'ятками, музеями, будівлями та спорудами, а й осередками українського життя в США, де підтримуються традиції та культура. Зокрема, Український освітньо-культурний центр та церкви вражають прагненням лишатися українцями в такому строкатому етнічному середовищі.

Багатогранність Фулбрайтівської програми дала мені змогу зібрати ґрунтовний теоретичний та аналітичний матеріал, що став основою подальших досліджень і розроблення заходів з удосконалення й розвитку аграрної галузі в Україні. Участь у Програмі імені Фулбрайта сприяла не лише виконанню дослідницького проекту, налагодженню плідних довготривалих наукових контактів, а й залишила незабутні враження про країну, її культурні традиції та людей.

> *Багатогранність Фулбрайтівської програми дала мені змогу зібрати ґрунтовний теоретичний та аналітичний матеріал, що став основою подальших досліджень і розроблення заходів з удосконалення й розвитку аграрної галузі в Україні. Участь у Програмі імені Фулбрайта сприяла налагодженню плідних довготривалих наукових контактів.*

Тетяна Ярошенко
Fulbright Scholar Program
Національний університет
«Києво-Могилянська академія», Київ
Yale University, New Haven, CT, 2004-2005
Columbia University, New York, NY, 2010-2011

Мої обидва проекти за Програмою Фулбрайта пов'язані зі змінами в академічному середовищі та бібліотечному обслуговуванні, спричиненими стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, появою електронних ресурсів, зокрема електронних журналів, «народженням» ініціативи відкритого доступу до наукових джерел та дотичними до цього проблемами.

Перше дослідження стосувалось передусім проблематики менеджменту електронної колекції в сучасній бібліотеці, вивченню життєвого циклу такого фонду. Я працювала здебільшого з відділом електронних ресурсів головної з 28 бібліотек Єлю, але, звісно, як директор бібліотеки на той час цікавилась багатьма іншими аспектами розвитку й управління університетської книгозбірні. Тож мені пощастило побувати в багатьох закладах та зустріти колег, з якими підтримую зв'язки й донині. Результати дослідження опубліковано в моїй монографії «Електронні журнали в системі інформаційних ресурсів бібліотеки» (2010).

Другий проект уже був більш комплексним і стосувався широкої проблематики наукової комунікації, зокрема пов'язаної з рухом відкритого доступу, що з 2008 року фактично змінив парадигму поширення результатів досліджень, їхньої оперативності, доступності, видимості. Я досліджувала обидві стратегії відкритого доступу: університетські репозитарії (відкриті електронні архіви) та електронні журнали. Нові на той час для України політики, технології, ресурси, «секрети» управління й багато іншого. Результати дослідження не лише допомогли мені створити подібну успішну модель в університеті «Києво-Могилянська академія» – відкритий інституційний репозитарій eKMAIR, журнали відкритого доступу на платформі Open Journal System, – а й були поширені через проект ELibUkr для інших університетів України.

> *Колишніх фулбрайтівців не буває, як відомо. Є успішні в науці, освіті, бізнесі, культурі люди, які завжди гордо носять ім'я «Фулбрайтівець».*

Фулбрайт, безумовно, змінив моє життя. Найперше – академічне, бо здобуті результати досліджень оприлюднені в численних публікаціях, поширені через виступи на конференціях. Я впевнена, що успішна в своїй галузі передовсім завдяки цим двом шестимісячним термінам стажування в найкращих університетах США – Єльському та Колумбійському. По-друге, змінилося й професійне життя, адже обидва дослідження привели до значно глибших студій щодо важливості наукових комунікацій у сучасному світі, значення університету в екосистемі створення та поширення знання, зміни уявлень щодо життєвого циклу досліджень та ролі дослідника, видавця, бібліотекаря загалом. Багато інновацій ми втілили в Києво-Могилянській академії, і, певне, саме це стало причиною мого підвищення аж до посади віце-президента з наукової роботи та інформатизації в травні 2015 року. По-третє, мультикультурне середовище, в яке я потрапила в США, повсякчас демонструвало повагу до загальнолюдських цінностей, ідей, ідеалів, принципів свободи та демократії.

Я щаслива й надалі спілкуватися з колегами, а тепер – друзями з різних університетів США: у Нью-Йорку чи Нью-Гейвені, Канзасі або Чикаго, Лос-Анджелесі й Таллахассі… Світ – тісний!

І зрештою, що не менш важливо, я щиро хочу віддячити Програмі імені Фулбрайта. Тож мої зусилля на громадській ниві щодо згуртування її випускників – науковців у різних галузях – успішно завершились створенням 2014 року громадської організації «Українське Фулбрайтівське Коло», і я маю честь уже другий термін поспіль бути президентом цієї організації. Дякую колегам за довіру та обрання мене на цей високий пост. Про наші здобутки та плани, сподіваюсь, відомо в Україні, наші активності презентовані через сайт http://www.fulbrightcircle.org.ua.

Колишніх фулбрайтівців не буває, як відомо. Є успішні в науці, освіті, бізнесі, культурі люди, які завжди гордо носять ім'я «Фулбрайтівець». Пишаймося!

Charles Sturgeon
U.S. Fulbright Scholar Program
Lee University, Cleveland, TN
Poltava Institute of Economics and Law, Poltava, 2004-2005

I was the first to receive a Fulbright grant from my institution, Lee University in Cleveland, TN. I came to Ukraine to apply my specialty – multimedia and information science. With experience in developing library systems and setting up language learning labs and recent increased interest in language learning via technology, I felt this would be a fantastic opportunity to share my knowledge with Ukrainian students.

My students learned how to setup a language learning lab and ultimately they achieved one of my goals, they developed an interactive application for learning English. My other goal was to teach multimedia development. Both goals were, in my opinion, successfully accomplished. In addition to my teaching, I was asked to attend other nearby universities and teach English. Lastly, an activity that I feel is worth noting (because it has continued from that year till now) is teaching the students about giving back to their community. We set up up a Salvation Army Angel Tree to provide clothing and toys for children in front of Poltava's ЦУМ central department store, a short distance from the university. The students observed the impact this had on the community and continue the practice to this day. The students of 2004 keep in touch and recently sent photos of the Angel Tree in the same location for 2016.

My Fulbright experience expanded my knowledge of the Ukrainian culture and gave me an even greater appreciation for this culture. I began bringing American students to Poltava once a year, as our university requires students to travel abroad in order to graduate. I enrolled in a PhD program for Educational Technology and completed the degree in 2010. In 2016, I also completed my TESOL certification, thanks to the enjoyment I discovered in teaching English while in Ukraine. I have returned to Ukraine by myself simply because I enjoy its culture, cities and people. I would never trade this experience for anything. For me, it was the most amazing event and time in my life, one that I frequently share with others.

> *"For me, it was the most amazing event and time in my life, one that I frequently share with others.*

Frederick Schulze
U.S. Fulbright Scholar Program
Lock Haven University of Pennsylvania, Lock Haven, PA
Luhansk State Medical University, Luhansk 2004-2005

As part of my Fulbright scholarship I taught courses and seminars for medical students and physicians at Luhansk State Medical University, visited hospitals in rural villages, met with administrators and staff to discuss public health in America and Ukraine. I visited village physicians to learn about typical family practice care for Ukrainians and taught English at rural elementary schools and the Luhansk National Pedagogical University. I provided HIV prevention/education for a Luhansk gay support group, met with the Mayor and city authorities to discuss HIV prevention among gay men in the city and presented a scholarly poster on HIV prevention at a Ukrainian Medical Association meeting.

I personally found my Fulbright experience to be one of the most powerful and transformative opportunities of my life. I grew both professionally and personally especially in terms of developing cross-cultural competence, interacting with diverse audiences and adapting to unique learner needs. I developed life-long friendships and ties that continue in 2017. I was impressed with the resiliency of Ukrainian citizens and the commitment to learning about American culture and public health education among the professionals at Luhansk State Medical University. I also developed a great deal of respect for the marginalized gay male community in Luhansk and their ability to deal with daily discrimination. The people of Ukraine were generous, friendly, eager to learn, helpful and courteous. I also had the opportunity to tour various parts of the country including Crimea, and western Ukraine discovering the country's unique beauty and rich history.

Richard W. Etulain
U.S. Fulbright Specialist Program
University of New Mexico, Albuquerque, NM
Kryvyi Rih State Pedagogical University, 2004

I think the currents of influence were two-way, at least I would like to think so. In my two weeks of lecturing and hosting seminars, running about three hours per day, I tried to introduce Ukrainian upper division and graduate students to the main trends in American history. I not only dealt with important subjects such as early Native groups, the American Revolution, the Civil War, the world wars, and the twentieth century; I also dealt with important persons

such as George Washington, Theodore Roosevelt, Franklin and Eleanor Roosevelt, and Martin Luther King and Cesar Chavez.

I am hoping, too, that my emphases on American daily life gave the students some inklings of what it would be like to live in the current U.S. as studentsand young people. In attempting this overview, I dealt with such topics as Hollywood and movies, American attitudes about money, education, and society, as well as global outlooks. I wanted to give students something of a virtual reality trip across the US, from east to West, north to south, and within varied racial-ethnic and social classes.

I think my experiences in Ukraine in January-February 2004 richly fulfilled the purposes of the Fulbright Program. I learned much about Ukraine, a part of the world I had never visited. Americans try to understand the challenges of living in eastern Europe, where residents are often caught between the conflicting influences of East and West. In the past dozen years, because of these experiences in Ukraine, my education and understanding of eastern European complexities has been greatly enlarged. As the son of an immigrant from Spain, of Basque heritage, I am pleased to learn even more about the complex world we inhabit. And I'm idealistic enough to think that I helped to broaden the understanding of Ukrainian students and teachers in my presentations and conversations.

But equally important were the lessons of insight and eye-opening experience that I was treated to in the Ukraine. Faculty members and students met with me socially. I got a sense of the issues that were facing Ukrainian students and their teachers. Perhaps the most important legacy was the illuminations I then sensed among Ukrainians that helped me to understand better the major conflicts Ukrainians felt then and now out of their eastern and western heritages, particularly in the eastern portions of their country.

One other legacy continues. I met one of the professors teaching at the host institution, we became immediate friends, and began an email correspondence that continues more than a dozen years later. He serves as my eyes and ears in Ukraine and eastern Europe, and I try to do the same for him for the US.

Peter Lorenzi
U.S. Fulbright Specialist Program
Loyola University Maryland, Baltimore, MD
Khmelnytskyi National University, Khmelnytskyi, 2004

As a former business school dean, with experience in the former Soviet Union, with accreditation, and with new business school start-ups in an emerging economy, my selection as a senior specialist for this work in western Ukraine was a good fit.

We arranged a two-week trip for early May 2004. During that planning period, my host- institution transformed into Khmelnytsky State University (KSU). KSU enrolls about 3,000 baccalaureate students and almost an equal number of graduate students. They have become active in working with the local business community to re-train reserve officers and managers of the local nuclear reactor, as well as various distance learning projects. Located some 500 kilometers west of Kyiv, KSU enrolls about one-third of its students in business-related subjects.

We had good e-mail exchanges in preparation for the trip, assembling lectures, planning each day and collecting useful resources about and for the university. My hosts appreciated a large container of business books – an 'MBA in a box' – as an effective contribution to their curriculum development.

The visit consisted of a series of lectures to interested, interesting English-speaking students and faculty and a series of meetings with university and regional government officials. We spoke at length of mutual interests in business education. There was little discussion of politics. The global economy remains a challenge and KSU seems eager to work hard to lead the region in economic and management development.

In the 1990s, Ukraine emerged from years of Soviet domination and with eyes and hopes to the West. By the time of my visit in 2004, developing modern, global university-based business education appeared to be a natural and important development for economic progress and growth. The visit made me more cognizant of the difficulties of establishing markets, economic and political freedom, and new trade networks. It also introduced me, in a very stark and real way, to the promise and the potential pitfalls of a more global, free world. It changed the way I teach as well as how I looked at the Ukraine.

> *A large part of my identity today was formed during my year in Ukraine, while the country itself was struggling to assert its own identity.*

Natalia Feduschak
U.S. Fulbright Scholar Program
Self-employed
Kyiv Taras Shevchenko National University, Kyiv, 2004-2005

The two years spent teaching journalism at National Taras Shevchenko University as a Fulbright Scholar in 2003-2005 were most personally and professionally fulfilling. Not only was a new generation of journalists being formed, but Ukraine underwent significant transformations on its road to a democratic state. The Orange Revolution of 2004 helped herald in a process of democratic change that continues to this day. A number of my students – who at have gone on to become well-known writers, journalists and individuals working passionately to help build a civil society. I am proud to have been a doorway to a larger world, which my students then, and now, actively embraced. Without the Fulbright program, this would not have been possible. Even though Ukraine today faces untold pressures because of Russia's war against it, because of the resilience of its peoples, including my former students, the country's future is bright.

Kevin Lingerfelt
U.S. Student Program
University of Richmond, Richmond, VA
Ukrainian Catholic University, Lviv, 2004-2005

My project was twofold: to develop a software system that facilitates collaboration between students and faculty outside a traditional classroom setting and to instruct potential users on using virtual learning effectively. To construct the system, I customized an open-source course management system to meet the specific needs of the university. The system was developed using the LAMP framework for dynamic website creation; it is hosted on an Apache web server and is written entirely in PHP, implementing a MySql database. Once a working version of the software was available to the academic community, I began recruiting and educating faculty members to integrate the resource into their curriculum. I offered multiple introductory seminars and I worked individually with faculty members on a daily basis. I gradually increased the user base while receiving feedback and fixing bugs and implementing new features.

In a sense, my project in Ukraine was the first real job that I had in what would eventually become my career. While I was there I was an honorary member of the university's IT department. I even had a desk in the server room, next to the system administrator. The staff was friendly and welcoming, and they treated me like a peer, even though I had just graduated from college and still felt like a student. I showed up to school each day and worked full time as a programmer, slowly rewiring the open source project to fit the university's needs. 12 years later, I'm still working as a programmer and contributing to open source projects. My programming skills have evolved, thankfully, to the point that I could now accomplish in a month what it took me a full year to do in Ukraine. It's a good reminder of how far and how fast technology has progressed in the past decade. Living in Ukraine through the Orange Revolution also affected me strongly on a personal level, and I feel fortunate to have been there at a critical moment in the country's history. A large part of my identity today was formed during my year in Ukraine, while the country itself was struggling to assert its own identity.

2005 2006

Fulbright Scholar Program

Вовк Віра
Гийдел Ернест
Горлянський Сергій
Димань Тетяна
Етокова Олена
Єфименко Анатолій
Зав'ялова Олена
Ірванець Олександр
Кравець Олександра
Лучук Тарас
Мироненко Тетяна
Михед Тетяна
Петрова Наталія
Пилипенко Віктор
Поліщук Ніна
Титов Володимир
Цегельська Марина
Цоколов Сергій

Faculty Development Program

Бетлій Олена
Бідасюк Наталія
Муратова Ельміра
Олексів Ігор
Пироженко Ольга
Старко Василь
Хархун Валентина

Fulbright Graduate Student Program

Бурчевський Олексій
Грицишин Наталія
Кім Наталія
Парило Оксана
Поліщук Тамара
Пономарьов Сергій
Пустельник Людмила
Ткачук Юлія
Ханжин Віктор

U.S. Scholar Program

Abramowitz Benjamin
Barnett Darryl
Beckett-Camarata Jane
Bryttan Adrian
Cavalier Philip
Churchman David
Dabrowski Patrice
Dodge Mary
Eliet David
Foster Hal
Healey Joseph
Hunt James
Jobe Markus
Karney Dennis
Kelley Christopher
Leskov Aleksandr
Mazzone Marian
Roseman Gary
Simmons Hortense
Stachiw Myron
Woodward Calvin

U.S. Specialist Program

Bandera Vladimir
Berg John
Cornell Richard
Drane John
Dusaniwskyj Michael
Gutterman Daniel
Heyneman Stephen
Palley Howard
Rosenfelt Deborah
Sagen H. Bradley
Wheat Jerry

U.S. Student Program

Clark Stephan
Drake Carolyn
Durbak Katrina
Goldhaber Michelle
Levin Mariah
Linder Michelle
Mehrle Aleksander
Potoczniak Anthony
Sewall Elisabeth
Soluk Tanya

Віра Вовк
Fulbright Scholar Program
Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України, Київ
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2005-2006

У 2005–2006 навчальному році я перебувала в Інституті Кеннана Центру Вудро Вілсона (Вашингтон, округ Колумбія) із проектом «Проблема трансатлантичної солідарності і зовнішньополітична стратегія України». Основною метою мого проекту був порівняльний аналіз зовнішньополітичної стратегії США в контексті проблем трансатлантичного співробітництва. Аналізуючи пройдений шлях, можу сказати, що фулбрайтівський грант вагомо розширив моє розуміння розбудови міжнародних відносин і систем національної безпеки. Науковці США в цій галузі є безперечними лідерами. Водночас у світлі міжнародних подій постає питання про межі впливу наукових центрів на вироблення державних рішень, на «decision makers». Перебування у Вашингтоні також дало мені можливість поглибити розуміння американської ідентичності.

Тетяна Димань
Fulbright Scholar Program
Білоцерківський національний аграрний університет, Біла Церква
University of California, Davis, CA, 2005-2006

Під час стажування за стипендією Фулбрайта я виконувала проект на тему «Екотрофологія як нова система гуманістичних знань у вищій школі України» в Університеті Каліфорнія-Девіс. Найперше, що мене вразило в стінах Університету Каліфорнія-Девіс, – розкішне оснащення лабораторій. Як подарунок долі я сприйняла можливість презентувати у Стенфордському університеті напрям екотрофології, який ми з колегами започаткували в Україні, а також монографію «Харчування людини».

Таким, що вразило і запам'яталось назавжди, було відвідування разом з іншими фулбрайтерами Каліфорнійського Капітолію в Сакраменто, де безперешкодно можна було завітати до офісу губернатора, перемовитися словом з одним із сенаторів, сфотографуватись у будь-якій локації. Приємно здивувало, що, на відміну від українських можновладців, представники американського істеблішменту поводяться не як небожителі. Надзвичайно важливим для розуміння американської культури і менталітету було спілкування з пересічними американцями, зокрема, емігрантами з України та Росії, яких досить багато в Каліфорнії.

Заходи, організовані координаторами Програми імені Фулбрайта в регіоні Затоки Сан Франциско (San Francisco Bay Area), дали змогу познайомитися з дослідженнями фулбрайтерів із різних країн світу, зав'язати з багатьма дружні стосунки, здійснити колективні подорожі, спланувати спільні проекти. Безперечно, фулбрайтери є неофіційними послами своїх країн, які покликані поліпшувати взаєморозуміння між різними націями.

Справжньою нагородою Програми імені Фулбрайта була можливість побувати в різних мальовничих куточках штатів Каліфорнії, Невади та Арізони, відчути могутню велич Тихого океану. Незабутні враження залишилися після відвідування Сан-Франциско, Лос-Анджелеса, Лас-Вегаса, Берклі й багатьох інших відомих на весь світ міст і місць. Наразі розділ мого життєпису під назвою «Сполучені Штати Америки. Програма імені Фулбрайта» є кульмінаційним. Завдяки участі в Програмі я зрозуміла, що «немає нічого неможливого» (impossible is nothing) й робота може бути найкращим способом насолоджуватись життям.

Олександр Ірванець
Fulbright Scholar Program
Український центр культурних досліджень
Міністерства культури України, Київ
La Salle University, Philadelphia, PA, 2005-2006

Це були незабутні вісім з половиною місяців – коли, здавалось, мрії збуваються, не чекаючи, доки ти їх сформулюєш у голові. Америка відкрилася дуже швидко – переліт, правда, тривав трохи задовго, маршрут Київ-Мюнхен-Чикаго-Філадельфія важко назвати оптимальним. Але шкірка варта вичинки, а Париж – меси. Нью-Йорк і Вашингтон, Бостон і Маямі, менші міста Сполучених Штатів, які вдалось відвідати, являли мені зразок зовсім іншого життя – й передусім у царині культури, яку я, власне, і приїхав досліджувати. Культура була розлита в повітрі – театр, кіно, література. Велетенські ангари-книгарні мережі «Barnes & Noble» вразили мене буквально другого чи третього дня – один такий містився буквально за два квартали від нашого будинку в Елкінс-Парку на околиці Філадельфії. Цей безмежний простір, заповнений книгами всіх можливих жанрів і напрямків, працював до 11-ї години вечора. Окрім полиць, прилавків та стелажів, заповнених друкованим словом, простір той містив у собі ще й кав'ярню «Starbucks», і багато-пребагато крісел, диванчиків, лавочок та стільців, на яких можна було зручно всістися, розгорнути книжку, взяту з полиці – й ніхто з продавців не примушував її купувати, бігти на касу, розраховуватися. Тоді, у 2005-му саме вийшов передостанній, шостий том саги про Гарі Поттера – і я читав її, повільно, по пів-розділу (бо англійською читаю все ж таки набагато повільніше, ніж українською). Перед одинадцятою вечора ставив книжку на полицю, прощався з продавцями («Have a nice time, sir!» – ще й досі дзвенить у вухах), і порожніми вуличками діставався дому. Вже повернувшись до Києва, купив український переклад у Малковича й дочитав останню третину. А юрми відвідувачів у музеях – Філадельфійському Арт-Музеум, чи Нью-йоркському Метрополітені! Після побаченого хочеться розреготатися в обличчя тим, хто заводить занудну пісню про «бездуховність американців». В околицях Філадельфії міститься така собі Фундація Барнза (Barnes Foundation). Містер Барнз був багатим чоловіком, заробив собі статки на фармацевтиці; і в той самий час він добре знався на мистецтві, й довів це, зібравши колосальну колекцію живопису, скульптур, народних промислів та інших подібних безцінних артефактів. Перед своєю смертю містер Барнз якось не зумів домовитися з властями Філадельфії – його вимогою було збереження цілісності колекції, а йому обіцяли тільки те, що її заберуть і виставлять у вже згаданому вище Арт-Музеумі. Барнз на це не погодився, тож зібрання так і лишилось у невеличкому палацику за містом. Наші друзі Надійка й Адріан Левицькі заздалегідь замовили на чотирьох вхідні квитки по телефону. Це – одна з обов'язкових умов, бо «пропускна спроможність» палацика не вельми велика. (Ціна квитків, до речі, досить висока – 10 доларів, проте вже потрапивши досередини, чуєшся приголомшеним від надміру шедеврів). Для порівняння поясню: в якому-небудь Ермітажі, в мюнхенській Пінакотеці чи в тому ж самому Метрополітен-музеї відвідувач все ж переходить з зали в залу, розглядаючи визначні полотна і ковзаючи поглядом по другорядних. В колекції Барнза ДРУГОРЯДНИХ ПОЛОТЕН НЕ БУЛО! Змушений написати це великими літерами, бо це справді так). Анрі Руссо, Ван Ґог, Сезанн, вихідець з Білорусі Хаїм Сутін, малознаний, проте геніальний, Де Кіріко (портрет того самого Барнза!), Модільяні – всі ці роботи висіли так густо, і були такі прекрасні в своїй неповторності й неповторні у своїй красі. Було мистецтво, був театр – за кілька кварталів від приміщення НТШ у Нью-Йорку міститься знаменитий Театральний центр «La Mama ETC», – тож Америка для мене назавжди лишиться країною (світом!) високої культури. Було телебачення – навдивовижу цнотливе: переглядаючи там, у Філадельфії окремі серії знаного серіалу «Sex and the City», я з подивом з'ясував для себе, що якісь «надміру перчені» епізоди, що їх у нас без проблем транслює канал «1+1», американці дбайливо повитинали – аби не зашкодити суспільній моралі. Це лише короткий перелік відкриттів у культурній сфері. Все інше, те, що можна побачити в голівудських фільмах, якось пройшло повз мене. Я не

бачив обкурених наркоманів на вулицях, мене не грабували неголені гангстери, і повії не чіплялись, пропонуючи себе. Жебраків було не більше, ніж у наших підземних переходах. Зате в нью-йоркському сабвеї сидів такий собі старий, смаглявий гітарист з мексиканською зовнішністю — і він був дійсно віртуозом. Я витяг з кишені два кводери, підійшов ближче, щоб кинути їх у розчепірений футляр від гітари — присоромлено поліз до кишені по паперові гроші: у футлярі лежали самі тільки банкноти. Й то не лише одинички, а п'ятірки, десятки. Це — до теми про жадібність американців до грошей. (І не буду тут згадувати чайові-тіпси, які самі відвідувачі в ресторанах дають офіціантам без жодної принуки — ті чайові часом складають і 20% від вартості замовлення.). І ще багато-пребагато дивного можна було б розповісти про ті вісім з половиною місяців, прожиті мною за океаном завдяки стипендії Фулбрайта. От тільки запропонований обсяг статті замалий.

Володимир Титов
Fulbright Scholar Program
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Харків
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2005-2006

Звичайно, ознайомлення з американською реальністю напочатку викликало певні труднощі. Але здебільшого я отримав позитивний і аж ніяк не шоковий досвід, починаючи від побутового комфорту й закінчуючи технічним забезпеченням офісів та багатством бібліотечних фондів. Головне, що спричинило глибоку повагу до американського способу життя – це навіть не великі матеріально-технічні досягнення і рівень добробуту пересічних громадян із «середнього» класу, а сама наявність, якість і кількість цього «середнього класу». В особистісному плані я виріс як фахівець-філософ, бо ознайомився зі справжньою *terra incognita* американської теоретичної традиції і почав міркувати крізь призму її здобутків. Мої праці вже привернули увагу українських колег до американської філософії права, про що свідчать їхні посилання на мої роботи. Але важко судити, наскільки юристи-практики в нашій країні звертаються до американського досвіду і, головне, – наскільки вони готові до його використання.

Марина Цегельська
Fulbright Scholar Program
Криворізький державний педагогічний університет, Кривий Ріг
Hawaii Pacific University, Honolulu, HI, 2005-2006

Під час стажування за Програмою Фулбрайта на базі Гавайського Тихоокеанського Університету я розробляла проект «Соціальні і політичні аспекти мовних змін в США». Цей навчальний заклад вражав культурним різноманіттям – в ньому навчалися представники 28 країн світу. Жодна з груп, що мешкають на цих островах, не становить більшості. Переважають полінезійці й азіати, але багато й представників інших рас та народів із усіх куточків світу. Саме це спричинює унікальну культуру островів. Кожна етнічна група має тут свою нішу, свої друковані видання та культурні об'єднання. У зв'язку з таким культурним розмаїттям майже щодня проводиться якесь святкування. Однак взаєморозуміння між представниками різних етносів і культур виникає не так спонтанно, як у результаті загальноприйнятого в цьому суспільстві толерування мешканцями островів етнокультурних і ментальних відмінностей між ними. Ідея толерантності постійно підтримується на державному і громадському рівнях. У школах дітей навчають повазі до різних культур багатьма способами – тут і читання книжок, вивчення пісень і танців, і святкування з поясненням значень релігійних обрядів. На державному рівні поширюються рекомендації, пояснення та приклади лояльного ставлення до інших культур.

Для мене і для моєї сім'ї стажування в США стало величезним досвідом, що допоміг змінити ставлення до життя. Як слушно зауважили наші знайомі з Чехії, які теж перебували в Гонолулу за програмою академічних обмінів – з Америки можна виїхати або з думкою «І чому ж у нас не так?» або «Треба працювати, щоб і в нас було так». Зникло почуття заздрості до американського багатства і одвічне українське «чому ми такі нещасні?», тому що насправді це не так. Немає більше невдоволення власною країною. Так, ми маємо багато проблем, але хто сказав, що їх немає в США? Головним є не відсутність проблем, а бажання їх подолати, і цього нам ще треба навчатися. Треба наполегливо працювати всім, а не тільки чекати змін в уряді та парламенті. Від того, яких дітей ми виховуємо, буде багато в чому залежати майбутнє України.

Patrice M. Dabrowski
U.S. Fulbright Scholar Program
Brown University, Providence, RI
Lviv Ivan Franko National University, Lviv, 2005-2006

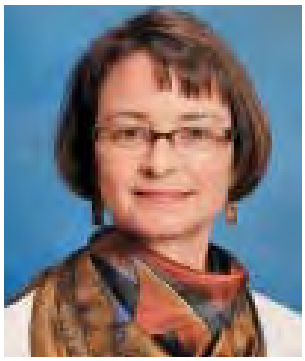

On the basis of my research, I have published a number of articles in edited volumes as well as articles in peer-reviewed journals. I am still in the process of turning the rich materials collected in L'viv and Ivano-Frankivs'k archives and libraries into a scholarly monograph. As a Fulbright Scholar, I was also happy to have occasion to explore the Carpathian Mountain region more closely, visiting destinations such as Kolomyia, Krivorivnia, Kosiv, Verkhovyna, and Krasnoillia and even doing some hiking — that is, getting a feel for my subject.

This extended period spent in Western Ukraine gave me a deeper sense of the people and the country after the Orange Revolution (which took place the previous year) as well as the history that preceded this historic episode in the country's development.

Dennis Karney
U.S. Fulbright Scholar Program
University of Kansas, Lawrence, KS
Lviv Ivan Franko National University, Lviv, 2005-2006

The purpose of this Fulbright was to continue my professional development in International Business; in particular to immerse myself in an area were the Anglo-American model of business is not the driver of commerce. This allowed me to better understand how culture, history, politics and legal and economic systems shape commerce. As a transition economy, Ukraine is an ideal country for this type of study. Its traditional industries face the challenges of global competition. Its geographic location between the European Union and Russia provides opportunities for growth if a viable business model emerges.

At the university, I lectured for the International Relations Faculty, the Economics Faculty and the Humanities Center. The Master's level seminars were in Global Business and in Organizational Change; the Bachelor's level classes and seminars in International Business and in Marketing. I also chaired a Master's thesis and gave talks in Journalism and in Translation classes. As part of my work with the Humanities Center, I facilitated a Soros Foundation workshop in Chernivtsi for scholars from Ukraine, Poland and Belarus. I also attended an international conference in Yalta, presented a seminar for the L'viv Chamber of Commerce, assisted the Self Reliance Organization in L'viv with structuring their Economic subgroup and gave two talks at Lutsk Liberal Arts College. Finally, my wife was recruited by the Economics Faculty to give workshops in English which added greatly to our cultural understanding of Ukraine.

My wife and I were touched by the kindness the Ukrainian families who invited us into their homes and showed us. We are forever grateful to Nazar Kholod for all his help, in particular being our personal guide on a 2 week trip across Ukraine, and to his family for welcoming us in their village for sharing their Christmas Day with us. We are also extremely grateful to Khrystyna Pavlyk and her family for helping us settle in L'viv and introduce us to a traditional Ukrainian Christmas. We went to Ukraine knowing no one there, and left with very good friends and many good memories.

> *We went to Ukraine knowing no one there, and left with very good friends and many good memories.*

Christopher R. Kelley
U.S. Fulbright Scholar Program
University of Arkansas, Fayetteville, AR
Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, 2005-2006

I taught Agriculture and the Environment at the Kharkiv National Agrarian University and Administrative Law and International Environmental Law at the Kharkiv National University of Internal Affairs. I did not teach any of these courses particularly well because I did not know how best to reach my audience. Yet my semester teaching in Kharkiv launched what is now more than a decade of teaching in Ukraine, Moldova, Belarus, Lithuania, Kazakhstan, and Russia.

I now teach mostly and almost monthly in Ukraine, Moldova, and Belarus. I also teach by distance, and for the past four year have opened my Rule of Law Colloquium course at the University of Arkansas Law School to Ukrainian students. In the 2017 spring semester students from Kyiv, Lviv, and Odesa participated in my Rule of Law course by distance.

> *It was a pleasure of working with some of the most talented students and teachers I have known.*

Thanks to my Fulbright grant and subsequent teaching in Kharkiv and elsewhere, I became a non-resident professor at the Kyiv Taras Shevchenko National University Law Faculty, a consultant to the Inyurpolis Law Firm in Kharkiv, an editor for the Kyiv-Mohlya Journal of Law and Politics, and a member of the Fulbright Association's Board of Directors. I am honored and privileged to have been a Fulbright Scholar in Ukraine and to continue teaching in Ukraine. And I am especially pleased that the University of Arkansas School of Law's Graduate Program in Agricultural and Food Law hosted its first Ukrainian student Fulbrighter during the 2015-2016 academic year. The best part of being a U.S. Fulbright Scholar in Ukraine is the pleasure of working with some of the most talented students and teachers I have known.

Elisabeth Sewall
U.S. Student Program
Occidental College, Los Angeles, CA
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2005-2006

I conducted research on the education of high school students in Ukraine and the role of education in the formation of national consciousness. I was mainly based in Kyiv, but traveled around the country and also spent two weeks living in Simferopol, Crimea, visiting different schools and interviewing students, teachers, school administrators, as well as sociologists and others with expertise in education policy and the national identity of Ukraine.

My Fulbright experience in Ukraine was unforgettable and I still feel grateful for having had the chance to participate in the program. I can't summarize all of the ways the experience affected me, but it definitely shaped my world view through the connections I made in Ukraine . Some of my closest friends today are Fulbrighters who were in Ukraine at the same time, or people I met by participating in the program. Professionally, my Fulbright experience has opened numerous opportunities and been instrumental in my career path.

And without a doubt the most significant impact of my Fulbright is that I met my Ukrainian husband in Kyiv during my Fulbright year. We now live together in New York with our 16 month old son. Fulbright really has influenced my life in a very deeply personal way, almost like a fairy godfather!

Potoczniak Anthony
U.S. Student Program
Rice University, Houston, TX
Lviv Mykola Lysenko National Music Academy, Lviv, 2005-2006

My project explored the state's concept of public versus private property as they relate to ideas of cultural heritage. I conducted research at several state institutions in cities throughout Ukraine: Khariv, Kyiv, Lviv, and Odesa. Ukraine's state-sponsored organizations, mostly music conservatories, house significant traditional folk music archives. My main objective was to determine the cultural boundaries of heritage within the public and private sectors, and at what point does culture as public property become intellectual property. One of the practical applications and highlights of this research was a project called "Networking Cultural Heritage Collections in Ukraine," which developed into a national forum for memory institutions to address pressing issues with their folk heritage collections. To help initiate its formation, several activities were organized to engage cultural heritage archives to begin a conversation about their collections at a national level. I conducted a two-day seminar in Kyiv at the Fulbright office, compiled information about cultural heritage collections in Ukraine and developed an Internet information resource (www.folk.org.ua).

There is no doubt that the positive experience I had with this Fulbright project would not have been possible without the dedication of the Fulbright Office staff. Their professionalism, flexibility, and ability to address issues at various times of the project enabled me to achieve success. Thanks to the research project on cultural heritage collections in Ukraine, today there is greater awareness of the challenges facing these unique collections today.

Krayina Mrij Music Festival, Anthony Potoczniak with folk performer and ethnomusicologist, Larysa Lukashenko

2006 2007

Fulbright Scholar Program

Венгер Наталія
Горовий Олексій
Дубовик Володимир
Живиця Володимир
Квіт Сергій
Кутова Наталія
Кучер Олег
Лепейко Тетяна
Мальцев Володимир
Позняк Дмитро
Ромащенко Костянтин
Рудик Ірина
Русина Олена
Сурева Наталія
Устименко Марія
Устюжин Ігор
Фісун Олександр
Холод Назар
Шестопалова Тетяна

Fulbright Graduate Student Program

Безвушко Євген
Вілявіна Наталя
Галушка Юлія
Гладун Надія
Дзюбан Оксана
Донець Ольга
Михайличенко Микита
Пашковська Катерина
Репченко Майя
Старостенко Наталія
Суворов Руслан
Тараненко Ганна
Ходонович Іванна
Шевченко Юрій
Ястреб Андрій

U.S. Scholar Program

Belgrad Daniel
Budzisz Christopher
Busch Andrew
Eliet David
Gathman Joseph
Gray Linda
Grinde Budzisz Lisa
Gurley Thomas
Haigh Maria
Hauser Ewa
Hewryk Titus
Hostetler Michael
Latkovski Stephanie
Leskov Aleksandr
Naydan Michael
Nordstrom David
Patrick Richard
Rumenik Donna
Smith Stafford
Strouse Natalie
Zimmerman Robert

U.S. Specialist Program

Banai Moshe
Bergland Robert
Bihun Yurij
Fizer John
Hill Robert
Smith William
Straussner Shulamith
Wheat Jerry

U.S. Student Program

Anderson Elizabeth
Faktorovich Inna
Fliorent Victor
Johnson Sophia
Kosiv Katherine
Matheny Andrew
Merkel Robyn
Tuohy Emmet
Varettoni William
Vitvitsky Stephan

Fulbright-Hays Ph.D. Program

Eppinger Monica

Володимир Дубовик
Fulbright Scholar Program
Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, Одеса
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center
for Scholars, Washington, DC, 2006-2007
St. Edwards University, Austin, TX, 2016-2017

Під час перебування в Інституті Кеннана Центру Вудро Вілсона у рамках проекту «Європейська політика США та Україна» я провів дослідження українського сегмента європейської політики Сполучених Штатів Америки, зокрема того, яке місце посідають питання національної безпеки України в американській регіональній політиці. На той час зовнішня політика США була майже повністю обернута на регіон Великого Близького Сходу. Стосовно України збільшувалось розчарування з приводу небажання (чи неспроможності) українського керівництва втілити гасла «помаранчевої революції» у життя. Але з точки зору великої політики Україна посідала важливе місце в американському баченні європейської безпеки та інтересів США в Євразії. Програма академічних обмінів імені Фулбрайта надала мені унікальну можливість для просування й реалізації наукового проекту. Статус програми є доволі високим, і це дозволяло ефективно вирішувати як різноманітні дослідницькі питання, так і організаційні. Проте надзвичайно важливо заздалегідь продумати всі свої дослідницькі завдання, очікувані результати, виробити дієвий порядок виконання проекту, щоб отримати максимальну професійну користь від стажування.

Програма імені Фулбрайта мала велике значення для мого особистого та професійного зростання. Завдяки їй я сягнув на новий рівень у своєму особистісно-професійного розвитку. Результати реалізації мого проекту сприяють виробленню нових знань, якими я ділюся з колегами й студентами, а також сприяють розвитку міжнародних досліджень в Україні.

> *Завдяки Програмі я сягнув на новий рівень у своєму особистісно-професійного розвитку.*

Тетяна Лепейко
Fulbright Scholar Program
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця, Харків
Indiana University, Bloomington, IN, 2006-2007

Протягом 2006-2007 навчального року я працювала над проектом «Regional Mechanism Transformations for Large Industrial Complexes in Transitive Economy» в Університеті Індіана (Блумінгтон). Однією з великих переваг Програми Фулбрайта є можливість перебувати у США з родиною. Так, завдяки підтримці мого чоловіка Олександра ми змогли подорожувати в Чикаго, Вашингтон, Нью-Йорк і навіть до Флориди та Лас-Вегаса. Крім того, наш син Нікіта мав змогу прослухати частину університетського курсу з мультимедійних технологій. Але найбільше приємних спогадів викликає людське спілкування, відкритість та доброзичливість людей. Наведу лише один приклад: якось взимку, щойно приїхавши до Блумінгтона, ми стояли на зупинці, чекаючи на автобус, і страшенно змерзли. Чоловік, який проходив повз нас, помітив це і запропонував зайти до нього додому зігрітися… Це вмить зруйнувало наш стереотип про суспільство індивідуалістів. Отже, участь у Програмі академічних обмінів Фулбрайта – це стрімке професійне зростання, відкриття нових горизонтів в науці (наприклад, я почала розробляти новий для себе напрям e-learning), досягнення результатів, на які ти не міг сподіватися, переосмислення своїх життєвих цінностей, докорінні зміни в світогляді й ставленні до життя: ми почали активно подорожувати родиною і не зупиняємося дотепер. Якщо б мені сьогодні запропонували повернутись на 10 років назад у машині часу і знов вирішувати питання: «Чи брати участь в програмі академічних обмінів?», то моя відповідь була б: «З радістю!».

Олена Русина
Fulbright Scholar Program
Інститут історії України НАН України, Київ
Harvard University, Cambridge, MA, 2006-2007

Грант від Фулбрайта – це контрамарка на інтелектуальний бенкет, це запрошення до Нового Світу і нових світів.

Тетяна Шестопалова
Fulbright Scholar Program
Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка, Луганськ
Columbia University, New York, NY, 2006-2007
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили, Миколаїв
Columbia University, New York, NY, 2014-2015

Я двічі була стипендіатом Програми академічних обмінів імені Фулбрайта. Як відомо, у США існують потужні осередки збереження свідчень української науки й культури XX століття. Тож обидва фулбрайтівські проекти (2006–2007, 2014–2015) передбачали вивчення персональних архівних колекцій українських літераторів – Юрія Лавріненка та Юрія Шевельова, – які емігрували до Сполучених Штатів Америки після Другої світової війни. Практична робота з архівними колекціями показала, що в епістолярії, рукописах, мемуарах, щоденниках українських діячів в еміграції зосереджено колосальний і майже невивчений критичний дискурс української культури, зокрема літератури XX століття, а також представлені унікальні факти її історії. Опрацьовані матеріали цінні самі по собі, але так само і як ідейно-композиційний стрижень синтетичного дослідження українського модерного критицизму XX ст. – складного, контраверсивного й надзвичайно цікавого.

Мій головний фулбрайтівський досвід – це люди, які багато в чому були мудріші, досвідченіші, відкритіші, просунутіші, ніж я тоді, і цим вони впливали на мене, змінювали і мене, і моє уявлення про проект та його героя. Так, взірцем професіоналізму, ясного усвідомлення поважної місії, патріотизму й людяності залишається для мене робота київського офісу під керівництвом Марти Богачевської-Хом'як та Марти Коломиєць. Дотепер щиро вдячна кураторам Бахметьєвського архіву Колумбійського університетуТані Чеботарів і Каті Шраґа, архівісту УВАН Тамарі Скрипці, хранительці унікальної атмосфери цього легендарного закладу Оксані Радиш. Без вольових, інтелектуальних і душевних зусиль Лесі Лавріненко моє перебування в Америці було б значно ординарнішим і зовсім не таким плідним. Бібліотекар New York Public Library Людмила Шпильова по-справжньому відкрила мені американські бібліотеки як високотехнологічний безмежний новий світ. Я переконана, що успішна Україна немислима без високого гуманітарного статусу наших бібліотек (зокрема академічних) й забезпечення його державою.

Подружжя університетських філологів і книголюбів Віталія і Тані Кейс стало моїми найближчими професійними дорадниками й друзями. Раз і назавжди мене захопив вихор універсального філологічного інтелектуалізму професора Мирослави Знаєнко. Опрацювання архіву Юрія Шевельова дало змогу познайомитися з метром української модерної літератури й літературознавства – професором Богданом Рубчаком.

Унікальність «мого Фулбрайту» ще й у тому, що частка людського скарбу, до якого я була дотична під час участі в Програмі, відійшла в інший світ. Це Світлої пам'яті професор Іван Фізер, який рекомендував мене Програмі й постійно надавав моральну підтримку, пані Марія Лавріненко (дружина Юрія Лавріненка), уже згаданий мною викладач Віталій Кейс.

Мої проекти, що здобули стипендію Програми імені Фулбрайта, відіграли непересічну роль у творенні мого професійного іміджу. Але чимдалі, я все більше усвідомлюю значення глобальної наукової платформи, створеної Держдепартаментом США під Програму, на якій і можуть бути реалізовані вагомі задуми з різних наукових царин. Програму характеризують відкритість, рівні можливості для всіх дослідників довести значення своїх ідей, ефективність, спрямованість на широкий діалог та інтеракцію. Разом із фінансовою, інституційною, культурною, соціальною підтримкою на період ґранту дослідники отримують змогу оцінити свій проект із точки зору його відповідності не лише локальним національним потребам, а й глобальним викликам і небезпекам цілого світу.

Daniel Belgrad
U.S. Fulbright Scholar Program
University of South Florida, Tampa, FL
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv,
2006-2007

I taught several courses for the Department of Foreign Languages and Literatures at NaUKMA, including an undergraduate course on American culture of the 1950s and a graduate seminar on the American short story. For the department of Cultural Studies, I taught a graduate seminar on Theories and Methods. Some of the written work from these two graduate seminars was edited into a book that was later published by NaUKMA Press, titled *From Theories to Methods: New Interpretive Strategies in Literary and Cultural Studies.* The U.S. Embassy also underwrote the publication by Fakt Press of my monograph, *The Culture of Spontaneity: Improvisation and the Arts in Postwar America*, in Ukrainian translation by Yuliya Kazanova. I was also fortunate to be able to offer a series of lectures at the English Teachers Resource Center, and a number of guest lectures at other cities around the country.

It was a rare opportunity to be able to work with such intelligent and dedicated students, many of whom have remained in contact with me over the years. This was a couple of years after the Orange Revolution, before the electoral defeat of the reform movement. Several of my students were later active in the Maidan protests, and I watched the live feed over the internet every day during that critical time. Now, ten years later, some of my students from that time have positions of authority in art museums and cultural centers around Kyiv, and I recently returned to lecture at the Mystetskyi Arsenal Museum of Art and to tour the Dovzhenko Film Archive, at their invitation. It is very gratifying to feel that I have had some part in educating the first truly post-Soviet generation of Ukrainian intellectuals.

I have remained friends with my colleagues at NaUKMA, Dr. Roman Weretelnyk and Dr. Volodymyr Morenets. At their invitation, I still serve on the editorial board of the *Kyiv Mohyla Humanities Journal*, which last year published an article of mine on American Cold War ideology in the film musical *West Side Story*. With their support, I returned to NaUKMA to lecture as a visiting faculty member in 2008, 2010, and 2016. I hope to return again in 2018. Although it is ten years since my Fulbright year ended, the ties of affection and admiration that connect me to the places of Kyiv and to the people of NaUKMA remain important to me both professionally and personally.

Christopher Budzisz
U.S. Fulbright Scholar Program
Loras College, Dubuque, IA
Chernivtsi Yuriy Fedkovych National University, Chernivtsi,
2006-2007

Democratic institutions and processes work best when based on a foundation of democratic values and civic understanding of the challenges incumbent to democracy, such as how to best meet the demands of the majority while safeguarding the minority. Ukraine was a natural choice for my project given its political development in the post-Cold War world. The project didn't offer the United States as the model for democratic institutions and processes, but an example of a country which has long been dealing with the challenges of democracy.

I taught a course on U.S. democratic institutions for International Relations students at Chernivtsi National University and delivered guest lectures on U.S. Foreign Policy and Democratic Values at Odesa Economic University. I moderated an NGO sponsored panel in Chernivtsi with the former German Ambassador to Ukraine, and the Consul General of Romania. I also served as a guest speaker and moderator at a conference on Ukraine-NATO relations in Kamyanets-

Christopher Budzisz and Dr. Lisa Grinde with their English Club students at the Museum of Folk Architecture and Life in Chernivtsi, March 3, 2007

Podilsky. I visited with students and readers at the American Library in Chernivtsi, and visited a number of other schools and universities. With my wife, Dr. Lisa Grinde, a Fulbright Scholar at Chernivtsi University (in the Psychology program), we offered a weekly English language program for Ukrainian students to discuss the United States and its culture, and to give them practice in American English.

My Fulbright year remains the highlight of my academic career. The experience was tremendously rewarding and challenged me professionally and personally. It was my first experience working abroad, and I was quickly impressed by some of the young faculty and staff I encountered during my time in Ukraine. Despite limited budgets and resources, corruption and other practices that worked against educating students, many faculty members remained staunchly committed to student learning and were hopeful, if a bit sceptical, about Ukraine's social and political development. That tension between scepticism and optimism, realism and idealism, of progress and regress, was a recurring theme. My most lasting relationships came from this connection to younger faculty at Chernivtsi University. The staff at the Fulbright office in Kyiv displayed a strong commitment to the program and its possibilities to assist the students, scholars, and institutions so important for the continued development of Ukraine.

I also loved working with students whose first language was not English and whose political knowledge of the U.S. was limited. I was impressed by their level of political awareness and eagerness to consume new information. Despite limited resources, they persevered. Many shared their deep concerns for what the future might hold for themselves and their country, but most remained cheerful and committed to their studies. They displayed curiosity, inquisitiveness, and a combination of realism and idealism. Some of my students had a uniquely fatalistic view of the world, but there was still a desire to understand political phenomena and to pursue interesting questions.

When I reflect upon my professional time in Ukraine, I am most struck by what the students taught me. They were, in a very real sense, my teachers. There is something special about the Fulbright program in that it provides U.S. scholars and teachers an opportunity to learn from their students. The students were very accommodating in sharing information and perspective with me. The the bond that you developed with them given my status as an outsider, really made the professional experience special..

One consequence of my time in Ukraine has been that my current students, colleagues, and local media seek me out for more information and analysis on the situation in the country. I am always happy to serve in that role, however limited I am in it, because I see this exchange of information and the raising of awareness as part of the mission of the Fulbright program.

Lisa Grinde Budzisz
U.S. Fulbright Scholar Program
Loras College, Dubuque, IA
Chernivtsi Yuriy Fedkovych National University, Chernivtsi, 2006-2007

As a visiting scholar at Chernivtsi National University I taught a course on Cross-cultural Psychology and facilitated an English Club. I spent time visiting and presenting at many local elementary and high schools and did special guest presentations at the local library and at four other institutions throughout western Ukraine. Three of my U.S. students were able to join me in Chernivtsi and we completed a research study examining professionals' and children's attitudes toward disability at a daycare facility serving children with eye impairments. We also gave two presentations at the Promoting Civic Engagement – Working on Behalf of Vulnerable Children conference held at Petro Mohyla State University for the Humanities in Mykolayiv.

The Fulbright experience challenged me professionally by facilitating the development of diverse pedagogical and research skills. Meeting and working with so many faculty professionals at the university, city officials, other Fulbrighters and people working in the community provided many opportunities for cultural and disciplinary discussions. Connections with other Fulbrighters led to guest lecturing, conference attendance, and the opportunity to explore different communities within Ukraine. The experiences I had in Chernivtsi and while traveling throughout Ukraine have enriched my discussions in teaching Cross-cultural Psychology in the U.S. Personally and professionally the experience promoted a rich understanding of my own cultural lenses and allowed me to develop and maintain close relationships with colleagues from Ukraine and many other countries.

Pavlo and Natalia Dudnytska (lecturers at Chernivtsi National University) and Chris and Lisa Grinde Budzisz

David L. Nordstrom
U.S. Fulbright Scholar Program
University of Minnesota, Minneapolis, MN
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2006-2007
U.S. Fulbright Specialist Program
University of Wisconsin, Whitewater, WI
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2012, 2016

During my first visit to Ukraine in 2006, I taught courses in Epidemiology and Public Health to 25 master's degree students at the National University Kyiv Mohlya Academy (NUKMA). Since the university's program in public health had only begun recently, I was invited to contribute as much as possible to the program's design and development.

I collaborated with faculty to design, administer and analyze tools to assess students' learning and faculty teaching, advised faculty and students how to choose research topics, find valid knowledge on their topics, design studies, collect and analyze data, write and publish study reports. I selected and recommended appropriate readings from journals and monographs to add to the course reader for students, published an end-of-assignment 2007 report, *New Public Health in New Ukraine* in the English language general news and opinion magazine *Ukrainian Observer* as well as an article on suicide surveillance and control in *Ukraine in the Injury Prevention* journal.

During subsequent visits to Ukraine in 2012 and 2016, I partnered with NUKMA faculty to design and lead workshops to train mid-career health professionals from across Ukraine in methods of study design, data collection and analysis, report preparation and publication. In cooperation with Professor Tatiana Andreeva, I joined the editorial board that designed and developed a new public health research journal open to submissions from throughout Ukraine and Eastern Europe. I assisted one of the graduates of the NUKMA program in analyzing data and writing a research report for Addictive Behaviors in 2015, examining early life stress as a risk factor for early smoking initiation in adolescence. In cooperation with Tetiana Stepurko, I assisted with faculty development activities and assessment of master's theses.

> *"My collaboration with Ukrainian colleagues is so rewarding that I would be glad to return if invited.*

I observed the heroic efforts of Ukrainian academics to overcome the severe limitations of the Soviet era on the scope and practice of epidemiology and public health. These educators can now distinguish between disease prevention, the primary purpose of public health, and the treatment of disease, which is the primary purpose of medical care. Their commitment to developing modern public health capacity in Ukraine in spite of many obstacles is impressive. My collaboration with Ukrainian colleagues is so rewarding that I would be glad to return if invited.

Natalie Strouse
U.S. Fulbright Scholar Program
Notre Dame College, South Euclid, OH
Ternopil National Economic University, Ternopil, 2006-2007

The purpose of my project was to educate business students and more specifically accounting students about ethics in business. As Ukraine and the young people of Ukraine attempt to enter the global business arena, it is imperative that they follow a code of ethics to insure solid business practices. It was common knowledge in the west that the former USSR did not follow the same business code of ethics as the rest of the free world. While corruption within the Soviet Union appeared to be a part of life it is not acceptable in the global arena. I was very fortunate to have had the opportunity to speak to almost all of the business students that were a part of the Ukrainian-Dutch Faculty branch of TNEU. I traveled to other universities for presentations and conferences. All in all I found that the students were very receptive to learning about business in the United States. To help students learn from our mistakes, I talked about some of the ethical problems large U.S. companies encountered in the early 2000's. While ethical behavior continues to be a problem in the U.S. as well as other countries, the best way to begin to fix it is to educate young people that you can succeed using ethical business practices.

I was forever changed after my experience in Ukraine. My 5 year old daughter came with me and attended kindergarten during our 6 months there. It was such a rewarding experience for her as well as for me. I was immersed in Ukrainian life in a way I never expected. Meeting students and their families, attending cultural events, spending Christmas and New Years in Ukraine was awesome. The faculty of the Ukrainian-Dutch TNEU had a Thanksgiving dinner for us, which meant a great deal to us. Professionally it gave me a different perspective on my life in the United States. In some respects I found my Ukrainian students to be much more advanced than their counterparts in the U.S. The sense of responsibility they had toward achieving something, their lack of fear traveling great distances, their thirst for knowledge were all truly inspiring to me. The Ukrainian students did not have the sense of entitlement that so many of the U.S. students have.

2007 2008

Fulbright Scholar Program

Богун Любов
Голозубов Олександр
Городня Наталія
Гриневич Владислав
Жугай Віталій
Івахненков Сергій
Ковальчук Олександр
Костюк Олена
Лезенко Галина
Литвинчук Ірина
Маєрчик Марія
Максимець Олена
Манакін Володимир
Моренець Володимир
Остапчук Тетяна
Садовська Мар'яна
Содомора Павло
Худолій Анатолій
Чорновол Ігор

Fulbright/APSA Congressional Fellowship Program

Базілевич Денис

Faculty Development Program

Агеєв В'ячеслав
Бабич Олексій
Булгаков Роман
Кокор Марія
Мартинюк Олена
Перун Наталія
Пук Наталія
Смотрова Тетяна
Федорченко Олена

Fulbright Graduate Student Program

Антонов Віктор
Горелова Олена
Дмитрієва Марія
Карасюк Олена
Комарницький Михайло
Кушнір Христина
Олешко Олеся
Сай Дмитро
Сисоєв Максим
Соболевська Ганна
Станіславська Оксана
Стецюк Іван
Ташліцький Роман
Юхименко Марія

U.S. Scholar Program

Abramowitz Benjamin
Barnett Darryl
Beckett-Camarata Jane
Bryttan Adrian
Cavalier Philip
Churchman David
Dabrowski Patrice
Dodge Mary
Eliet David
Foster Hal
Healey Joseph
Hunt James
Jobe Markus
Karney Dennis
Kelley Christopher
Leskov Aleksandr
Mazzone Marian
Roseman Gary
Simmons Hortense
Stachiw Myron
Woodward Calvin

U.S. Specialist Program

Bandera Vladimir
Berg John
Cornell Richard
Drane John
Dusaniwskyj Michael
Gutterman Daniel
Heyneman Stephen
Palley Howard
Rosenfelt Deborah
Sagen H. Bradley
Wheat Jerry

U.S. Student Program

Clark Stephan
Durbak Katrina
Goldhaber Michelle
Levin Mariah
Linder Michelle
Mehrle Aleksander
Soluk Tanya
Drake Carolyn
Sewall Elisabeth
Potoczniak Anthony

Олена Костюк
Fulbright Scholar Program
Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, Київ
University of Iowa, Iowa City, IA, 2007-2008

Я була одним із перших лікарів-клініцистів, які отримали унікальну можливість перебувати в Університетській клініці США. Як іноземний візитер я не мала права доступу до обстеження пацієнтів, їхніх конфіденційних даних і виконання процедур, але спілкування з колегами, щоденна праця у відділеннях перинатального центру надзвичайно збагатили мене як науковця, викладача і лікаря. Американські колеги відкрито й охоче ділилися інформацією й досвідом. Набуті знання та доступ до джерел доказової медицини допомогли в підготовці вітчизняних документів МОЗ не лише у сфері неонатології, але й акушерства, гінекології, лабораторної діагностики. У мене збереглися дружні стосунки з багатьма американськими науковцями і лікарями, з якими я консультуюся у важких та проблемних випадках, що часто трапляються у буденній практиці.

Повернувшись в Україну, я написала монографію «Перинатальна інфекція, спричинена стрептококами групи В», яка стала основою для створення національного Протоколу та клінічної настанови МОЗ «Ранній сепсис у новонароджених», а також навчальних програм для лікарів післядипломної освіти, інтернів та студентів вищих навчальних закладів.

Ірина Литвинчук
Fulbright Scholar Program
Кримський республіканський інститут післядипломної педагогічної освіти, АР Крим, Сімферополь
Indiana University, Bloomington, IN, 2007-2008

В Америці я відчувала себе і вченим-дослідником, й ученицею, і ретранслятором культурного досвіду, і просто бажаною гостею. До того ж, це була чудова можливість психологічної самодіагностики, перевірки власних здібностей та професійної, міжкультурної, мовної компетенції. У нових обставинах зміни відбуваються не тільки в нашому науковому світогляді, а й у духовному світі, і в щоденному побуті. Так, я помітила, що потрапила в іншу частину світу, на інший континент, вийшовши з-під впливу буденної метушні, отримавши можливість спокійного, глибокого аналізу не тільки предмету свого наукового дослідження, але й життя загалом.

Насамперед вражає терплячість американців до наших мовних і навіть культурних помилок – постійно відчуваєш «політику відчинених дверей», про яку мені ще у перші дні сказав американський професор, мій «науковий ментор». Цю доброзичливість спостерігаю всюди: в магазині, транспорті, спортивному комплексі… Неймовірне відчуття викликає якість урбаністичних пейзажів у невеликих університетських містечках, де гармонійно поєднані науково-технічні досягнення сучасної цивілізації та первісна у своїй екологічній чистоті природа. Так першого у своєму житті живого єнота я побачила у парковій зоні зовсім недалеко від власного помешкання у сніговий передріздвяний вечір. А ситі, вгодовані, самовпевнені на вигляд білки – неодмінний атрибут не тільки університетських парків та скверів, але й всього кампусу. Зрештою, своєрідною квінтесенцією нового досвіду стало використання особливого пристрою Human Race Machine, що дозволяє протягом декількох хвилин побачити себе у фізіогномічно переконливому образі представника будь-якої раси. Більшість моїх колег потім зізнавалися, що їм «відкрились цілком нові грані реальності».

Марія Маєрчик на заходах "Фестивалю рівності", Київ, 2017

Марія Маєрчик
Fulbright Scholar Program
Інститут народознавства НАН України, Львів
Russell Sage College, Troy, NY, 2007-2008

Цьогоріч минає 10 років з часу моєї участі у Програмі імені Фулбрайта, але й досі наймасштабніші з моїх дослідницьких та навчальних проектів не були б можливими без фулбрайтівського досвіду. У 2011 році вже в Україні разом з моєю фулбрайтівською науковою кураторкою, професоркою Університету Південної Флориди Сарою Кроулі, а також з іншою випускницею Програми Фулбрайта Ольгою Плахотнік ми організували трирічний освітній та дослідницький семінар «Ґендер, сексуальність і влада», у якому взяли участь понад 40 викладачок університетів з восьми пост-радянських країн, а також відомі професорки та дослідниці в сфері квір-теорії зі США, Великобританії, Польщі, Швеції та інших країн. Ідеї цього проекту, його місія, структура та реалізація ґрунтувалися на нашому фулбрайтівському досвіді, а моя наукова кураторка Сара Кроулі багато разів відвідала Україну і познайомилася з пострадянською науковою спільнотою так, як я свого часу знайомилася з науковим життям в Сполучених Штатах Америки. Учасниці зі Сходу і Заходу досі активно спілкуються та здійснюють спільні проекти.

Коли 5 квітня 2017 року в офісі Програми імені Фулбрайта відбулася презентація журналу «Критика феміністична: східноєвропейський журнал феміністичних та квір-студій», це також був віддалений наслідок нашого фулбрайтівського досвіду. Журнал ми задумали давно, а на його реалізацію пішло чимало часу. Ідеї журналу також випрацьовувалися в комунікації з дослідницями, з якими поталанило познайомитися під час чи внаслідок перебування на фулбрайтівській програмі. Чимало з них увійшло в редакційну колегію часопису.

Олена Максимець
Fulbright Scholar Program
Національний лісотехнічний університет України, Львів
University of Washington, Seattle, WA, 2007-2008

Коли я отримала лист-підтвердження про участь у Програмі Фулбрайта, це викликало змішані почуття. Звісно, було неймовірне піднесення від того, що маю можливість стати частиною спільноти Фулбрайта і продовжувати дослідження на вищому рівні. Але чи зможу я стати гідним кандидатом? Чи зможу плідно працювати з колегами за кордоном? Чи відповідатиму їх очікуванням? Як залишити мою маленьку донечку? Як колеги на кафедрі виконуватимуть мої обов'язки за моєї відсутності?

Але всі хвилювання і проблеми досить швидко владнались. Я отримала можливість успішно проводити свої дослідження, започаткувати власну професійну мережу, а також сформулювати безліч ідей для майбутніх проектів й освітньої діяльності. Мені вдалося розглянути зміни у міжнародній торгівлі продукцією лісової та деревообробної галузі, розвиток каналів збуту, особливості виробництва і торгівлі цими видами продукції в Україні. І головне – фахово оцінити переваги нашої країни в торгівлі різними виробами з деревини для забезпечення кращого розуміння тенденцій і формування стратегічних можливостей розвитку галузі.

Володимир Манакін
Fulbright Scholar Program
Запорізький національний університет, Запоріжжя
University of Illinois, Chicago, IL, 2007-2008

Я думаю, що Програма Фулбрайта, окрім іншого, виконує ще й функцію правдивого оцінювання «свого». Можливість обміну в певній науковій сфері стає неабияким шансом для справжнього об'єктивного розуміння власної наукової вартості на світовому рівні. Коли я говорю про власну наукову вартість, то мушу усвідомлювати відповідальність перед вітчизняною наукою. Фулбрайтівці a priori – найкращі з кращих, що чесно вибороли право представляти свою країну за кордоном.

Тетяна Остапчук
Fulbright Scholar Program
Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв
Pennsylvania State University, University Park, PA, 2007-2008

Саме лише бажання взяти участь у Програмі принципово змінює життя. Тут недостатньо просто сісти і заповнити аплікаційну форму. За нею має стояти певний період наполегливої та кропіткої праці, а ще – особливий спосіб мислення, де пріоритетом стає не мрія про власний професійний злет, а мрія про те, що після стажування ти обов'язково повернешся в Україну з новими ідеями, думками, проектами, контактами, щоб спробувати змінити майбутнє країни. І ще одне: фулбрайтівський досвід – це не лише стоси прочитаних книжок, це, найголовніше, вживлення в чужу культуру, завдяки якому відбувається руйнація стереотипів. Адже не лише американська академічна спільнота виявляється «іншою» – ти сам стаєш «іншим», а будь-яка інакшість потребує толерації і терпіння, передбачає вироблення специфічних механізмів комунікації задля порозуміння. Тож перебування в американському університеті – це не тільки академічний досвід, а, найперше і найважливіше, людський досвід спілкування, взаємозбагачення, досвід пізнання іншої культури і, як результат, самопізнання себе та своєї рідної культури з принципово нових позицій.

Павло Содомора
Fulbright Scholar Program
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, Львів
University of St. Thomas, St. Paul, MN, 2007-2008

Тексас, чи Техас, як ми звикли називати цей штат, є для нас (чи принаймні був для мене) чимось доволі загадковим. «Чому туди?» – багато хто, не приховуючи здивування, запитував, коли я збирався у поїздку за Програмою Фулбрайта. Таке питання було дивно чути, адже Тексас (його ще називають «Штат Самотньої Зорі» – The Lone Star State) є одним із найбільших штатів Америки, займає провідне місце у виробництві бавовни, воловини, нафтопродуктів та є гігантом у космічній промисловості (NASA базується в Гюстоні, одному з найбільших міст штату). Але попри все це, на питання «чому туди?» мені важко було відповісти навіть самому себе. Перед поїздкою, нашвидкуруч переглядаючи історію місцевості, я натрапив на етимологію назви цього штату, яку виводять з індіанського слова, що означає «привіт, друже». Спочатку скептично сприйнявши таку фразу, по прибутті на місце я дуже швидко переконався у її правдивості. Безпосередня, непідробна щирість людей, з якими доводилося зустрічатися у перші дні на новому місці, перегукувалася із яскравістю та теплом південного сонця – таке не часто можна зустріти в наших краях. «Вжившись» у найближче середовище, я вирішив і далі розширювати горизонти: здобув свободу пересування, придбавши недорогий, проте надійний транспорт. Це відкрило мені справді нові обрії, і не лише у пересуванні, але й у спілкуванні та інтегруванні у культуру поводження на дорозі, зокрема щодо уваги до двоколісного транспорту. Вражала велика та непідробна повага, з якою водії навіть найбільших позашляховиків ставилися до мотоциклів. Тому, коли вітер посвистує у шоломі, сонце виблискує різними відтінками по автівках, зустрічний байкер вітається з незнайомцем, тепле повітря пахне розпашілим лісом – саме тоді й приходить розуміння, що насправді ти не в далекому краї, а у зовсім близькому, навіть уже майже рідному, який прийняв тебе, як свого, сказавши невимовно: «Привіт, друже».

Врешті, збагачений враженнями, я щасливо повернувся до рідної домівки, щоб долучитися до академічного та культурного зростання нашої країни. Я не один – таких, як я, є багато, і це тішить. Саме тому, що відкриваються нові обрії, пересічні люди мають можливість бачити щось краще, мати взірець іншої поведінки та не забувати, що людина є вільною.

Ігор Чорновол
Fulbright Scholar Program
Інститут українознавства імені І. Крип'якевича НАН України, Львів
Columbia University, New York, NY, 2007-2008

Під час Світової Колумбової вистави в Чикаґо 1893 р. на з'їзді Американської історичної асоціації асистент Вісконсинського університету Фредерик Джексон Тернер виступив з доповіддю «Значення фронтиру для американської історії». Він переконував, що центром історії США є не Атлантичне узбережжя, а Великий Захід: наслідком просування колоністів вглиб континенту був розвиток духу індивідуалізму, формування американської нації як «a composite nationality», зміцнення демократії не лише в США, а й у Європі. Одинадцять років тому, коли я вперше спробував застосувати тезу про фронтир в українській історіографії, чимало українських учених (так само, як і їхні американські колеги) оцінили проект як надто амбітний. А тепер теза про фронтир сприймається в українському історичному цеху з великим ентузіазмом. Вважаю, що це прямий наслідок моїх досліджень у бібліотеках Колумбійського університету і популяризації теорії фронтиру у медіа-просторі України. Але стажування у США – не тільки робота. Нью-Йорк – цілий Всесвіт. Запам'яталася екскурсія в ООН, Metropolitan Museum, спортивне катання на яхті з наукою керування вітрилами, похід на бейсбол, а найбільше сподобалася екскурсія по Гарлему – найкрасивішому мікрорайоні Нью-Йорка, як на мій погляд. Вважаю, що дев'ятимісячне стажування у США завдяки Програмі Фулбрайта – найплідніший період мого життя. Гадаю, не буде перебільшенням сказати, що моє власне дослідження вплинуло також на українську історіографію загалом, порушивши питання про нові горизонти історичних розвідок минулого нашої країни.

Наталія Пук
Fulbright Faculty Development Program
Національний університет державної податкової служби України, Ірпінь
Monterey Institute of International Studies, Monterey, CA, 2007-2008

Я проходила стажування в Монтерейському Інституті міжнародних досліджень за спеціальністю «Прикладна лінгвістика». Моя програма передбачала збір та аналіз матеріалів для написання підручника з академічного письма для студентів немовних вузів. Поїздка в США надала мені, в першу чергу, чудову нагоду для професійного розвитку та спілкування з колегами з інших країн. Завдяки програмі я почала використовувати нові методи викладання та змогла по-новому поглянути на свою роботу і полюбити її ще більше. Я на особистому прикладі переконалася, що неможливе стає можливим. Перемога у Програмі імені Фулбрайта була і є для мене дуже важливою, бо вона далася мені нелегко, а це, як відомо, завжди цінується більше. Окрім цього, людині потрібно принаймні час від часу відчувати себе переможцем. Це робить її сильнішою, певнішою в собі, стимулює внутрішні резерви і бажання досягти нових вершин.

Михайло Комарницький
Fulbright Graduate Student Program
Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів
Syracuse University, Syracuse, NY, 2007-2009

Я отримав стипендію імені Фулбрайта в 2007 році для навчання на магістерській програмі з міжнародних відносин у Школі Максвела Сиракузького університету (Maxwell School of Citizenship and Public Affairs, Syracuse University) за спеціалізацією «Зовнішня політика і вирішення конфліктів». Моя магістерська програма була спрямована не на освоєння теоретичних знань, а на набуття навичок вирішування конкретних проблем, з якими стикаються у роботі майбутні дипломати, науковці та аналітики. Під час навчання, влітку 2008 року, я працював як стажист у штаб-квартирі ООН в Женеві, а пізніше зміг пройти стажування в Інституті багатосторонньої дипломатії у Вашингтоні, який є одним з провідних аналітичних центрів вивчення проблем сучасної міжнародної безпеки та миру. Участь у Програмі імені Фулбрайта навчила мене тому, що важливо мати мрію і втілювати її в життя, важливо шукати можливості для пізнання себе та світу. Я сподіваюся, що засвоєні мною уроки допомагатимуть мені зробити особистий внесок у вирішення проблем регіональної безпеки, використовуючи гасло «мислити глобально, діяти локально». Я рекомендую Програму імені Фулбрайта всім викладачам і студентам, які впевнені в своїх силах і не бояться відкривати для себе світ нових можливостей.

Українські студенти в Сиракузькому університеті, вересень 2007 року

Іван Стецюк
Fulbright Graduate Student Program
Національний університет
«Острозька академія», Острог
Johns Hopkins University, Baltimore, MD, 2007-2009

Життя дає кожному з нас багато шансів для особистого розвитку, головне – бути відкритим для того, щоб це побачити, і впевнено йти до своєї мети. Програма Фулбрайта стала таким шансом для мене. Завдяки Програмі я отримав ступінь магістра фінансів в університеті Джонс Хопкінс та досвід праці помічником викладача на факультеті фінансів. Під час перерви у навчанні з травня по вересень 2008 року мав добру нагоду працювати в одному з провідних інвестиційних банків на Волл-стріт в Нью-Йорку. Знання, здобуті під час навчання за Програмою Фулбрайта, допомогли мені продовжити навчання в аспірантурі в університеті Темпл у Філадельфії. Після отримання ступеня доктора фінансів (Ph.D. in Finance) працюю професором фінансів в університеті Квебеку в Монреалі. Переконаний, що Програма Фулбрайта для кожного її учасника стане саме тим унікальним шансом, який допоможе розкрити свій інтелектуальний та особистісний потенціал.

Життя дає кожному з нас багато шансів для особистого розвитку, головне – бути відкритим для того, щоб це побачити, і впевнено йти до своєї мети. Програма Фулбрайта стала таким шансом для мене.

Переконаний, що Програма Фулбрайта для кожного її учасника стане саме тим унікальним шансом, який допоможе розкрити свій інтелектуальний та особистісний потенціал.

Gregory A. Gardner
U.S. Fulbright Scholar Program
State University of New York, Albany, NY
Kherson State Pedagogical University, 2007-2008
U.S. Fulbright Specialist Program
Kyiv Vadym Hetman National Economic University, Kyiv, 2011

My kafedra in Kherson, in front of the Cathedral in the park

I came to Kherson State University with the goal of strengthening the relationship that had been established between SUNY and Kherson University by a SUNY colleague and previous Fulbright scholar in Kherson.

Specifically, I wanted to offer courses in management and economics from an American perspective while learning from my Ukrainian colleagues about their academic work and expertise. I also wanted to explore the entrepreneurial experience in Ukraine and better understand how entrepreneurs operated in regional areas, and to work in the New Business Center at Kherson State University, modeled on a similar center in New York.

While at KSU, I taught a broad range of courses in management, marketing and international economics to students from the first to the fifth years. I also gave presentations to entrepreneurs working in the New Business Center, met with regional government officials on economic development, and became deeply immersed in the academic and social life of the campus and university community.

> *My Fulbright experience in Ukraine have left me with a wonderful set of friends and colleagues who have taught me much and who remain part of my life today.*

> *I found the same energy, talent, and promise among my Ukrainian students that I look for in my students in the US. Everywhere I went in Ukraine I was met with warm hospitality, curiosity, and deep friendship. I traveled all the way to Ukraine to discover that the important things in our lives are universal. That may be the most valuable lesson I learned from my Fulbright.*

As the only professor of business/economics in the Fulbright cohort that year, I found myself in some demand to lecture and work at universities all around Ukraine. I was invited to speak at schools from Kharkiv to Lviv and I met many amazing people, from experienced senior professors to bright new teachers and students.

My Fulbright experience in Ukraine have left me with a wonderful set of friends and colleagues who have taught me much and who remain part of my life today. I also developed a deep professional interest in the economies of eastern Europe, something I knew little of when I first arrived in Ukraine. Since my Fulbright I have taken students from New York back to Kherson and hosted Ukrainian colleagues and students in my home and at my home university. I have published joint papers with Ukrainian scholars, developed joint online courses with colleagues in Kherson and Kyiv, I consider Ukraine my second home and the Ukrainian people my dear friends. I found the same energy, talent, and promise among my Ukrainian students that I look for in my students in the US. Everywhere I went in Ukraine I was met with warm hospitality, curiosity, and deep friendship. I traveled all the way to Ukraine to discover that the important things in our lives are universal. That may be the most valuable lesson I learned from my Fulbright.

> *...I consider Ukraine my second home and the Ukrainian people my dear friends.*

Andrew Greene
U.S. Fulbright Scholar Program
Samford University, Birmingham, AL
National University "Odesa Law Academy", Odesa,
2007-2008

During my spring 2008 semester in Ukraine I taught Comparative Environmental Law at the Odesa National Law Academy. I also spoke at other schools in Odesa and Kyiv as a guest lecturer and participated in conferences ranging from NATO involvement to the Law of the Sea and the Rule of Law. My article on Endangered Species Law in the United States was published in the Law Academy student journal. During my 2010 month in Ukraine on an "add-on" grant, I intended to research how Ukraine's coastal development was regulated on an oblast, regional and national level and compare this U.S. southeastern Gulf coast development. I arrived in Ukraine scarcely a month after the Deepwater Horizon oil spill. As the only American environmental lawyer within easy reach, I found myself in great demand as an expert on oil spills and U.S. environmental law. I spent most of my time speaking on that topic and less time on my intended research.

> *I speak often to civic groups and in classroom settings about Ukrainian history and current events. I frequently have been asked to be an expert reader for Ukrainian applicants for Fulbright awards to study in the United States. I hosted the first Ukrainian Independence Day celebration in Birmingham, Alabama. This has now become a city sponsored annual event.*

It is not an exaggeration to say that my Fulbright experience was life changing. While I hope that I was a good ambassador for America, what really changed was that I became a strong advocate for Ukraine. As a result of my Fulbright I now weave a more international viewpoint into the courses I teach. I speak often to civic groups and in classroom settings about Ukrainian history and current events. I frequently have been asked to be an expert reader for Ukrainian applicants for Fulbright awards to study in the United States. I hosted the first Ukrainian Independence Day celebration in Birmingham, Alabama. This has now become a city sponsored annual event. My wife and I regularly open our home to Ukrainian visitors participating in Open World and Sister City programs. And last, but certainly not least, I regularly correspond with friends in Kyiv, Odesa and even Simferopol.

> *It is not an exaggeration to say that my Fulbright experience was life changing. While I hope that I was a good ambassador for America, what really changed was that I became a strong advocate for Ukraine. As a result of my Fulbright I now weave a more international viewpoint into the courses I teach.*

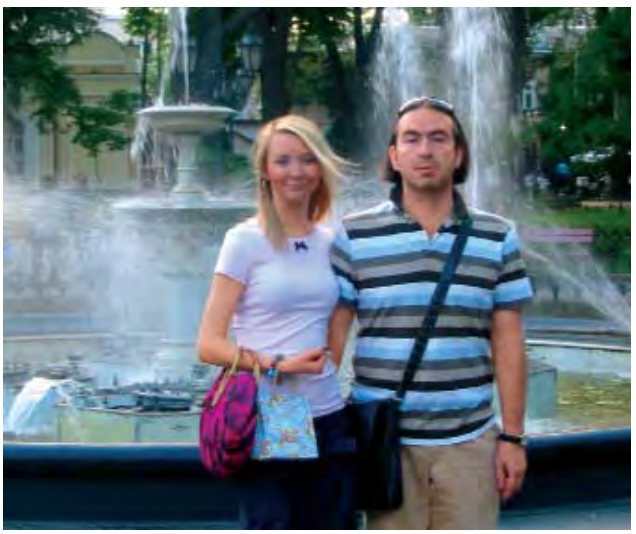

Elana Jakel
U.S. Student Program
University of Illinois at Urbana-Champaign, IL
Center for Studies of the Culture and History of East European Jews, Kyiv, 2007-2008

The Fulbright U.S. Student Program enabled me to conduct extensive archival research on Jewish experiences in Ukraine from 1943 to 1948 for my doctoral dissertation, "'Ukraine without Jews? Nationality and Belonging in Soviet Ukraine, 1943-1948" (University of Illinois at Urbana-Champaign, 2014). During my time in Ukraine, I had the opportunity to meet with local scholars and to present my work at a conference organized by the local Fulbright Commission. Living in Ukraine also gave me the opportunity to increase my familiarity with Ukrainian culture and to improve both my Russian and Ukrainian language skills.

The experiences afforded by the Fulbright, together with the challenges of living abroad, gave me greater insight into my personal strengths, limitations, and motivations. I left Ukraine with a greater sense of independence and self-confidence,a different way of seeing the world, and new views of the United States. My time in Ukraine not only helped me earn my doctorate, but also gave me the skills and knowledge necessary in my current job at the United States Holocaust Memorial Museum's Jack, Joseph and Morton Mandel Center for Advanced Holocaust Studies, where I promote the study of Ukrainian Jewry and the Holocaust as it occurred in Ukraine in higher education.

"The experiences afforded by the Fulbright, together with the challenges of living abroad, gave me greater insight into my personal strengths, limitations, and motivations. I left Ukraine with a greater sense of independence and self-confidence, a different way of seeing the world, and new views of the United States.

Hans Stege
U.S. Student Program
Dartmouth College, Hanover, NH
Ukrainian Center for Independent Political Research, Kyiv, 2007-2008

I studied various political and energy sector conflicts, with a focus on how Ukraine's political system affected the formation and implementation of regional energy policy. At the time, Ukraine's dual executive political system (where a president and prime minister each with significant authority must co-exist) often led to inter-governmental conflict when policy decisions were not aligned. Some of the most visible manifestations of this conflict were the various efforts of President Yushchenko and Prime Minister Tymoshenko to direct the negotiations between Ukraine's Naftogaz and Russia's Gazprom over the supply of natural gas. Beyond this gas supply issue, I also studied other conflicts within Ukraine's energy sphere, including the Ukrtatnafta/Kremenchuk refinery problems, planning for the Odesa-Brody pipeline, sector privatizations (and problems) of state-controlled power generators, and the VANCO offshore licensing fiasco.

I wrote a blog at www.kremlin-inc.com covering many of these issues, pulling together different interviews, articles and observations from my research. My work in Ukraine culminated in a round table discussion which brought together local policy, industry and government groups working in the energy sector.

I loved my time on the Fulbright program, enjoying the chance to delve deeply into my research topic while embedded in Ukrainian life. We had access to amazing resources, a great support network and remarkable experiences. I traveled with fellow Fulbrighters, getting a look at other parts of the country and learning about their projects. The program's flexibility let us fully experience what life is like in Ukraine, enhanced by the amazing sense of community. I made some great friends. My time in the program also helped me develop independent research skills and gave me the expertise to succeed in the private sector after my time in Kyiv.

Senator J. William Fulbright:

International educational exchange is the most significant current project designed to continue the process of humanizing mankind to the point, we would hope, that men can learn to live in peace — eventually even to cooperate in constructive activities rather than compete in a mindless contest of mutual destruction.... We must try to expand the boundaries of human wisdom, empathy and perception, and there is no way of doing that except through education.

[From remarks on the occasion of the thirtieth anniversary of the Fulbright Program, 1976]

2008 2009

Fulbright Scholar Program

Балицький Олексій
Богиня Наталія
Бородіна Олена
Гісь Ольга
Калитчак Роман
Камілова Сюзанна
Кіселичник Олег
Косодій Роман
Кот Сергій
Непийвода Василь
Носік Юрій
Пасісниченко Віктор
Пастух Тарас
Ромакін Володимир
Самойлюкевич Інна
Смаль Валентина
Степикіна Тетяна
Сусак Віта
Якименко Ігор
Ярош Олег

Faculty Development Program

Білик Олена
Бойко Назар
Іваненко Вікторія
Титаренко Марія
Шмараков Ігор
Шпильова Наталія

Fulbright Graduate Student Program

Гонтаренко Наталія
Деньговська Надія
Жидков Дмитро
Жураковський Олександр
Закревська Ольга
Залєвська Інга
Каменський Дмитро
Кондратенко Володимир
Корнєв Геннадій
Личук Тарас
Наталушко Ірина
Ольшанський Олександр
Орлова Тетяна
Перцовський Олександр
Пилипюк Наталія
Стельмах Юлія
Сянов Анатолій
Танський Олександр
Хороброва Ірина
Чабук Алі
Чорна Юлія
Шуляр Андрій
Яворівська Лідія

Fulbright Science and Technology Award

Богуцький Павло

U.S. Scholar Program

Brees Mina
Charron Austin
Demkowych Christine
Foreman Stephen
Gall James
Getty Carol
Hecht Edmund
Konell Sydney
Koppelman Daniel
Marko Robert
Mitchell Phyllisa
Mudrak Myroslava
Norris Linda
Petrovsky-Shtern Yohanan
Strauser Edward
Uman Naomi
Wolowyna Oleh
Znayenko Myroslava

U.S. Specialist Program

Keeton William
Hubka Thomas

U.S. Student Program

Crow Sarah
Demianczuk Tamara
Emeran Christine
Forster Michael Rothbart
Hofland Christi Anne
Izmirli Idil
Pinkham Sophie
Shippee Nathan
Sundlee Tye

Олексій Балицький
Fulbright Scholar Program
Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів
University of California, Merced, CA, 2008-2009

Каліфорнійський університет м. Мерсед, найновіший із заснованих на час мого стажування у США, за експериментальним оснащенням повністю відповідав рівневі середніх лабораторій у галузі нанотехнологій. Реалізований там проект став моїм першим знайомством із на той час надзвичайно молодою галуззю фізики та технології напівпровідників – дослідженням напівпровідників, процесованих із розчинів. Попри науковий ступінь та тривалу працю викладачем-асистентом, розв'язання завдань, поставлених в американському університеті, вимагало значних зусиль у засвоєнні нових знань та експериментальних навичок. Мої подальші найсуттєвіші наукові досягнення тісно пов'язані з досвідом Фулбрайтівського проекту. Пост-докторські стажування за підтримки Німецької та Австрійської служб академічних обмінів, а також Шведського Інституту мали на меті продовжити досліджувати започатковане. Підсумком стали публікації у провідних виданнях галузі – журналах Американського та Королівського хімічних товариств. Окрім того, Фулбрайтівський досвід та міжнародний рівень наукових здобутків дозволив МОН України присвоїти мені в 2016 році звання професора в галузі фізики напівпровідників.

Тарас Пастух
Fulbright Scholar Program
Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів
University of South Florida, Tampa, FL, 2008-2009

Мій особистий фулбрайтівський досвід я згадую з приємністю. У ньому поєдналося перебування на екзотичному Півдні Сполучених Штатів, насичені незабутніми враженнями подорожі до Вашингтона та Нью-Йорка, захопливі мандри по штату Флорида, читання гостьових лекцій в Університеті Південної Флориди і Колумбійському університеті, загалом – відкриття для себе полікультурного світу Америки, який постає через взаємозбагачення різних культур і в якому повага до думки іншого є проявом загального обстоювання принципу свободи. Завдяки Програмі я суттєво розширив своє бачення культурних горизонтів та поглибив розуміння літературно-мистецьких явищ. Відомий факт, що саме від 1950-х рр. американська поезія цілком емансипувалася від європейської, зокрема англійської поетичної традиції, і почала творити свою, не схожу на жодну іншу, поетичну дійсність – ультрамодерну, життєствердну, розкуту й винахідливу в мовній сфері тощо. Але це стосується не тільки поезії, а й американської культури загалом, яка у другій половині XX і на початку XXI ст. стає світовим лідером в репрезентації та осмисленні новітніх соціокультурних тенденцій. Тому безпосереднє ознайомлення з американським культурним досвідом допомогло мені не тільки краще усвідомити українську поезію 1950–1980 рр., а й сприяло глибшому розумінню процесів, які відбуваються в сучасній українській культурі.

> *...безпосереднє ознайомлення з американським культурним досвідом допомогло мені не тільки краще усвідомити українську поезію 1950–1980 рр., а й сприяло глибшому розумінню процесів, які відбуваються в сучасній українській культурі.*

Володимир Ромакін
Fulbright Scholar Program
Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв
University of Connecticut, Storrs, CT, 2008-2009

Моє дослідження під час перебування у США було спрямовано на пошук схожості та відмінностей у поглядах на академічну нечесність студентів США та України, а також причин, що її викликають. Першими звернули увагу на проблему академічної чесності в Україні американські професори, що працювали в українських університетах за Програмою академічних обмінів імені Фулбрайта. Вони були вражені рівнем списування та плагіату, а також спокійним ставленням до цього українських професорів. В Україні таке дослідження проводилося вперше і було б неможливим без рішучої фінансової та організаційної підтримки Програми Фулбрайта. Щодо моїх приватних вражень можу сказати, що США – це особлива країна, яка має надзвичайну природу та створені працьовитими поколіннями чудові міста. Але найбільше враження від перебування у США на мене справили стосунки довіри між людьми. На відміну від прийнятного в Україні принципу «я тобі не довіряю, бо погано знаю», там працює інший: «я тобі довіряю, бо не знаю нічого поганого». Така от презумпція порядності. Це формує комфортне середовище з поєднанням взаємної довіри і високих академічних стандартів.

Володимир Кондратенко
Fulbright Graduate Student Program
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ
University of Colorado, Denver, CO, 2008-2009

Коли тривав відбір на Програму імені Фулбрайта, я отримував диплом бакалавра з прикладної математики в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, на факультеті кібернетики. Вже 2010 року я здобув ступінь магістра прикладної математики в Університеті Колорадо (Денвер, США). Процес навчання був надзвичайно насиченим і цікавим, а досвід проведення наукових досліджень під керівництвом американського професора Яна Манделя дозволив мені вступити до аспірантури Університету Колорадо в Денвері. На моє переконання, Програма імені Фулбрайта надає рідкісну можливість студентам і вченим навчатися та проводити наукові дослідження в кращих університетах США та обмінюватися науковим і культурним досвідом з колегами.

Олександр Танський
Fulbright Graduate Student Program
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Київ
Texas A&M University, College Station, TX, 2008-2009

Вже минуло вісім років відтоді, як я приїхав до Техасу. Навчання в Сполучених Штатах було моєю мрією ще із середньої школи. Я завжди захоплювався рівнем розвитку технологій та можливостями створення й успішного розвитку приватних компаній в США. Темою мого дослідження в Техаському A&M Університеті (2008–2010) був аналіз енергетичної ефективності систем вентиляції та кондиціювання та їх застосування для офісних будинків, розташованих у вологому тропічному та субтропічному кліматі. За Програмою Фулбрайта я навчався в магістратурі перші два роки, а потім півроку стажувався за фахом, працюючи в комерційному проекті університетської лабораторії. Першим яскравим враженням після приїзду до США була бібліотека. Електронний каталог дає змогу швидко знайти книжку не тільки в локальній бібліотеці, але й отримати її з іншого університету чи зробити запит на її придбання. Усі книжки знаходяться у відкритому фонді. Просто крокуючи поміж стелажами можна знайти німецький фоліант XVIII ст., присвячений будівництву мостів, чи сучасну книгу з історії України та гетьманства. Книги, архівні документи та фільми з різних країн можна переглянути безпосередньо в бібліотеці чи взяти додому. Я помітив, що найсуттєвішими є не матеріальні, а організаційні відмінності між американською та українською освітою. У США є можливість обирати програму навчання відповідно до своїх інтересів. Опинившись в Америці, нарешті я отримав змогу вчити те, що мені цікаво, а не те, що вимагає програма освіти. Освітній процес поєднаний з практичною роботою за фахом. Багато студентів з інженерних дисциплін працюють в університеті, виконуючи дослідницькі проекти для приватних чи державних компаній. Часто для вступу до докторантури після магістратури потрібно лише написати заяву. Але після першого року навчання в докторантурі усі мали скласти 4-годинний кваліфікаційний іспит. З першої спроби це вдається приблизно третині студентів, але такий іспит свідчить про високий рівень знань випускників.

З часу захисту моєї докторської дисертації вже минуло півтора року. Я стажуюся в стартапі, але незабаром планую повернутися в Україну і впевнений, що зможу набуті знання та досвід застосувати працюючи у своїй країні.

> *Я помітив, що найсуттєвішими є не матеріальні, а організаційні відмінності між американською та українською освітою.*

Юлія Чорна
Fulbright Graduate Student Program
ГО «Порятунок», Кременчук
Syracuse University, Syracuse, NY, 2008-2010

Перебування на Програмі Фулбрайта змінило моє життя і життя моєї родини, розширивши рамки нашого уявлення про світ, поглибивши сприйняття різноманітності, виховавши відкритість до нових досвідів і можливостей, навчивши ніколи не здаватися. Фулбрайтівський досвід, окрім чудової освіти, допоміг мені відшукати справжніх друзів з різних куточків світу, відкрити нові можливості для професійної співпраці. Він допоміг мені розкрити власний потенціал і створив стійкий фундамент для професійної кар'єри після мого повернення в Україну.

Christine Demkowych
U.S. Fulbright Scholar Program
Towson University, Towson, MD
Zaporizhzhia National University, Zaporizhzhia, 2008-2009

Fulbright provided me with one of the best teaching experiences I have ever had. My time in Zaporizhia was wonderful. The dean, the university administrators and the faculty provided a lot of support and encouragement. The course I taught was called "News Writing/New Media, Media Ethics and Media Law." I taught students ranging from sophomores to seniors and some grad students. Although the students were overloaded with other courses, they were extremely motivated and did all the work that was requested of them. They were very involved in the classes and this made it a pleasure to work with them. They were eager to learn. The students told me they had never had training in media ethics or media law and said these topics opened their eyes on proper conduct for journalists when performing their jobs. Interestingly enough, these topics HAVE become very popular in training programs in Ukraine over the past few years. On the writing front, it was interesting to see how students struggled to find the right and/or unbiased sources for quotations and what to do when they are under deadline pressure and no one wants to talk or go on the record. I tried to convey the need to remain objective when writing and how to avoid conflict when dealing with aggressive interviewees. Plagiarism was a big focus as well. Students told me their articles had not been reviewed so carefully in the past and were surprised when I found "borrowed" material in their stories that was not attributed. I continue to stay in touch with the faculty and my former students from Zaporizhia National University.

Thank you Fulbright for providing this great experience!

Robert P. Marko
U.S. Fulbright Scholar Program
Aquinas College, Grand Rapids, MI
Ukrainian Catholic University, Lviv, 2008-2009, 2015-2016

I had the tremendous fortune to have two Fulbright Scholar appointments in Lviv Ukraine. The first in 2008 involved both teaching and research and focused on the contribution of Eastern Christian tradition to Western social ethics models. I presented how the Western religious and philosophical traditions have at least historically the ability to actively engage different voices in the public square on society and the state, diversity, religious freedom and the reality of secularity. I continually relied upon the events of and subsequent results of the Maidan Revolution of Dignity beginning in November 2013. That process of transformation in Ukraine as people moved toward a self-organizing civil society also has implications for the West; in fact, I believe the possibility of shared values that people were willing to die for has much more to offer Europe and North America than the latter's necessary economic assistance.

During the 2015 Fulbright I taught two courses at Ukrainian Catholic University, one I shared with two fine philosophers in social ethics for fourth year students and lectured specifically on the historical context of Christian social teaching, the concept of solidarity and the common good, and the market system and socialism. The second course was a graduate seminar I taught alone for philosophy, Judaic Studies, history and theology students that focused specifically on the Ukrainian experience since 1991 and engaged students in research and presentations as well as lectures.

I also presented papers and lectured in other formats. I delivered the keynote paper *Christian Social Doctrine: Potential Impact on Civil Society in Ukraine* at the Ukrainian Social Academy, Kyiv October 18, 2015. My presentation at an October 3, 2015 ecumenical conference in Lviv , was videotaped in English and then translated into Ukrainian. I was the major presenter at a December 2015 Colloquium on War and Peace at UCU, in light of events in the Donbas region we addressed the issue of when violence can be justified. That colloquium was attended by ATO (Anti-Terrorist Operation) veterans and chaplains, professors, graduate students and human rights advocates. Publications during this period included a review of how *symphonia* was not just a Byzantine phenomenon, but were also embraced by Western Christendom. An article on Bellarmine's ecclesiology and its development for ecumenical relationship was published in fall 2016 in the S*cientific Journal of Theology Annual*. A review on Eastern Monasticism in East Central Europe and the Former Soviet Republics appeared in *Occasional Papers on Religion in Eastern Europe* (Vol. 36), November 2016.

Build Ukraine Together

The nearly five months of my second Fulbright that I spent in Ukraine was my seventh time in a country which I confess has captured my heart. Colleagues, Diaspora Ukrainian friends and my family keep asking , what is the appeal? My response is the authenticity, humor, wisdom and resilience of the people, the beauty of this land between East and West and the life of the cities, especially Lviv that still attract.

I continue to be in contact with colleagues at Ukrainian Catholic University and am a Ukrainian advocate in my university and community. My most recent 2015-16 experience has enhanced my commitment to making known what Ukraine offers the West. In spring 2016, I was an invited lecturer in U.S. universities talking about the Maidan and the Revolution of Dignity. Meeting graduate students in Ukraine, in 2016 my family hosted a promising young Ukrainian scholar from Ivan Franko National University and a PhD candidate in Netherlands from Crimea in 2015. In summer 2017 two of my students taught ESL in Lviv, I volunteered to wirj in rehabilitation hospitals as part of a program run by a Philadelphia Ukrainian community.

Living in the Collegium of my host university, I was most impressed how in contrast to Soviet times when the disabled were hidden, physically and mentally handicapped adults were cared for. When elevators did not work, students carried people down the stairs in wheelchairs. The youth of Ukraine are our hope. Throughout the semester I met with student members of *Будуємо Україну Разом* – Build Ukraine Together, a group that travels throughout the country to volunteer in towns and villages. I was very impressed by these young people going into the Donbas region to rebuild homes that were shelled by separatists.

I am often accused by family and diaspora friends of romanticizing Ukraine. While there is some truth to that, I also see the obstacles – corruption is still present and the system needs tweaking. Anders Aslund's honest lecture at Fulbright Orientation in Washington in July 2015 about economics and the hope of a real civil society in Ukraine rang true. I congratulate Fulbright in Ukraine on its 25th Anniversary. In light of recent events, it is more necessary than ever to build mutual understanding and solidarity with people of sovereign nations, such Ukraine, in our very small world.

"The nearly five months of my second Fulbright that I spent in Ukraine was my seventh time in a country which I confess has captured my heart. Colleagues, Diaspora Ukrainian friends and my family keep asking, what is the appeal? My response is the authenticity, humor, wisdom and resilience of the people, the beauty of this land between East and West and the life of the cities, especially Lviv that still attract.

"I am often accused by family and diaspora friends of romanticizing Ukraine. While there is some truth to that, I also see the obstacles – corruption is still present and the system needs tweaking. I congratulate Fulbright in Ukraine on its 25th Anniversary. In light of recent events, it is more necessary than ever to build mutual understanding and solidarity with people of sovereign nations, such Ukraine, in our very small world.

Phylissa Mitchell
U.S. Fulbright Scholar Program
Washington and Lee University, Lexington, VA
Kyiv Taras Shevchenko National University, Kyiv, 2008-2009

I taught all over Ukraine, but mostly in Kyiv at the Journalism Institute. I had promised to teach skills classes – writing, reporting, producing – but spent most of my years there discussing constitutional and international press law, the U.S. political system; civic and public spaces, and what it means to be part of a democratic republic. This is not to say my students were not interested in journalism skills, they were. However, they experienced barriers, such as the pristine mini-disc recorders the BBC had donated to the Institute several years earlier. Most had directions written only in English. Many of my students were good English speakers; English readers, not so much. However, my radio production class produced the Institute's first ever bi-lingual (Ukrainian and English) radio broadcast. The program was on the state of the arts in Ukraine during the global economic downturn.

One of my favorite memories is walking into my class at the Institute the day after Barack Obama was elected president of the U.S. Students gave me (and America) a standing ovation, then instantly chided me because I had heartily assured them that racism is too deeply embedded in U.S. culture for it to elect a black man.

My experience in Ukraine made a profound impression on my life. I went there because of the Orange Revolution of 2004 and the parallels I saw between the struggle for parity there and the U.S. civil rights struggle of the 1950s-early 1960s. Again, Ukrainian civic life and American civic life are mirrors. Being in Ukraine taught me to look at life, education and what constitutes economic wealth, differently.

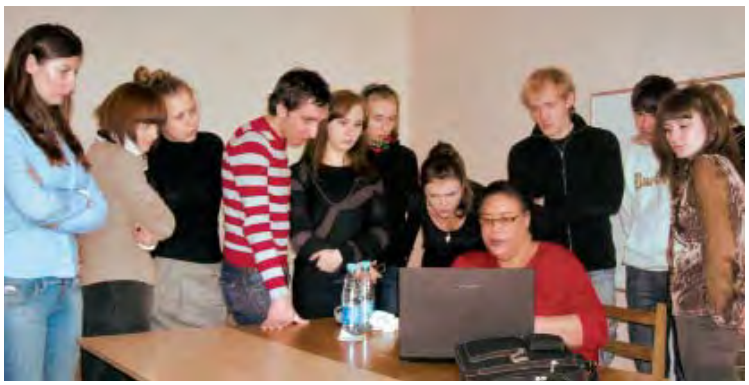

"My experience in Ukraine made a profound impression on my life. I went there because of the Orange Revolution of 2004 and the parallels I saw between the struggle for parity there and the U.S. civil rights struggle of the 1950s-early 1960s. Again, Ukrainian civic life and American civic life are mirrors. Being in Ukraine taught me to look at life, education and what constitutes economic wealth, differently.

Some random observations I made in Ukraine: babushkas (grannies) walk stooped with their shoulders nearly parallel to the ground – as if they carry the weight of this culture; Ukrainians love to receive flowers but it is bad luck to give an even-numbered bouquet; you must remove your shoes when you enter a Ukrainian home; women treat housewifery as if it were a lost science, like alchemy; stooped babushkas hang off windows looking like Great Wallendas as they wash they windows.

Senator J. William Fulbright:

"The Program further aims to make the benefits of American culture and technology available to the world and to enrich American life by exposing it to the science and art of many societies.

Oleh Wolowyna
U.S. Fulbright Scholar Program
University of North Carolina, Chapel Hill, NC
M.V. Ptukha Institute of Demography and Social Research, Kyiv, 2008-2009, 2009-2010, 2014-2015, 2015-2016

My initial research topic – Multiregional Population Projections for Oblasts as Input to Regional Population Policy for Ukraine – Studies did not receive the support I expected. When I learned that the Demography Institute had a lot of original data about the 1932-33 Famine (Holodomor) in Ukraine and met a demographer who had spent years researching this subject, I asked for a change of my research topic and a very successful project was born. Thanks to my two Fulbright grants I was able to work for the last four years with a team of Ukrainian colleagues at the Institute on ground breaking research on the Holodomor.

We were able to establish the following facts about this little known tragedy: a) four million Ukrainians, the equivalent of 16% of Ukraine's rural population were starved to death by Stalin; b) in many regions the death toll was more than 20% of the rural population and in some counties more than half the populace died of hunger; c) a unique characteristic of the Holodomor is the concentration of deaths in a very short period of time: 90% of these deaths took place in the first half of 1933 and the number of losses increased 14 times between January and June of that year, with an average of 28,000 deaths per day in June. Our results are based on careful analysis of official Soviet statistics and have been published in a book and articles in peer-reviewed journals. Research in Ukraine is still done predominantly according to post-Soviet standards. It was quite an experience for my Ukrainian colleagues to prepare articles for Western peer-reviewed journals.

With two extended grants I was able to spend a total of two years in Ukraine. I was born in Ukraine, but was five years old when my family was forced to flee for their lives and I lived practically all my life in the West. It was an eye-opening experience to live and work in Ukraine. It was not easy to reconcile two different cultures and working environments. It was painful to see the lingering effects of the Soviet system in all aspects of life, but also heartening to see that the communist system was not able to kill the generosity and creativity of the Ukrainian people.

The Revolution of Dignity was a profound experience. I saw the devastation of downtown Kyiv after the violent clashes, the mourning for the many killed and the dynamism of civil society after the fall of the Yanukovych government. The Russian invasion of Ukraine soon followed. I had the privilege of working with volunteers that spent all their spare time and modest resources helping the troops. I was able to visit military units and talk with members of volunteer battalions, many from Eastern Ukraine, who lost everything but chose to fight defending their country. Witnessing the massive volunteer movement and the sacrifices of soldiers and their families was an extremely inspiring experience.

Thanks to the Fulbright Program I was able to make significant scientific contributions and advance my professional career, but it also was a deeply personal experience which allowed me to get to know my mother country and witness the building of a young nation.

"It was an eye-opening experience to live and work in Ukraine. It was not easy to reconcile two different cultures and working environments. It was painful to see the lingering effects of the Soviet system in all aspects of life, but also heartening to see that the communist system was not able to kill the generosity and creativity of the Ukrainian people.

Christine Emeran
U.S. Student Program
New School University, New York, NY
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2008-2009

My Fulbright research project focused on student led mobilization campaigns and their ability to channel expressions of public opinion. These campaigns can be linked to the unprecedented outcome of the 2004 presidential elections. My thesis statement asserts that young people's civic campaigns provided a public forum for students to express their ideas resulting in greater student involvement in electoral politics. My study has two objectives, to explore why the student campaigns were successful and to analyze the relative strength of the student democratic movement by investigating the resistance they had to overcome.

The Ukrainian presidential elections in 2004 produced a generation of young activists who were successful in building an independent sphere to publicly communicate their refusal of government corruption and a willingness to openly support European democratic values. This 'European' narrative was present in the election campaign for the opposition candidate Viktor Yushchenko, who represented the only choice for a European and democratic country. This stood in contrast to the pro-government candidate, Viktor Yanukovych, cast as Eastern leaning or pro-Russia, which seemed to mean a return to the Communist past. Within this context, the young activists expressed a strong desire to live in a European country with respect for rule of law.

The knowledge I gained in Ukraine continued post-Fulbright with post-doctorate research at the University of Paris Descartes, which I completed in spring 2016. The outcome is a book publication on the subject *New Generation Political Activism in Ukraine.*

My Fulbright experience has taken me farther than I ever imagined. In Ukraine, it gave me access to international organizations involved in youth civil society and politicians for interviews. In the summer of 2009, I received a scholarship to attend Trans-Atlantic Summer Institute program by the University of Minnesota in Krakow, Program. My experience as a Fulbrighter allowed me to present research results on Ukraine in international conferences in Spain, Hungary, Portugal and France. As a Fulbright Alumni, I was awarded a second Fulbright fellowship sponsored by the UN Funds to work on the concept of knowledge societies at UNESCO Paris for 2009-2010. I completed my PhD in sociology at the New School University in spring 2011. As a Fulbright fellow at UNESCO I was able to continue to work on education policy as a consultant and at the same time further develop my research on contemporary social movements with universities in Paris. In 2014, I taught courses on social movements at SciencesPo and continued my work on Ukraine's Euromaidan protests. In 2015, I received a book contract to publish a manuscript focusing on Ukrainian activists and their political experiences from 2000 to 2014. This book was published by Routledge publishers in the UK in June 2017. I have applied for several academic conferences to present my book in the U.S. and Canada. Ultimately, in the near future, I would like to return to Ukraine to present this book.

"My Fulbright experience has taken me farther than I ever imagined. In Ukraine, it gave me access to international organizations involved in youth civil society and politicians for interviews... My experience as a Fulbrighter allowed me to present research results on Ukraine in international conferences in Spain, Hungary, Portugal and France.

Sophie Pinkham
U.S. Student Program
Yale University, New Haven, CT
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2008-2009

My objectives were to learn Russian (I received a supplemental grant to study Russian for six months before the start of my research project) and to collect open-ended life history interviews with Ukrainians active in women's rights, HIV/AIDS, and drug policy. Before beginning my Fulbright project, I had been working for the Open Society Institute's Public Health Project, focusing on the former Soviet Union, and I wanted to gain a deeper understanding of how Ukrainians became political activists and formed NGOs. I made a selection of my interviews available online in Russian and English, so that they could be shared with other activists, anthropologists and political scientists working on similar subjects. I also produced a documentary on women drug users and HIV in Ukraine, *Balka,* available on YouTube. (It currently has 2.7 million views.)

My Fulbright experience has played a formative role in my life. It allowed me to become fluent in Russian, with all the attendant benefits; I am now completing a PhD in Slavic Languages and Literatures at Columbia University. I have also become a professional writer, focusing on Ukraine and Russia; this work would have been impossible without the language skills, cultural experience and contacts that I developed during my Fulbright grant. I've written for the *New York Times*, the *London Review of Books*, the *New Yorker* online, and many other publications. My first book, *Black Square: Adventures in Post-Soviet Ukraine*, was published in 2016, by W.W. Norton (US) and Heinemann (UK). Much of it deals with experiences I had during my Fulbright, and all of it draws on the skills and knowledge I gained with the help of Fulbright. Many of my closest friends are those I met in Ukraine and I go back to Ukraine at least once a year.

With fellow Fulbrighter Orysia Kulick, Sevastopol, 2009

Senator J. William Fulbright:

Finally, the Program aims, through these means, to bring a little more knowledge, a little more reason, and a little more compassion into world affairs and thereby to increase the chance that nations will learn at last to live in peace and friendship

[From the Forward of The Fulbright Program: A History]

2009 2010

Fulbright Scholar Program

Андрушенко Олена
Башун Олена
Борисова Олена
Брюховецький В'ячеслав
Друзенко Геннадій
Козерецька Ірина
Козій Василь
Кудрявцева Наталя
Пошивайло Ігор
Сенько Микола
Сорока Юлія
Таран Макар
Тимченко Алла
Тропіна Альбіна
Шестопалець Денис

Scholar-in-Residence Program

Кузьміна Світлана

New Century Scholars Program

Півнева Любов

Fulbright Scholar Program

Андрушенко Олена
Башун Олена
Борисова Олена
Брюховецький В'ячеслав
Друзенко Геннадій
Козерецька Ірина
Козій Василь
Кудрявцева Наталя
Пошивайло Ігор
Сенько Микола
Сорока Юлія
Таран Макар
Тимченко Алла
Тропіна Альбіна
Шестопалець Денис

Scholar-in-Residence Program

Кузьміна Світлана

New Century Scholars Program

Півнева Любов

Faculty Development Program

Джолос Юлія
Дорофеєв Денис
Єрмолаєв Сергій
Ольхович Оксана
Паламаренко Максим
Шопін Павло
Якубовська Наталія
Ярощук Ірина

Fulbright Graduate Student Program

Андрущак Назарій
Байрачна Тетяна
Балабуха Ірина
Бушуєв Олександр
Глинська Маріанна
Гриценко Тетяна
Дмитроченко Наталія
Дмуховський Тарас
Захарова Ганна
Клименко Юлія
Коробенко Артем
Кравчук Катерина
Кравчук Олеся
Кривозуб Павло
Кройтор Ольга
Лисунь Марина
Лучук Левко
Мальцева Олександра
Маснюк Ярина
Матохнюк Маріанна
Мединський Іван
Мельник Софія
Міхед Юлія
Орендарець Дмитро
Пасько Тетяна
Поляченко Сергій
Працьовита Наталія
Привень Мар'яна
Сізо Антон
Татарчук Андрій
Теліга Вікторія
Усата Ганна

Fulbright Science and Technology Award

Жалніна Катерина

U.S. Scholar Program

Allen Lee
Beckon William
Charles Daniel
Fellman Richard
Kuchar Martha
Law Randall
Rewakowicz Maria
Shulman Stephen
Sundstrom Linda-Marie
Svedlow Andrew
Timofeyev Oleg
Tollison Courtney
Turczan Katherine
Wolowyna Oleh

U.S. Specialist Program

Astle Ruth
Berger Dorita
Conbere John
Derluguian George
March Kathleen

U.S. Student Program

Azbel Lyuba
DeLuca Ann Elizabeth
Efremov-Kendall Nicholas
Harris (Daley) Sarah
Jacobowitz Melissa
Milakovsky Brian
Petruniak Roman
Senkiv Myroslava
Starr Terrell
Trusova Olga

Олена Башун
Fulbright Scholar Program
Донецька обласна універсальна наукова бібліотека, Донецьк
University of North Carolina, Chapel Hill, NC, 2009-2010

У рамках проекту я вивчала технології оцифровування бібліотечних колекцій Університету Північної Кароліни Чапел Гілл та Дюк університету, пройшла навчання у бібліотечній школі Університету Північної Кароліни Чапел Гілл, зокрема ознайомилась із запровадженому у ньому досвідом дистанційного навчання. Після повернення у 2010 році зі США до Донецька я залишила посаду заступника директора з наукової роботи Донецької обласної наукової бібліотеки і переїхала до Києва, де на конкурсній основі отримала посаду менеджера тренінгових центрів у Міжнародній раді наукових досліджень та обмінів (International Research&Exchanges Board (IREX)), програмі «Бібліоміст» («Глобальні бібліотеки України»), яка фінансувалася Фундацією Білла і Мелінди Гейтс. Я змогла передати колегам всієї України знання, які отримала в США, розробила навчальну програму «Інноваційні зміни в бібліотеках», підготувала серію статей про досвід бібліотек США щодо оцифрування колекцій і надрукувала їх у журналі «Бібліотечний форум України», виступала на багатьох конференціях з доповідями про навчання в Америці, провела за 4 роки понад 100 тренінгів для бібліотекарів України. У рамках програми «Бібліоміст» провела низку тренінгів про використання інтерактивних методик викладання та оновлення навчальних програм в усіх вишах, що готують бібліотекарів.

На жаль, у серпні 2014 року програма «Бібліоміст» завершилась і я повернулась додому до Донецька. У цей час почалися для мене дуже складні часи: у мене виявили онкологічне захворювання, почалися військові дії на Сході. Ціле літо 2014 р. я жила під обстрілами і приймала хіміотерапію, але восени була вимушена повернутися знову до Києва для продовження лікування й оформлення пенсії, зареєструвалася вимушено переміщеною особою. Дуже складно було психологічно все це витримати. У ці важкі часи мені допомагали багато людей. Без цієї допомоги я б не змогла пройти лікування, тому щира подяка всім, включно з фулбрайтівцями, які відгукнулися.

Зараз все це позаду, хвороба відступила. З 2015 р. я розпочала видавати щоквартальний професійний бібліотечний журнал «Бібліотечний форум: історія, теорія і практика». Вже підготовлено 7 номерів. Підготувала проект «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках» для Української бібліотечної асоціації, членом якої я є багато років, проект було фінансово підтримано Європейською програмою Еразмус+ (програма Жан Моне). Зараз ми активно працюємо над цим проектом: відкрито вже понад 100 пунктів інформації про Європу у бібліотеках по всій Україні. На жаль, ще тривають військові дії на Сході. Впродовж двох років я як волонтер Благодійного фонду «Свої», що на вул. Фролівській 9/11, допомагаю таким, як і я, переселенцям.

Василь Козій
Fulbright Scholar Program
Білоцерківський національний аграрний університет, Біла Церква
Washington State University, Pullman, WA, 2009-2010

Метою мого проекту було ознайомлення з міжнародним досвідом в галузі тваринництва, а саме з етичними та науковими засадами гуманного використання тварин у сільському господарстві та популяризація концепції добробуту тварин серед учених, фермерів, студентів та населення України. Дослідження проводилося через ознайомлення з історичними та науковими аспектами розвитку світогляду про добробут тварин, вивчення законодавчих актів, суспільних рухів, їх вимог та рекомендацій, які регламентують використання тварин у сільському господарстві. Як експерт з питань добробуту продуктивних тварин я є членом робочої групи з удосконалення, розробки та імплементації законодавства про добробут тварин у контексті Угоди про асоціацію між Україною та ЄС при Мінагрополітики України.

Senator J. William Fulbright:

“Educational exchange can turn nations into people, contributing as no other form of communication can to the humanizing of international relations.

[Speech to the Council on International Educational Exchange, 1983]

Світлана Кузьміна
Fulbright Scholar-in-Residence Program
Вінницький державний педагогічний університет, Вінниця
Southeast Missouri State University, Cape Girardeau, MO, 2009-2010

Я була учасником Програми імені Фулбрайта в 2009-2010 рр. Озираючись назад, бачу, що я тоді не зовсім розуміла, що значить бути фулбрайтівцем. Лише після завершення стажування я усвідомила, яка це насправді відповідальність, і чому мій координатор Вероніка Алексанич на мої слова: «Я не можу повірити, що моє стажування завершено», відповіла: «Це тільки початок». Розмірковуючи сьогодні про моє фулбрайтівське стажування, я відчуваю себе більш зрілою і... відповідальною за якість вищої освіти в Україні, оскільки знаю, які саме компоненти є вирішальними, які з них значно покращують освіту, роблять її конкурентоспроможною в добу високих технологій та глобалізації. Повністю усвідомила, що перевірені часом традиційні підходи до забезпечення студентів хорошими знаннями треба доповнювати різноманітними нововведеннями, впровадженням передових технологій, інтерактивними методиками викладання, встановленням міжнародних партнерств, основною метою яких є обмін професійним досвідом та розробка спільних навчальних проектів і методик викладання. Програма імені Фулбрайта накладає на нас обов’язок надалі поширювати і розповсюджувати багатство знань з метою сприяти взаєморозумінню між країнами та впровадженню демократичних цінностей в українську освіту.

Ігор Пошивайло
Fulbright Scholar Program
Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара», Київ
Smithsonian Institution, Washington, DC, 2009-2010

У 2009-2010 академічному році я перебував у Смітсонівському центрі фольклору та культурної спадщини (Вашингтон, округ Колумбія) з проектом, присвяченим інтерпретації культурної спадщини в музейних колекціях США. Мій тимчасовий американський офіс знаходився в Смітсонівському центрі фольклору та культурної спадщини у престижному скляному вулику Capitol Gallery на Меріленд-авеню поблизу знаменитої столичної паркової Національної алеї (The National Mall), обрамленої з різних боків білосніжним архітектурним ансамблем Капітолію, ампірними адміністративно-урядовими будівлями, еклектичним комплексом національних музеїв, меморіалом Лінкольна з найвищим у світі обеліском – монументом Вашингтона. В архівах зберігаються скарби світового музичного фольклору та інші раритетні матеріали культурної спадщини. Привітні господарі центру зі знанням справи опікуються проблемами традиційної культури, а раз на рік до Дня незалежності організовують славнозвісний Smithsonian Folklife Festival, який перетворює обшир Національної алеї на майданчик, де тріумфують культури планети.

Діловито-напружена манера американського життя захопила з перших днів. Фантастичні можливості для дослідження надихнули та збентежили водночас, вразивши доступністю потужних ресурсів – бібліотек, архівів, музейних інституцій – і нагадавши не лише про часові рамки проекту, а й про скромні можливості людини засвоювати та переосмислювати бодай крихту з величних надбань людства, так дбайливо й сумлінно зібраних тут.

Відвідування низки американських музеїв, участь у багатьох музейних програмах, семінарах, конференціях та тренінгах переконали мене, що американський музейний досвід є надзвичайно важливим і цінним для України. Він уможливлює створення теоретичної бази та віднайдення інструментарію, за допомогою якого ми зможемо подолати «німоту» й суху інформативність наших музеїв, осягнути й реалізувати місію культурної спадщини в швидкозмінному середовищі, перетворити музеї на особливі майданчики для діалогів про роль культурної спадщини в розвитку громадянського суспільства, зосередитися на внеску музеїв у суспільний поступ і загальнолюдський добробут.

Крім науково-дослідної роботи, цікавим і важливим складником фулбрайтівської програми є культурний обмін і можливість розповісти американцям про свій рідний край, а також більше дізнатися про їхнє життя. Прекрасною нагодою для цього стали заходи в межах «The Washington Fulbright Visiting Scholar Enrichment Program». Під час участі в Програмі я познайомився зі своїми тамтешніми земляками, зустрів чимало американців – вірних друзів України. Чого лише варте спілкування з відомою жінкою-астронавтом українського походження Гайді Стефанишин-Пайпер, онуком Василя Григоровича Кричевского та Євгенії Щербаківської Василем Лінде-Кричевським, дружиною композитора Ігоря Соневицького Наталкою, журналісткою «Голосу Америки» Мирославою Гонгадзе, винахідником гібридних автомобілів Любомиром Гевком, професором Титом Гевриком, кінокритиком Юрієм Шевчуком, фундатором і президентом товариства міст-побратимів «Арлінгтон – Івано-Франківськ» Христею Соневицькою, керівниками Фундації «Україна–США» Надією Макконнелл та Іваном Кунем, президентом Американо-української ділової ради Морганом Вільямсом, Юрієм Добчанським та Богданом Кантором із Бібліотеки Конгресу та багатьма іншими.

Фулбрайтівська програма для мене постала унікальною нагодою не тільки пізнати інші культури, а й оцінити-переоцінити власну, зазирнути вглиб самого себе й серйозно замислитися над натхненними словами сенатора Джона Кеннеді: «Не питай, що може зробити для тебе твоя країна, а спитай, що ти можеш зробити для своєї країни».

Ігор Пошивайло та американська фулбрайтівка Софійка Зєлик

Юлія Сорока
Fulbright Scholar Program
Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна, Харків
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center
for Scholars, Washington, DC, 2009-2010

Мій дослідницький проект «Інший та Іншування в полікультурному суспільстві» я виконувала в Інституті Кеннана. Там я побачила, як представники соціо-гуманітарних наук залучаються до обговорення важливих суспільних проблем. Мій попередній досвід в Україні обмежувався академічними установами й університетами, тому я була вражена тим, як в Інституті Кеннана, зокрема в Центрі Вудро Вілсона, організовано зустрічі та діалог між академією, державним управлінням та бізнесом. Без цього – відкритості університету світові – мені зараз важко уявити соціально відповідальне існування будь-якого навчального закладу. Це обумовлює специфічні вимоги до вчених: вміння говорити зрозуміло, здатність поєднувати глибину та прискіпливість наукового погляду з навичками медіації залучених до певної проблеми категорій людей, чутливістю до пульсацій суспільного дискурсу та актуальних тем тощо. Окремий аспект мого фулбрайтівського досвіду – спостереження за життям американської столиці в її найсприятливішу пору, а саме навесні та на початку літа. Роздивляючись у Музеї американської історії кухню Джулії Чайлд, туфлі від Jimmy Choo та інавгураційну сукню Мішель Обами, я переконалася в тому, що історія не знає дрібниць та не повинна поглинатися виключно знаковими подіями та війнами.

Хочу згадати також чудових людей, з якими я спілкувалася протягом фулбрайтівського проекту: Блер Рубл, Ліз Малінкін (Інститут Кеннана), Сара Філіпс (Університет в Блумінгтоні, Індіана), Аля Гусєва (Університет Бостона), Анна Севортьян (журналістка та правозахисниця з РФ, колега та сусідка в офісі Інституту Кеннана), та багато-багато інших.

Головним відкриттям Фулбрайтівського проекту для мене, окрім, звичайно, безпосередніх академічних результатів, стало те, що в Америці науковці залучені не лише в сферу досліджень. І ще: з США я привезла потребу усміхатися незнайомим людям й звичку це робити.

Альбіна Тропіна
Fulbright Scholar Program
Харківський національний
автомобільно-дорожній університет, Харків
Princeton University, Princeton,NJ, 2009-2010

Програма імені Фулбрайта надала мені можливість спілкуватися з дуже талановитими та творчими людьми, які займаються сучасними науковими дослідженнями, що мають безпосередній вплив на суспільство. Коли ти є членом команди, в якій панує творча атмосфера та повага до людини, особливо до людини-науковця, відчуваєш безмежне натхнення та неймовірний запал щось робити. Саме таке натхнення стало для мене джерелом усіх моїх досягнень після повернення в Україну, і я дуже вдячна Fulbright Scholar Program за це. Безумовно, участь у Програмі змінила все моє життя, ставлення до роботи та бачення світу. Унікальна можливість спілкування, можливість знайти нових друзів, реалізувати свої ідеї, можливість бути представником своєї країни закордоном – все це для мене програма Fulbright.

Олеся Кравчук
Fulbright Graduate Student Program
Газета «RIA плюс», Тернопіль
Southern Illinois University, Carbondale, IL, 2009-2010

Програма, за якою я навчалася в університеті США, називалася Master of Science in Professional Media and Media Management. Її основна перевага була її ж основним недоліком: нас вчили всього по трохи, не заглиблюючись у деталі. Втім, з іншого боку – відповіді були знайдені на такі питання, які часом і не ставились. Зараз я з упевненістю стверджую, що можу працювати у будь-якій медійній сфері будь-якої країни. Мені б хотілося порівняти Програму імені Фулбрайта з фундаментом. І нехай це порівняння не поетичне, але правдиве, вона дійсно допомагає отримати фундамент, який можна використати у побудові свого професійного майбутнього. Це дуже хороша база, яка обов'язково триматиме «основну будівлю». Ця база дає впевність у собі і підтримку друзів-фулбрайтерів. Під час стажування я познайомилась з людьми чи не з усіх країн світу, ми досі спілкуємося з багатьма і допомагаємо один одному. В Америку потрібно поїхати ще й для того, щоб побачити свою рідну країну по-іншому і знову полюбити її, не ідеалізуючи.

Павло Кривозуб
Fulbright Graduate Student Program
Творча архітектурна майстерня А. Пашенька, Київ
Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури, Київ
University of Cincinnati, Cincinnati, OH, 2009-2010

Сказати, що Програма Фулбрайта мене змінила, – не сказати нічого. Коли я вперше довідався про неї, я не розмовляв англійською, але вже через кілька тижнів записався на найкращі курси англійської, які лиш можна було відшукати у Києві, і знайшов роботу, щоби оплачувати навчання. Через півтора року я став фулбрайтівським стипендіатом. І якщо знання – це не диво, то я не знаю, як це назвати інакше. Після завершення програми я виборов найпрестижнішу нагороду для архітектурних випускників в Америці і провів наступні два роки, подорожуючи світом та відвідавши понад 60 міст. Всіма своїми досягненнями я так чи інакше завдячую переконанню сенатора Джеймса Вільяма Фулбрайта, що знання приносить мир і порозуміння, а невігластво породжує недовіру і агресію, у чому я, на жаль, пересвідчився після повернення в Україну. Однак знання дійсно могутніше за зброю, і ціна знання дорівнює ціні миру. Змінившись, ми так чи інакше змінюємо і світ навколо нас. Я став агентом змін не тільки у власному житті, але і в житті людей навколо мене, за що безмежно вдячний Програмі Фулбрайта.

> *Всіма своїми досягненнями я так чи інакше завдячую переконанню сенатора Джеймса Фулбрайта, що знання приносить мир і порозуміння, а невігластво породжує недовіру і агресію...*

Lee Allen
U.S. Fulbright Scholar Program
University of Memphis, Memphis, TN
Poltava M.V. Ostrohradsky Regional Institute of Post-Diploma Pedagogical Education, Poltava, 2009-2010

The goal of my Fulbright project was to introduce Ukrainian students to the many technological tools available for free (freeware) via the Internet and show how appropriate freeware applications can be incorporated into research and products in academic disciplines. Students created individual and team projects that required research into specific content areas and the appropriate use of Web-based technologies.

Students collaboratively developed an entry on the Wikipedia website that incorporates Web-based technologies and social networking applications such as Wikis, blogging, and live chat associated with student products made available online, and links to research in the various disciplines reflected in the students' products.

One of my classes developed a Google site dedicated to the class and their teaching as a resource for other informatics teachers in Ukraine. These final products were certainly notable in both the enthusiasm and the amount of effort dedicated by the teachers in developing them.

All in all, my experience working in Ukraine was a very positive experience. The administration and faculty at the Institute were extremely supportive, and my colleague and translator, Larissa Ischenko, deserves special recognition for going well above-and-beyond her responsibilities to ensure that I was accommodated both in and outside the Institute. My hosts were incredibly nice, and extremely supportive to me here – I was truly humbled by their generosity of spirit. After travelling and presenting at other locations in Ukraine, I know that I made the right decision in choosing the Poltava Institute as my Fulbright location!

Dorita S. Berger
U.S. Fulbright Specialist Program
Montclair State University, Montclair, NJ
Black Sea Petro Mohyla State University, Mykolaiv, 2009

The objective of my Fulbright was to teach and conduct workshops on the subject of Music Therapy and give a presentation at an opening conference on the subject of Arts in Health: Music Therapy in the United States. In addition to teaching 2 classes to social work students at the University, I conducted several workshops open to the public, teachers, parents, and allied professionals. I also provided a presentation to the Children's Hospital Grand Rounds meeting at the Main hospital in Mykolayiv, and gave several lectures to lay person affiliated with the English Language club at the local Library of Mikolayiv. In addition to the above, I was regularly sought for consultation on Music and Children with Autism, by parents and teachers working with diagnosed students.

I was extremely impressed that the Fulbright organization was able to connect with the town of Mykolayiv – a former boating manufacturing city of Soviet Ukraine. My main impression was the hunger for Western information in general and for information concerning the Arts in Healing, and Music Therapy in particular. Several students have since relocated to Canada, and continue to touch base with me. It was extremely important for me to have had the opportunity to open minds in an area of the globe that had, for so many years, been devoid of much contact with the Western world. I was deeply affected by the difficulty the Ukrainian population of that area faces, having to make choices and decision on one's own (rather than government dictates), and I was quite disheartened with the level of poverty in this country's transition from controlled politics to freedom. I would have like to stay longer in Mykolayiv, or to have had an opportunity to return and continue to develop a degree program in Music Therapy. I am very thankful to Fulbright for its wisdom in connecting me with this area!

Martha Kuchar
U.S. Fulbright Scholar Program
Roanoke College, Salem, VA
Precarpathian Vasyl Stefanyk National University,
Ivano-Frankivsk, 2009-2010

I taught two courses – *World Literature and Business Writing* – in the English Philology Department of the Precarpathian University in Ivano-Frankivsk. I also gave many talks, presentations, and workshops on subjects ranging from *American Literary Magazines to Avoiding Plagiarism through Paraphrase.* In addition to my lectures and talks in Ivano-Frankivsk, I traveled to Lviv and Kharkiv to give lectures as well. I also attended a conference in Kyiv during my time in Ukraine and read a paper on R.K. Narayan.

I collaborated with my colleagues at Stefanyk University on a book on intercultural competence. I helped edit the publication and provided translations. The book has since been published.

I met many people in and out of academia, poets, writers, artists, graduate students, community activists and forged lasting relationships with many of them. Fulbright is more than just completion of a project. It's a dialogue with many interesting people in the host country, one that produces lasting impressions and repercussions. To this day I continue to correspond and work jointly on projects with my Ukrainian colleagues. I take every opportunity to sing the praises of Fulbright, both to faculty and to students. The Fulbright experience in Ukraine has made a big difference in the direction of my teaching and scholarship.

I am fortunate in that I had an excellent Fulbright experience. I had a great working relationship with my colleagues at Precarpathian University; I visited many classes and spoke to students inside and outside of class. In turn, I believe they were left with an excellent impression of American scholarship, teaching expertise, and culture.

Martha Kuchar at a pysanka workshop, Ivano-Frankivsk

I have just completed a second Fulbright lectureship (Fall term, 2016, in Chisinau, Moldova.) During my time in Moldova, I went on a ten-day lecture circuit in Ukraine. I returned to my host institution and gave a talk there on Multicultural American Literature. I gave a second talk at Hetman Danylo University in Ivano-Frankivsk (on the "Plain English Movement"). I also spoke at Catholic University in Lviv and gave a talk at Beketov University of Urban Economy in Kharkiv and at a forum on Education in Ukraine today (where I spoke about the Fulbright program).

I made lasting friendships, and I collaborate with my colleagues at my host institution to this day. Both my 2010 Fulbright in Ukraine and my 2016 Fulbright in Moldova were wonderful experiences: eye-opening, enriching, life-affirming. I appreciate that Fulbright puts trust in American academics to represent the U.S and to reach out in auspicious ways to citizens of other countries. What better way to build democracy?

Maria Rewakowicz
U.S. Fulbright Scholar Program
Rutgers University, New Brunswick, NJ
University of Washington, Seattle, WA
T.H. Shevchenko Institute of Literature,
National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, 2009-2010
Kyiv Taras Shevchenko National University, Kyiv, 2010-2011

My Fulbright project was designed to research the dynamics behind the formation of multiple literary canons and to examine the connection between literary creation and national identity in contemporary Ukraine. I explored the reasons behind the tendency toward plural kinds of identity and focused on the institutions responsible for canon formation and maintenance of literary value. Using the concepts of postcolonial theory and comparative methodology, I wanted to provide an overview of literary trends in post-independence Ukraine. My stay in Kyiv and work at Ukrainian National Academy of Sciences Literature Institute gave me an opportunity to collaborate with Ukrainian scholars on the subject. It also enabled me to interact with contemporary authors and important publishers, and gave me with access to most recent literary publications. Based on this research I wrote a monograph entitled Ukraine's Quest for Identity: Two Decades of Cul-

tural Hybridity in Literary Imagination, 1991-2011 scheduled to be published by Lexington Books later this year.

The Fulbright Scholar Program facilitated the completion of my book on literature and identity in post-independence Ukraine. But it also gave me the opportunity to travel to Ukrainian cities, among them to Lviv, Donetsk, Mykolayiv, Odesa, Chernihiv, and to lecture both in English and Ukrainian at local universities. Interactions with Ukrainian scholars, writers, and publishers spurred additional projects. While in Kyiv I began working on my book of essays, which was later published by Krytyka as *Persona non grata: Essays on the New York Group, Modernism and Identity (*2012). While guest-lecturing in Lviv I had a chance to meet Vasyl Gabor and we began collaborating on a new anthology of the New York Group of Ukrainian Poets, which was published in 2012. These collaborations and interactions would not have been possible if it were not for the Fulbright grant.

My tenure at the T.H. Shevchenko Institute of Literature coincided with a very dynamic political situation in the country. I had a chance to witness the 2009 presidential campaign followed by two rounds of elections in January and February of 2010. The election of Viktor Yanukovych had horrific consequences for Ukraine. I am enormously grateful to have been able to witness the changes and transformations happening in Ukraine then and still wondering what awaits her in the future.

> *I am enormously grateful to have been able to witness the changes and transformations happening in Ukraine then and still wondering what awaits her in the future.*

Mariya Zubrytska and Maria Rewakowicz, Lviv Ivan Franko National University

Andrew Svedlow
U.S. Fulbright Scholar Program
University of Northern Colorado, Greeley, CO
Lviv National Academy of Arts, Lviv, 2009-2010

During my Fulbright scholarship I taught Cultural Management at the Kharkiv Academy of Culture and Leadership in the Arts at the Lviv Academy of Art and provided single lectures at the Kharkiv Academy of Art, Ivan Franko University and at the Institute for Applied and Decorative Arts in Kosiv. I advised students and worked with Graduate students at the Lviv Academy of Art on their research topics and research methodology. I presented at a conference and was guest presenter for the Centre for Cultural Management in Lviv and had a one-person exhibition of my artwork at the Lviv Academy of Art Gallery. While in Kharkiv I researched the city's Soviet era monumental sculpture. I also collaborated with colleagues in Ukraine and helped teach a number of conversational English classes. I participated in community-based cultural and social gatherings and met with the Rectors of both of my host institutions and signed institutional exchange agreements between those Academies and my home university, University of Northern Colorado.

My experiences at both the Lviv Academy of Art and the Kharkiv State Academy of Culture have been resonating in my professional, creative, and personal. I remain in contact with both institutions and serve on the Kharkiv State Academy of Culture's Advisory Board for its publication program and have published a number of research papers in their journal. I have followed up on my research on monumental sculpture in Kharkiv with numerous presentations at conferences in the U.S. and I continue to write and lecture on that period in Ukraine's art history. I remain in contact with my friends and colleagues in Lviv and have found that my experiences in both the Eastern and Western regions of the nation have given me a particularly poignant memory and perspective on current conditions in the country. I have found that my experiences with traditional art and architecture in Lviv and Kharkiv as well as the work of contemporary artists and colleagues in those cities continue to influence my thinking about my own paintings and printmaking. I have also completed a chapbook length collection of poems that I wrote in Ukraine that serve as a touchstone to my experiences in 2010.

Oleg Timofeyev
U.S. Fulbright Scholar Program
University of Iowa, Iowa City, IA
Kyiv State Theater "Romance", Kyiv, 2009-2010
Kyiv R.M.Glier Institute of Music, 2010-2011
U.S. Fulbright Specialist Program
Dnipropetrovsk M. Hlinka Music Academy, Dnipro, 2013, 2014

My time in Ukraine was very productive and led to many artistic and academic results. I was able to study scores in various important collections and made a great number of professional contacts. With the support of Fulbright and the U.S. Embassy in Kyiv I I toured all over Ukraine twice, giving concerts in Uzhhorod, Lviv, Dnipropetrovsk, Donetsk, Odesa, Kyiv, Kherson and Mykolaiv. But the most important outcome was the creation of a new ensemble called Sarmatica which released its first CD in 2011 that received great reviews worldwide.

With my various musical pursuits I felt needed in Ukraine. I come from a family of Ukrainian Jews, but my ties to Ukraine were very weak before my Fulbright experience. Now I keep in touch with my friends in Kyiv and other cities and even brought some of them to a festival in Iowa. We dedicated our 2015 guitar festival to Ukraine. Danylo Pertsov, Taras Kompanichenko, and Julian Kytasty represented the Ukrainian epic tradition there. Needless to say, I knew nothing about that tradition before my Fulbright trip. Now I teach a course at the University of Iowa titled "Ukraine: A Country at the Crossroads," and I constantly invite my Ukrainian contacts to appear in my classroom via skype. There is no exaggeration in saying that my time in Ukraine was a life-changing experience. I grew up in Moscow, and only knew the Ukrainian national narrative from the Russian perspective. Only in 2010 did I realized that, metaphorically speaking, the distance from Moscow to Kyiv is not the same as the distance from Kyiv to Moscow.

2010 2011

Fulbright Scholar Program

Галета Олена
Дяченко Олександр
Єршова Олена
Засєкіна Лариса
Зема Валерій
Крижна Валентина
Кужель Сергій
Норкін Володимир
Погоріла Наталія
Польовський Андрій
Саченко Анатолій
Федуняк Сергій
Федченко Євген
Чепелик Оксана
Шмігер Тарас
Юріна Людмила
Ярошенко Тетяна

Faculty Development Program

Боблях Сергій
Буждиган Оксана
Василова Валентина
Вдовиченко Артем
Гаврилів Наталія
Лукаш Анастасія
Осипчук Анна
Радюк Максим
Ревнюк Світлана
Шапошнікова Ольга
Шаркова Наталія

Fulbright Graduate Student Program

Бобицька Наталія
Гавриш Артем
Дмуховський Богдан
Зезюлін Олександр
Зіятдінова Еміне
Ізмаїлов Іслам
Каленюк Дарія
Кравченко Олександр
Кулик Дмитро
Ліман Олексій
Онасенко Оксана
Патика Марія
Півторак Юлія
Плахотнюк Максим
Полуденко Анна
Попко Інна
Радченко Антон
Рубель Ольга
Сафулко Олеся
Семикоз Марія
Темненко Зейнеб
Ткаченко Ганна
Чорнокур Катерина

U.S. Scholar Program

Buettner Jeffrey
Chang Hui-Ching
Cybriwsky Roman
Hans Jason
Hill Raymond
Kauffman Lisle
Leitch Daniel
North Stephen
Rewakowicz Maria
Scheese Donald
Shulman Stephen
Timofeyev Oleg
Wingfield Dosanjh

U.S. Specialist Program

Blyukher Boris
Groshek Gerald
Kohl Philip
Leskov Aleksandr
Mandzy Andrian
Pollins Mark
Randolph Tamara
Wheeler Daniel
White Gary

U.S. Student Program

Leavitt Chelom
Mearn Kaitlyn
Najda Aleksander
Rechitsky Raphi
Ritchey Megan
Skaskiw Roman
Stecyk Catherine
Wenglowskyj Andrea
Westrate Michael
Witlin Zakhary
Yakhnis Marina

English Teaching Assistant Program

Hasic Eldin
Holland Jonathan

Олена Галета
Fulbright Scholar Program
Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2010-2011

Програма імені Фулбрайта стала не першим моїм закордонним стажуванням – до того я працювала в Торонтському й Гарвардському університетах і мріяла потрапити у Нью-Йорк, де зберігаються архіви української післявоєнної еміграції і пізніших літературних угруповань, потрібні мені в той час для роботи. Колеги з Колумбійського університету радо надіслали необхідні документи, однак після завершення конкурсу надійшло несподіване запрошення до Інституту Кеннана у Вашинґтоні – інституції, унікальної за своєю структурою. Це наукове середовище, яке постійно змінюється, оскільки не менше половини залучених дослідників щорічно перебувають тут за різними міжнародними програмами. Відбувається рух не лише людей, а й ідей, а самі умови роботи – від щотижневих семінарів до великих столів у їдальні, де також не обійтися без розмови, спонукають до спілкування.

Тож першим моїм фулбрайтівським викликом і першим досвідом стала необхідність пояснювати у різних формах, від п'ятихвилинного бліцу до двогодинного відкритого семінару, суть власного дослідження не лише колегам-фахівцям, а й дослідникам інших спеціальностей і запрошеній з-поза професійного кола аудиторії. Власне, це не тільки іспит з наукової вправності – це радше іспит дослідницького сумління, замір глибини власного зацікавлення і справжньої ваги проекту для інших.

Попри те, що умови роботи в Інституті Кеннана за підтримки Програми імені Фулбрайта майже ідеальні, другий виклик полягав у тому, щоби вийти за визначені рамки. Реальність завжди пропонує нові можливості, що вимагають додаткових зусиль, – від кожного з нас залежить, скільки їх зможемо втілити. Найперше, Америка – велика і розмаїта країна з особливим, хоч і непростим досвідом «життя разом». Цю країну неможливо пізнати, залишаючись на одному місці. Вона відкривається перед тими, хто перебуває у русі. Не мусиш, але можеш – так я описала б принцип академічних мандрівок, які Програма підтримує через додатковий конкурс. Німецьке планування й іспаномовні середовища, сучасна архітектура і колекції давніх манускриптів – це невелика частка того, що вдалося побачити, запропонувавши зацікавленим університетам власні лекції та презентації.

Іноді принцип працює і навпаки: не можеш, але мусиш. Зазвичай ти не можеш продовжити стажування в університеті, завершивши перебування в науковій інституції. Але якщо це справді необхідно для дослідження, і якщо не втрачати надію буквально до останньої години останнього робочого дня, то система може піти на поступки. Якщо злагоджена бюрократична система не допускає збоїв, то система дієва має бути чутливою до винятків і винагороджувати зусилля. Два додаткові місяці роботи у Нью-Йорку – й омріяні архіви опрацювати вдалося.

Нарешті, виклик третій: вибір місця на інтелектуальній мапі, куди кожен з необхідністю потрапляє в академічний уяві інших. Наука, особливо гуманітарна, – поле постійного пошуку, методологічного й дисциплінарного перекрою. Кожен прийшлий – а зчаста фулбрайтівський досвід стає першим досвідом рецензованих публікацій та участі у міжнародних форумах – потрапляє у простір культурного і політичного зонування. Структура інституцій і бібліотечних каталогів, тематика регіональних студій та умови конкурсних програм встановлюють обмеження й окреслюють контекст, визначають параметри зіставлення й критерії оцінки. Пострадянський простір, примарний СНД, Причорномор'я чи Центрально-Східна Європа? Орієнтація на минуле чи проекція у майбутнє? Як, власне, переходити від першого до другого? Фулбрайтівський досвід – це також досвід глибшого розуміння себе і розповіді про себе, це налагодження зв'язків і формування власних середовищ, виклик перетворення з об'єкта на суб'єкт наукового пошуку. Зрештою, це досвід культури в дії, яка навчає нових понять і концептів, способів мислення і методів роботи; заохочує запитувати і проблематизувати; спонукає аналізувати й осмислювати себе, надихає до участі і залучає.

> *Програма Фулбрайта – це не винагорода, це нагода, яка не завершується з кількамісячним закордонним стажуванням. Це унікальна можливість, яка стає реальністю лише завдяки особистим зусиллям, вмінню примножувати, творити і розвивати. Бо тільки змінюючи себе, змінюємо світ.*

«If you see something – say something», – фраза, з якою довелося стикнутися у перший день перебування в Америці. Вона займала весь екранний простір автомата для купівлі квитків у метро. Тоді я ще не знала, що це частина соціальної кампанії, яка закликає зголошувати про залишені підозрілі речі. Я дивилася на монітор і не розуміла, що саме мала би у цій ситуації сказати, і чи досить я бачу, щоби починати говорити. Зарадили випадкові пасажири, у яких попросила допомоги. Пояснили, про що йдеться, і допомогли придбати квиток. Таким був перший і визначальний досвід: якщо ти щось бачиш – скажи про це, зроби щось, поділися чимось. Іншими словами: твори нові розповіді, засновуй нові практики, розбудовуй нові спільноти.

Вирушати кудись, зважуватися на нове – завжди страшно. Але необхідно. Коли зважишся ступити на новий рівень – будеш не першим, а останнім. Потрібно зробити ще багато наступних кроків, аби той перший крок не виявився марним. Мова ніколи не буває досконалою, ми всі в ній – іноземці. Завжди є те, про що не вміємо сказати. Але є й речі, які, крім нас, не скаже ніхто інший. Не досить вивчити мову, щоби порозумітися. Мова порозуміння вимагає постійних зусиль. Найперше, щоби зрозуміти себе через стосунки з іншими. Відстані – це питання часу, а не простору. Часу, необхідного для їх долання. Подолана відстань більше не розділяє, вона розширює межі нашого зовнішнього світу і визначає глибину внутрішнього. Щоби зрозуміти, скільки ти отримуєш, – потрібно віддавати. Програма Фулбрайта – це не винагорода, це нагода, яка не завершується з кількамісячним закордонним стажуванням. Це унікальна можливість, яка стає реальністю лише завдяки особистим зусиллям, вмінню примножувати, творити і розвивати. Бо тільки змінюючи себе, змінюємо світ.

З проф. Людґером Кунгардтом в офісі Інституту Кеннана

Лариса Засєкіна
Fulbright Scholar Program
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк
University of Central Arkansas, Conway, AR, 2010-2011
Oklahoma State University, Stillwater, OK, 2015-2016

Програма Fulbright Scholar Program надає унікальні можливості поєднати дослідницьку роботу із викладанням лекцій в межах спеціально призначеного фонду: Outreach Lecturing Fund. Я б хотіла поділитися цим досвідом, адже він чітко виявляє відмінності між організацією навчального процесу у США та Україні. У 2011 році, під час Програми імені Фулбрайта, я мала можливість читати лекції в Університеті ім. Джорджа Вашингтона (Washington, DC). У той період аналітики прогнозували швидке завершення «золотої ери університетів і професури», занепад кампусної системи внаслідок зменшення кількості студентів і масового переходу на дистанційне навчання. Повернувшись до США вдруге, у грудні 2016 року, я переконалася у глибокій помилковості цих прогнозів. Кампусна система розквітає, США обслуговує найбагатше мультикультурне освітнє середовище. В Оклахомському університеті (Stillwater, Oklahoma), в якому я працювала над дослідницьким проектом «Психолінгвістична реорганізація травматичної пам'яті в ситуації соціальної і політичної невизначеності», понад третина (35%) студентів – іноземці, які приїхали у США на взаємовигідних умовах: з одного боку, отримати якісну освіту, ґрунтовний багаж знань і професійних умінь, з іншого, – забезпечити американську професуру ставками, а американські університети – фінансовими надходженнями. Уряди багатьох країн, які розвиваються, оплачують навчання своїм громадянам, з тим, щоб вони, повернувшись на Батьківщину, розвивали відповідні галузі. Але я не знайшла жодного українця, який би навчався там за урядовими програмами.

Слід зазначити, що кількість студентів в Університеті Оклахоми майже вдвічі перевищує кількість студентів у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки, становлячи 26 тис. При цьому університет немає нестачі у студентах через низку чинників. Адміністрація докладає максимальних зусиль для того, щоб зробити освітнє середовище інтелектуальним, виховним і розважальним. Кампус живе повним життям, починаючи з 8.00 ранку і закінчуючи о 24.00. Найбільше вражає порівняно із вітчизняною освітою – висока прикладна значущість навчальних курсів і наукових досліджень. Результати будь-якого дослідницького проекту відразу патентуються і приносять користь тисячам людей. Нічого не відкладається в архів і не узагальнюється заради узагальнень.

Професійність викладача полягає в тому, щоб сказати про складні речі максимально доступно, мотивуючи студентів до подальших пошуків і поступового накопичення знань. При цьому навчальна програма – це документ доволі «інтимний», який «живе» лише між викладачем і студентами. Жодна інстанція не може втрутитись у цей процес і зробити певні зауваження до нього, оскільки це професійність і відповідальність лише викладача. Те, наскільки викладач кваліфікований, швидко з'ясовується і без перевірки програми. Кожного семестру до нього на курс записуються студенти, і якщо він не набере відповідну кількість студентів, йому просто не буде кого вчити. Здивувало також широке використання під час лекцій наочних засобів у вигляді відеоматеріалів. Але для самостійного опрацювання пропонуються посібники і монографії: у них збережено щільність інформації, проте стиль їх викладу є простим і доступним. Іншою особливістю лекцій в університетах США є повноцінний діалог між викладачем і студентами, відсутність соціальної дистанції між ними і невимушеність комунікації під час лекцій. Лектор намагається бути максимально відкритим (приходить до аудиторії за 10 хвилин до початку, щоправда і завершує хвилина в хвилину) і підготовленим. Загальне навантаження викладача становить 2-3 кредитних курси на семестр, тобто дві дисципліни, кожна з яких має три (астрономічні) години на тиждень, тобто 6 годин загалом. У перерахунку на тривалість пар в Україні, це 4,5 пари на тиждень. Але не поспішайте з висновками, що це так мало і все так просто. Зовсім ні. Кожен викладач має науково-дослідну лабораторію і зобов'язаний здобути грант університетського, місцевого чи національного масштабу для його реалізації. До роботи залучаються студенти, магістри й докторанти, які працюють із цим вченим над спільною проблематикою.

Помітною є тенденція до збільшення іноземних викладачів, які приїжджають у США для здобуття наукового ступеня доктора філософії і згодом залишаються на кафедрі. Американські колеги зазначають, що відбувається зменшення здобувачів наукових ступенів серед самих американців, адже працівники інших професій отримують майже таку платню, як і професура.

Багато питань, багато відповідей, ще більше думок. Один американський професор якось сказав мені, що студенти в усьому світі однакові. Це правда. Це та рушійна сила, яка завжди йде попереду. Тому, якщо ми хочемо жити в успішній країні, ми, викладачі, маємо особливу місію – навчити й виховати покоління, яке вміє не лише думати й теоретизувати, а й, головне, робити. Головне, в освіті перенести фокус уваги із форми навчання на його зміст. Ще на початку XX століття мій улюблений психолог Л. Виготський сформулював закон «про подолання формою змісту». Отож, форма доброю є тоді, коли вона адекватно відображає гарний зміст. Але коли вона намагається приховати беззмістовність, тоді усе це втрачає сенс… Вірю, що спільна робота всіх, хто зацікавлений у розбудові високоякісного освітнього простору в Україні, дасть гарний плід швидше, ніж можемо очікувати.

Участь у Програмі імені Фулбрайта розширило мої особистісні й професійні обрії, змінило ставлення до себе, інших та світу. Завдяки Програмі я чітко усвідомила, що єдність і досконалість цього світу полягає в етнічних, релігійних, ґендерних, професійних, культурних, мовних відмінностях. Саме ці відмінності роблять кожну людину унікальною і неповторною, відтак, цікавою і оригінальною. Підтримуючи активну взаємодію із фулбрайтівцями в усьому світі, можу з впевненістю сказати, що фулбрайтівська спільнота знає напевно, як зробити цей світ кращим, і послуговується таким гаслом в особистісному і професійному житті: «Активні люди завжди діють».

Lecture in Bethel College

> *Завдяки Програмі я чітко усвідомила, що єдність і досконалість цього світу полягає в етнічних, релігійних, ґендерних, професійних, культурних, мовних відмінностях. Саме ці відмінності роблять кожну людину унікальною і неповторною, відтак, цікавою і оригінальною.*

Тарас Шмігер
Fulbright Scholar Program
Львівський національний університет
імені Івана Франка, Львів
University of California, Berkeley, CA, 2010-2011

Стажування за Програмою імені Фулбрайта допомогло мені подивитися на себе з іншого ракурсу, зрозуміти своє місце у світі, поглянути на свою націю з протилежної півкулі землі (буквально). У рідних стінах ми багато чого не цінуємо; розуміння важливості свого приходить, коли ми перебуваємо на чужині – хай навіть нам створено всі умови для прекрасного життя там. Але собою справжніми ми можемо бути лише на рідній землі. Каліфорнійці – привітні люди, які творять позитивну дійсність уже в привітанні: «How are you doing, Sir?» або ж «How can I help you?». І у відповіді – «I am fine» – захована велика сила переконання: сьогодні вартує, щоб його прожити якнайкраще. Справжньою лабораторією мовознавчих досліджень була (і є) кафедра лінгвістики Каліфорнійського університету Берклі. Філософські, психологічні, літературознавчі, мовознавчі, славістичні, германістичні, романістичні школи цього Університету тісно переплелися й генерують нові шляхи методологічного й пошукового поступу. Певною мірою саме вони (разом із багатющою бібліотекою) вплинули на розвиток моїх подальших зацікавлень (історіографія та критика перекладів давньої української літератури в англофонному світі) і моїх теоретичних поглядів (компаративна методика вивчення перекладознавчих шкіл у різноманітних культурних ареалах Азії, Європи, Північної та Південної Америки).

Цікаво було простежити український слід у Каліфорнії: тут можна говорити і про міжвоєнну українську громаду, яка вже розчинилася у роках і людях, і про пізніших українських емігрантів, які зберегли частинку України в собі, і про каліфорнійців українського походження. Святинею для всіх українців, які живуть в Україні та поза нею, є парк «Україна», де поховано подружжя Гончаренків – о. Агапія та його дружину Альбіну, які стали символами боротьби за ідеали демократії у світі ще перед Першою світової війною.

Перефразуючи вислів Івана Франка, можу підсумувати: «Варто працювати – і ніяка праця не пропаде на марно». Доброчинна праця не знає ніяких географічних обмежень. Дякую Програмі імені В. Фулбрайта, яка допомагає це усвідомити всім нам.

Анастасія Лукаш
Fulbright Faculty Development Program
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, Харків
Roger Williams University, Bristol, RI, 2010-2011

Стипендія імені Фулбрайта – це програма, яка змінює життя. З моменту мого стажування минуло майже шість років, але я досі користуюся знаннями і досвідом, набутими у Сполучених Штатах. Мені пощастило проходити стажування в Університеті Роджера Вільямса, на факультеті кримінальної юстиції. Цей факультет готує спеціалістів для органів поліції та деяких інститутів виконання покарань. Для мене, як для українського юриста, така спрямованість навчальних курсів стала несподіванкою, оскільки тоді в Україні поліцейські отримували юридичну освіту. Я була вражена, як сильно українська кримінологія, яка базується на кримінальному праві, відрізняється від американської та західноєвропейської, заснованої на соціології. Мені випала надзвичайна нагода спостерігати роботу органів поліції, зокрема відділу роботи із жертвами побутового насильства міста Провіденс. Я побачила, як люди різних країн відмінно реагують на деякі речі: у разі побутових злочинів в Україні сусіди нечасто зважають на те, що відбувається. Натомість американці миттєво викликають поліцію, причому поліцейські приїжджають на виклик навіть у разі скарги на гучні крики. Така практика – дуже вагомий важіль попередження злочинності. Спілкування із жертвами побутового насильства, поліцейськими, студентами, колегами та друзями у США, блукання по вулицях міст зробило мене толерантнішою до багатьох людей незалежно від їх освіти, кольору шкіри чи акценту вимови. Окрім звичних кримінологічних питань, я, разом із командою інших фулбрайтівців, мала надзвичайне задоволення презентувати проблеми перероблювання пластику у Новому Орлеані. Хоча це питання було дуже далеким від наукових інтересів більшості з нас (лише одиниці колег були екологами), але особисто мені це дозволило зрозуміти проблеми глобалізації та зміни клімату. Значення Програми Фулбрайта дуже важко переоцінити: після неї я стала відкритішою до спілкування та нових знайомств, знань та вражень, стала толерантнішою до світу.

Наталія Шаркова
Fulbright Faculty Development Program
Національна металургійна академія України, Дніпро
University of Rochester, Rochester, NY, 2010-2011

Моє стажування проходило у Вищій школі навчання та розвитку людини імені М. Уорнер, Університет м. Рочестер, штат Нью-Йорк. Університет м. Рочестер є приватним дослідницьким закладом, який багатьма експертами оцінюється як один з найкращих в Америці. На момент стажування я вже була кандидатом психологічних наук з педагогічної психології і мала досвід викладання понад 12 років, тому мені було цікаво ознайомитися зі стандартами освітнього процесу США. Я вдячна своєму науковому керівнику доктору Люші Френч, яка організувала для мене відвідування приватних і державних шкіл, університетських дисциплін для бакалаврів, магістрів та аспірантів. Аналіз навчального середовища спонукав мене до переосмислення ролі викладача й студента. Якщо в Україні метою лектора було передати знання і досвід, американські освітяни підкреслювали необхідність створення середовища, в якому студенти можуть бути незалежними дослідниками, відповідальними за своє навчання. Співпраця із закордонними колегами допомогла мені сформулювати власну філософію викладача, а саме: дати зрозуміти студентам, що успішність навчання залежить від них самих; якість життя не визначається діями уряду, станом економіки та іншими «незалежними від нас» факторами, кожна людина є частиною активного суспільства і несе відповідальність за власне життя. Спілкування з представниками різних культур значно розширила мій світогляд. Звісно, ці зміни не були дуже швидкими, я не шкодую, що залишила свою зону комфорту на такий тривалий час заради нових знань та досвіду. На мою думку, основною перевагою Програми Фулбрайта є те, що стипендіат не відчуває себе кинутим напризволяще, він стає частиною спільноти, в якій постійно щось відбувається. Після повернення додому фулбрайтівець вже не зможе жити по-старому. Бажання рухатися вперед і покращувати умови, в яких ти живеш, стають рисою характеру, і ти дійсно розумієш, що життя створюється людьми, а не надається їм зверху.

Артем Гавриш
Fulbright Graduate Student Program
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Дніпро
University of Missouri, Columbia, MO, 2010-2011

Я думаю, що мені дуже пощастило отримати фубрайтівський грант та працювати за ним саме в Міссурійському університеті. Я навчився багатьох речей і під час навчання, і вже після нього, працюючи в Samsung. Насамперед я зрозумів, що мені подобається займатись саме науковими дослідженнями. Думаю, найважливіше, що дала мені Програма, це можливість ще раз озирнутись на своє життя і зрозуміти, хто я є, і які речі у мене виходять найкраще. Також під час навчання я зустрів дуже цікавих людей, багато хто з них стали моїми друзями.

Марія Патика
Fulbright Graduate Student Program
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ
New York University, New York, NY, 2010-2011

Я була зарахована у Graduate School of Arts and Science (New York University) для отримання ступеня магістра з біології. Мені пощастило слухати лекції в Нью-Йоркському університеті, я стала частиною колективу лабораторії д-ра Zoya Kurago та д-ра Daniel Malamud у Відділі оральної та щелепно-лицевої патології, радіології та медицини Коледжу стоматології Нью-Йоркського університету. Завдяки знанням, отриманим під час навчання в Україні, і поглибленим в магістратурі Нью-Йоркського університету, а також досвіду, здобутому під час проведення досліджень ще в українській лабораторії, в 2012 році мені вдалося стати аспірантом Відділу Експериментальної Медицини Університету Мак-Гілла. Завдяки Програмі я отримала неоціненний досвід, що змінив моє життя і розширив світогляд. Навчання в провідних навчальних закладах Америки є основою підготовки висококласних спеціалістів світового рівня, які, повертаючись в Україну, активно працюватимуть у різних галузях науки, що є запорукою успішного розвитку нашої держави у майбутньому.

Roman Cybriwsky
U.S. Fulbright Scholar Program
Temple University, Philadelphia, PA
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2010-2011

I was a visiting faculty member in Sociology at the Kyiv Mohyla Academy, where I taught an advanced undergraduate course to 27 students about World Cities. I inserted considerable Kyiv content in the course.

My research was focused on contemporary Kyiv and its many. Yanukovych was still in power and the historical fabric and natural environment of the city were being wrecked by rampant development fueled by corruption. Billboards and automobiles were overtaking the city and parkland was fast disappearing. There were enormous gaps between an arrogant class of "Bullies with Bentleys," as I called them and ordinary people who were struggling to make a living. Foreign sex tourism was rampant on the city's main street. Even so, I fell in love with the city and its people, enjoyed Kyiv's beaches and cultural life and met many dedicated activists who fought to make the city a better place. I attended their protests and various roundtable discussions, and was occasionally invited to be a speaker myself. I cheered the Ukrainian Revolution of Dignity. The book that I wrote makes me very proud. It is the only comprehensive treatment of this great city in today's time in any language: Kyiv, Ukraine: *The City of Domes and Demons from the Collapse of Socialism to the Mass Uprising of 2013-2014* (Amsterdam University Press, 2014, updated paperback edition 2016).

I have been teaching classes at Temple University since 1972. My Fulbright year in Ukraine was one of the very best years in my life and the source of great personal and professional rejuvenation.

The historic Kyiv Mohyla Academy is a bit lacking in money and facilities, but the students and faculty are amazing. The students seemed to enjoy my lectures, which were more informal than those they were used to and profusely illustrated with PowerPoint slides from my travels. I shared my thoughts with my class as I was discovering Kyiv and writing the first drafts of the book and was immensely impressed with and thankful for the feedback they gave. The students did some excellent Kyiv-based research projects too, which I found instructive. There were 27 students in all: 25 of them were women, including five Katyas, four Marias, and three Yulias; and two males, one of whom was named Roman like me. I am still in touch with quite a few of these wonderful people and follow their lives via Facebook. Some of the students and my faculty colleagues are among my best friends.

I have since returned to Kyiv many times and have continued research. I have finished another book, *Ukraine's River* about the Dnipro, which is now in production, and have started writing a third book on a Ukraine topic, this with one of the Marias from my class. I have had a long and successful professorial career that has taken me to many countries and produced various books about Tokyo and other global subjects. But the Ukraine experience that started with the Fulbright scholarship has been a capstone. I am old, but feel younger and still alive thanks to Fulbright!

Roman Cybriwsky and his students in World Cities at Kyiv-Mohyla Academy

"I have had a long and successful professorial career that has taken me to many countries and produced various books about Tokyo and other global subjects. But the Ukraine experience that started with the Fulbright scholarship has been a capstone.

I am old, but feel younger and still alive thanks to Fulbright!

Jason Hans
U.S. Fulbright Scholar Program
University of Kentucky, Lexington, KY
Odesa I.I. Mechnykov National University, Odesa,
2010-2011, 2017-2018

Drinking from a Village Well During a Hot 2-day Bike Ride Along the Black Sea Coast, June 2011

Historical context and socioeconomic conditions in Ukraine present a fascinating opportunity to explore the symbiotic relationship between family life and socioeconomic structures and to examine the internal systemic dynamics of families amid massive socioeconomic upheaval. Despite this rich context for family scientists and educators, little research or formal education is occurring on these and related issues. I taught two family science classes in the fall and one human sexuality class in the spring. In addition, I consulted informally with faculty and students on research issues and topics; gave conference and featured presentations on issues such as domestic violence and teaching technology; conducted an English-language discussion group focused on academic issues associated with pedagogy, scientific publishing, and administration; and gave 17 guest lectures on sexuality, family science, pedagogy, and research methods at universities in Mykolayiv, Kherson, and Zaporizhzhia.

I was already quite familiar with Ukraine prior to my Fulbright experience so my impressions may have been more muted than those who had less prior experience in Ukraine. Nonetheless, during my Fulbright I made what will be lifelong friends, changed the life trajectory of a few individuals, became further attached to what I consider my second/adopted culture, and discovered new insights about myself both personally and professionally. It was one of the most memorable years of my life, which has no shortage of memorable experiences!

> *During my Fulbright I made what will be lifelong friends, changed the life trajectory of a few individuals, became further attached to what I consider my second/adopted culture...*

Lisle Kauffman
U.S. Fulbright Scholar Program
Kansas City Kansas Public Schools, Kansas City, KS
Eastern Ukrainian Volodymyr Dahl National University,
2010-2011
Vinnytsia Regional Institute of Post-Diploma Education
for Pedagogical Workers, Vinnytsia, 2014-2015
National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv.
2015-2016

I had a number of goals which I had hoped to achieve with my Fulbright projects. First, I wanted to educate Ukrainian teachers and university staff about effective methods of teaching deaf and hard of hearing children, the vast of majority of whom live in segregated "special schools." I also focused on encouraging education reform by providing support to Ukrainian educators. I regularly met with elementary, secondary and post-secondary instructors and administrators in schools and universities throughout the country to provide them with suggestions and strategies for implementing effective inclusive education for students with disabilities. I provided consultation and technical support to a number of universities working to improve access for students with special needs.

One significant accomplishment was the implementation of a very successful inclusion program at Volodymyr Dahl East Ukrainian National University in Luhansk, which has since been relocated to Severodonetsk because of the war in eastern Ukraine.

Another goal was to provide support and guidance to parents of students with disabilities and help them realize that their children are capable of achieving beyond a high school education. The project aimed to help parents realize that children with disabilities have the potential to succeed in higher education and can live independently as adults, and I provided them with guidance in helping their children transition successfully from high school to post-secondary education. I taught the courses Teaching Language to Deaf and Hard of Hearing Students, Disability and Society, and Teaching Students with Disabilities to undergraduate, graduate, and post-graduate students. Additionally, I taught American Sign Language (ASL) to deaf university students at each of my host institutions, and I published articles in several Ukrainian academic peer-reviewed journals.

My Fulbright experiences have been profoundly transformative, both personally and professionally. An American friend of mine observed that I returned home an entirely different person, and I believe he is correct, as I definitely see the world and my place in it through an entirely different lens.

This experience significantly changes one's entire perspective. For twenty-three months I lived and worked side-by-side with my Ukrainian neighbors, friends and colleagues, and I shared in their experiences during my own daily routines. I lived as Ukrainians lived: residing in the same apartment buildings, working in the same public institutions, shopping in the same markets, riding the same public transportation, dealing with the same power and water infrastructure problems, sitting with them at their kitchen tables, walking in their beautiful parks, and immersing myself in their history and art during visits to museums. I have developed a deep appreciation of both the struggles and challenges that impact them daily, as well as their history, culture and society. Consequently, I have grown to truly appreciate what I and other Americans have, and I have a strong desire to see my Ukrainian friends and colleagues achieve a healthier and safer quality of life.

I grew to admire Ukrainians' infinite resilience in the face of adversity, which blossoms into sincere love for and generosity towards others. Despite the challenges they routinely face, Ukrainians are among the most generous and loving people I have ever met. They can possess almost nothing, and yet still find something to share with a guest or a complete stranger on a train.

My nearly two years in Ukraine have also been instrumental in developing a much deeper understanding of Ukrainians and their wonderful nation. Like most Americans,

"I grew to admire Ukrainians' infinite resilience in the face of adversity, which blossoms into sincere love for and generosity towards others. Despite the challenges they routinely face, Ukrainians are among the most generous and loving people I have ever met. They can possess almost nothing, and yet still find something to share with a guest or a complete stranger on a train.

I was both uninformed and, at times, misinformed about Ukraine. While my knowledge of Ukraine is still not complete, my awareness has been broadened dramatically, and I have developed a strong desire to educate other Americans about Ukraine.

My Fulbright scholarship has had a major impact on my teaching techniques and strategies, as well. When working with students from vastly different cultural and linguistic

backgrounds, there is no other choice than to modify one's customary teaching techniques and use differentiated instruction. This experience has sharpened my teaching skills and encouraged me to use alternate methods when my students are not learning as quickly or readily and they should. I believe teaching diverse students in Ukraine has made me a better teacher.

My Fulbright experience has instilled in me a passion to support Ukrainians and help them reform education and implement inclusive educational programs at all levels. Our work in Ukraine is far from over, and I anticipate maintaining collaborative professional relationships, sharing valuable information with my Ukrainian colleagues, encouraging my home institutions to develop professional relationships with Ukrainian institutions and ultimately return to the country to continue our work in developing inclusive educational practices for all students. I continue to correspond regularly with colleagues at my former host institutions, and currently I periodically assist with the teaching courses at Dahl University in Severodonetsk through Skype.

I have developed wonderful lifelong relationships with my Ukrainian friends and colleagues. The cities of Luhansk, Vinnytsia and Kyiv feel like home as much as my hometown in the U.S. There is much that I miss about the country, cities and people, and I hope I will return someday. Ultimately, the conclusion of my Fulbright in Ukraine is not an ending, but a beginning.

"I have developed wonderful lifelong relationships with my Ukrainian friends and colleagues. The cities of Luhansk, Vinnytsia and Kyiv feel like home as much as my hometown in the U.S. There is much that I miss about the country, cities and people, and I hope I will return someday. Ultimately, the conclusion of my Fulbright in Ukraine is not an ending, but a beginning.

Daniel Leitch
U.S. Fulbright Scholar Program
University of Wisconsin, Platteville, WI
Ukrainian Catholic University, Lviv, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013

I came to Ukraine hoping to better understand the process of inclusion for children with disabilities. I had visited Ukraine for a brief time in 1991 and was eager to see the changes that had taken place since then. I also wanted to prepare young professionals for their future work in this challenging field. While in Lviv, my wife Kathy, my daughter, Kristi and I volunteered at the L'arch program, a community of volunteers dedicated to assisting adults with intellectual disabilities. I also worked with Emmaus, an organization focused on supporting the families of persons with disabilities. Finally, I taught in the department of social pedagogy at Ukrainian Catholic University.

Because of my Fulbright experience, I gained a new appreciation for the dedicated professionals and volunteers who support children with disabilities and their families in Lviv. The students I taught were bright, inquisitive, kind-hearted, and generous. I came back richer because of the friendships that I had made during my time in Ukraine. A high point for me was the follow-up opportunity to host Inna Stepaniuk through Fulbright's young scholar's program. Ms. Stepaniuk is now studying for her doctorate in special education at Kansas University.

Leitch family in Ukrainian costumes

2011 2012

Fulbright Scholar Program

Волкогон Микола
Гладський Максим
Гундорова Тамара
Дуплій Степан
Кириченко Олексій
Кісь Оксана
Левицький Андрій
Мацієвський Юрій
Мусієнко Наталія
Суковата Вікторія
Сусак Віктор
Суходоля Олександр
Тарнавчик Ігор
Трипутень Лариса
Хархун Валентина
Хорт Юлія
Шамборовський Григорій
Штеменко Наталія

Faculty Development Program

Блашків Оксана
Брайчевський Юліан
Жилінкова Олена
Карабчук Дмитро
Новічкова Олександра
Огаркова Тетяна
Павлик Христина
Секан Альона
Шліхар Тетяна

Fulbright Graduate Student Program

Безсонова Катерина
Вараниця Андрій
Воробей Дмитро
Ворона Ірина
Вятчанінова Євгенія
Гармаш Вячеслав
Гуменюк Богдан
Дусик Роман
Загреба Віктор
Ієфанова Анастасія
Казимірська Олександра
Карпенко Олексій
Коваленко Анна
Кокоза Ганна
Космина Тарас
Костенко Олександра
Краснобаєва Наталія
Матвієнко Олександр
Токмиленко Олена
Христенко Микола
Шиманська Наталія
Ющенко Ганна

U.S. Scholar Program

Belyi Sergey
Bush Perry
Chang Hui-Ching
Chizhik Alexander
De Soto William
Erickson Lance
Izbitser Elena
James Mark
Kaufmann Lon
Leitch Daniel
Levy Diane
Miller Christopher
Pevny Olenka
Pupchek Mary
Robinson John
Suchy Lydia
Tripses Jenny

U.S. Specialist Program

Albrecht Julie A.
Bochniarz Zbigniew
Davis Rebecca
Dolyniuk Chrystina
Gardner Gregory
Kleist Virginia
Paschke Ned W.
Ureneck Louis

U.S. Student Program

Ackles Devin
Alexander Michele
Biersack John
Egan Amanda
Fischer-Smith Ruth
Forstein Carolyn
Hanenkrat Kaley
Learch Hayley
McGrail John
Rodeheffer Luke
Schneider Hans
Williams Vivica

Микола Волкогон
Fulbright Scholar Program
Інститут фізіології рослин та генетики НАН України, Київ
University of California, Los Angeles, CA, 2011-2012

Я переконаний, що кожен фулбрайтівець на запитання, як досвід участі у Програмі допоміг йому, відповість однаково: «Це змінило моє життя». Ніхто з нас, навіть ті, хто передбачали неминучість змін, перед поїздкою в США не були готові до них і до усвідомлення, що ці зміни стануть лишень початком чогось нового. Робота пліч-о-пліч із видатними вченими та талановитою молоддю, відвідування лекції Нобелівських лауреатів та зустрічі із колегами з різних країн – все це стає частиною життя кожного фулбрайтівця, як стало частиною і нашого з дружиною життя в Каліфорнійському університеті у Лос-Анджелесі. Що ж є рушієм цих змін? Невеликий приклад – за майже півтора сторіччя існування Каліфорнійський університет дав світу 61 Нобелівського лауреата. І коли замислюєшся над цим фактом, то підсвідомо починаєш порівнювати стагнацію сучасних українських наукових кіл і наукову роботу в університетах Америки, де формування особистості дослідника починається з моменту навчання в університеті. Забезпеченість ресурсами, наявність центрів колективного користування, доступ до інформації, цільова грантова підтримка – все це дозволяє не лише сфокусуватися на виконанні досліджень, але й сприяє значному зниженню собівартості їх виконання. Американські викладачі залучені до наукової роботи незалежно від статусу, а студенти отримують не лише унікальний професійний досвід від роботи, але

> *Робота пліч-о-пліч із видатними вченими та талановитою молоддю, відвідування лекції Нобелівських лауреатів та зустрічі із колегами з різних країн – все це стає частиною життя кожного фулбрайтівця.*

і ряд бонусів у вигляді наукових публікацій в провідних журналах – своєрідну вільно конвертовану валюту наукового світу. До того ж, дуже довірливі відносини між викладачами та студентами сприяють формуванню у студентів власної думки і розвитку їх особистості. Ось це і є, на мою думку, тим фундаментом, на якому базується успіх і визнання університетів США. Маю надію, такий фундамент буде закладено в основу сучасних реформ нашої держави.

Last but not least, я вдячний за незабутній досвід Українському офісу програми імені Фулбрайта (його очільникам Мирону Стахіву та Марті Коломиєць, Наталії Залуцькій, Інні Бариш, Вероніці Алексанич, Анні Пасенко та іншим), професору Ann Hirsch (Department of Molecular, Cell and Developmental Biology, UCLA), Ann Kerr (Local Fulbright Program coordinator at the University of California Los Angeles), моїй дружині Світлані та всьому Фулбрайтівському колу друзів.

Олексій Кириченко
Fulbright Scholar Program
Запорізький національний технічний університет, Запоріжжя
University of California, Berkeley, CA, 2011-2012

Шлях до перемоги у Програмі сенатора Фулбрайта був для мене довгим та непростим. На відміну від тих, кому пощастило вибороти перемогу у заповітному конкурсі з першого разу, мені вдалося зробити це лише з третьої спроби. Вперше я подав свій проект далекого 2002 року. Насправді це було спонтанне рішення – вибороти перемогу у конкурсі для молодих викладачів і науковців, який тоді мав назву Junior Faculty Development Program. Звісно, я програв, не дійшовши навіть до півфіналу, адже Програма не сприяє непідготовленим. Під час другої спроби у 2004 році, коли брав участь у Graduate Student Program, я фінішував за один крок до перемоги – став альтернативним кандидатом. Минали роки, багато що змінилось, мені вдалося побудувати досить успішну академічну кар'єру в Україні, проте було таке відчуття, що одна важлива справа лишилась незавершеною, а одна з найбільш заповітних мрій – нездійсненною.

Саме цим відчуттями я керувався, коли у 2010 році після захисту кандидатської дисертації вирішив ще раз випробувати свою долю. Для участі в конкурсі я запропонував науковий проект за темою «Фінансова глобалізація та її вплив на еволюцію світової валютної системи: глобальні питання під кутом зору національної перспективи». Декілька місяців очікування, відбірковий тур, інтерв'ю, знову очікування, а потім, як завжди несподівано, надійшов дзвінок з офісу Програми.

Для проходження наукового стажування та проведення дослідження мене запросили на економічний факультет Каліфорнійського університету у м. Берклі – одного з найпрестижніших навчальних закладів США, де працюють відомі в усьому світі професори. Університет повністю виправдав мої очікування. Він розташований у гарному місці, у дивовижному штаті з м'яким кліматом, має чудовий, своєрідний кампус з безліччю можливостей для плідної праці.

> *Це можливість здійснення мрій, випробування, надія на майбутнє, зрештою – навіть нова філософія життя...*
> *...принципи, які реалізують сотні переможців Програми, сприяли і надалі сприятимуть становленню та розвитку нашої країни як самодостатньої та демократичної держави.*

Проте, не менш важливим, ніж плідна праця над науковим проектом, була можливість щирого спілкування в мультинаціональному середовищі та знаходження взаємного порозуміння з академічною та неакадемічною спільнотами. Відверто кажучи, таку можливість я вперше отримав саме в Берклі, і мої враження незабутні. Мультинаціональному спілкуванню сприяло як середовище самого університету та міста, так і діяльність потужної Fulbright Visiting Scholars Enrichment Program у Сан-Франциско під керівництвом Мерилін Херанд, що охоплювала безліч заходів: відвідування театру, участь у наукових конференціях або публічних виступах, спільні святкування і багато інших подій, зокрема й волонтерського характеру.

Яке значення має Програма імені Фулбрайта особисто для мене? Це можливість здійснення мрій, випробування, надія на майбутнє, зрештою – навіть нова філософія життя. Дійсно, Програма допомогла мені здійснити відразу декілька моїх найзаповітніших мрій. Проте варто пам'ятати, що це також і суворе випробування.

Участь у конкурсі Програми імені Фулбрайта – не самоціль. Кожний з учасників бере участь в ній з надією на вирішальні зміни у майбутньому вже після закінчення

гранту та повернення на батьківщину. У кожного з переможців свої сподівання: працевлаштування, академічна або професійна кар'єра, захист дисертації, тощо – реалізація яких вже залежить від них самих. І тільки час дасть змогу оцінити місце, роль та значення Програми в житті кожного.

Можна також сказати, що завдяки Програмі загартовується певна філософія життя, основними принципами якої є принципи, задекларовані самою Програмою: взаєморозуміння та взаємоповага між різними країнами та націями, їх взаєморозвиток через професійне та особисте становлення цілої плеяди фулбрайтівців, та досягнення на цій основі загальнопланетарного миру. Але слідування цим принципам відбувається винятково на добровільній основі без жодного примусу.

Той факт, що Програмі імені Фулбрайта в Україні виповнюється 25 років, свідчить, що майже весь шлях, який Україна подолала з моменту здобуття своєї незалежності, вона була поруч. Відповідно, і її принципи, які реалізують сотні переможців, сприяли і надалі сприятимуть становленню та розвитку нашої країни як самодостатньої та демократичної держави.

Наталія Мусієнко
Fulbright Scholar Program
Інститут проблем сучасного мистецтва
Національної академії мистецтв України, Київ
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2011-2012

Мій проект був присвячений вивченню американського досвіду формування ідентичності міст засобами мистецтва у публічному просторі. Мені пощастило проводити дослідження в Інституті Кеннана Міжнародного центру підтримки вчених ім. Вудро Вілсона у Вашингтоні. Унікальність Центру Вілсона полягає у тому, що під його дахом одночасно працюють вчені зі всього світу, а сам Центр є живим меморіалом президенту США Вудро Вілсону, єдиному з президентів цієї країни, хто мав науковий ступень. Тобто пам'ять про нього Конгрес США вирішив закарбувати не в монументі, а в унікальному науковому центрі столиці. Центр Вілсона є місцем зустрічі вчених з політиками та державними службовцями, які часто відвідують цей заклад. Для мене також було особливо важливим, що Центр Вілсона знаходиться у середмісті Вашингтона, поруч з Національним Молом, де зосереджені найвідоміші музеї США та багато різноманітного public art, що надихало і допомагало моєму дослідженню. В 2011–2012 рр. я стала свідком процесу проходження погоджень проекту Меморіалу Жертвам Українського Голодомору 1932–1933 рр., на відкритті якого мені пощастило побувати пізніше, в 2015 р. Побачила, яким складним і обережним є процес встановлення пам'ятників у центрі американської столиці – в окрузі Колумбія, зрозуміла, що питання охорони культурної спадщини є болючими і важливими у різних країнах, і часто схожими.

Програма досліджень Фулбрайта-Кеннана стала початком захопливого періоду в моєму житті, головна цінність якого є люди, з ким я зустрілась і почала творчу співпрацю. Я кілька разів подавала документи на фулбрайтівський конкурс і, нарешті, з третьої спроби виграла. На питання в анкеті про три варіанти місця проходження стажування я тричі відповіла – Інститут Кеннана.

> *Програма досліджень Фулбрайта-Кеннана стала початком захопливого періоду в моєму житті, головна цінність якого є люди, з якими я зустрілась і почала творчу співпрацю.*

Півроку далеко від дому – це не тільки бібліотечні наукові розвідки, а також і дружні розмови, і вечірки, і, що найголовніше, відкриття Америки у повному сенсі цього слова. Тим більше, що проблематика мого дослідження – творення публічного простору міста через мистецтво – мала не тільки академічний, а й практичний характер. Тому, коли я побачила оголошення про Збори громадськості Джорджтауна (старовинний район Вашингтона, подібний на київський Поділ) для обговорення питань культурної спадщини, то, звичайно, поспішила до картинної галереї, де вони проходили. Була вражена, якими схожими є сюжети у Вашингтоні та Києві, і наскільки більше молодих облич можна побачити на київських заходах з цієї тематики.

Промоція українського мистецтва була одним з моїх завдань у Вашингтоні – я розпочала перемовини про виставки у Центрі Вілсона. Проте в стрімкій Америці є багато речей, що робляться повільно: просто треба їх наполегливо просувати. Пройшло кілька років, але ми такі виставки зробили!

Поїздки до Лос-Анджелеса, Нью-Йорка та Філадельфії запам'яталися не тільки і не стільки розмаїттям public art, що було моєї метою, скільки відчуттям стрім-

кої динаміки цих славетних американських міст. Результати компаративного дослідження я виклала в роботі «Kyiv Art Space», що вийшла друком у Вашингтоні, сформульовані в ній ідеї стали поштовхом для мультидисциплінарного київського проекту «Художник і місто», який доповнили роботи двох прекрасних художників: Гліба Вишеславського та Мар'яна Луніва.

Дослідження і проект були представлені київській публіці наприкінці листопаду 2013 р. У ті напружені дні я уявити собі не могла, що мої фулбрайтівські студії public art переростуть у дослідження мистецтва Майдану. Але сталося саме так. Від перших моментів я почала фіксувати могутній мистецький креатив Майдану, представила концепцію колегам і публіці як у Києві, так у Вашингтоні й Чикаго, а влітку 2014 р. звернулася до Програми імені Фулбрайта в Україні і Київського офісу Інституту Кеннана, а також до Інституту проблем сучасного мистецтва Національної Академії мистецтв України за підтримкою своєї ідеї Мандрівної виставки. Минуло вже три роки, як Мандрівна виставка українських художників показує Україні та світу Майдан очима митців. Концептуальною основою виставки стало представлення робіт у формі плакатів. Це є символічним зверненням до часів Майдану, адже саме плакатний революційний креатив набув тоді найбільшої популярності. Уніфікація мовою плакату надає роботам нового звучання, дозволяє демократично і мобільно показувати виставку в різних містах. Техніка, в якій виконано оригінали робіт, дуже різна: живопис, асамбляж, колаж, фотографія, відео, вишивка. За три роки виставка промандрувала Україною, Сполученими Штатами (Вашингтон, Балтимор, Фаєтвіль, Нью-Йорк), Нідерландами – всього була у 14-ти локаціях. У 2015 р. вийшла моя книжка «Мистецтво Майдану», а в 2016 р. – її англійський переклад «Art of Maidan» в елегантному дизайні Мар'яна Луніва, який опікується Мандрівною виставкою як її незмінний і відданий арт-менеджер. Усе це стало можливим завдяки творчій та всебічній підтримці директорок Програми імені Фулбрайта в Україні і Київського офісу Інституту Кеннана Марти Коломиєць і Катерини Смаглій, Голови Українського Фулбрайтівського кола Тетяни Ярошенко, а також завдяки завзятості та відданості справі співробітників Програми імені Фулбрайта Інни Бариш, Вероніки Алексанич, Олени Прокопчук, Анни Пасенко та Іванни Федорак.

Я горда, що мене обрано членом Дорадчої ради Інституту Кеннана у Вашингтоні і членом Наглядової ради Українського Фулбрайтівського кола. Програма імені Фулбрайта відкрила і продовжує відкривати для мене нові горизонти, нових друзів та однодумців, а також мистецтво: з нетерпінням чекаю на нові таланти, що їх постійно знаходить і представляє публіці Фулбрайтівська галерея.

Юрій Мацієвський, Наталя Мусієнко та Григорій Шамборовський

Вікторія Суковата
Fulbright Scholar Program
Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна, Харків
University of California, Berkeley, CA, 2011-2012
Fulbright Junior Faculty Development Program
George Washington University, Washington, DC, 2004-2005

У рамках фулбрайтівського проекту я досліджувала еволюцію квір-студій та квір-ідентичностей в американській популярній культурі та методологічні підходи до різноманітних «body genres». Ці напрями сучасних досліджень широко представлені в американських університетах, зокрема в університеті Берклі, який відомий своїми гуманітарними факультетами. Я вважаю, що стажування за Програмою імені Фулбрайта дає українським науковцям величезні можливості спілкуватися з американськими професорами та колегами з усіх країн світу, ця Програма є унікальним шансом для українських дослідників вдосконалити освіту, набути професійного досвіду, підвищити особисту професійну, викладацьку та духовну культуру. Людина, професійна діяльність якої пов'язана з викладанням та спілкуванням із студентами, повинна увесь час вдосконалюватися, щоб не відставати від молоді. Саме такими можливостями дозволяє скористатися Програма імені Фулбрайта.

Ігор Тарнавчик
Fulbright Scholar Program
Національний університет «Львівська політехніка», Львів
North Dakota State University, Fargo, ND, 2011-2012

До роботи над цим проектом я готувався заздалегідь, ще з 2008 року, коли я вперше подавав заявку на участь у Програмі імені Фулбрайта. І ось наприкінці 2011 року я приїхав на стажування в Університет Північної Дакоти (NDSU). Метою мого проекту було створення та дослідження полімерних носіїв для протиракових препаратів.

Це дійсно унікальний шанс – стати учасником/випускником Програми імені Фулбрайта. Незалежно від того, звідки ти – України, Японії або Англії – Програма залишає незабутній відбиток у твоєму житті. А все починається з того моменту, коли ти проходиш співбесіду і отримуєш повідомлення: «Ми вас вітаємо, ви є фіналістом Програми». Потім багато переживань, але коли прибуваєш за місцем призначення – усе налагоджується. Мабуть, це можна порівняти зі вступом до інституту чи університету далеко від дому, де в тебе все по-іншому: нові завдання, нові ресурси, нове оточення, нові друзі. Декілька тижнів переживаєш «культурний шок», але потім розумієш, що багато інших таких самих студентів чи науковців теж приїхали за програмами обміну. Приємно вражає існуюча у США система «нульової толерантності» стосовно національності, віку, статі, релігії, кольору шкіри, яка надійно закріпилася в суспільстві, де ніхто не розділяє людей на місцевих і приїжджих.

Перебуваючи в академічному середовищі, одразу помічаєш особливості системи освіти: свободу студентів у виборі навчальних курсів, які їх цікавлять, а також неабияку мотивацію до навчання. Освіта майже повністю платна, студенти максимально використовують шанс її отримати і навчаються з чітким баченням подальшої кар'єри. Складається враження, що саме кар'єра є двигуном в навчанні, адже без освіти і відповідних навичок шанси влаштуватися на хорошу роботу в США є невисокими. Разом з матеріально-технічною базою в університетах США та колосальними ресурсами для проведення досліджень, вражає висока оцінка людської праці і присутність логістики у всіх видах діяльності, незалежно від того, чи то робота наукова, чи будь-яка інша.

Участь у Програмі імені Фулбрайта для мене стала незабутнім досвідом, набуття якого розширило світогляд, спонукало до генерації нових ідей. Для мене участь у Програмі стала поворотним етапом у житті та кар'єрі. Важливо підкреслити вагомість знань, які здобуваєш за період стажування, і цінність професійних зв'язків та контактів, що вдається встановити. Для України Програма імені Фулбрайта є не просто унікальною, а й безцінною, оскільки вона дає можливість переймати досвід США і поширювати здобуті знання через систему освіти.

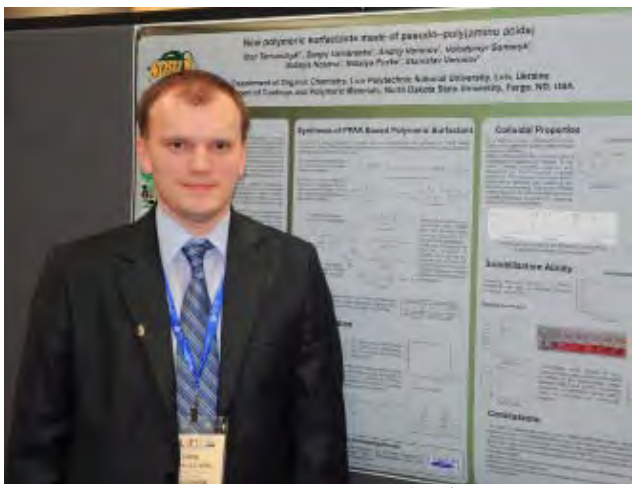

Ігор Тарнавчик представляє результати фулбрайтівського проекту, квітень 2012, Сан-Дієго, Каліфорнія

Валентина Хархун
Fulbright Scholar Program
Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя, Ніжин
Columbia University, New York, NY, 2011-2012
Fulbright Faculty Development Program
Pennsylvania State University, State College, PA, 2005-2006

Моя фулбрайтівська історія довжиною в 12 років, у межах яких вирізняю три періоди. Уперше я почула про програму в 2003 році з вуст тодішньої директорки Марти Богачевської-Хомяк, яка приїздила до Ніжинського університету в рамках рекламного турне. Пам'ятаю моє перше враження: це щось омріяне, нереальне та майже недосяжне. Рішення про участь у конкурсі приймала наступного року, дуже важкого для мене, тож цей намір був важливим не тільки в професійному розумінні, а радше – життєвому, у певному сенсі екзистенційно значущому. Це був виклик моїм страхам, моїй слабкості й легкодухості – ану ж бо, спробуй! Для тих страхів були всі підстави: конкурс великий, а у мене жодного досвіду участі в подібних програмах.

Моє друге сильне враження – від офісу Програми імені Фулбрайта, точніше від людей, які там працюють. Висловлюю свої глибоку вдячність моїм програмним асистентам Вероніці Алексанич та Наталії Залуцькій, а також усім-усім співробітникам за радість спілкування. Двадцять п'ять років тут панує інтелігентна й дуже доброзичлива атмосфера, тому мені завжди хочеться сюди повертатися, як до дому, до справжнього духовному дому.

Неймовірне сталося: я отримала Фулбрайтівську стипендію та потрапила до Пенсильванського державного університету, що в маленькому провінційному містечку Стейт Коледж. Так розпочався мій перший «фулбрайтівський» період. Загальне гасло, яким я можу означити цей час, – відкриваю Америку та себе. Окрім дуже ґрунтовної дослідницької праці, мені вдалося зануритися у світ американського життя, як святкового, так і щоденного, відчути, як живе Америка «зсередини». Маленьке студентське містечко до цього дуже налаштовує: тут немає поспіху, панує американська «автентичність», якої часом бракує великим містам. Я вперше відчула, що означає мультикультурність та етика спілкування в умовах «багатоголосся», навчилася прислухатися й розуміти іншого, – це чи не найбільший здобуток у процесі мого становлення як «людини світу». Я раптом відкрила себе саму: у етнічно, культурно, ментально поліморфному світі дуже чітко для мене самої виявилася моя «окремішність», моє українське, професійне, жіноче «я». Відкриваючи Америку – відкрила себе. Моє перше стажування, окрім того, дало мені відчути, що все можливе, треба тільки мріяти, вірити й наполегливо працювати.

> *Я вперше відчула, що означає мультикультурність та етика спілкування в умовах «багатоголосся», навчилася прислухатися й розуміти іншого, – це чи не найбільший здобуток у процесі мого становлення як «людини світу». Я раптом відкрила себе саму: у етнічно, культурно, ментально поліморфному світі дуже чітко для мене самої виявилася моя «окремішність», моє українське, професійне, жіноче «я». Відкриваючи Америку – відкрила себе.*

З поверненням в Україну я отримала фантастичну нагоду працювати над докторською дисертацією. Тут американський досвід стався мені у пригоді: я розглядала дослідження не як набір відповідей, а як систему запитань, адресованих собі та іншим. Коли опоненти закидали мені «американськість» як найвиразнішу характеристику моєї праці, я тішилася, – значить, я чомусь-таки навчилася. Успішному написанню монографії та дисертації я насамперед завдячую моєму першому фулбрайтівському року – часу неймовірної праці, прогностичних відкриттів та психологічного тренінгу «виживання» і «вживання» в умовах «іншого» світу. Також я спробувала запровадити американський досвід у викладацькій практиці. Насамперед руйнувала стандартні уявлення про викладача і студентів як про ментора й слухачів, намагаючись бути співрозмовником і стимулювати студентів до такої ж ролі. Цей викладацький досвід для мене так само дуже важливий: простір свободи руйнує пріоритет «від-творення», надаючи першість «творенню».

Готуючись до захисту докторської дисертації, я вирішила вдруге податися на фулбрайтівську Програму. Це знову був виклик самій собі. Закінчувався цикл моїх наукових змагань, попереду був час спокою та відпочинку. Зупинитися означало втратити, а найкращий стимул – це фулбрайтівська Програма. Так розпочався мій другий фулбрайтівський період. На цей раз мені пощастило опинитися в Нью-Йорку, місті, котре назавжди залишиться моїм. Воно дало мені відчуття неймовірної наукової свободи та наукових можливостей: я прочитала багато лекцій в університетах та наукових інституціях, узяла участь у конференціях, а ще – відкрила для себе Винниченка, «героя» мого стажування. Їхала до Нью-Йорку, будучи категорично упевненою, що за 15 років вивчила його достатньо, але архів, з яким я працювала, найбільше епістолярій, відкрив Винниченка незнаного, нового. У цьому є теж якась магія – відкрити українського письменника в американському Нью-Йорку. Досліджуючи Винниченка, я також доторкнулася до майже невідомої для себе ділянки – української діаспори як культурного феномену, зі всіма її проблемами й складнощами. Це ще один унікальний досвід для розуміння себе і своєї українськості. Нью-Йорк також відкрив світ високої культури, занурення у яку в цьому місці відчувається найбільше. Музеї, виставки, опера, театри та концерти – цей неймовірний рік нью-йоркського життя з усіма його можливостями залишив глибокий слід у моєму світовідчутті й світопереживанні. Додому я поверталася з твердою упевненістю не тільки в те, що все можливе, а й що це «можливе» я здібна здійснювати, тут і тепер.

Додому я поверталася з твердою упевненістю не тільки в те, що все можливе, а й що це «можливе» я здібна здійснювати, тут і тепер.

По поверненню додому я продовжувала свій американський проект, який розрісся й перетворився на масштабний і колективний, але у мене було відчуття якоїсь завершеності. Мій песимістичний настрій був перерваний у 2013 р., коли випускники фулбрайтівських та інших програм, фінансованих Держдепартаментом США, об'єдналися в Українське Фулбрайтівське коло. Мені пощастило бути головою Наглядової ради (2013–2016), і цей час я розцінюю як мій третій фулбрайтівський період. Він подарував мені відчуття належності до елітарного інтелектуального клубу, спільноти однодумців, які змінюють світ.

Зараз, оцінюючи свої 12 фулбрайтівських років (а це майже половина фулбрайтівського часу!), насмілюся послугуватися словами Шевченка, перефразувавши їх: моє професійне й суто людське зростання – це частина історії фулбрайтівської Програми в Україні, якій завдячую своїм «горизонтом», баченням світу й себе. Горда тим, що можу називатися «фулбрайтівкою»; для мене це і визнання, і випробування: завжди бути гідною приналежності до спільноти, яку відзначає інтелектуалізм, академічна чеснота та висока культура.

З Президентом Української Вільної Академії Наук у США проф. Альбертом Кіпою та Вченим Секретарем д. Анною Процик

...моє професійне й суто людське зростання – це частина історії фулбрайтівської Програми в Україні, якій завдячую своїм «горизонтом», баченням світу й себе. Горда тим, що можу називатися «фулбрайтівкою»; для мене це і визнання, і випробування: завжди бути гідною приналежності до спільноти, яку відзначає інтелектуалізм, академічна чеснота та висока культура.

Оксана Блашків
Fulbright Faculty Development Program
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, Дрогобич
Pace University, New York, NY, 2011-2012

П'ять років тому, коли я отримала стипендію, вражала легкість доступу до наукових ресурсів у навчальних закладах Америки. Зараз розумію, що участь у фулбрайтівській програмі дозволила мені ознайомитися з унікальними методиками викладання в Університеті Пейса (перед стажуванням я працювала у польському університеті). Розважальний стиль викладання, надопіка студентів з боку адміністрації та викладачів, надання переваги технологіям у викладанні мови перед живим спілкуванням, акцентоване прикладне застосування знань – усе це стає актуальним у світі тільки сьогодні. Цей досвід змушує переглянути усталені підходи до методики викладання загалом, і гуманітарної освіти зокрема. Протягом усіх цих років у мене не зникають контакти з фулбрайтівською спільнотою, попри те, що всі ми живемо у різних куточках світу.

> *Протягом усіх цих років у мене не зникають контакти з фулбрайтівською спільнотою, попри те, що всі ми живемо у різних куточках світу.*

Альона Секан
Fulbright Faculty Development Program
Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України, Київ
Western Regional Research Center, Albany, CA, 2011-2012

Проектну роботу я виконувала в одній із лабораторій Департаменту сільського господарства Сполучених Штатів (USDA), Західний Дослідницький Регіональний Центр (WRRC), тож досвід, отриманий мною під час стажування, дещо відрізняється від загальної практики перебування в університетах. Як на мене, стажування в такого роду місці дає змогу поглянути на доцільність та ефективність використання наукових ресурсів на державному рівні, проаналізувати глибину співпраці між державним апаратом та науково-технічним потенціалом країни. Територіально WRRC розташований поруч із кампусом UC Berkeley, що дозволило мені вільно відвідувати університетські семінари та слухати відкриті лекції. Цікаво відзначити, що практика проведення відкритих семінарів в академічних і державних установах є загальноприйнятою та користується у США великою популярністю. Нерідко до WRRC прибували науковці з інших країн, що сприяло обміну досвідом на міжнародному рівні. Набуті контакти поклали початок плідній співпраці в тих біологічних дисциплінах, що дуже популярні у світі, але все ще мало розвинені в українській науці.

Під час перебування в США я мала нагоду познайомитися зі стипендіатами різних галузей з різних куточків світу. Велике враження на мене справив воркшоп у Penn State University, де йшлося про біотехнології з позиції менеджменту та маркетингу. Можу з упевненістю сказати, подібні щорічні заходи є однією з тих унікальних рис Програми, що вигідно вирізняють її з-поміж інших міжнародних стажувань завдяки шансу набути унікальний і актуальний досвід. Він підживлює прагнення працювати на більш високому рівні, зазернює навички лідера, робить упевненим в собі та у своїй справі. Тому всі, хто проходить навчання/стажування, завдяки Програмі стають іншими, досконалішими. Пізнання американської дійсності спонукає до аналізу життя в нашій країні, формує стійке бажання принести свіжі й корисні ідеї в Україну й свою справу. Це дуже хороший настрій, з яким варто повертатися додому й досягати нових вершин, змінюючи наш світ на краще.

Perry Bush
U.S. Fulbright Scholar Program
Bluffton University, Bluffton, OH
Zaporizhzhia National University, Zaporizhzhia, 2011-2012

I taught two classes at Zaporizhzhia University and delivered many guest lectures; I was determined to contribute on as many levels as I could. Together with my wife and daughter we made the commitment to study Ukrainian and took lessons two nights a week. Even our rudimentary, comically-limited Ukrainian paved the way for many positive interactions with local people and communicated that we valued their language and culture. My eager availability and the hospitality of my Ukrainian hosts drew me into a variety of initiatives from faculty parties to Easter masses, from living with a Ukrainian family in Cherkasy to delivering academic papers at university conferences.

I wanted to contribute where I could and the U.S. Embassy took me up on my offer, asking me to lecture in the "American Days" programs in Dnipro (then still Dnipropetrovsk) and participate in the 13th annual American Studies Summer Institute in Yevpatoria, Crimea, in June 2012. My wife – a trained ESL teacher – and teenage daughter accompanied me on these trips and gave their own workshops on a voluntary basis in public schools in Zaporizhzhia. Altogether, it was an intense, packed semester and one of the great personal and intellectual adventures of our lives. We will always be grateful.

Teaching in Ukraine rekindled my faith in the transformative power of democracy. I had been involved in grassroots politics in rural Ohio for years and enjoy talking politics. I talked politics with a lot of Ukrainians. More than that, I listened. What I encountered was a curious mix. Ukrainians are rightfully proud of their country but many seemed very cynical about politics, regarded their political leaders with profound bitterness and often expressed a deep despair about the future.

After Ukrainians prodded me for my honest reactions to their country, I pointed out what seemed to me their deep fatalism. I admitted it troubled me. I acknowledged that their problems seemed serious. (And this was a year before Putin's invasion of Donetsk and annexation of Crimea). At the same time, I told them, I was struck by a curious thing. Ukraine has a rich history that goes back more than a thousand years, but the twenty-somethings who sat in my classes were the first young Ukrainians perhaps in a thousand years who had no memories of their country being occupied by a foreign power. Your future is your own, I told them. What a marvelous and exciting time to be a young Ukrainian!

As I talked about the curative powers of democracy with my students, I admitted to them that sometimes I regard American politics with despair. Often the system seems broken and dysfunctional, awash in special interest money, growing citizen apathy and cynicism. In many ways, the time I spent talking with Ukrainians about the problems of their democracy renewed my determination to help solve the

"Teaching in Ukraine rekindled my faith in the transformative power of democracy. I talked politics with a lot of Ukrainians. More than that, I listened. What I encountered was a curious mix. Ukrainians are rightfully proud of their country but many seemed very cynical about politics, regarded their political leaders with profound bitterness and often expressed a deep despair about the future.

problems besetting our own. The opportunities that came my way partly as a result of my Fulbright experience – regular appearances on local TV and radio, for instance – have afforded me increasing opportunities to do this.

> *Ukraine has a rich history that goes back more than a thousand years, but the twenty-somethings who sat in my classes were the first young Ukrainians perhaps in a thousand years who had no memories of their country being occupied by a foreign power. Your future is your own, I told them. What a marvelous and exciting time to be a young Ukrainian!*

Lance Erickson
U.S. Fulbright Scholar Program
Embry-Riddle Aeronautical University, Daytona Beach, FL
National Aviation University, Kyiv, 2011-2012

The primary objective for my Fulbright project in Ukraine was to build on a common aviation and space education theme shared by my home institution (Embry-Riddle Aeronautical University - ERAU) and the National Aviation University (NAU) in Kyiv. My background in space education offered a unique opportunity to introduce curriculum into the NAU that included Ukrainian and Soviet space history. My two-course teaching project extended beyond the NAU classroom to a number of lectures on space and astronomy at several Ukrainian institutions, as well as at the U.S. Embassy and a Kyiv middle-school. These courses also provided students with academic completion certificates from the NAU.

As I progressed in my 9-month Fulbright project in Ukraine, I was surprised at how wide the cultural contrasts were between the United States and Ukraine, yet how alike the undergraduate students were in both countries. The depth of interest and dedication in the students' learning about space topics were just as impressive in ERAU students as in the NAU undergraduates. I discovered that my challenges in learning the Ukrainian culture were just as rewarding as teaching the eager NAU students, although not as simple. Any challenges I faced in living and teaching in Kyiv were much easier than the challenges that faculty and staff at the institutions I visited in Ukraine faced.

My appreciation of the Fulbright Program evolved mostly from the understanding of how effective educational programs are in developing cultural exchange and interaction. I learned how much appreciation there is for the standards, freedoms and ethics represented by the U.S., and no less for higher education.

Although I'm recently retired, I intend to support the Fulbright programs and the Fulbright office in Ukraine whenever and however possible.

> *My appreciation of the Fulbright Program evolved mostly from the understanding of how effective educational programs are in developing cultural exchange and interaction. I learned how much appreciation there is for the standards, freedoms and ethics represented by the U.S., and no less for higher education.*

Mary Leanne Pupchek
U.S. Fulbright Scholar Program
Queens University of Charlotte, Charlotte, NC
Ukrainian Catholic University, Lviv, 2011-2012

As part of my Fulbright research project I taught several courses at both of my host universities: *Media Criticism & National Identity; Film & National Identity; Sport & National Identity*. The most significant visual expressions of political identity during my time in Ukraine were billboards sponsored by the Party of Regions. I am confident that these omnipresent representations of Soviet pride laid the foundation for the subsequent invasion of Crimea.

My time in Ukraine gave me the academic freedom to explore many topics related to national identity, some of which have already been presented at various conferences:

• Cold War zombies: Why Soviet republics won't die (rhetorically speaking). Queens University of Charlotte Faculty Research Symposium. January 2014.
• Ukraine v. Poland: Mining internet messages for tourism competition between Euro 2012 co-hosts. IABC Charlotte. Feb. 2013.
• Identity (in)formation: Analyzing internet media materials in the context of Euro 2012 for evidence of a new Ukraine. Conference on Media and Identity. Ukrainian Catholic University, Lviv, Ukraine. May 2012.
• Journalism criticism: New challenges for our times. Keynote speech. Media Criticism Conference and Workshop. Simferopol State University, Simferopol, Crimea, Ukraine. April 2012.
• Winning the frame game: Exploring Ukraine's persuasive appeals on the UEFA website. English department seminar. Ivan Franko Lviv National University, Lviv Ukraine. March 2012.
• Having lived in Lviv: A visual autoethnography with or without text? Second British Conference on Autoethnography. Aberdeen, Scotland. Oct. 29-Nov. 1, 2015.
• Leaving Lviv: A photo safari of sadness. Carolinas Communication Association, Charleston, SC 2015.
• Shooting Wide: Exploring Host-Country Web Presence Prior to the 2012 European Soccer Championship, Carolina Communication Conference, Charlotte, 2013.

We experienced the kind of hospitality and kindheartedness that seems to be a hallmark of Ukrainian self-expression, perhaps not as familiar internationally as it should be. Professionally, the Fulbright experience has enriched the ways I have been able to engage with my students. I have taught Ukrainian students almost every year since my Fulbright. My connection with them has improved the relationships we have, as well as the relationships I have with the broader foreign student population. I have become an advocate for Ukraine on social media and a go-to person among my acquaintances about international affairs in the region.

My time as a Fulbright scholar enabled to bring my two children back to the country of their birth. My older son renewed his ability to speak Ukrainian and visited the orphanage where he spent the first four years of his life and my younger son got to know the city in which he was born. My mother-in-law, fluent in Ukrainian, visited Ukraine for the first time in her life and met cousins who thought everyone on the American side of the family was dead. The experience was magical in many ways and on many levels and the renewed family connections are thriving today.

Didukh Parade, Ukrainian Christmas, Lviv 2012

Chrystina Dolyniuk
U.S. Fulbright Specialist Program
Rider University, Lawrenceville, NJ
Ukrainian Catholic University, Lviv, 2011, 2014

I was fortune to receive two separate Fulbright Specialist Grants. In 2011, I traveled to Lviv to provide curricular support and program consultation to the Ukrainian Catholic University (UCU), which aimed to expand its course offerings within psychology. At the same time, as a specialist in developmental disabilities, I was invited to conduct a series of lectures for parents and professionals about Autism Spectrum Disorder, a condition that many professionals in Ukraine are not prepared to address due to inadequate knowledge and training. Following my first visit, a Department of Psychology as well as a Center of Psychological Studies were established at UCU by my Ukrainian colleagues.

In 2014, I was specifically requested by the recently created Center of Psychological Studies to conduct a five-day training seminar for professionals who work with individuals with autism, a three-day educational seminar for parents of children with autism, and a public lecture on Autism Spectrum Disorder. Concurrently, I developed and implemented a community-based research agenda that examines the unique social, cultural and political factors that impact on service delivery to families of Ukrainian children on the autism spectrum. The main objective of this ongoing work is to offer a useful community-based model that identifies the growing and changing needs of children with autism in Ukraine.

Dr. Dolyniuk and autism spectrum disorders seminar participants

Ukraine's EuroMaidan Movement and the Revolution of Dignity demonstrated for the world Ukraine's desire to advance equal rights and improve quality of life for all its' citizens. However, to date, community inclusion and individualized psycho-educational programming for children with all types of disabilities remain unrealized ideas in Ukraine. Similarly, knowledge, professional training and service-delivery are not consistent across Ukraine. Thus, there is a significant need for professionals familiar with effective evidence-based practices to travel to Ukraine and provide training and support to those who wish to improve the lives of individuals with autism. The data and knowledge I gained through my Fulbright experiences have resulted in professional manuscripts and peer-reviewed presentations on this topic, have expanded my understanding of autism on a global level, and have afforded the unique opportunity to share this knowledge with students at my home institution. More importantly, I have established a long-standing affiliation with faculty and professionals in Ukraine and look forward to additional opportunities to support Ukraine in its ongoing struggle for progress, equality and democracy.

"I have established a long-standing affiliation with faculty and professionals in Ukraine and look forward to additional opportunities to support Ukraine in its ongoing struggle for progress, equality and democracy.

Devin Ackles
U.S. Student Program
Columbia University, New York, NY
Kyiv School of Economics, Kyiv, 2011-2012

I studied the Ukrainian government's energy policy, specifically the degree to which it was formally and informally being implemented, and the how civil society in Kyiv, Odesa and Lviv were engaged in improving their cities energy efficiency. As a result of my research, I co-authored a green paper on introducing best practices to protect the socially vulnerable, in accordance with the European Union's standards, while ensuring the state charges those who can afford to pay their fair share to offset the burden on the budget.

My experience as a Fulbrighter significantly changed my personal and professional trajectory and has led to a number of opportunities to work on several projects in both the fields of economics and politics at some of Ukraine's most prestigious think tanks. After completing my fellowship, I remained in Ukraine until the end of 2015 and continue to work on Ukrainian political and economic issues all the way from New York City with my colleagues in Kyiv as an analyst. More recently, I have started working as an English language editor and translator for several Ukrainian academic and intellectual journals and projects.

Senator J. William Fulbright:

It is in a way a mystery that, instead of demanding that their governments give primary attention to their own needs and aspirations, most of the citizens of big counties--those, that is, that have the status of being "powers" in the world--far from being self-centered or materialistic as they are commonly credited with being, the ordinary citizen and his elected representative all too often turn out to be romantics, ready and eager to sacrifice programs of health, education and welfare for the power and pride of the nation....

2012 2013

Fulbright Scholar Program

Байсара Людмила
Гончаренко Юрій
Давиденко Леонід
Дударко Оксана
Ільїн Андрій
Кіндій Олег
Кобель Ігор
Куцоконь Наталія
Михаськів Віктор
Мінаков Михайло
Панич Олена
Парнікоза Іван
Пермінова Алла
Плахотнік Ольга
Рижков Андрій
Синявський Андрій
Смаглій Катерина
Турченко Володимир
Ярощук Олег

Faculty Development Program

Байда Марія
Гоголенко Сергій
Грабовська Олена
Гундаренко Олена
Задорожня Яна
Кравченко Сергій
Лялька Оксана
Миронюк Вікторія
Мовча Уляна
Парфан Надія
Сметана Сергій
Фролова Наталія
Червоний Євген

Fulbright Graduate Student Program

Булах Тетяна
Доломан Анна
Ейнор Даниіл
Кликова Крістіна
Колгушев Роман
Кондратенко Ніна
Ломпас Людмила
Любас Анастасія
Моркова Ольга
Мороз Віталій
Половець Ірина
Садовнік Олена
Самойлова Ольга
Скопінцев Віктор
Суковський Євгеній
Харченко Тетяна
Чупахін Юхим
Шпак Віталій
Юрків Віталій

U.S. Scholar Program

Bloom Stephen
Cahn Jennifer
Chizhik Alexander
Davis Donald
Filenko Taras
Graham Samuel
Izbitser Elena
James Mark
Kline Kimberly
Leitch Daniel
Lindsey Jason
Lyshevski Sergey
Pentina Iryna
Pevny Olenka
Russell Frank
Suchy Lydia
Tolmacheva Marina

U.S. Specialist Program

Bochiarz Zbigniew
Botein Michael
Gonas Roy B
Mousseau Timothy
Noiset Luc
Nordstrom David
Petrovsky-Shtern Yohanan
Ringelstein Albert

U.S. Student Program

Chiporukha Boris
David Kathryn
Dziuma Alla
Fedynsky Michael
Feinstein Scott
Jones Deborah
Kabot Joel
Lavin Talia
Nynka Andrew

English Teaching Assistant Program

Ciaravolo Beth
Morton Jack

Оксана Дударко
Fulbright Scholar Program
Інститут хімії поверхні імені О.О.Чуйка НАН України, Київ
Kent State University, Kent, OH, 2012-2013

Дослідження в американському університеті за Програмою Фулбрайта – це шанс, який випадає не часто у житті. Але для мене все складалося занадто надзвичайно: я полетіла на інший континент удвох з 4-місячною донькою для виконання експериментальної роботи… Ризиковано? Можливо, до того ж, це було перше моє закордонне відрядження на такий тривалий період, розлука з чоловіком та старшим сином, чужина, відсутність знайомих у Штатах. Але шкода було втратити такий шанс. Та й опіка членів команди Фулбрайта на всіх етапах (я не перебільшую) стимулювала до таких ризикованих дій.

Мабуть, в нашій країні наукою справді займаються тільки авантюристи в хорошому розумінні цього слова. На шляху з пологового до дому ми сфотографували наймолодшого науковця для візи, далі – клопоти із вклеюванням фото малечі в паспорт, здивування співробітника в посольстві (Ви точно науковець?), приємна жіночка-службовець в аеропорту Чикаго (Help them, they are Ukranian!), шок супервайзера в США (Oksana! You are a brave lady, but how about your experiment?!) – все позаду, а далі сумлінне виконання проекту Фулбрайта – покращення взаєморозуміння та налагодження мережі особистісних та професійних контактів.

Стажування виявилося передусім корисним з професійної точки зору: вперше я мала можливість такий тривалий час співпрацювати з іноземними колегами. Колеги також з розумінням поставилися до моєї ситуації – завжди допомагали. Я самостійно вчилася на новітніх приладах, яких не бачила раніше в Україні. У соціальних мережах знайшла колишніх земляків, чудову пані Наталю Боднар, яка познайомила мене з місцевою діаспорою, була моїм янголом-охоронцем: допомагала відкрити банківський рахунок, знайти лікаря, няню… Наші діаспоряни забезпечили всім найнеобхіднішим мою маленьку дитину. Інтернаціональний склад команди був скрізь: у відділі, в якому я працювала, в будинку, де жила. Няньки походили з Індії, Танзанії та України. Ми святкували День Подяки з польським присмаком, Різдво по-бразильськи, День незалежності по-американськи, а рік донечки з українськими стравами й у вишиванці.

> *Коли мене запитували: як тобі американці, як Америка, то, власне, я не бачила їх, а вони – мене. У мене був специфічний графік молодої мами-науковця. Але особливий дух США відчувався скрізь...*

Коли мене запитували: як тобі американці, як Америка, то, власне, я не бачила їх, а вони – мене. У мене був специфічний графік молодої мами-науковця. Але особливий дух США відчувався скрізь: у готовності допомогти, що спочатку дивувало (no charge, miss; it's free), у посмішках, побажанні всіх навколо гарного дня (консьєржа, водія автобуса, колег)! Чорно-сірі білочки в університетському парку і бурундуки біля дому нагадували щодня, що ти на іншому континенті. Настуся почала розмовляти, перемішуючи англійську, бенгалі та українську. Вона чітко розуміла, що Анестейша і cute baby – це про неї. Я досі підтримую контакти з більшістю американських знайомих. Адже на собі відчула силу слів сенатора Фулбрайта про те, що «міжнародна освіта перетворює національні цінності на людські, – ми стаємо більш толерантними й вчимося цінувати те, що нас вирізняє; сприяємо гуманізації міжнародних стосунків, вчимося визнавати й поважати інші культури, що наповнюють наш світ». Життя розділилось на До і Після поїздки в США – 9 місяців проекту еквівалентні 9 рокам досвіду.

Жодного разу не пошкодувала, що так ризикнула. Маса приємних вражень. Участь в Програмі Фулбрайта – це дуже вагомий рядок в моєму CV, це допомогло мені повірити в себе як науковця. Такі трансконтинентальні проекти дійсно дуже важливі, адже кожен може зрозуміти, що має значення не місце народження, не колір шкіри чи віра, а душевні якості і виховання.

> *...це допомогло мені повірити в себе як науковця. Такі трансконтинентальні проекти дійсно дуже важливі, адже кожен може зрозуміти, що має значення не місце народження, не колір шкіри чи віра, а душевні якості і виховання.*

Олег Кіндій
Fulbright Scholar Program
Український Католицький Університет, Львів
Aquinas College, Grand Rapids, MI, 2012-2013

Проект, над яким я працював протягом періоду фулбрайтівського гранту, був задуманий як свіжий погляд на християнську традицію, я зосередився на аналізі текстів патристичної епохи щодо питань захисту навколишнього середовища. На жаль, твори отців церкви, зокрема соціального характеру, майже не перекладені українською. Мій проект продемонстрував, що сьогодні існує потреба в нових формах аскетизму на додаток до посту, що допоможе відмовитися від надмірного споживання і дозволить залучити сучасну людину до глибшого спілкування з землею і всім навколишнім середовищем. Я вважаю себе щасливою людиною в професійному сенсі, адже я мав можливість навчатися в докторантурі за кордоном, а пізніше став стипендіантом Програми Фулбрайта. Але мій досвід навчання і життя переконали мене в тому, що, навіть якби я міг реалізувати себе особисто і професійно в будь-якій точці світу, я хочу повернутися і працювати в Україні. Я переконаний, що справжнє відродження Європи та України починається з галузі освіти.

Наталія Куцоконь
Fulbright Scholar Program
Інститут клітинної біології та генетичної інженерії НАН України, Київ
University of Missouri, Columbia, MO, 2012-2013

Мій проект було спрямовано на пошуки методів вирощування та створення нових клонів тополь для ефективного виробництва біомаси в короткоротаційних насадженнях. Завдяки колегам з Університету Міссурі під керівництвом директора Центру Агролісівництва, проф. Jose Shibu, мені пощастило отримати неоціненний досвід. Програма імені Фулбрайта для науковців є однією з найпрестижніших стипендіальних програм в усьому світі. Вона надає багато можливостей, основна з яких – проведення досліджень у найкращих університетах і лабораторіях США. Одразу по приїзді в Америку я поринула в чудовий новий світ, де тебе поважають вже тому, що ти фулбрайтівка. В університетах є товариства фулбрайтівців, які збираються на спільні засідання. Також я мала чудову нагоду брати участь у з'їзді фулбрайтівських науковців з різних країн та штатів Америки. Вразила надзвичайно тепла й дружня атмосфера на цих зустрічах! Навіть після закінчення стажування, фулбрайтівська родина нас не полишає, надаючи чимало можливостей для участі в семінарах, конкурсах та культурних подіях, які регулярно проводяться під керівництвом співробітників Програми в Україні.

> *...я поринула в чудовий новий світ, де тебе поважають вже тому, що ти фулбрайтівка...*
> *Також я мала чудову нагоду брати участь у з'їзді фулбрайтівських науковців з різних країн та штатів Америки. Вразила надзвичайно тепла й дружня атмосфера на цих зустрічах! Навіть після закінчення стажування, фулбрайтівська родина нас не полишає...*

Та це ще не всі подарунки фулбрайтівцям! Перебуваючи на стажуванні, можна одержати підтримку для проведення однієї чи кількох лекцій на запрошення університету США. Моєю давньою мрією було побачити казкову природу Гаваїв, що є, безперечно, однією зі світових флористичних перлин. Після отримання запрошення від університетського коледжу в Кауаї для прочитання лекцій про генетично модифіковані рослини, мені було надано матеріальну підтримку від фулбрайтівського фонду для лекторів. Я провела на Гаваях лише кілька днів, проте люди та природа мене вразили! Студенти проявляли значне зацікавлення лекціями, кожна з післялекційних дискусій тривала по дві години! А відвідування ботанічних садів на запрошення колег зачарувало тропічною рослинністю. Загалом, природа США – унікальна і неповторна. Тут багато природних парків, заповідників і туристичних маршрутів.

Порівнювати можливості українських та американських науковців я не буду, для мене це не стало неочікуваною новиною, оскільки до візиту в США я вже відвідувала європейські університети, і «насиченість» лабораторій обладнанням та реактивами бачила. Проте про певну різницю між українським та американським науковцем хочу сказати. Українському науковцю, що отримує свою маленьку, хоч дуже символічну, проте стабільну зарплатню, часто сам процес заняття наукою цікавіший, аніж результат. Він може десятиліттями копирсатися в певній тематиці, надто не переймаючись, чи корисна вона для суспільства. Американський дослідник завжди орієнтований саме на результат. Він повинен постійно рухатися, публікуватися, пропонувати щось нове і незвичайне, інакше не отримає жодного фінансування.

Рік стажування в США допоміг мені зрозуміти такі прості і всім відомі істини, які, однак, кожна людина, щоб бути щасливою, має відкрити для себе по-новому! Світ надзвичайно різноманітний, і в цьому його величезна принада. Кожен сам несе відповідальність за себе та своє життя.

Якщо справді віриш в свою ідею, інші також в неї повірять. Якщо посміхатися людям, вони також посміхатимуться тобі.

Рік стажування в США допоміг мені зрозуміти такі прості і всім відомі істини, які, однак, кожна людина, щоб бути щасливою, має відкрити для себе по-новому! Світ надзвичайно різноманітний, і в цьому його величезна принада. Кожен сам несе відповідальність за себе та своє життя. Якщо справді віриш в свою ідею, інші також в неї повірять. Якщо посміхатися людям, вони також посміхатимуться тобі.

Експериментальна плантація генно-модифікованих тополь в Purdue University, West Laffayete, листопад 2013

Михайло Мінаков
Fulbright Scholar Program
Національний університет
«Києво-Могилянська академія», Київ
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC,
Harvard University, Cambridge, MA, 2012-2013

Дослідження історії тривалої модернізації українського суспільства в межах імперії, СРСР та часи незалежності показує, що існує прямий зв'язок між станом громадянської емансипації та незалежності університетів. У періоди значної автономії університетів філософські та суспільнознавчі дисципліни сприяли поширенню ідей, цінностей та практик, характерних для модерних культур. Натомість періоди узалежнення ВНЗ від інтересів владних еліт призводили до відтворення кадрів з неотрадиціоналістичними ідеями, консервативними цінностями та колективістськими практиками, ворожими до індивідуальних прав і свобод. Тому створення бази для роботи незалежного університету в Україні є передумовою для прискореної модернізації суспільства та економіки. Моє стажування в Інституті Кеннана та Гарвардському університеті дозволило побудувати добрі зв'язки з американськими філософами та політологами, що значно покращило рівень моїх досліджень і поліпшило якість часопису «Ідеологія і політика» (де я працюю головним редактором), який з грудня 2016 р. індексується в базі Scopus. Також я зумів збагатити викладацьку роботу новими ідеями, методиками викладання та залученням студентів до дослідницької роботи.

Віктор Михаськів
Fulbright Scholar Program
Інститут прикладних проблем механіки і математики імені Я.С. Підстригача НАН України, Львів
Colorado School of Mines, Golden, CO, 2012-2013

Стажування на Факультеті прикладної математики і статистики Гірничої школи штату Колорадо і реалізація мого проекту були продуктивними і корисними з різних точок зору. Іншим, не менш значимим виміром перебування у штаті Колорадо стало занурення у повсякденне життя його мешканців, ознайомлення з культурою автохтонних індіанських племен, історією освоєння земель, історією «золотої лихоманки». Зворушливими стали моменти спілкування з представниками греко-католицької громади м. Денвер та пізнання традицій української діаспори штату. У пам'яті залишились і висотки столиці штату м. Денвер, і пейзажі Скелястих гір, і кактуси прилеглих прерій, і вестернівсько-ковбойські скансени, і бейсбольні та футбольні матчі на вщерть переповнених стадіонах. Все це наповнювало незабутніми враженнями і додавало «польоту фантазії» під час творчих роздумів. Незаперечним є високий статус учасників «фулбрайтівських програм» у наукових колах американських університетів та інститутів. Це відчутно як при наданні умов для реалізації проекту, так і в особистісних дискусіях. Участь у Програмі дозволила безпосередньо долучитися до світових наукових і освітніх стандартів, критеріїв грантової підтримки досліджень.

Незаперечним є високий статус учасників «фулбрайтівських програм» у наукових колах американських університетів та інститутів. Це відчутно як при наданні умов для реалізації проекту, так і в особистісних дискусіях. Участь у Програмі дозволила безпосередньо долучитися до світових наукових і освітніх стандартів, критеріїв грантової підтримки досліджень.

Іван Парнікоза
Fulbright Scholar Program
Інститут молекулярної біології та генетики
НАН України, Київ
Lehigh University, Bethlehem, PA, 2012-2013

Полярні регіони задають нам питання, чому лише деякі організми здатні там існувати, що відрізняє їх – найбільш пристосованих? Відповідь на це питання в мій фулбрайтівський 2013 рік ми шукали в Арктиці. У рамках Програми та за підтримки професора Ліхайського університету Зішенга Ю було реалізовано наукову експедицію на Аляску. Набуті знання стали мені у пригоді під час роботи в складі XVIII (2014 р.) та XX (2016 р.) Українських антарктичних експедицій.

Це дійсно незабутній момент, коли Північна Америка виринає за бортом літака після перетину Атлантики. Так починається знайомство з континентом, таким схожим і водночас таким відмінним від Європи. Моїм пунктом призначення були США, можливість не тільки виконати наукову програму, але й глибоко зануритися в тему природничого і історичного обличчя «Острова Черепахи», як називали Північну Америку індіанці. А занурюватися тут насправді є у що. У Пенсильванії, в якій я перебував, флора і фауна нагадують європейську лише поверхнево, якщо придивитися уважно, знайдемо багато нових видів добре знайомих родів.

Під час підготовки до експедиції важливо було детально відсерфити ресурси Інтернету, а також передивитися наявний запас книжок у місцевій бібліотеці. Довгі вечори читання, переписування, сканування та фотографування забезпечують цінною інформацією, яка може знадобитися в найбільш несподіваний момент. Мудріші люди радили мені: намагайся скопіювати усе, що видалося тобі цікавим. Я повторюю цю пораду іншим. Варто! Цікаво, що «життя» в бібліотеці тут є абсолютно нормальним для більшості студентів, отже ви не будете начитаною білою вороною. Розумову працю слід поєднувати з фізичним тренуванням, адже до ваших послуг безкоштовні тренажерний зал та басейн. Про США часто можна почути, що цей молодий край має бідну історію. Так – якщо порівнювати з історією старого світу і не враховувати тривалої природної історії, енігматично-цікавої історії давніх американських культур, справжнього мережива індіанських етносів. США мають і власну молоду історію, повну суперечностей, де потяг до свободи поєднувався з рабством, відстоювання своєї землі з прагненням територіальної експансії, країна народжувалася у вогні численних війн, руками непересічних особистостей.

> *США мають і власну молоду історію, повну суперечностей, де потяг до свободи поєднувався з рабством, відстоювання своєї землі з прагненням територіальної експансії, країна народжувалася у вогні численних війн, руками непересічних особистостей.*

> *Загалом цікавтеся не тільки американським, але й українським життям в Америці, це не тільки дасть вам міцну опору і цінну інформацію, але також сприятиме підтриманню нашої культури, мови та науки в Америці. Кожний наступний фулбрайтівський стипендіат – це потенційно цікаві лекції та голос Батьківщини для нашої діаспори.*

Освоївшись в Пенсильванії, я пригадав знайомі ще з дитинства уривки роману Маргарет Мітчелл і поїхав до недалекого Гетисберга, де три дні Південь та Північ вели вирішальний кривавий двобій за своє уявлення про те, якою має бути Америка. Варто оцінити розмах, з яким американці підходять до збереження своєї історії, і їх зусилля з примирення обох політичних сторін після поразки конфедерації. Нам, українцям, вкрай необхідно повчитися цьому.

Перед експедицією необхідно було подбати про все потрібне: тут варто загадати, що найкращий спосіб для купівлі потрібних вам речей – електронний, в Америці він зручний та швидкий. Не соромтеся питати американських колег про допомогу. За тутешньою звичкою, якщо ви мовчите, значить даєте собі ради. Але не варто, звичайно, і зловживати цим та випробовувати межі толерантності інших людей. Наука та подорожі Америкою неможливі, якщо ви не маєте твердого тилу – тобто помешкання, де зупинитися. Тут порада одна, перед від'їздом потурбуйтеся в офісі Фулбрайта про контакти ваших українських попередників, які відвідували те конкретне місце, куди ви вирушаєте, накопичений ними досвід дозволить знайти житло. Загалом цікавтеся не тільки американським, але й українським життям в Америці, це не тільки дасть вам міцну опору і цінну інформацію, але також сприятиме підтриманню нашої культури, мови та науки в Америці. Кожний наступний фулбрайтівський стипендіат – це потенційно цікаві лекції та голос Батьківщини для нашої діаспори.

А потім була Аляска – подорож через весь півострів з Фейербанксу до узбережжя Північного океану. Детальна підготовка перед експедицією, збір усього потрібного обладнання, приготування мап, координат об'єктів, використання дослідницьких потужностей американської польової станції «Тоолік» призвели до того, що мені вдалося зібрати усю необхідну інформацію. Щодо Аляски зазначу, що плануючи відвідати цей край яскравої природи та гостинних людей, варто пам'ятати, що це досі край для сильних людей, існування яких часто залежить від примх погоди чи лосося в річці, де вас зустрінуть такі «приємності», як дощі, сніги та хмари комарів. Багато цінних спостережень, спілкування з колегами дало перебування в Університеті Аляски в Фейрбанксі. Закінчуючи цей короткий нарис, хотів би висловити подяку професору Зішенгу Ю (Zicheng Yu), моєму науковому керівнику, д.б.н. В. А. Кунаху (V. Kunakh), к.б.н. І. Козерецькій (I. Kozeretska), д.б.н. С. Л. Мосякіну (S. Mosyakin), координатору Фулбрайта Ліхайського університету Біллу Хантеру (B. Hunter), а також усім працівникам офісу Фулбрайт-Україна, без яких моя наукова мета не могла бути реалізованою.

Ольга Плахотнік
Fulbright Scholar Program
Національний аерокосмічний університет імені М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут", Харків
University of South Florida, Tampa, FL, 2012-2013

Моє стажування відбувалося в Університеті Південної Флориди (США), на кафедрі жіночих та ґендерних студій. Поїздка за Програмою Фулбрайта була не першою науковою подорожжю у США. Я вже розуміла, чого очікувати і на що сподіватись, я чітко знала свої плани й була зарадною у побутових справах, мала попереднє знайомство зі своєю науковою кураторкою в американському університеті та вірила, що саме ця людина якнайкраще допоможе мені провести заплановане дослідження. Проте дев'ятимісячне перебування у США перевершило мої найсміливіші сподівання. Я маю чітке відчуття, що опинилась у правильному місці в правильний час. Саме тому я оцінюю свою роботу над проектом як винятково плідну: я змогла скористатися цілою низкою унікальних можливостей, про які хочу розповісти нижче.

По-перше, моє стажування відбувалось в Університеті Південної Флориди, високорейтинговому навчальному закладі, що має статус дослідницького й відповідно оснащений прекрасною бібліотекою. Інша важлива складова – особисте спілкування із професорами університету, що є експертами у моїй темі. Новий для мене досвід – це типова практика американських університетів поєднувати освіту й активну громадську діяльність. Я з задоволенням не лише спостерігала за численними акціями, але й радо погоджувалася виступити, коли мене питали про ситуацію в Україні чи пострадянському регіоні загалом. Моє коло спілкування було переважно обмежене людьми середнього класу, університетським товариством. Там я зустріла багато соціально відповідальних і політично активних людей. Але я бачила й іншу Америку – країну класових «розривів», скорочених соціальних програм, расизму і мігрантофобії, гомофобії і трансфобії. Я почала розуміти, якою ціною іноді досягається те, що вважається «прогресом» і «демократією». Я вже бачу нові дослідницькі горизонти, що відкрились мені під час стажування. Мені важко сформулювати однозначні висновки про значення Програми Фулбрайта в особистісному й загальнолюдському вимірах, багато речей ще належить переосмислити. Але те, що можна сказати напевне: я вже трохи інша людина – науковиця, викладачка, громадянка, особистість – ніж була до Фулбрайта. Дякую за цей досвід!

> *Мені важко сформулювати однозначні висновки про значення Програми Фулбрайта.., багато речей ще належить переосмислити. Але те, що можна сказати напевне: я вже трохи інша людина – науковиця, викладачка, громадянка, особистість – ніж була до Фулбрайта. Дякую за цей досвід!*

Андрій Синявський
Fulbright Scholar Program
Фізико-механічний інститут імені Г.В. Карпенка НАН України, Львів
University of Delaware, Newark, DE, 2012-2013

Без сумніву, закордонні стажування формують винятково позитивний вплив на подальшу долю українського науковця, відкриваючи нові горизонти в науковій діяльності. Маючи за плечима досвід участі в Програмі імені Фулбрайта, важко уявити, як можна успішно займатися наукою в Україні без багажу знань, який вдалося зібрати за рік в Сполучених Штатах. Окрім того, можливість контактувати із зарубіжними науковцями є чудовим шансом задекларувати та пропагувати досягнення українських наукових шкіл. Але справедливим є і те, що стажування закордоном є каталізатором вмінь, знань та навичків науковця, набутих на Батьківщині.

> *...стажування закордоном є каталізатором вмінь, знань та навичків науковця, набутих на Батьківщині.*

Катерина Смаглій
Fulbright Scholar Program
Міжнародний фонд «Відродження», Київ
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2012-2013

Моє перше знайомство з фулбрайтівцем сталося під час навчання у Національному університеті «Києво-Могилянська Академія». На другому курсі з далекої й загадкової Каліфорнії до нас приїхав викладач ділової англійської мови. Ніколи не забуду його відкритості та щирого прагнення підтримати наш молодий університет у часи буремних посткомуністичних трансформацій. Думаю, наш каліфорнійський професор уособлював найкращі риси фулбрайтівця. Наставництво української молоді було для нього духовним покликанням, питанням громадського обов'язку й сумління, інтелектуальною інвестицією в майбутнє нашої держави. Часто згадую, як на своїх заняттях він наголошував на тому, що «everyone can make a differenc».

> *Здобута внаслідок спроб та помилок стипендія імені Фулбрайта не стала чимось випадковим, щасливим збігом обставин чи приємною несподіванкою. Це був результат наполегливої праці й усвідомленого вибору.*

Друга, вже справді доленосна, зустріч з випускником Програми імені Фулбрайта сталася під час мого навчання в Центральноєвропейському університеті в Будапешті. Львівський історик Ярослав Грицак, під науковим керівництвом якого я й захистила спочатку магістерську, а згодом і докторську дисертацію, був завжди готовий допомогти дружньою порадою й щоразу підкреслював важливість фулбрайтівського стажування у Мічиганському університеті для власного професійного злету.

Наснажена порадами наукових керівників, не полишала надії й собі долучитися до когорти найкращих. Проте шлях до Фулбрайта виявився непростим: переконати відбіркову комісію у важливості своєї дослідницької теми мені вдалося лише з третьої спроби. Але, як кажуть, усе, що сталося, сталося на краще. Здобута внаслідок спроб та помилок стипендія імені Фулбрайта не стала чимось випадковим, щасливим збігом обставин чи приємною несподіванкою. Це був результат наполегливої праці й усвідомленого вибору.

Темою дослідження я обрала соціальне підприємництво й інноваційні підходи громадських організацій до розв'язання соціальних і гуманітарних проблем людства. Працювати над розвитком соціального підприємництва я почала ще в Міжнародному фонді «Відродження», де впродовж 2009–2012 років очолювала Антикризову гуманітарну програму. До України тоді приїздило кілька тренерів та консультантів з Великобританії, проте не існувало жодного україномовного підручника чи посібника з цього питання.

Як світовий лідер із соціального підприємництва Сполучені Штати Америки були ідеальним місцем для дослідження такої теми. Відбіркова комісія рекомендувала мене до стажування в Інституті Кеннана при відомому вашингтонському аналітичному Центрі імені Вудро Вілсона. Життя в американській столиці, знайомство з роботою найкращих аналітичних центрів світу, проведення досліджень у Бібліотеці Конгресу та спілкування з найуспішнішими громадськими організаціями та найдосвідченішими експертами світу значно підвищили мої компетенції, посилили вимогливість до себе й примусили більше працювати на результат.

Повернувшись до Києва, я узагальнила свої дослідницькі матеріали й написала посібник «Зміни творить кожен із нас: соціальне підприємництво і стратегічна філантропія». Моя книжка стала першим україномовним підручником із соціального підприємництва, який розкрив потенціал соціального бізнесу у подоланні бідності та вирішенні екологічних, освітніх та соціальних проблем сучасності. У виданні теорію соціального підприємництва поєднано з практикою, цікавими історіями успіху й покроковим описом процесу перетворення абстрактних соціальних ідей на реальні та успішні соціальні бізнеси.

Завдяки фінансовій підтримці відділу преси, освіти та культури Посольства США в Україні, у співпраці з Українським форумом благодійників я організувала й провела низку тренінгів для керівників громадських організацій України з питань розвитку соціального підприємництва. Після Євромайдану з його енергією змін та духом волонтерства тема соціального підприємництва набула ще більшої актуальності та важливості для громадських лідерів нашої країни. Думаю, мої власні якості лідера й орієнтація на реформи сформувалися під впливом Євромайдану. Взимку 2013–2014 рр. в Україні народилася не одна сотня, а може й тисяча суспільних агентів змін та створювачів інновацій, які не побоялися порушити статус-кво й змінити хід історії. Революція Гідності стала справжнім вибухом громадської активності, створила унікальний шанс для швидкого одужання та реформування українського суспільства.

Тож, коли у 2015 році з'явилася можливість очолити Київський офіс Інституту Кеннана, я активно включилася в роботу й визначила кілька актуальних напрямів діяльності з метою посилення ролі Інституту в Україні. Серед реалізованих нами ініціатив – три Форуми культурної дипломатії України, чотири Школи лідерства та демократії для студентів-переселенців із переміщених університетів Донбасу та Криму, тридцять відкритих лекцій випускників дослідницьких програм Інституту Кеннана в переміщених університетах Донбасу, презентація монографій українських вчених на Міжнародному книжковому ярмарку у Франкфурті, організація виставки «Мистецтво Майдану» в Центрі Вудро Вілсона у Вашингтоні та Амстердамському університеті у переддень історичного референдуму щодо долі Угоди про Асоціацію «Україна – ЄС», ряд актуальних круглих столів та конференцій. За останні три роки ми видали п'ять чисел часопису «Агора», присвячених 25-й річниці Незалежності України, гуманітарній реформі, публічній дипломатії, українсько-російським взаєминам і питанням безпеки та оборони.

Реалізація усіх цих ініціатив була б неможливою без дружньої підтримки Офісу Програми академічних обмінів імені Фулбрайта. У постійній співпраці з громадською організацією «Українське Фулбрайтівське коло», іншими неурядовими організаціями та аналітичними центрами Київський офіс Інституту Кеннана намагається усіляко сприяти українським реформам у сфері культури та освіти. Користуючись цією можливістю, хочу щиро подякувати Директору Програми пані Марті Коломиєць та членкині Наглядової ради Інституту Кеннана Наталії Мусієнко за сердечну підтримку й плідну співпрацю. Дуже вдячна долі та своїм колегам за всі наші малі перемоги та внесок у розбудову демократичної, європейської України.

З 25-річчям, дорогі колеги!

Володимир Турченко
Fulbright Scholar Program
Тернопільський національний економічний університет, Тернопіль
University of Tennessee, Knoxville, TN, 2012-2013

Програма академічних обмінів імені Фулбрайта надала мені можливість проводити наукові дослідження пліч-о-пліч з одними з найкращих професіоналів світу. Лабораторія інноваційних обчислень Університету штату Теннессі, очолювана заслуженим професором Джеком Донгаррою, є світовим лідером у цій царині. Мій проект був суто науковим і не мав навчально-педагогічної складової.

Також нам випала нагода поспілкуватися з нечисленною українською діаспорою в м. Ноксвіль. Коли я по Інтернету знайшов Українську Католицьку місію та прийшов на Службу Божу, то був надзвичайно вражений тим, що Служба Божа правилася священиком так само, як і в нас вдома, у Тернополі, тільки все англійською мовою. Мій син, Віктор (11 років, 5 клас), що перебував зі мною в США всі 9 місяців, навчався в звичайній американській початковій школі Rocky Hill Elementary School та отримав по закінченню похвальний лист (Honor Roll). І хоча в перші місяці було важко і доводилося допомагати з домашніми завданнями, через три місяці Віктор вільно спілкувався з однокласниками англійською мовою. Звичайно, залишилися незабутні враження від подорожей, що були здійснені за ці 9 місяців. Це й по-особливому жовтогарячий національний парк Great Smoky Mountains в Теннессі, місто Орладно, мис Канаверал та космічний центр ім. Кеннеді, де ми були зачаровані історією підкорення Місяця та ракетою Сатурн-5, познайомилися з астронавтом Джоном МакБрайдом та спостерігали запуск вантажного космічного судна до міжнародної космічної станції. Це і Вашингтон, з його незабутніми пам'ятниками та смітсонівськими музеями, і шатл Діскавері, що знайшов свій останній притулок в Музеї авіації та космонавтики. Це і місто Великого Яблука, яке ми не могли не відвідати, унікальне в його мурашиному клопотанні мільйонів людей різних рас та соціальних станів. Це незабутній, неповторний вигляд з хмарочосів Емпайр Стейт Білдінг та Рокфеллер Центр та урочиста шана загиблим в Меморіалі 9/11. Це і дихання океану у Форт Лаудердейл і тиха гладь Gulf of Mexico в американській версії міста Неаполь у Флоріді. Така різнобарвна Америка!

Програма імені Фулбрайта стала для мене непересічною можливістю познайомитися з повсякденним життям американців, чого, звичайно, не можна було зробити під час попередніх трьох короткотермінових візитів. Ніяк не применшуючи таких основних відмінностей американського суспільства від українського, як свобода, реальна демократія та вищий рівень життя, я хочу виділити ті, які мене вразили найбільше. Одна з таких відмінностей – набагато більша міграція трудової сили: люди постійно кудись переїжджають. І зробити таку міграцію відносно легко завдяки розвинутій інфраструктурі, наявності комплексів орендованих квартир, тощо. Інша важлива відмінність – це багатонаціональність та поєднання культур різних народів. Це в повній мірі проявляється в університетському житті. Найважливіша, на мою думку, відмінність – це психологія людей. Таким чином, в моєму особистісному вимірі значення Програми імені Фулбрайта полягає в тому, що я краще зрозумів цю країну, її університетське життя, американців та їх світосприйняття, що дозволяє їм досягати успіху та бути однією із найсильніших націй світу. Я думаю, що Програма повною мірою реалізує ту мету, яку заклав її засновник, сенатор Вільям Фулбрайт, та допомагає підвищити рівень взаєморозуміння між американським народом та іншими народами світу.

Яна Задорожня
Fulbright Faculty Development Program
Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв
Monterey Institute of International Studies, Monterey, CA, 2012-2013

Викладання іноземної мови постійно знаходиться під впливом сучасних технологій, які розвиваються в шаленому темпі. Як сучасному викладачеві не розгубитися під час вибору комп'ютерних засобів і знайти найкращі? На це питання я намагалася знайти відповідь, поринувши у світ американського університету. Я виконувала свій проект «Computer-Assisted Language Learning» за програмою Fulbright Faculty Development Program у 2012–2013 навчальному році, гостьовим закладом став Monterey Institute of International Studies. Я відвідувала заняття, самостійно вивчала різноманітні технології й експериментувала з ними, читала багато статей, присвячених цій проблемі. Серед головних ідей, які заволоділи мною від часів фулбрайтівського стажування, є одна, яка найвлучніше звучить англійською: «Pedagogy first, Technology second». Тобто вибір технологій – це вибір оптимального способу донести й закріпити інформацію, і він не повинен бути самоціллю, а лише комфортною дорогою до набуття потрібних знань. Мій фулбрайтівський досвід – це розширення кругозору; це зміцнення віри в себе як у фахівця та особистість; це впевненість у незмінності загальнолюдських цінностей; це ясне уявлення про важливі й другорядні речі у житті. Цей період навчив мене бути вдячною світові за найдрібніші можливості та шанси розвиватися, а також пишатися рідною землею й своїми батьками, які багато чого мене навчили. Зараз мені важко себе уявити без фулбрайтівського досвіду, адже він став невід'ємною частиною мого життя. В Америці мені поталанило жити в українській родині, з якою ми стали щирими друзями і долаємо сотні кілометрів, щоб побачитися раз чи двічі на рік. Дякую працівникам Фулбрайтівського офісу в Києві за віру в мене та постійну підтримку під час підготовки до участі в програмі. Дякую Держдепартаменту США за постійну фінансову підтримку цієї програми у світі.

> *Цей період навчив мене бути вдячною світові за найдрібніші можливості та шанси розвиватися...*

Ніна Кондратенко
Fulbright Graduate Student Program
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, Київ
University of South Carolina, Columbia, SC, 2012-2014

Одним із найважливіших підсумків мого перебування на Програмі Фулбрайта стало, зокрема, розуміння, що кожен з нас – не лише дослідник, а радше посол своєї країни, культури й системи цінностей. Кожна співпраця, виступ чи навіть невелика розмова – це для фулбрайтера унікальна нагода переконатися, наскільки усі ми різні й водночас схожі, незважаючи на наше походження, освіту і попередній досвід. Виховання толерантності й відкритості у ставленні до інших – одне з найважливіших надбань, яке породжує відчуття спільноти і дає змогу пересвідчитися, як відрізняються між собою окремі культури і як насправді усіх нас єднають фундаментальні людські цінності. Крім того, участь у Програмі дає унікальну нагоду переконатися, що кожен може спричинитися до змін, вплинути на спільноту, спонукати до порозуміння й активної дії. Усі ці досвіди навчили мене, що всі ми повинні зберігати гідність і бути готовими залишити власну зону комфорту, якщо ми хочемо справжніх змін для своєї спільноти та готові допомагати іншим.

> *...всі ми повинні зберігати гідність і бути готовими залишити власну зону комфорту, якщо ми хочемо справжніх змін для своєї спільноти та готові допомагати іншим.*

Олена Садовнік
Fulbright Graduate Student Program
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, Київ
University of South Carolina, Columbia, SC, 2012-2014

Для мене Фулбрайт – це передовсім знайомство з відданими своїй справі, енергійними людьми з різних куточків світу! Неважливо, це США чи Камерун, Бразилія чи Монголія. Після участі у Програмі кордони зникають і ти вже належиш до глобальної спільноти. Під час стажування я вивчала досвід ЗМІ США із висвітлення важливих для суспільства тем, які можуть становити загрозу національній безпеці. Зокрема, я порівнювала два відомих випадки публікації «інформаційних витоків» так званих Пентагонівських паперів – про В'єтнамську війну та файлів Сноудена про порушення урядами США та Британії права громадян на приватність. Обидва випадки викликали великий резонанс у суспільстві. Існує теорія, що саме завдяки оприлюдненню помилок уряду США в країні почалися масові протести, які невдовзі поклали край агресії. Випадок зі Сноуденом показав, що законодавча база США застаріла і не може цілковито гарантувати виконання Четвертої поправки до Конституції про невтручання держави у приватні справи громадян.

Ще у школі моїм улюбленим предметом була географія: я знала всі країни та їхні столиці напам'ять та мала велику політичну карту світу на півстіни. Після повернення в Україну ця карта набула для мене зовсім іншого значення: тепер майже з кожною країною у мене асоціюється хтось з моїх знайомих, одногрупників, друзів, співдоповідачів на конференції чи просто сусідів у студентському містечку.

Після повернення додому війна на Сході України та анексія Криму скоригували мої життєві та наукові плани. Спочатку, разом з «Данської групою з розмінування», я долучилася до створення інформаційної кампанії з мінної небезпеки у Сєвєродонецьку. Згодом британська Фундація Томсон запропонувала мені стати координатором міжнародного проекту «Голос місцевих ЗМІ», направленого на покращення якості матеріалів про вимушених переселенців у ЗМІ.

> *Фулбрайт – це знайомство з відданими своїй справі, енергійними людьми з різних куточків світу!*

Alexander Chizhik
U.S. Fulbright Scholar Program
San Diego State University, San Diego, CA
Southern Ukrainian K.D. Ushynskyi National Pedagogical University, Odesa, 2012-2014

My Fulbright project in Ukraine consisted of presentations and workshops on American teacher-education curriculum and my work on game-based and group-based pedagogy. I ran two robotics clubs: one for school-aged children to learn the basics of programming and another for international undergraduate physics majors to learn the physics applications of using sensors to determine motion. I co-led an English language class for psychology professors and supported ongoing faculty and graduate students' research projects with literature reviews, feedback on manuscripts, and helping to select appropriate publication outlets. All of these strands included summer and school-year components. The summer components were face-to-face, while the school-year components were through on-line communication, Skype sessions and email interactions.

> *"The Fulbright Program provided me and my family with an unforgettable experience; we were embedded into the lives of people who have become our friends and colleagues. Working with colleagues in teacher education, I developed more complex perspectives on pedagogical processes...*

The Fulbright Scholar Program provided me and my family with an unforgettable experience; we were embedded into the lives of people who have become our friends and colleagues. Working with colleagues in teacher education, I developed more complex perspectives on pedagogical processes that are critical to my current work of revising my institution's preliminary and clear teaching-credential programs. My whole family made long-term friendships with neighbors and colleagues. Local Ukrainian expertise kept my children busy and stimulated with music and chess lessons.

Sergey Lyshevski
U.S. Fulbright Scholar Program
Rochester Institute of Technology, Rochester, NY
National Technical University of Ukraine "Kyiv Ihor Sikorskyi Polytechnic Institute", Kyiv, 2012-2013

I taught graduate classes and conducted quantitative research in the National Technical University of Ukraine, known as the Kyiv Polytechnic Institute (KPI). I collaborated with KPI, Aviation University, National Academy of Sciences of Ukraine and other institutions, scientists, researchers, faculty and students. I conducted quantitative research and technology developments in cyber-physical systems, microsystems and nanotechnology. These developments contributed to the safety, health, living standards and welfare of the public. Strong outreach, dissemination, community-building and worldwide partnership were enabled and fostered. These cohesive, coherent and consistent scholarly activities and developments generated a new knowledge base and quantitative findings ensuring positive reviews.

My time in Ukraine was extremely productive. 11 peer-reviewed journal articles and conference papers on experimental, applied and fundamental research were published. 7 papers were published with students. I delivered 17 Fulbright-centric talks and presentations at various universities and academic institutions in Ukraine. I delivered and instituted new course materials and modules. At least 700 students and 50 faculty from institutions in Ukraine were impacted.

Marina Tolmacheva
U.S. Fulbright Scholar Program
Washington State University, Pullman, WA
National Aviation University, Kyiv, 2012-2013

At National Aviation University I was associated with the Institute for the Humanities. While assigned to the Department of History and Documentation, I also interacted with the Department of Foreign Languages and Applied Linguistics as well as the Department of English Philology and Translation. For many years I served as part of the faculty team teaching World Civilizations at Washington State University (WSU). My goal was to respond to the National Aviation University's interest in infusing a global perspective into their Humanities curriculum and to assist the faculty and administrators in developing a learning-outcomes assessment program that corresponds to current world standards.

As a Fulbright Fellow, I looked forward to supporting my host university's efforts to incorporate the best practices of teaching and assessment; I enjoyed sharing with administrators and faculty the information and experience gained in the ever-changing pedagogy of Liberal Arts. I was able to lecture to students and faculty not only at NAU, but also at two other universities in Kyiv and the Humanities University in Yalta. I also participated in two research conferences: one at NAU, the other at the University of Foreign Languages. Meeting with students of history and foreign languages was rewarding and heart-warming. Ukrainian students are very capable, energetic and hard-working.

I went to Ukraine hoping to support the internationalization efforts at my home institution; Washington State University strongly encourages faculty participation in the Fulbright Program and welcomes international students. In this regard, I enjoyed telling my Ukrainian colleagues about Fulbright program opportunities and telling them about the great diversity of teaching and research institutions of higher learning in the US. I tried to find time to learn more about Kyiv, to enjoy this unique city and its culture. Ukrainians love sports! Kyiv had just played host to the 2012 European soccer championship that summer (Poland and Ukraine had shared the honors), and the beautiful city looked ready for international visitors.

Upon returning to the United States, I became a member of the Fulbright Academy at WSU and have been enjoying sharing my experience with interested faculty and graduate students and meeting with Fulbright visitors to the university from many countries around the world. I have supported colleagues in preparation of their Fulbright applications both formally and informally, and hosted a Fulbright Fellow colleague from Ukraine who came to Washington State. I have very good memories of the Fulbright office in Kyiv and am always ready to assist them as well as our own Office of International Programs with inquiries or information.

> *"Meeting with students of history and foreign languages was rewarding and heart-warming. Ukrainian students are very capable, energetic and hard-working.*

Luc Noiset
U.S. Fulbright Specialist Program
Kennesaw State University, Kennesaw, GA
Kharkiv Institute of Banking, Kharkiv, 2012

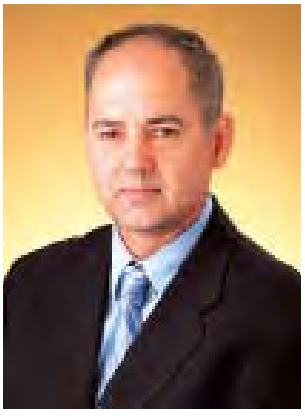

As a Fulbright specialist I provided lectures to very bright young students about macroeconomic stability, monetary theory and specifically relating to the U.S. financial crisis that spread to the rest of the world in 2008-2009. The Kharkiv Institute of the University of Banking was a very well run academic institution with extremely bright, motivated and ambitious young students who wanted nothing more than for the economy of Ukraine to become a dynamic, productive system, helping to bring prosperity to Ukrainian families.

Michael Fedynsky
U.S. Fulbright Student
University of Notre Dame, South Bend, IN
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2012-2013

My Fulbright research topic was the anti-Soviet dissident movement of the 1970s and 1980s. I spent time reading texts from the dissident period and met several former political prisoners who told me of their experiences. I realized that I was also living in a fascinating period of the Ukrainian present. I arrived in the midst of the parliamentary election campaign and was able to work as an election observer in Odesa and Kyiv. As Ukrainian politics polarized, I studied the political party system and wrote several analytical articles based on my research. Spending a year in Ukraine also gave me an insight to my own identity as a Ukrainian-American whose grandparents emigrated during WWII – and gave me another project to work on. I learned that the Ukrainian I grew up speaking in Cleveland is a time capsule of 1930s Western Ukrainian. I discovered that a word I use at home is not standard Ukrainian – based on the blank stares I would get when using such words in Kyiv – and I decided to record these linguistic differences in a short dictionary.

> *"As a Ukrainian-American, spending a year in Ukraine showed me that it is not only the land where my grandparents came from, but also a living and changing country. This was the only time I lived in a country under an undemocratic government. Meeting the committed Ukrainians seeking to solve their country's problems motivated me to stay engaged with Ukraine after my Fulbright ended.*

As a Ukrainian-American, spending a year in Ukraine showed me that it is not only the land where my grandparents came from, but also a living and changing country. This was the only time I lived in a country under an undemocratic government. Meeting the committed Ukrainians seeking to solve their country's problems motivated me to stay engaged with Ukraine after my Fulbright ended. I volunteered for NGOs that provide information and analysis on changes in Ukraine and have shown Ukraine to others. I have returned to Ukraine every two years since my Fulbright. Since I go to Ukraine infrequently, the changes that have taken place between my trips are particularly salient and highlight both the progress made and the work still to be done. I am currently in graduate school studying international economics and European and Eurasian Studies and hope to find a career where I can continue to be engaged with Ukraine in the future.

Senator J. William Fulbright:

> *"We must learn to explore all the options and possibilities that confront us in a complex and rapidly changing world. We must learn to welcome and not to fear the voices of dissent.*

Jack Morton
English Teaching Assistant Program
Wilkes University, Wilkes-Barre, PA
Eastern Ukrainian Volodymyr Dahl National University,
Luhansk, 2012-2013

I was a Fulbright English Teaching Assistant within the Romanic and Germanic Languages Translation Department at Volodymyr Dahl East Ukrainian National University in Luhansk, Ukraine from September, 2012 to June, 2013. I provided English language and American Culture instruction for undergraduate students. I assisted in developing and presenting seminars, presentations, and workshops promoting cooperation between Ukraine and the United States, arranged webinars and online cultural exchanges between my Ukrainian students and Russian language students at the high school I attended in the United States. I coordinated and supervised the University's annual translation competition. Finally, I assisted with coaching the University basketball team and volunteered at the local Window on America Center.

During my Fulbright year in Ukraine, I had numerous opportunities to refine my communication, social, and teaching skills not only as a teaching assistant in a university setting, but also through collaboration on various Fulbright Program events and activities with U.S. Department of State and U.S. Embassy personnel. Working with my talented and dedicated teaching colleagues in Luhansk strengthened my belief that international teaching is a noble profession worthy of great respect. As citizens of a developing democracy, my Ukrainian students faced significant challenges as they pursued educational goals. It was heartening to see them surmount these challenges as they evidenced a powerful love of learning.

In August, 2013, largely due to having served as a Fulbright ETA, I was offered employment in Kiev with American Councils for the Future Leaders Exchange (FLEX) Program. Recruiting and orienting Ukrainian students to study for a year in American high schools as FLEX participants was in keeping with the Fulbright commitment to provide opportunities for meaningful contact with others from different backgrounds. I am currently teaching at an international school in Frankfurt, Germany. I will be forever grateful for the preparation my Fulbright year gave me to teach in an international school setting.

I made many friends while a Fulbright ETA. A good number of my Ukrainian friends were forced to relocate to other parts of Ukraine and countries in the wake of Russian incursions. Nevertheless, they seem undaunted in their commitment to developing Ukraine as a strong democracy. They are wonderful people who are an inspiration for all of us.

"A good number of my Ukrainian friends were forced to relocate to other parts of Ukraine and countries in the wake of Russian incursions. Nevertheless, they seem undaunted in their commitment to developing Ukraine as a strong democracy. They are wonderful people who are an inspiration for all of us.

2013 2014

Fulbright Scholar Program

Балан Сергій
Боряк Тетяна
Голубович Інна
Деркач Володимир
Зіненко Олександр
Ільєнко Костянтин
Кизимчук Олена
Кізуб Ігор
Король Лілія
Леонтьєв Дмитро
Маляренко Тетяна
Нестеренко Оксана
Ніколенко Олена
Притула Ярослав
Савчука Олена
Сейдаметова Зарема
Шимчишин Марія
Шостко Олена

Faculty Development Program

Бондаренко Олеся
Громаченко Сергій
Лесюк Ростислав
Матвєєв Олег
Молчановський Олексій
Середюк-Буз Вікторія
Сіріньок-Долгарьова Катерина
Цимбал Тарас
Черкас Наталія

Fulbright Graduate Student Program

Бандак Дмитро
Блавт Юрій-Володимир
Дзюбан Юлія
Дорошенко Максим
Король Євген
Лисюк Анна
Панова Катерина
Петрачкова Тетяна
Репіна Світлана
Рохманійко Максим
Фазилова Бахтілє
Ходакова Ольга
Цегельський Роман
Шувалова Ірина
Шульга Євген

U.S. Scholar Program

Davis Donald
Graham Samuel
Hiromoto Robert
Kline Kimberly
Markiw Victor
Miller Christopher
Moraski Bryon
Petro Nicolai
Ramm Alexander
Steffen Kathy

U.S. Specialist Program

Allen Heidi
Coady Maria
Ganguli Rajiv
Matsuura Jeffrey
Randall Abate
Shachmurove Yochanan
Timofeyev Oleg

U.S. Student Program

Balekdjian Janine
Bigham Ashley
Channell Emily
Mattila Kathleen
McMonagle Rachel
Tata Lovina
Vikhrest Antonina
Webb Isaac

English Teaching Assistant Program

Dunnett Christopher
Godwin Katie
Herrmann Jennifer
Sperling Elissa

Сергій Балан
Fulbright Scholar Program
Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, Київ
University of Florida, Gainesville, FL, 2013-2014

Мій проект було присвячено дослідженню легітимності, унікальному соціальному явищу, яке забезпечує стабільність і тривалість функціонування політичних режимів у всьому світі. Після приїзду до США я організував роботу над ним у трьох основних напрямах. По-перше, формування джерельної бази, по-друге, створення каналів комунікації з представниками сучасної англомовної, передусім американської, політичної науки. По-третє, верифікація власних наукових гіпотез. Хотілося би сказати про ті відмінності, які, на мою думку, позитивно впливають на розвиток американської науки. Передусім це матеріально-технічна база досліджень; по-друге, наявність духу змагальництва в академічній спільноті, що заохочується наявністю великої кількості державних і приватних грантів, доступних на конкурсній основі. По-третє, значно вища якість оприлюднених науковцями результатів дослідження завдяки наявності журналів зі «сліпим рецензуванням». Важко переоцінити і наявність унормованих в США патернів наукової взаємодії поміж колегами суміжних галузей знань, тобто дослідники ще на етапі формулювання гіпотези проводять максимально можливу кількість зустрічей (презентації, семінари, панельні дискусії, круглі столи) з колегами не лише зі свого наукового підрозділу, але й з дотичних до проблематики дослідження.

Без перебільшення можна сказати, що Програма наукових обмінів імені Фулбрайта здійснила неоціненний вплив на мене як науковця, дослідника, викладача і просто як звичайну людину. Вона перевершила мої найоптимістичніші очікування в частині доступу до джерел, участі в науковому житті університету Флориди, можливостей налагодження персональних зв'язків в середовищі провідних американських вчених в моїй галузі знань. Проведення дослідження в США стало для мене своєрідним рубіжним моментом: завдяки цілковитій зміні звичного стану речей, розпорядку дня, кола спілкування і переключення на нові завдання я отримав неоціненну можливість рефлексувати і займатися самоаналізом.

Участь у Програмі дозволила доторкнутися до американської культури, зануритися в буденні для США проблеми, пов'язані з пошуком житла, спілкуванням з різними державними і місцевими органами влади, банками, сервісними організаціями, школами. Робота в університеті посприяла формуванню цілісного уявлення про американську модель вищої освіти та окремі її складові. Я отримав також позитивний досвід взаємодії з системою шкільної і дошкільної освіти, яка відповідно до законодавства різниться залежно від конкретного штату. Цьому сприяла п'ятирічна, на момент початку програми, донька.

> *І навряд можна переоцінити слова громадянина іноземної держави, який почувши, що має справу з українцем, змінює вираз обличчя на більш серйозний, схиляється до тебе і неквапливо, без пафосу, але впевнено промовляє: «Ми молимося за вас і вашу країну». Це додає впевненості й створює невидимий, але дуже міцний зв'язок з країною, яка здавалася тобі весь час такою чужою і незвичайною. Вміння співпереживати у важкі хвилини важить набагато більше, ніж солодкі обіцянки змінити життя на краще колись у майбутньому.*

Після програми в моїй свідомості залишилося кілька магістральних висновків, які вочевидь активно впливатимуть на мою подальшу наукову діяльність і світосприйняття. По-перше, розуміння необхідності більшого включення вітчизняної науки у світовий простір, обміну думками із зарубіжними колегами, верифікації отриманих результатів не лише в комфортному колективі колег і знайомих науковців, але й через закордонні публікації. По-друге, необхідність активнішого використання іноземних здобутків у відповідних сферах наукового пізнання в Україні. Проте одним з найголовніших висновків мого перебування в США є розуміння того факту, що Україна, попри її не завжди передбачувану поведінку у міжнародних відносинах, залишається об'єктом активної зацікавленості з боку решти світу. Гірко констатувати, але в добу інтенсивного розвитку інформаційних технологій і комунікацій, окрім дуже вузького кола фахівців, Україна є для іноземців terra incognita.

Проте все сказане не може відтінити яскравість і насиченість людських емоцій, які викликало спілкування подекуди з простими незнайомими громадянами США, які звикли посміхатися при зустрічі незалежно, чи знайомі ви, і запитувати, як справи. І навряд можна переоцінити слова громадянина іноземної держави, який почувши, що має справу з українцем, змінює вираз обличчя на більш серйозний, схиляється до тебе і неквапливо, без пафосу, але впевнено промовляє: «Ми молимося за вас і вашу країну». Це додає впевненості й створює невидимий, але дуже міцний зв'язок з країною, яка здавалася тобі весь час такою чужою і незвичайною. Вміння співпереживати у важкі хвилини важить набагато більше, ніж солодкі обіцянки змінити життя на краще колись у майбутньому.

Тетяна Боряк
Fulbright Scholar Program
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, Київ
Harvard University, Cambridge, MA, 2013-2014

На мою думку, Програма імені Фулбрайта надає надзвичайні можливості для професійного зростання будь-якого вченого. Під час стажування в Українському науковому інституті Гарвардського університету (Массачусетс, США) я працювала над проектом «ГІС-Атлас Голодомору в Україні 1932–1933 рр. як новий дослідницький інструмент для картографування злочинів сталінізму (на основі повного корпусу усних свідчень)». Стажування дозволило мені познайомитися з дослідниками по той бік океану, поспілкуватися з ними та головне – у мене з'явився час писати текст роботи. Для мене дуже важливим було також залучення до позанаукового життя американської спільноти. Певна, більшість учасників Програми можуть згадати особистий досвід спілкування з господарями житла, відвідування різних заходів (як «світського», так і наукового характеру). Я вдячна Програмі передусім за професійний досвід.

Згадаю і дещо особисте: адже моє стажування припало на 2013–2014 рр.: мабуть, багатьом з нас важко було пережити ці місяці через те, що відбувалося в Україні. Адже були дні, пов'язані з трагічними подіями, коли працювати було неможливо, і рятували тільки розмови з родичами та колегами, які були певним чином пов'язані з Україною. Не можу не сказати про розширення світогляду та перегляд життєвих орієнтирів, адже кожна людина, з якою доводилось спілкуватись, або відкривала світ незнаних країн, або по-новому розкривала, що ж це таке – затишний будинок американського світу. Цей досвід залишиться зі мною назавжди і буде продовжувати впливати на мене і після повернення додому. Один зі здобутих уроків після стажування за Програмою Фулбрайта полягає в розумінні того, що ця земна кулька не така вже і велика, а країни і люди є ближчими один одному, ніж це здається на перший погляд.

Інна Голубович
Fulbright Scholar Program
Одеський національний університет
імені І.І. Мечникова, Одеса
New York University, New York, NY, 2013-2014

Під час стажування за Програмою імені Фулбрайта я працювала над темою «Реконструкція інтелектуальної біографії Г. В. Флоровського в контексті діалогу університетської і філософської традицій Сполучених Штатів Америки та України» в Нью-Йоркському університеті. Метою мого проекту було вивчити «американський» період інтелектуальної біографії видатного філософа та богослова Георгія Флоровського в контексті діалогу університетських традицій США та України. Досліджено вплив особистості та ідей Г. В. Флоровського на формування плеяди американських учених (теологів, славістів, істориків), його роль у становленні сучасної стратегії академічної науки і освіти в США, а також можливості застосування цієї стратегії у науковому, освітньому, культурному просторі України. Перебуваючи в американському університеті, я ставила собі за мету засвоїти методологію та технологію архівних студій в інтелектуально-біографічних дослідженнях, яка розроблена у США, також я проаналізувала перспективи використання американського досвіду в контексті становлення українського історико-філософського архівознавства.

Володимир Деркач
Fulbright Scholar Program
Донецький національний університет, Донецьк
University of Missouri, Columbia, MO, 2013-2014

Попередня робота над проектом почалась заздалегідь: з моїм хостом в університеті Міссурі, професором Фрідріхом Гестезі, ще до приїзду в Америку було обговорено специфіку дослідження. Ще влітку було знайдено і зброньовано житло в університетському гестхаузі. Але життя змінило наші плани. Через родинні обставини, я був змушений перенести і скоротити термін гранту до трьох місяців: березень-травень 2014 р.

Університет штату Міссурі – перший університет, заснований на західному березі Міссісіпі. Нині тут навчається понад 30 тисяч студентів, четверта частина з яких – на докторських програмах. Вражає своїми розмірами кампус, бібліотека, меморіал, спортивний комплекс, велика кількість ресторанчиків. Математичний факультет є також достатньо великим – понад 40 викладачів. Кожного тижня відбувається науковий семінар, як правило, вони завершуються спільною вечерею в ресторані, де є можливість поспілкуватись. При навчанні студентів-математиків в Університеті Міссурі освітян спіткають ті самі проблеми, що і в Україні: низький інтерес до фундаментальних наук, недостатня математична підготовка у вищій школі, проблема набору кваліфікованих студентів на PhD-програми. Попри спільність проблем, методи їх розв'язання різні. В Америці серед студентів запроваджують інститут т'юторів, розробляють домашні онлайн-завдання, використовують комп'ютерні презентації, забезпечують ефективний зворотній зв'язок.

В. Деркач та проф. Університету Міссурі Фрідріх Гестезі

Моя поїздка до США відбувалась на тлі трагічних подій в Україні навесні 2014 року. Розстріл Майдану, анексія Криму, масові наїзди російських тітушок з Ростова до Донецька, побиття українських патріотів і вбивство Дмитра Чернявського на центральній площі Донецька, захоплення Слов'янська – про це я дізнавався з Інтернету і з перших шпальт газети «The New York Times», яку мені люб'язно давала господиня пансіону, пані Кеті, разом зі сніданком. Цікаво, що до цих подій в Америці майже нічого не знали про Україну – хіба що про Чорнобиль та футболіста Андрія Шевченка.

Повернення в Україну було для мене схоже на холодний душ. Коли вранці ми їхали на таксі з Донецького аеропорту, перше, що побачили на центральній площі міста – дві вантажівки з озброєними чеченцями, які із зацікавленістю оглядали незнайоме місто. У той же день почалися бої за аеропорт, і з новин ми дізналися, що велика кількість цих бородатих хлопців загинула. Потім була війна, і ми з дружиною залишили рідне місто.

Олександр Зіненко
Fulbright Scholar Program
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Харків
Ohio State University, Columbus, OH, 2013-2014

Досвід перебування в Сполучених Штатах є дуже важливим для мене як для вченого, і надзвичайно пізнавальний та цікавий для мене як особистості. Я був приємно вражений тим, що лабораторія Державного Університету Огайо має все необхідне для проведення найсучаснішого дослідження, хоча грошей небагато і їх рахують, не витрачаючи марно. Будь-яка робота – студентська, аспірантська, – ведеться з повним розумінням перспективних результатів, їх місця в системі наукового знання і обов'язково повинна закінчитися публікацією результатів. Усі важливі питання обговорюються на лабораторних семінарах щотижня. Кожен сам вирішує, коли приходити і коли йти додому, працювати в лабораторії, в офісі чи вдома, але все націлено на результат. Окремо слід згадати українську громаду Коламбуса, яка багато допомагала нам, і з якими було теж цікаво спілкуватися.

До Харкова я повернувся в останні дні 2014 року – термін мого стажування було продовжено на три місяці. На жаль, дослідження тих тем, якими я займався в Огайо, поки що загальмувалося: я не маю ані часу, ані наукового середовища, а студенти, на жаль, не мають достатньої кваліфікації, щоб займатися цими темами під моїм керівництвом у рамках самостійних проектів. Але є і позитивні зрушення. Декілька дослідницьких та освітніх грантів (зокрема від Українського Фулбрайтівського кола) дозволяють працювати і розбудовувати науку в університеті. Ми нарешті створили невелику лабораторію, де факультативно займається близько двадцяти студентів.

Програма Фулбрайта для мене, перш за все, це спосіб існування як вченого, можливість проводити наукові дослідження на сучасному рівні, якої я позбавлений в Україні майже повністю. Крім цього, це унікальна ситуація професійного зростання, навчання, налагодження професійних зв'язків. Це нагода ще раз побачити, що на нашій земній кулі люди схожі. Причому американці, на мою думку, виявилися більшими ідеалістами, ніж громадяни колишнього Радянського Союзу, але це швидше плюс, аніж мінус: вони вірять в те, що треба робити добро, допомагати, займатися волонтерською діяльністю. Мені здається, що й українці тепер стали трохи на них схожі.

Олена Кизимчук
Fulbright Scholar Program
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ
University of Massachusetts, North Dartmouth, MA, 2013-2014

Мій науковий проект було спрямовано на створення та дослідження нового класу текстильних матеріалів, так званих аукзетик-матеріалів. Упродовж роботи на кафедрі Біоінженерії Массачусетського університету в м. Дартмут (UMassD) я провела глибокий аналіз наукових публікацій з теми. Сучасне обладнання лабораторії дозволило реалізувати задумане на практиці. Це був час, коли майже не існувало перешкод творчому мисленню, а робота приносила лише задоволення. Від мрії до її реалізації – лише крок, що власним прикладом підтверджували колеги та однодумці. Але спілкування не обмежувалося роботою. Різноманітні культурні заходи є невід'ємною частиною фулбрайтівського життя. Постійно брала участь у презентаціях World Boston та Fulbright Association of Massachusetts, де знайомилася з американською історією, культурою та традиціями. Скористалася і можливістю неформально спілкуватися з фулбрайтівцями усього світу. Участь у Програмі імені Фулбрайта дала можливість підвищити рівень наукових досліджень, представити текстильну науку України на міжнародному рівні та значно розширити мережу професійних контактів.

Ігор Кізуб
Fulbright Scholar Program
Інститут фармакології та токсикології
Національної академії медичних наук України, Київ
New York Medical College, Valhalla, NY, 2013-2014

Головною метою мого проекту було дослідження нових, не відомих ще механізмів розвитку важкого патологічного стану серцево-судинної системи. Я вважаю, що моє стажування в Америці за Програмою Фулбрайта було дуже сприятливим для обох інститутів, країн, а також для розвитку моєї наукової кар'єри та, насамперед, вирішенню важливої наукової проблеми, що мала прямі клінічні наслідки. Слід додати, що цей візит збагатив мене новим неоціненним науковим досвідом та кваліфікацією, що вплинуло на мої подальші дослідження та й надалі сприяє прогресу у науковій кар'єрі. Надзвичайно важливим для мене під час візиту до США за Програмою Фулбрайта стало незабутнє знайомство з новими людьми, науковцями та простими американцями, а також фулбрайтівцями із різних куточків світу. Не менш знаковим для мене було потужне занурення у життя та культуру Сполучених Штатів, а також знайомство з історією та природою Америки.

Оксана Нестеренко
Fulbright Scholar Program
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, Харків
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center
for Scholars, Washington, DC, 2013-2014

Мій проект був спрямований на вивчення гарантії та механізмів захисту викривачів у США, критеріїв та підстав, за якими секретна інформація визнається такою, що становить суспільний інтерес і повинна бути розкрита, а також дослідження судової практики розсекречення відповідно до Закону США «Про свободу інформації». Одним з результатів мого стажування стала розробка законопроекту про захист викривачів.

> *Програма імені Фулбрайта надала мені можливість відчути себе частиною глобальної академічної спільноти і по-новому подивитися на власні досягнення. Досвід, що я отримала, навчив мене ретельніше ставитися до власних досліджень та розуміти, що формування мене як особистості та професіонала ніколи не завершується.*

10 місяців стажування за Програмою Фулбрайта правдиво виявилося найбільш насиченим періодом у моєму житті. Ніколи я не робила так багато справ одночасно, більш того, хотіла встигнути ще більше. Академічне життя в США та зокрема у Вашингтонській агломерації має особливу атмосферу, що стимулює до навчання, як свіже повітря навесні надихає на нові справи та звершення. Атмосфера в Центрі Вудро Вілсона була надзвичайно дружньою та невимушеною, це надихало. А завдяки моїм колегам, професору Вільяму Померанцу, Метью Рожанські, Мері Елізабет Малинкин, Меттісону Бреді, кожна зустріч та дискусія ставала особливою, наштовхували на нові ідея та роздуми.

Звичайно, стажування це не лише позитивні емоції від спілкування з досвідченими професіоналами, інтелектуалами та ентузіастами, що захоплені власним дослідженням, це й кропітка робота над англомовними книжками: зважимо, що аналіз наукових праць мовою, що не є рідною, потребує часу та терпіння. Втім, усі складнощі аніскільки не значні порівняно зі знаннями, досвідом та враженнями, які я отримала. Зараз я дивуюся тому, як я встигала так багато працювати, відвідувати музеї, вистави, концерти, шукати матеріали чи просто ходити по місту, зустрічатися з новими друзями та колегами, ну і звичайно, подорожувати (Атланта, Сан-Франциско, Лос-Анджелес, Філадельфія, Нью-Йорк, Бостон та ін.). Програма імені Фулбрайта надала мені можливість відчути себе частиною глобальної академічної спільноти і по-новому подивитися на власні досягнення. Досвід, що я отримала, навчив мене ретельніше ставитися до власних досліджень та розуміти, що формування мене як особистості та професіонала ніколи не завершується.

Зарема Сейдаметова
Fulbright Scholar Program
Кримський інженерно-педагогічний університет, АР Крим, Сімферополь
Duke University, Durham, NC, 2013-2014

Кращі американські університети відомі чудовою якістю підготовки фахівців у сфері Computer Science (CS). Педагогічний інструментарій, що забезпечує цю високу якість, надзвичайно різноманітний. Деякі нюанси цього розмаїття можна побачити тільки in situ, безпосередньо спостерігаючи навчальний процес в американському університеті. Однак, крім освітнього стандарту, має значення орієнтація на творчі завдання для студентів, а також використання в навчальному процесі для молодших

курсів аспірантів, магістрів як асистентів викладача. Життя в Криму після 2014 року різко змінилося і стажування за Програмою імені Фулбрайта перетворилося на спогади, які надають сили жити, працювати і зберігати оптимізм, здатність навчати студентів і посилювати їхню віру в справедливе життя. Під час фулбрайтівської програми я познайомилася з чудовими і творчими людьми, які стали моїми найближчими друзями. Це Сера Бінгхєм, помічник завідувача CS-департаменту Університету Дюка та запрошений професор, філолог з Університету Бухареста (Румунія) Дана Кожакару.

> *Життя в Криму після 2014 року різко змінилося і стажування за Програмою імені Фулбрайта перетворилося на спогади, які надають сили жити, працювати і зберігати оптимізм, здатність навчати студентів і посилювати їхню віру в справедливе життя.*

Катерина Сіріньок-Долгарьова
Fulbright Faculty Development Program
Запорізький національний університет, Запоріжжя
Southern Illinois University, Carbondale, IL, 2013-2014

Мій фулбрайтівський проект було спрямовано на вивчення досвіду викладання дисциплін з медіаменеджменту й лідерства в Південно-Іллінойському університеті США та розробку подібного навчального курсу в Україні. Участь у програмі дала поштовх до якісних змін у моєму науковому розвиткові і світогляді, адже саме ресурси і досвід, отримані під час стажування, дозволили зрозуміти, як і куди потрібно рухатися українській журналістській освіті. По-перше, це повне переформатування навчальних курсів і їх максимальне наближення до практичної/професійної складової, внесення до навчальних планів предметів з медіаменеджменту (фріланс у журналістиці, підприємницька журналістика і т.д.). По-друге, орієнтація на кращі міжнародні стандарти й ефективне працевлаштування випускників-журналістів.

Програма імені Фулбрайта дивовижно відкрила мій патріотизм мені самій і дала можливість презентувати Україну людям інших національностей. Так склалося, що під час мого перебування в США в Україні вирувала Революція Гідності. Я, знаходячись у невеличкому іллінойському Карбондейлі, намагалася бути корисною їй інформаційно: через презентації для місцевого осередку ООН, в університеті, на телебаченні і пресі.

Водночас не менш революційними були академічна атмосфера мого стажування та його дослідницький компонент. Американський досвід участі у міжнародній конференції Global Fusion уразив шаленою різноманітністю тем, їхньою міждисциплінарністю й багатогалузевістю. Відкрилося, що українські поняття «меж дисципліни», «паспортів наукових спеціальностей» давно віджили себе й потребують вилучення з національної академічної парадигми. Безперечно, щоб наші дослідження були актуальними й цікавими в усьому світі, американський підхід до написання й презентації наукових досліджень – критичний, широкий, із залученням інструментарію усіх соціально спрямованих дисциплін – має увійти до свідомості українських науковців.

Програма імені Фулбрайта стала часом зустрічей і дружби. Напевно, найцінніший мій американський здобуток – нові знайомства і друзі, які тепер зі мною назавжди. Програма стала моїм трампліном до власного наукового зростання і усвідомлення, що українські дослідники можуть і повинні бути конкурентними у світі.

> *Програма імені Фулбрайта дивовижно відкрила мій патріотизм мені самій і дала можливість презентувати Україну людям інших національностей.*

Наталія Черкас
Fulbright Faculty Development Program
Львівський торговельно-економічний університет, Львів
University of Redlands, Redlands, CA, 2013-2014

Я була учасницею Fulbright Faculty Development Program у 2013–2014 рр. та виконувала проект «Вплив макроекономічних показників та структури експорту на добробут населення» в University of Redlands, Redlands, CA.

Перше моє знайомство із університетською освітою США відбулося у Boston University, Massachusetts, де була запланована додаткова програма (короткий курс удосконалення англійської мови). Я мала нагоду побувати в науково-освітньому осередку світового рівня, де, окрім Boston University, розташовані також Massachusetts Institute of Technology (MIT) та Harvard University. Тут я знайомилася зі структурою та системою роботи типового університету США, відвідувала заняття разом із фулбрайтерами з різних країн (Індія, Коста-Ріка, Афганістан, Японія, Бразилія), а також іноземними студентами, які прибули до США на навчання. Спокійне та затишне містечко Редландс, що у Південній Каліфорнії, біля підніжжя мальовничих гір, є відомим регіональним освітнім осередком. Університет має понад 100-літню історію і пишається почесними званнями.

Особисто для мене стипендія Фулбрайта стала значним поштовхом у науковій кар'єрі. Знання та досвід дозволили підвищити науковий рівень публікацій, я змогла реально оцінити свої можливості й потенціал, побачити свої сильні сторони і ті, над якими ще треба працювати.

Спілкування, робота та життя впродовж деякого часу в новому середовищі значно розширили мій світогляд, зруйнували низку гальмівних стереотипів. Із цього боку варто відзначити Fulbright Enrichment Seminar під назвою «Social Entrepreneurship and Innovation», що відбувся у Вашингтоні, де значну увагу приділяли впливу креативності на соціальні інновації та мотивації підприємців працювати на користь суспільства. Стипендія Фулбрайта – це чудова нагода пізнати різні аспекти життя Америки й американців, а досвід і враження від маленьких подорожей залишаться на все життя.

> *...стипендія Фулбрайта стала значним поштовхом у науковій кар'єрі. Знання та досвід дозволили підвищити науковий рівень публікацій, я змогла реально оцінити свої можливості й потенціал...*

Ірина Шувалова
Fulbright Graduate Student Program
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, Київ
Dartmouth College, Hanover, NH, 2013-2014

Результатом дев'яти місяців мого навчання в США в Дартмутському Коледжі стало здобуття ступеня магістра з літературної компаративістики. Темою мого дослідження був порівняльний аналіз поезії Теда Г'юза та Арсенія Тарковського. Під час Програми я прослухала низку спеціальних курсів (деякі з них, напевно, найкращі з-поміж тих, що мені колись доводилося відвідувати), працювала з прекрасними викладачами Дартмута, присвятила чимало годин коучингу студентів – як іноземців, так і американців – щодо написання академічних есеїв. Я змогла здійснити повноцінну академічну переорієнтацію з царини філософських досліджень (саме за цим напрямом здобула бакалаврську освіту та перший ступінь магістра в Україні) – в літературознавчі студії.

А почалося моє знайомство і співпраця з Програмою Фулбрайта з довіри. Розглядати подання студента чи дослідника, котрий посутньо змінює свою наукову траєкторію, завжди непросто – саме таким студентом була я. Подати заявку зважилася не одразу, бо на той час не мала жодного вагомого дослідницького досвіду

> *...я відчувала, що мене чують, розуміють і оцінюють — хай критично, але без упереджень. Я зрозуміла, що мені довіряють. Ця атмосфера довіри тоді дала мені змогу говорити відверто і переконливо...*

(більш того, жодного академічного досвіду) в літературних студіях. Однак запрошення на інтерв'ю таки прийшло, і коли в Києві я сіла за один стіл із членами комісії, я зрозуміла, що тут мене готові не лише вислухати, а й справді почути. Під час розмови я відчувала, що мене чують, розуміють і оцінюють – хай критично, але без упереджень. Я зрозуміла, що мені довіряють. Ця атмосфера довіри тоді дала мені змогу говорити відверто і переконливо про мої попередні досвіди – про те, що підштовхувало мене студіювати літературознавство, про свій дослідницький проект, про те, як, присвятивши стільки років вивченню філософії, я зрозуміла, що

далі силувати себе рухатися в цьому ж напрямку було б нечесно і щодо себе, і щодо моїх вчителів та колег. Тож через рік я опинилася в Дартмуті – по самісінькі вуха в своїх омріяних літературних студіях і була невимовно щаслива. То був непростий рік. Такі короткі магістерки не є типовими для американської освітньої системи, і темп навчання вимагав постійної концентрації.

Я приїхала до Штатів у серпні 2013-го й повернулася додому в червні 2014 року, всі ми пам'ятаємо той рік. Я не була на Майдані, де стояли майже всі мої друзі. Я проводила зустрічі з американськими студентами, пояснюючи їм, що коїться в Україні. Неймовірно хвилювалася. Але моя країна – моя чудова, божевільна, непередбачувана, незламна країна – вистояла. Вистояла, аби пізніше бути пошматованою, але не зламатися навіть через це. Україна, до якої я повернулася, зовсім інакша. Дорослiша. Печальніша. Достеменно незалежніша.

Я розпочала з довіри, й довірою я завершу цей допис. Кожен наш вибір – хай там який виважений – завжди наражає на ризик. Однак ми не завжди обираємо найбільш safe option: і я думаю, що в цьому ми праві. Коли зараз я часом читаю нові подання на Фулбрайт як незалежний експерт, завжди зважаю на ефемерне «щось», присутнє між рядків. Хай не від мене залежить остаточне рішення про те, хто з кандидатів поїде до Штатів, та на своєму етапі відбору я обираю – довіряти: так, як зробили свого часу мої фулбрайтівські інтерв'юери.

Так склалося, що я була стипендіаткою трьох масштабних академічних програм: двох американських (FLEX та Fulbright) та однієї британської – однак фондованої американськими філантропами (Gates Cambridge). Ці програми без перебільшення змінили моє життя. Але саме Програма Фулбрайта зіграла в моєму академічному та професійному становленні вирішальну роль. Для молодих фахівців такий шанс вийти за межі їхніх повсякденних досвідів, уявлень та кола спілкування й зануритися в розмаїтий вир американського академічного життя – це можливість справді неоціненна. Великих успіхів Програмі Фулбрайта – як на світових теренах, так і в Україні, де вона, сподіваюся, відзначить ще не один ювілей!

Кожен наш вибір – хай там який виважений – завжди наражає на ризик. Однак ми не завжди обираємо найбільш safe option: і я думаю, що в цьому ми праві. Коли зараз я часом читаю нові подання на Фулбрайт як незалежний експерт, завжди зважаю на ефемерне «щось», присутнє між рядків. ...на своєму етапі відбору я обираю – довіряти: так, як зробили свого часу мої фулбрайтівські інтерв'юери.

Євген Шульга
Fulbright Graduate Student Program
Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, Київ
George Washington University, Washington, DC, 2013-2014

Навчаючись упродовж двох років завдяки Програмі Фулбрайта у Вашингтоні, я мав виняткову можливість спостерігати за роботою осередків дослідження державної політики, зустрічався з їх провідними співробітниками, брав участь у заходах, і навіть мав літню практику в одній з таких установ. Ці дослідницькі осередки незалежні від уряду, у Сполучених Штатах їх існує близько двох тисяч, а в столиці США – понад 800.

Що таке Програма Фулбрайт для мене, можна сформулювати за допомогою кількох тез.

По-перше, Фулбрайт надає впевненості, адже сюди потрапляють непересічні. Часто – це диваки, і тут їм лише підтверджують їхню непересічність, але вже в позитивному сенсі.

По-друге, Фулбрайт долає комплекс меншовартості, бо часто випускники українських вишів не можуть позбутися думки, що їх недовчили або вивчили не так. Адже десь там, у найкращих університетах світу, є винятково обдаровані викладачі, унікальні підручники та інші чарівні засоби перетворення будь-яких студентів на «світочів розуму». Але спираючись на власний досвід, можу сказати, що у найкращих університетах світу майже все так само, як і в Україні. Тепер при зустрічі з випускником будь-якого престижного університету я не матиму відчуття неповноцінності.

По-третє, Фулбрайт руйнує міжкультурні перепони. Раніше, коли зустрічав іноземця, чомусь одразу поводився так, ніби переді мною – людина з іншого світу. Насправді усі ці відмінності надумані. Щойно принаймні один зі співрозмовників припинить вдавати, ніби ви надто різні, як усі міжкультурні бар'єри зникають. Різниця між киянином і вашингтонцем не більша, ніж між киянином і львів'янином, і вона не так уже й багато важить у взаєминах.

Нарешті, Фулбрайт вчить звикати до малоймовірного. Доки конкурсна комісія думає, відправити тебе в США чи ні, усі твої думки вирують довкола планів, мрій про головну на той час (і аж ніяк не менше!) подію життя. Та одразу після переїзду мозок швидко позбувається попереднього мотлоху та блискавично вирішує, що все, що сталося – цілком закономірно, і навчання у США ти починаєш вважати тією вихідною точкою, від якої плануєш свої подальші життєві і професійні кроки.

Насамкінець, Фулбрайт додає віри в Україну, і це – чи не найголовніше. Для тих, хто не був закордоном, може видаватися, що життя у США – це суцільне щастя, радість і добробут, що там усе впорядковано, а на вулицях – чисто, і всі свідомі й ввічливі. Викреслюючи поступово усю цю маячню з голови, дедалі більше розумієш, що Україна значно ближча до цивілізованого світу, ніж здається. Так, у нас тут не все гаразд, але не так усе погано, щоб впасти у розпач.

Victor Markiw
U.S. Fulbright Scholar Program
University of New Haven, West Haven, CT
Lviv Mykola Lysenko National Music Academy, Lviv,
2013-2014, 2014-2015

As part of my Fulbright project, I taught courses on *American Music and History of Rock & Roll* at my host universities in Lviv. In addition, I worked with students on music theory topics through the prism of western analysis. I guest lectured at the Lviv State University of Life Safety, the Taras Shevchenko National University and America House in Kyiv, and for the cultural festival *America Days* in Vinnytsia. I conducted research on Carpathian music and the music of Myroslav Skoryk.

As a performer, I gave piano recitals at the Lysenko Academy and Ivan Franko National University in Lviv, and the Taras Shevchenko National University in Kyiv.

My Fulbright experience was one that has changed me, both professionally and personally. I came to Ukraine and met people that were intelligent, generous and passionate about a wide array of topics. My Ukrainian students were genuinely interested in my insights on music and life in the US, they showed sincerity and open-mindedness. I lived through the difficult and tragic times of the Maidan revolution. I remember arriving in Ukraine in September 2013 and soon learning that we had arrived at a very important time in Ukraine's history.

My two years as a Fulbright scholar were difficult times for Ukraine, but during this time I experienced the amazing strength of the Ukrainian spirit and Ukrainians' fight for basic human rights, a demand for a better future for themselves and their children, and a profound dignity that I had not seen before. Ukraine's Revolution of Dignity eclipsed my teaching and research experience in Ukraine. This was a nation fighting for its very survival and freedom, something it unfortunately continues to struggle for even today.

I think all Fulbrighters across the globe are somehow personally impacted through their Fulbright experience I am happy to say that when I returned to complete a second year as a Fulbright Scholar (2014-15), I met my wife to be in Lviv and today we are happily married and living in Connecticut. My professional experience in Ukraine will always be with me, however, my time as a Fulbright scholar gave me something completely unexpected: it turned me into an ambassador for Ukraine, its struggle and its hope, its beauty and intrepid spirit.

Nicolai Petro
U.S. Fulbright Scholar Program
University of Rhode Island, Kingston, RI
Odesa I.I. Mechnykov National University, Odesa,
2013-2014

My wife and I lived in Odessa through the tragic events of late 2013 and early 2014. Over the course of that year I was interviewed by nearly a hundred radio and television stations around the world. Since then, I have continued to comment on Ukrainian events, primarily for The National Interest and The Carnegie Council on Ethics in International Affairs. Most of these can be found on my web site - www.npetro.net.

After I returned to my university I offered an elective seminar on Ukrainian society and politics. I am also currently working on a book about Ukraine.

I had a rather sanguine and naïve view of Ukrainian society before actually living there. Our time in Odesa, and briefly in Kyiv, exposed us repeatedly to the deep fractures in Ukrainian politics and society, which manifested themselves tragically in the deaths at the Odesa House of Trade Unions on May 2, 2014.

While we have visited Ukraine every year since then, and travelled throughout the country, it is always with a sense of coming home that we return to Odesa. The Pearl of the Black Sea's vibrant cosmopolitanism has lent its people a remarkable resilience in the face of adversity and provides hope for a better future.

At the Isaac Babel monument, Odesa

Kathy Steffen
U.S. Fulbright Scholar Program
Ridgewater College, Hutchinson, MN
Pereiaslav-Khmelnytskyi H.S. Skovoroda State Pedagogical University, Pereiaslav-Khmelnytskyi, 2013-2014

Because the value of comparative approaches to educational inquiry cannot be underestimated, my goal for my Fulbright experience was to take a journey through such inquiry with Ukrainian students interested in not only learning more about U.S. educational systems and techniques but also willing to share information about Ukraine's educational systems and techniques in kind. I imagined creating a world where making connections to others was a priority: we would perhaps understand each other at a deeper level, respect each other at a higher level, and work together to improve the world at a greater level. Indeed, significant chasms in thinking can be bridged only if we focus on what we have in common, rather than what we find in conflict. Even small connections can bring worlds closer together. The Fulbright Program is one such bridge, helping scholars and schools come together to fulfill a common goal: to educate not only our students but also ourselves.

What I hoped to bring to the experience is, first and foremost, respect for institutions of higher education and their students, my love of education not only in general but also as a subject and a passion for teaching and learning. I wanted to share a wide range of teaching techniques and topics, both in Education and English through my classes/workshops: Teacher Training in Literacy, Educational Evaluation and Assessment, and Educational Leadership. In some small measure, I hope I succeeded.

The people in the Kyiv Fulbright office are phenomenal. Their open hearts and minds and their steadfast dedication to broadening people's educational experiences are worthy of applause. The people at the State Pedagogical University in Pereyaslav-Khmelnytsky were also quite wonderful. They opened their homes to me, shared their meals, and spent time with me talking shop whenever possible. Those who work for the State Department also went out of their way to connect us Fulbrighters. Everyone's kindness and support from these organizations are remembered fondly, and their invitations to join in events, celebrations, and processes helped make my time in Ukraine perfect.

Since my return from my Fulbright experience, I have found a way to talk about Ukraine whenever I can with friends, family, and — most importantly — my colleagues and students. In fact, rarely a day goes by without my referring to something I did or learned or to somewhere I traveled in Ukraine or to the news about current conflicts with Russia or to the people I miss dearly. (I still keep in touch with a number of friends I made while there. Skype and email are wonderful connectors!) Ukraine has swallowed me whole!

"Since my return from my Fulbright experience, I have found a way to talk about Ukraine whenever I can with friends, family, and – most importantly – my colleagues and students. In fact, rarely a day goes by without my referring to something I did or learned or to somewhere I traveled in Ukraine or to the news about current conflicts with Russia or to the people I miss dearly.

Personal fulfillment has come from learning more about the country my great-grandmother, Anna Radco, once called home, which she left at the beginning of the last century for a new life in the United States, first in New York, then in Detroit. She was in my life until I was 10 years old and remains a lovely memory created during the days when I stood by her side as she made the most delicious soups. Though it's difficult to explain, I felt right at home in this country whose language I did not speak but desired to learn with people I did not know but learned to love. I love them — as I love Ukraine — still.

"Though it's difficult to explain, I felt right at home in this country whose language I did not speak but desired to learn with people I did not know but learned to love. I love them – as I love Ukraine – still.

Maria Coady
U.S. Fulbright Specialist Program
University of Florida, Gainesville, FL
Kryvyi Rih State Pedagogical University, Kryvyi Rih, 2013

Ukrainian Fulbright Scholar Maryna Tsehelska and Maria Coady

As a Fulbright Specialist, I was able to create an environment of teaching, learning, and conducting research. My work focused principally on teaching, I also designed weekly workshops for English language teachers and teacher-educators. The most requested workshop was on building 'critical thinking' skills among English learners. With teachers, I provided workshops on: Higher Order Thinking Skills (HOTS); comprehensible input; academic language development; multiple literacies. I was also able to attend local schools and observe different cultural approaches to teaching English in early and middle school-level classrooms.

What impressed me most was how our TEFL/TESOL profession has changed in the 21st century global environment. Some of the changes that were illuminated in Ukraine include: global English teaching and learning, especially for English to Young Learners (EYL): multi-literacies through technologies; and the need to foster meta-linguistic and meta-cognitive skills in EFL students. Essentially, I learned that students both in Ukraine and the U.S. share many common features, and despite vast geographical differences and cultural diversity, faculty also experience many similarities in the profession. We share a common humanity, a great desire to live a life of purpose and to make the world a better place for our children and students.

"We share a common humanity, a great desire to live a life of purpose and to make the world a better place for our children and students...
Ukraine amazed me.
As a Fulbright Specialist, I had tremendous flexibility to work with my host university and co-construct a mutually-beneficial experience. The rich history, culture and linguistic diversity all contributed to the experience.

Ukraine amazed me. As a Fulbright Specialist, I had tremendous flexibility to work with my host university and co-construct a mutually-beneficial experience. The rich history, culture and linguistic diversity all contributed to the experience. I gained a deep appreciation of a region of the world that I knew little about, in addition to the pedagogical skills of educators working in EFL/ESL contexts. Professionally, I was able to re-situate my developed wonderful relationships with educators who I wish were closer geographically to continue our work. research to capture worldwide trends, critical perspectives, and motifs in the area of World Englishes.

Ukraine Teacher Educators, Sevastopol, Crimea

Ashley Bigham
U.S. Student Program
Yale University, New Haven, CT
National University "Lviv Polytechnic", Lviv, 2013-2014

In 2014, I moved to Lviv, Ukraine to study the history of defensive architecture through its remaining castles and fortresses. I researched the multi-cultural influences that created Ukrainian castles and strategies for how the public can connect with this history in the future. Working with a local organization, The Center for Urban History in Lviv, I taught a seminar for Ukrainian university students, participated in international architecture workshops, studied the Ukrainian language and visited many castles in Western Ukraine. As a final product, I published a small book of my research findings and presented my work to the local community in a public lecture. In addition to my research, I volunteered as an English language teacher and participated in the architecture festival CANactions in Kyiv. I made strong connections with local architects and educators in Ukraine and continue to visit the country to collaborate with my colleagues there.

In addition to the educational benefits relating to my architectural research, my Fulbright experience was significant in my personal development. In 2014 I witnessed a momentous year of political, economic and social changes. I watched my Ukrainian colleagues struggle to understand the rapidly changing world around them. As the world focused on Ukraine during massive public protests and government upheaval, I understood the greater importance of the Fulbright program. As an American in Ukraine, I had the unique opportunity to share with fellow Americans what was happening in Ukraine. There were times of uncertainty, but I was encouraged and inspired by the thousands of Ukrainians committed to improving their country.

As a result of my Fulbright experience, my research has expanded to the use of defensive structures in contemporary public spaces. The work I conducted in Ukraine led directly to my current research and teaching position at Taubman College of Architecture and Urban Design at the University of Michigan. In 2016 I led a group of students from the University of Michigan to Kyiv, Odesa and Lviv on a travel course. The Fulbright experience was invaluable in my growth as a researcher, architect, and teacher.

"In 2014 I witnessed a momentous year of political, economic and social changes. I watched my Ukrainian colleagues struggle to understand the rapidly changing world around them.. .As an American in Ukraine, I had the unique opportunity to share with fellow Americans what was happening in Ukraine. There were times of uncertainty, but I was encouraged and inspired by the thousands of Ukrainians committed to improving their country.

Katie Godwin
English Teaching Assistant Program
Belmont University, Nashville, TN
Cherkasy Bohdan Khmelnytskyi National University,
Cherkasy, 2013-2014

While in Ukraine on my Fulbright scholarship, I taught English language, conversation and culture courses at Cherkasy National University and assisted with the U.S. Embassy Access Micro-Scholarship Program in Cherkasy, which works with talented and driven 13-20 year old students from economically disadvantaged sectors to build English language skills through after-school classes, projects and camps. Students in this program also compete to participate in US-Ukraine student exchanges.

John Dewey once said that education is a process of living and not a preparation for future living. This concept revealed itself to me in a real way when I came to Ukraine. I went to Ukraine expecting to gain an understanding that would prepare me for life and work in the future; instead, my life in Ukraine became an education in itself. I look back on my time in Ukraine with fondness but also disbelief at how incredibly generous and inspiring everyone was during that chapter of my life. I could go on and on about how much I came to feel at home in Cherkasy on the bank of the Dnipro or my adventures in mushroom hunting through birch forests in the wee hours of the morning in order to beat the local babushkas to the much sought after "King Mushrooms," or all the Ukrainian foods I became addicted to (zapikanka anyone?), but honestly it was the people who connected me with Ukraine and created such a lasting impact.

"I went to Ukraine expecting to gain an understanding that would prepare me for life and work in the future; instead, my life in Ukraine became an education in itself. I look back on my time in Ukraine with fondness but also disbelief at how incredibly generous and inspiring everyone was during that chapter of my life.

"I was fortunate to be part of a group of U.S. Fulbrighters who were both brilliant and dedicated to transforming the world based on Fulbright's vision of mutual understanding and collaboration. I hope the future cadres of U.S. Fulbright scholars to Ukraine experience the support, camaraderie, and sense of shared adventure that characterized our circle.

I was fortunate to be part of a group of U.S. Fulbrighters who were both brilliant and dedicated to transforming the world based on Fulbright's vision of mutual understanding and collaboration. I hope the future cadres of U.S. Fulbright scholars to Ukraine experience the support, camaraderie, and sense of shared adventure that characterized our circle. And not only did I luck out with my American/American-Ukrainian colleagues, but with my Ukrainian ones as well. I developed a unique and personal relationship with each of my colleagues in the university foreign language department where I taught — from the secretary and I exchanging our favorite songs via VK while drinking три-в-одному instant coffee from tiny plastic cups every morning, to the educational work leader and myself sharing our favorite dishes and lesson plans at office lunch hour.

My students were the most inspiring of all. Once demonstrations erupted after then President Yanukovych refused to sign the Association Agreement with the EU, I watched students only a few years younger than myself grapple with the fate of their country and the intricacies of their national (and international) identity. The individual and societal struggle for identity was a revelation to me. There is not enough time here to truly express the gratitude I have for my time in Ukraine or the connections that will remain a part of my life.

I will continue to carry those friendships formed in Ukraine with me into the future, hoping that through our shared experiences we can transcend cultural and national boundaries to work alongside one another in creating a society that not only tolerates but respects one another — not in spite of our differences but because of them.

I will continue to carry those friendships formed in Ukraine with me into the future, hoping that through our shared experiences we can transcend cultural and national boundaries to work alongside one another in creating a society that not only tolerates but respects one another – not in spite of our differences but because of them.

Jennifer Herrmann
English Teaching Assistant Program
University of Oklahoma, Norman, OK
Zaporizhzhia National University, Zaporizhzhia, 2013-2014

While in Zaporizhzhia, I worked with the journalism department co-teaching courses on News Writing and International Journalism. With some active students, I also began a well-attended English Speaking Club and Media Production Club. I worked closely with the Windows on America program to develop accessibility to English clubs and cultural education for community members through the local library. Since my Fulbright coincided with Maidan demonstrations and the subsequent war in the east, I spent a significant part of my grant in Kyiv, where I continued English teaching and worked with a local nonprofit to assist with English speaking clubs in universities. Both in Kyiv and Zaporizhzhia, I worked with local teachers to provide sessions on English language, American culture and foreign study opportunities.

Ukraine shaped me. Living there and working with students during a time of such serious upheaval in the country affected my perception of injustice, activism, and opportunity. The opportunities afforded me by the Fulbright program taught me to think on my feet and to understand and translate (literally and figuratively) the impact of media across cultures. The relationships I formed were so powerful that as part of my job, I now return to Ukraine twice a year to help a local nonprofit run English. I am deeply bonded to Ukraine, its culture, and its people.

Ukraine shaped me. Living there and working with students during a time of such serious upheaval in the country affected my perception of injustice, activism, and opportunity. The opportunities afforded me by the Fulbright program taught me to think on my feet and to understand and translate (literally and figuratively) the impact of media across cultures. The relationships I formed were so powerful that as part of my job, I now return to Ukraine twice a year to help a local nonprofit run English. I am deeply bonded to Ukraine, its culture, and its people.

Elissa Sperling
English Teaching Assistant Program
Wesleyan University, Middletown, CT
Sumy State University, Sumy, 2013-2014

As a Fulbright grantee, my primary role was to assistant teaching English at Sumy State University's Germanic philology department. I taught future teachers of English, translators and/or interpreters. My lessons focused on conversation and culture. I enjoyed working closely with the Professor Tatsenko and getting to know my many students.

For my side project, I gave English lessons at a local orphanage. Upon the recommendation of Professor Tatsenko, this project became like university club and a perfect arrangement all around. It was extremely helpful to me to have the university students assist in this project, they gained valuable practice teaching English, and the children loved having them come. The lessons were simple and meant to be fun, revolving around a specific theme and involving basic English vocabulary acquisition and then putting it to practice through an art project, singing and dancing.

I also volunteered at the Sumy university library and got to know librarians and staff there. We exchanged and compared information about libraries in the United States and Ukraine.

As the Maidan revolution climaxed and the government was ousted in February, I was transferred to Kyiv where I worked at the Kyiv Mohyla Academy Viktor Kytasty American Library. As an aspiring librarian, it was a very rewarding experience to be able to again work alongside Ukrainian librarians. At the American Library, I was involved in cultural programming and led various activities and events related to English and/or American culture.

Although I was unable to continue my work in Sumy, I returned on a few occasions and visited both the university and the orphanage. That May, I served as an international observer during the elections through the Ukrainian Congress Committee of America.

As an undergraduate, I majored in astrophysics, as well as Russian and Eastern European Studies, and I studied abroad in Russia. My year in Ukraine significantly expanded my knowledge and understanding of Eastern Europe. Immediately before and after my Fulbright, I traveled extensively in the region, and made it as far as the Caucasus and Balkans.

I honed invaluable teaching skills and became comfortable instructing a wide range of ages. I gained additional experience in libraries, both in Sumy and Kyiv. After completing my Fulbright, I pursued a Master's in Information Studies at McGill University. I am currently working at the Yiddish Book Center in Massachusetts, where I am able to put my background in Eastern European studies, library science and teaching to good use.

In addition to the academic and professional influence this program had on me, I made wonderful personal connections and was enchanted to be fully immersed in another culture. It was deeply moving to travel around the land where my great-grandparents came from; I saw not only the present landscape pass before my eyes, but layers of history, literature, and family lore. I also met my boyfriend in Ukraine during my Fulbright and three years later we are still together, continuing our relationship on a different continent.

> *It was deeply moving to travel around the land where my great-grandparents came from; I saw not only the present landscape pass before my eyes, but layers of history, literature, and family lore.*

Dignity includes such fine qualities as decency and responsibility for what is happening in your country. This puts obligations on each person. The Revolution of Dignity has shown the common cause in Ukraine. The Maidan became the embodiment of artistic creation. Artists formed the Maidan that we remember, and documented it for the coming generations.

This work is not finished, it lives on, and we all are participants in this process.

Marta Kolomayets,
Director,
IIE/Kyiv office, Fulbright Program in Ukraine

The world needs as many truthful stories as possible about Ukraine, its culture, its national heroes, its public leaders. The Kennan Institute takes an active part in devising and implementing projects aimed at developing the sphere of cultural diplomacy in Ukraine.

Kateryna Smagliy,
Director,
Kyiv Office, Kennan Institute

Time goes by, and events of years past, even so essential and stormy as the Maidan, are fading away little by little, while war, reforms, and changes come to the forefront... In fact, life moves onwards but we don't have with us those who gave their lives in the winter of 2014 under snipers' bullets, those who were tortured to death during the Revolution, those who died defending Ukraine's sovereignty. The Revolution of Dignity has gone far beyond the winter of 2013-14, and every one of us wages a war of their own today, and everyone does this in their own field: against corruption, for the independence of our country, for a worthy life.

I am grateful to Natalia Moussienko for her work aimed at preserving the memory: memories come to life as if you are reliving the events, hoping and believing again… Faith is with us.

Tetiana Yaroshenko,
Head of Board, "Ukrainian Fulbright Circle",
Vice President, National University of
Kyiv-Mohyla Academy

The Art of Maidan

A multi-disciplinary project, the *Art of Maidan* began in 2014 after the 2013-2014 Kyiv protests saw an enormous outpouring of creative expression from participants, supporters and the global community. That expression ranged from visual art to musical productions, performances to poetry.

The exhibition consists of Natalia Moussienko's book *Art of Maidan* and the traveling show *Revolution of Dignity Art Exhibit: Images from Ukraine's Maidan, 2013-2014* (Natalia Moussienko, curator; Marian Luniv, artistic manager). The show introduces 17 Ukrainian artists: Julia Beliaeva, Oksana Chepelyk, Olena Holub, Anton Hauk, Mariana Honcharenko, Irena Khovanets, Marian Luniv, Olexa Mann, Roman Mykhailiuk, Anastasiya Nekypela, Mariya Pavlenko, Tetiana Rusetska, Ivan Semesyuk, Andriy Sydorenko, Glib Vysheslavsky, Andriy Yermolenko, and Nick Zavilinskyi. All 17 artists participated in the Maidan protests.

While these artists work in many mediums, such as painting, embroidery, photographs and collage, this exhibit presents their works in poster form. This conceptual poster presentation allowed the organizers to forego prohibitive transportation and insurance costs. The exhibit is always free of charge for the public. At each new exhibit location, a different poster of one of the 17 artists is used to advertise the show.

After the exhibit debuted at the Kyiv Fulbright Program Office in 2014, with the assistance of the American embassy in Ukraine, the show began its traveling journey through the United States, Ukraine and other countries. In 2014-2017, it was displayed in the Ukrainian cities of Kyiv, Vinnytsia, Kamyanets-Podilsky, Chernivtsi, Ivano-Frankivsk, Kalush. The *Art of Maidan* exhibit was also shown in the Netherlands and the United Kingdom.

In November 2015 the *Art of Maidan* was published in Ukrainian, the English version of the book followed in 2016. Ukrainian diplomats consider the book and the entire *Art of Maidan* project an important tool of Ukraine's cultural diplomacy.

The commitment of the multi-institutional international team of great professionals has made the *Art of Maidan* project a great success. Initiated by Natalia Moussienko, it was supported by the Fulbright-Ukraine Program, the Ukrainian Fulbright Circle, the Kennan Institute Kyiv Office and the Modern Art Research Institute of the National Arts Academy of Ukraine, with a special contribution of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine.

Natalia Moussienko, Fulbright Scholar, 2011-2012

The Wilson Center in Washington, D.C. was the show's first U.S. port of call in the winter of 2015. This show was sponsored by the Kennan Institute, the Fulbright program, the U.S.-Ukraine Business Council, private donors and the Ukrainian Embassy. In May 2015 the show moved from the Wilson Center to the Embassy of Ukraine in the USA for its Open House. University of Arkansas Law School associate professor Christopher R. Kelley (Fulbright scholar in Ukraine 2005-2006), initiated the next show stop in Fayetteville in the fall of 2015. The Federal Cultural Foundation kindly welcomed the show in the Baltimore Ukrainian Cultural Center at St. Michael the Archangel Ukrainian Catholic Church for the fall of 2016. The Ukrainian Museum in New York City hosted the exhibit in the spring of 2017.

At the Forum for Cultural Diplomacy Natalia Moussienko introduces Minister of Foreign Affairs of Ukraine Pavlo Klimkin to the Traveling Exhibition Project

2014 2015

Fulbright Scholar Program

Борисенко Наталія
Вдовиченко Галина
Височанський Роман
Волеваха Сергій
Володько Вікторія
Гончарова Катерина
Зайцев Олександр
Кавин Василь
Линів Ліліана
Махортих Сергій
Решетняк Олена
Рудаков Дмитро
Симкович Антон
Соловій Ігор
Сологуб Сергій
Хутка Світлана
Шестопалова Тетяна

Scholar-in-Residence Program

Данків Володимир

Faculty Development Program

Коваленко Леся
Корнющенко Ганна
Король Лілія
Мажак Ірина
Малкович Тарас
Михайлова Ірина
Степанюк Інна
Ткаченко Наталя
Ткаченко Наталія
Хуткий Дмитро

Fulbright Graduate Student Program

Бакіна Ольга
Бойчак Ольга
Будник Анастасія
Власенко Анастасія
Гаран Андрій
Кальчук Тетяна
Качмар Богдан
Коваль Наталя
Корабльов Максим
Корнієнко Галина
Правосуд Віра
Свєтлов Андрій
Стахур Ірина
Фурман Олексій
Щепетильникова Єлизавета

STEP

Коливушко Олександр
Майстренко Олександр
Навроцький Святослав
Пархоменко Анастасія
Радченко Яна
Терлецький Олександр

U.S. Scholar Program

Kauffman Lisle
Markiw Victor
McCabe-Juhnke John
Moraski Bryon
Sich Alexander
Sywenkyj Joseph
Tartter David
Toporowych Roksolana
Uehling Greta
Wolowyna Oleh
Zielyk Sofia

U.S. Specialist Program

Dolyniuk Chrystina
Engle Eric
Farkas Richard
Lopatovska Irene
Shwedel Allan
Sosonkina Masha
Terry Anderson
Timofeyev Oleg
White Jonathan

U.S. Student Program

Anderson Nadina
Erlacher Trevor
Mahoney Grace
McCartney Evan
Rakowsky Peter
Rappert-McGetrick Trista
Rockafellow Isaac
Seneczko Marianne

English Teaching Assistant Program

Bloemen Christina
Chung Brian
Giocondini Anne
Poeske Abigail

Сергій Волеваха
Fulbright Scholar Program
Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, Чернігів
University of North Carolina, Charlotte, NC, 2014-2015

Моє перебування і робота над науковим проектом у США були неймовірно корисним досвідом для мене і, я вважаю, для моїх колег з UNCC також. Моя співпраця з ними, а також з представниками громадських організацій сприяла діалогу культур і взаєморозумінню. У мене сформувалось набагато більш чітке розуміння того, як функціонує і розвивається суспільство США, яким чином психологія спільнот може сприяти позитивним соціальним змінам, а також власне бачення щодо впровадження деяких з вивчених підходів у практику в українських умовах.

Щодо наукових результатів, то розуміння виявлених за допомогою даного дослідження чинників, що впливають на психологічний емпауермент членів громадських організацій та їх суспільно значущу поведінку дасть змогу учасникам процесу, у тому числі і фахівцям з практичної психології спільнот, ефективно їх використовувати у плануванні та здійсненні своєї роботи, успішно долати соціально-психологічні та інституційні бар'єри, що стають на заваді розробці та втіленню проектів розвитку громад.

Катерина Гончарова
Fulbright Scholar Program
Український державний науково-дослідний та проектний інститут «УкрНДІпроектерставрація», Київ
University of Maryland, CollegePark, MD, 2014-2015

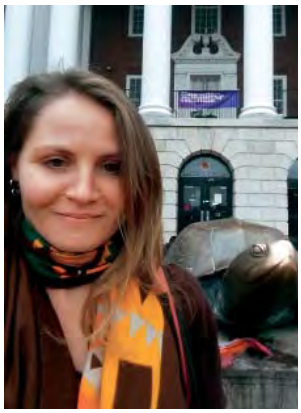

Метою мого проекту було ініціювання продуктивної співпраці між громадським та приватним секторами у сфері збереження культурної спадщини України з урахуванням досвіду США. Але проспект дослідження було значною мірою розширено під час перебування в США. Суто академічний підхід поєднався з практичним, польовими розвідками, подорожами та спілкуванням із фахівцями. Передовсім ідеться про суто американський винахід – тактичний урбанізм, що широко застосовується у депресивних регіонах задля збереження історичних середмість. По-друге, особливу увагу я приділила вивченню специфіки волонтерських програм та локальним підходам до залучення громадськості як до окремих видів роботи з пам'ятками, так і до прийняття рішень щодо облаштування міського простору. По-третє, досліджено механізми роботи з пам'ятками, що перебувають у приватній власності, побудовані на принципах заохочення та мотивації.

> *Статус «фулбрайтівця» відкрив доступ до професійних інституцій, дозволив ініціювати фахову комунікацію і природно заохочував людей до спілкування та обміну досвідом. Утім, я би хотіла наголосити на необхідності та важливості дослідження «на місці»...*

Напевно, найбільшим здобутком «фулбрайтівської» поїздки були подорожі, відкриття та вивчення нових аспектів американської культури. Я мала змогу відвідати низку успішних та проблемних історичним місць, дослідити деталі пам'яткоохоронної діяльності в Окрузі Колумбія, Меріленді, Вірджинії, Пенсильванії, Нью-Йорку, Массачусетсі, Західній Вірджинії, Кентуккі, Джорджії, Північній Кароліні, Айові, Колорадо, Каліфорнії.

Вкрай важливими були зустрічі з людьми, зайнятими у збереженні та управлінні об'єктів культурної спадщини, суперінтендантами національних парків, представниками місцевого врядування, реставраторами та пам'яткоохоронцями, волонтерами та активістами. Статус «фулбрайтівця» відкрив доступ до професійних інституцій, дозволив ініціювати фахову комунікацію і природно заохочував людей до спілкування та обміну досвідом. Утім, я би хотіла наголосити на необхідності та важливості дослідження «на місці», особистому спілкуванні з фахівцями.

Перебування в США в якості «фулбрайтівця» відкриває надзвичайно багато можливостей і для дослідження, і для обміну знаннями. Кілька моїх лекцій було заплановано заздалегідь, а от запрошення на низку презентацій, в тому числі участь у національній конференції в Атланті, надійшло вже під час роботи над проектом.

Зрештою, висновком проекту стало розуміння того, що люди та громада є таким самим невідновлювальним ресурсом, як і історичні пам'ятки. Тож лише за гармонійного співіснування громад та історичних місць можна отримати шанс на збереження матеріального та нематеріального спадку в майбутньому.

Збереження культурної спадщини потребує надзвичайно багато коштів, часу та експертного знання. Практика директивного управління та реставрації задля реставрації, що нині існує в Україні, призводить лише до поглиблення кризових явищ в галузі та до подальших конфліктів. Тільки через складні механізми обговорень, компромісів та об'єднання всіх ресурсів можна досягти бажаного сталого розвитку історичного надбання.

Сергій Махортих
Fulbright Scholar Program
Інститут археології НАН України, Київ
Cornell University, Ithaca, NY, 2014-2015

Мені пощастило працювати над проектом в Корнелльському університеті, який є одним із найвідоміших університетів США та входить до елітної Ліги Плюща. Слід відзначити, що реалізація дослідження була б неможливою без активного сприяння приймаючої сторони (проф. А. Сміт – Корнелльський інститут археології та матеріальних досліджень). У Корнеллі я відкрив для себе не лише передовий заклад у структурі американської академічної системи, а й чудову команду спеціалістів, яка вирізняється надзвичайно високим професійним рівнем. Особливо цінною для мене була можливість відвідати наукові презентації, а також взяти участь у дискусіях із провідними американськими спеціалістами в сфері досліджень Давнього Сходу та Кавказу (А. Сміт, Л. Хатчадорян, Д. Цорн та ін.). Завдяки цьому я зміг не лише визначити найбільш актуальні проблеми ранньої Залізної доби Східної Європи та Близького Сходу, а й окреслити можливі шляхи їх вирішення у контексті спільного наукового проекту. Надзвичайно корисною для мого професійного розвитку стала можливість попрацювати у наукових бібліотеках світового рівня, що знаходяться у Корнелльському університеті (Бібліотека Оліна, Бібліотека Уріса та ін.).

> *Фулбрайтівський досвід разом із уже наявними знаннями дозволив мені перейти на новий рівень професійного розвитку. Водночас участь у Програмі Фулбрайта дозволяє ще раз пересвідчитися, що лише відкрита країна з розвиненими демократичними інститутами може реалізувати таку інтернаціональну та багатопрофільну програму.*

Перебування у Корнеллі справило позитивний вплив на мою академічну кар'єру та дозволило вивести професійні контакти з американськими колегами на якісно новий рівень. Улітку цього року ми плануємо провести спільні українсько-американські дослідження в Україні. Участь у Програмі Фулбрайта – це унікальна можливість для кожного вченого, що дозволяє не лише реалізувати інноваційні дослідницькі проекти, а й налагодити мережу професійних контактів із міжнародною академічною спільнотою. Фулбрайтівський досвід разом із уже наявними знаннями дозволив мені перейти на новий рівень професійного розвитку. Водночас участь у Програмі Фулбрайта дозволяє ще раз пересвідчитися, що лише відкрита країна з розвиненими демократичними інститутами може реалізувати таку інтернаціональну та багатопрофільну програму.

Сергій Сологуб
Fulbright Scholar Program
Інститут фізики НАН України, Київ
Brookhaven National Laboratory, Upton, NY, 2014-2015

Стипендія та всебічна підтримка Фулбрайтівської комісії дали мені можливість здійснити давнішню мрію – провести дослідження у Брукхейвенській національній лабораторії (БНЛ) – всесвітньо відомому науковому центрі, сім вчених якого одержували Нобелівську премію в галузі фізики. Це був мій перший візит до США, тому, мабуть, важко виокремити яскраві професійні враження від не менш яскравих вражень про нову країну, її громадян, різні місця і штати, які я відвідав.

Перш за все, мене вразила сама лабораторія, яка працює під керівництвом Міністерства енергетики (Department of Energy) США. Розташована вона на величезній території колишньої військової бази в центрі

Фернандо Каміно і Сергій Сологуб в лабораторії нанофабрикування Центру функціональних наноматеріалів Брукхейвенської національної лабораторії біля установки Helios Nanolab (6 липня 2015р.).

Лонг-Айленда. Науковий штат налічує біля 3000 співробітників. Вражає масштаб та різноманітність досліджень: фізика, хімія, біологія, медицина, інженерія та ін. Однією з основних засад функціонування лабораторії є використання найсучаснішого обладнання, яке постійно оновлюється за рахунок різних джерел. Мені пощастило бути свідком урочистої церемонії відкриття нового великого підрозділу – Національного джерела синхротронного випромінювання II (National Synchrotron Light Source II).

БНЛ – це науковий заклад із високим рівнем безпеки, зокрема вона охороняється окремим підрозділом поліції. Для роботи в ній (і навіть відвідування території) необхідно одержати дозвіл адміністрації. Правила роботи в лабораторіях також чітко регламентовані. Зокрема, існує відпрацьована система тренінгів і тестів, які необхідно скласти для одержання доступу до кожного наукового центру, до будь-якої експериментальної установки. Впровадження такої системи вимагає суттєвих матеріальних витрат: створення системи тренінгів, штату співробітників, комп'ютерного контролю за використанням основного обладнання та хімічних реактивів.

Одним із важливих завдань Лабораторії є популяризація наукових досягнень і досліджень серед молодіжної та дитячої аудиторії. У вихідні дні в літній час тут проводяться дні відкритих дверей для дітей та їхніх батьків. І хоча Лабораторія не є навчальним закладом, сотні студентів із різних університетів США та з-за кордону приїздять до різних підрозділів для участі у дослідженнях під час літнього семестру. Для більшості з них участь у науковій роботі та проживання на території

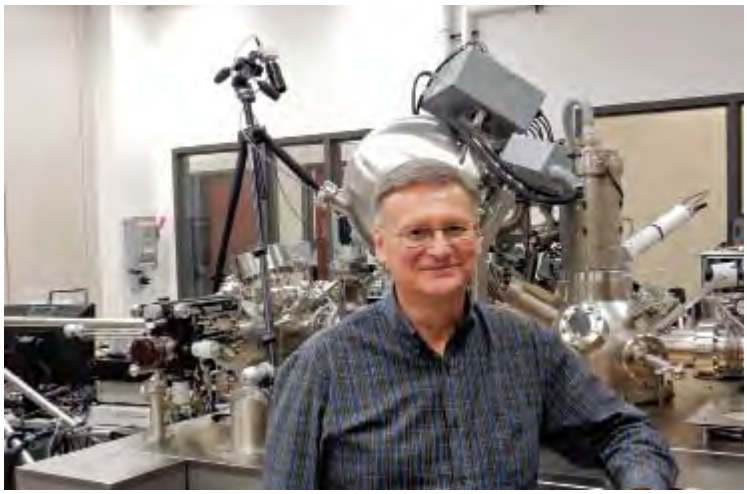

Сергій Сологуб в одній з надвосоковакуумних лабораторій Центру функціональних наноматеріалів Брукхейвенської національної лабораторії біля установки Omicron Nanoprobe (3 червня 2015р.)

лабораторії є безкоштовними. Я вважаю, що ці можливості треба ширше пропагувати серед аудиторії українських студентів.

Говорячи про досвід особистого спілкування з колегами, в першу чергу, хочу згадати Фулбрайтівський семінар, який проводився в Балтиморі і який справив на мене незабутнє враження. Несподіваною і приємною була зустріч із представниками української діаспори. Працюючи на Лонг Алденді, я познайомився з колишніми громадянами України, що не так давно емігрували до США, і ще раз переконався в працьовитості й життєздатності представників українського народу. Можна тільки пишатися, що такі українці роблять помітний внесок у розвиток американського суспільства. Але дуже шкода, що ці енергійні і талановиті люди не змогли реалізувати себе на Батьківщині.

> *Важко перебільшити професійний і життєвий досвід, набутий у США. Півроку досліджень у БНЛ за отриманим досвідом, встановленими контактами, одержаними результатами варті кількох років роботи в іншому науковому середовищі. Я ще раз впевнився в необхідності й ефективності інтернаціоналізації наукової роботи.*

Окремо хочу сказати про незабутні враження від моїх подорожей Сполученими Штатами. В насиченій програмі Фулбрайтівського семінару в Балтиморі знайшлося місце і для екскурсії містом і гаванню з її кораблями-музеями, а лише 60-мильна відстань між БНЛ та Нью-Йорком дозволяла проводити вихідні у цьому місті, відвідувати екскурсії, музеї, спілкуватися з жителями Нью-Йорка та його гостями. За цей час Манхеттен став для мене якщо не рідним, то дуже близьким. Було приємно, що більшість людей, яких я зустрічав, знають про непрості часи, що зараз переживає Україна.

Зараз, більше ніж за рік після закінчення візиту до США, я згадую той період мого життя як один із найяскравіших і найважливіших. Важко перебільшити професійний і життєвий досвід, набутий у США. Півроку досліджень у БНЛ за отриманим досвідом, встановленими контактами, одержаними результатами варті кількох років роботи в іншому науковому середовищі. Я ще раз впевнився в необхідності й ефективності інтернаціоналізації наукової роботи. Важливим було й ознайомлення з організацією досліджень в Лабораторії. На відміну від американських університетів, національні лабораторії є великими дослідницькими центрами, що управляються і фінансуються урядом США.

> *Участь у Фулбрайтівській програмі є тим життєвим щаблем, який залишає глибокий слід у внутрішньому світі людини, а звання «фулбрайтівець» і приналежність до Фулбрайтівської спільноти залишається з тобою на все життя.*

Під час мого візиту важливою була постійна підтримка з боку Інституту міжнародної освіти та Фулбрайтівського офісу в Києві. Учасники Програми Фулбрайта, реалізуючи свої наукові чи культурні проекти, виконують важливу місію Фулбрайтівської спільноти – встановлення приязних, дружніх стосунків і порозуміння серед світової спільноти. Це є однією з основних причин великої поваги до фулбрайтівців у всьому світі. Участь у Фулбрайтівській програмі є тим життєвим щаблем, який залишає глибокий слід у внутрішньому світі людини, а звання «фулбрайтівець» і приналежність до Фулбрайтівської спільноти залишається з тобою на все життя.

Ганна Корнющенко
Fulbright Faculty Development Program
Сумський державний університет, Суми
University of Toledo, Toledo, OH, 2014-2015

Протягом 2014–2015 навчального року я була учасницею Fulbright Faculty Development Program і виконувала проект «Формування пористих наносистем ZnO і NiO для застосування в сенсорній електроніці» в Університеті Толедо, штат Огайо. Перш за все, Програма дала мені змогу перейти від фундаментальних досліджень до прикладних, і тому вона має етапне значення для моєї наукової кар'єри. Я налагодила контакти з професором Джеятіссою та його науковою групою. Протягом виконання проекту у нас виникли нові ідеї для подальшого співробітництва, які тепер ми обговорюємо в режимі e-mail. Водночас як людина я стала більш комунікабельною та відкритою завдяки тривалому спілкуванню на професійні й особисті теми з абсолютно різними людьми – різних етнонаціональних і культурних традицій. Раніше я й подумати не могла, що в мене будуть знайомі з Нової Зеландії, Австралії, Індонезії, Філіппін та ще з багатьох інших далеких країн. США – мультинаціональна країна, і саме вона навчила мене толерувати людей різних культур та релігій, цікавитися і вникати у відмінності замість того, щоб засуджувати їх. Орієнтаційний захід у м. Оклахома та семінар у м. Остін дали мені змогу познайомитися з фулбрайтівцями, що становлять інтелектуальну еліту своїх країн. Із багатьма я й тепер підтримую зв'язок. Також хочу відзначити зустріч у Києві, що передувала від'їзду до США, коли я познайомилася з іншими українськими учасниками програми Faculty Development. Опинившись у різних містах Америки, ми морально підтримували один одного на етапі адаптації до нових умов життя, зустрічалися й проводили разом канікули та свята. Це спілкування триває і зараз!

Тарас Малкович
Fulbright Faculty Development Program
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, Київ
Columbia University, New York, NY, 2014-2015

Я стажувався в Колумбійському університеті (Нью-Йорк, США), де працював над проектом «Антологія молодої американської поезії». Останнім поколінням американських поетів, твори яких перекладали українською, були бітники. Я прагнув відновити культурний діалог між нашими країнами, зібравши під однією обкладинкою доробок поетів віком від 17 до 40 років. Свої ранні напрацювання я відобразив у лекції «Contemporary young poetry: a cultural bridge between the USA and Ukraine», прочитаній в Колумбійському університеті Нью-Йорку та в Науковому Товаристві Шевченка, а також частково представленому в інтерв'ю «Ukraine's warrior poet wages peace with an act of translation» на нью-йоркському інтернет-порталі «Literary Manhattan». Головним результатом проекту стало видання в Україні «Антології молодої поезії США», низка його презентацій за участі кількох поетів з Америки, а також встановлення нових літературних контактів між Україною і США.

Перебуваючи на стажуванні, я зовсім не був певний, чи вдасться мені презентувати готову книжку так, як, зрештою, вдалося. А ще менше я уявляв, що, повернувшись додому, коли-небудь у майбутньому побачу набутих за час участі в Програмі друзів. Але... Ось я приїжджаю до Нью-Йорка, геть незнайомий із молодою поетичною сценою США, і мені випадком вдається підселитися до Джеймса Бравнінґа Кеппла, американського поета, який одразу знайомить мене з кількома літературними організаціями Америки. Вони допомагають мені вийти на цілу низку талановитих поетів. Мене раптом починають запрошувати на місцеві літературні вечори, і мені вда-

ється дібрати до антології твори тридцяти п'яти молодих поетів США, перекласти їх українською, залучити до написання передмови чудового поета й почесного голову ради Фулбрайта пана Тома Гілі, запросити його в Україну на презентацію разом із уже згадуваним Джеймсом Кепплом і Оленою Дженнінґс – прекрасною поетесою і перекладачкою з українським корінням, – і влаштувати їм невеличкий поетичний тур Києвом і Львовом.

Здавалося б, проект завершено, зв'язки себе вичерпали. Але Джеймс вирішує видати збірки кількох молодих українських поетів у своєму видавництві «Underground Books», а Олена перекладає для цього їхні твори англійською мовою... До речі, серед цих здійснених у Нью-Йорку видань є й моя поетична збірка «Name Over», яку вони удвох презентували у знаменитому нью-йоркському літературному барі «Кей-Джі-Бі».

Взимку минулого року я перебував у Чехії з лекціями для студентів про сучасну українську поезію. Там мене запросили на радіо розказати про американську молоду поезію і про мій фулбрайтівський досвід. Таким чином, «Антологія молодої поезії США» стала відомою і в Чехії. Маючи в запасі один вільний день, я майнув із Чехії в Угорщину. Там мій фулбрайтівський знайомий – мешканець Будапешта – показав мені неймовірно прекрасні нетуристичні куточки цього міста. А зі скількома українцями ми потоваришували в незабутні фулбрайтівські американські десять місяців! У двох із них я вже навіть погуляв на весіллі.

Ось вона – частинка того фулбрайтівського єднання, до якого мені пощастило стати причетним. Без стипендії Фулбрайта у моєму житті ніколи б не сталося стільки неймовірного, стільки насиченого, стільки такого, що розкрило б мені цілий світ навколо. ...А ось дві години тому я забрав свій паспорт із новісінькою туристичною візою США: хтозна – може, американські пригоди ще не закінчилися?

Ірина Михайлова
Fulbright Faculty Development Program
Київський національний лінгвістичний університет, Київ
State University of New York, Albany, NY, 2014-2015

У 2014-2015 навчальному році я працювала над проектом «Discovering U.S. Intellectual History: Life and Legacy of Paul Oskar Kristeller» в State University of New York at Albany. Метою проекту було дослідження американської інтелектуальної історії XX ст. крізь призму життя й наукової діяльності німецько-американського історика філософії, відомого дослідника Ренесансу Пола Оскара Крістеллера (1905–1999). Працюючи в архівах бібліотеки Колумбійського університету, я познайомилася з багатьма особистими документами Крістеллера, які відображають не лише його історико-філософські ідеї і життєвий шлях, а й складні долі багатьох європейських, переважно німецьких дослідників, які в 1930-ті рр. опинилися у вигнанні. Робота над проектом відбувалася під керівництвом одного із учнів Крістеллера – професора Джона Монфасані (John Monfasani). Я дуже вдячна своєму американському колезі за постійну підтримку й цінуючи ділові контакти з ним і ще кількома іншими викладачами університету.

Програма імені Фулбрайта надає нашим науковцям дуже цінну можливість – пізнавати світ подорожуючи. Велике враження на мене справила американська система вищої освіти, де викладач співпрацює зі студентом, а не домінує над ним. Привабливо також виглядає можливість мати на курсі всього п'ять студентів, щоб він відбувся, бо це забезпечує індивідуальний підхід до навчання

і взаємоповагу. Дуже цінним є створення Програмою імені Фулбрайта умов для продуктивного діалогу між її учасниками. Заангажовані в цей діалог, ми вчимося приймати людей такими, якими вони є. Це витворює ґрунт, щоб спілкуватися, обмінюватися ідеями, починати спільні проекти. Під час фулбрайтівського семінару в Портленді у мене з'явилися знайомі із Замбії, Філіппін, Афганістану, Іраку, Лесото, Колумбії, Мадагаскару… Завдяки участі у Програмі я стала почувати себе більш впевнено, цінувати свої наукові і особисті досягнення, відкритіше спілкуватися з людьми. Рік, який я провела в США як учасник Програми імені Фулбрайта, був сповнений яскравих вражень і пригод. Це була хвилююча, але водночас відповідальна подорож, яка збагатила мене професійно, подарувала нових друзів і змусила, нарешті, повірити у себе.

> *… я стала почувати себе більш впевнено, цінувати свої наукові і особисті досягнення, відкритіше спілкуватися з людьми… Це була хвилююча, але водночас відповідальна подорож, яка збагатила мене професійно, подарувала нових друзів і змусила, нарешті, повірити у себе.*

Дмитро Хуткий
Fulbright Faculty Development Program
Національний університет
«Києво-Могилянська академія», Київ
University of California, Riverside, CA, 2014-2015

Метою мого проекту «Тренди сучасної світової системи: міждисциплінарна модель», проведеного в Інституті досліджень світ-систем та на кафедрі соціології Університету Каліфорнії, Ріверсайд, була розробка узгодженої міждисциплінарної моделі трендів сучасної світової системи. Імовірні сценарії глобального масштабу, які варіюються від деструктивних та насильницьких до трансформативних і замінних, включають екологічну катастрофу, світову війну, світову революцію, світовий уряд, альтернативні структури та доступні технології. Моє дослідження було успішним. Я зібрав та опрацював відповідну літературу, описав дослідницьку методологію й теоретичні засади, довів наявність глобальної системної кризи в освіті, розробив карту сценаріїв та написав працю, у якій виклав модель трендів інституційних змін сучасної світової системи. Програма надала можливість познайомитися і проконсультуватися з американськими вченими з мого фаху. Навіть після її завершення я залишаюся у складі дослідницької групи і співпрацюю над кількома спільними науковими проектами. Я ціную те, що завдяки Програмі здобув нових колег та друзів. Мої очікування повністю справдилися, адже я отримав широкі можливості, все інше залежало від мене. Я вдячний Інституту міжнародної освіти за організацію навчальних семінарів, підрозділу Програми імені Фулбрайта у Лос-Анджелесі за проведення численних подій у Каліфорнії, моїм координаторам у Чикаго та Києві за їхню допомогу, та моєму науковому раднику за ідеї, натхнення та науку.

Christopher Chase-Dunn & Dmytro Khutkyy

Єлизавета Щепетильникова
Fulbright Graduate Student Program
ВМГО «Українська асоціація студентського самоврядування», Київ
George Washington University, Washington, DC, 2014-2016

Я переконана, що освіта – це не лише те, що відбувається в стінах школи чи університету, кожен із нас вчиться щодня. Ми пізнаємо світ через людей, місцевості, досвід. Подорожуючи різними куточками планети, відвідуючи різноманітні місця та спілкуючись з людьми, я отримала чи не найважливіші уроки в своєму житті. Навчання в Сполучених Штатах Америки як стипендіата Програми імені Вільяма Фулбрайта стало для мене неоціненним досвідом професійного розвитку, самопізнання та дослідження меж можливого. Під час магістерської програми я мешкала у Вашингтоні, округ Колумбія, але раніше, коли ще у школі я стала стипендіатом програми обміну майбутніх лідерів FLEX, прожила рік в місті Канзас Сіті, у штаті Міссурі. Саме перебування в таких різних містах, як Вашингтон та Канзас Сіті, дало мені можливість пізнати розмаїття Сполучених Штатів. Захопливий ритм життя та можливості у Вашингтоні створюють унікальну атмосферу для професійного розвитку. Саме в столиці США можна щодня відвідувати експертні обговорення на будь-яку тематику, відчувати ритм світової політики, дізнаватися про сотні різноманітних культур. У місті також активно діє українська діаспора. В університеті мене вразив високий рівень орієнтації американської вищої освіти на потреби студента та ринку праці роблять програму кожного магістранта справді індивідуальною, студенти самі обирають більшість курсів. Після навчання в магістратурі за програмою стажування імені Едмунда Маскі я змогла попрацювати в Асоціації державних та аграрних університетів Північної Америки, а по її закінченню мене запросили на стажування в міжнародну організацію FHI 360.

Участь у Програмі імені Вільяма Фулбрайта оцінюю як унікальну можливість віднайти себе як фахівця та особистість. Ці знання та досвід використовую щодня у своїй роботі. Я радо ділюся своїми здобутками та вміннями з колегами, адже важливо, щоб люди розуміли цінність міжнародної освіти.

Sofia Zielyk
U.S. Fulbright Scholar Program
Independent Artist
M.T. Rylskyi Institute of Art Criticism, Folklore, and Ethnology, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, 2014-2015

My time in Ukraine was spent in a whirlwind: researching my topic "Folk art as inspiration and muse for early 20th century artists of Ukraine", travelling to different cities and lecturing on Pysankarstvo – the tradition of Ukrainian Easter eggs. I not only met art historians, academics and museum curators but I interacted with students, workers and taxi drivers. I immersed myself in the culture of my temporary home. I was no longer a tourist in the ancestral home of my parents, as I had been many times before. Most people were a little perplexed by me; I stood shoulder to shoulder with residents in grocery stores and bank lines, seemingly a regular Kyiv citizen yet when I spoke fluent Ukrainian, my diaspora accent gave me away. I piqued their curiosity, how was it that an American spoke their language fluently and more importantly, why? Our conversations revolved around the mundane such as the price of bread, store hours or directions but quickly progressed to inquiries about why I was in Ukraine and details about my Fulbright topic. Not only did they learn from me but eventually I realized that I too had some pre-conceived notions of my own. These views, based on my personal thoughts and family history, began melting away as each encounter in Ukraine challenged me to reexamine my worldview.

Unquestionably, the highlight of my Fulbright experience was a request to mount an exhibit of my work at America House. More than 350 of my pysanky were flown from my New York studio to Kyiv and displayed along with large scale photographs and other information on the art of pysankarstvo. As I was speaking at the opening of the exhibit – "The Mystical Power of the Pysanka" – I realized that this tradition had come full circle. My grandparents, refugees from Ukraine after World War II, brought this folk custom to their new American homeland. There, in the US, the art of the pysanka was preserved and flourished while in Ukraine, Soviet forces attempted to eradicate it. And here I was, six decades later, a first generation Ukrainian American, bringing the pysanka back from the U.S. to its birthplace. And it was being presented in Ukraine, but on American soil. I was honored to be a small link in this magnificent chain of events.

> *And here I was, six decades later, a first generation Ukrainian American, bringing the pysanka back from the U.S. to its birthplace. And it was being presented in Ukraine, but on American soil. I was honored to be a small link in this magnificent chain of events.*

Eric Engle
U.S. Fulbright Specialist Program
Independent Artist
Humboldt Univeristy, Berlin, Germany
National University "Yaroslav Mudryi Law Academy of Ukraine", Kharkiv, 2014

I had the honor of being granted a Fulbright specialist fellowship in 2014 for Ukraine, and in 2016 for Bosnia. As a specialist on Eastern Europe this was a great honor, a confirmation of my scholarly contribution. More importantly, Fulbright enabled me to network and exchange ideas, experiences, and skills with Eastern European colleagues.

During the exchange I was able to share my ideas about building the rule of law, constitutional and financial reform. I helped students improve their English by offering extracurricular debating. Because of the Russian covert invasion of Eastern Ukraine, I was to see universities in Kyiv as well as in Kharkiv. Our hosts were friendly, hopeful, kind, and understanding. I wrote up all my experiences on a web log: http://ukraine-fulbright-engle.blogspot.com/

I also wrote several scholarly articles on Ukraine and Russia. I remained in close contact with one of my former Ukrainian students, Tetiana Danyliuk. After her Ukrainian law degree she went to Berkeley Law School and earned an LL.M. in U.S. law. She hopes to help Ukraine now as an international lawyer. We co-authored an article on Ukraine and the EU. https://journals.iupui.edu/index.php/iiclr/article/view/20782

My experience as an exchange guest in 2014 was incredible. I arrived in Ukraine during the Euromaidan, just after the terrible murder of the Heavenly Hundred. I was able to see Ukraine at an exceptional historical moment, a contrast of chaos, mourning, hope, and fear.

> *My experience as an exchange guest in 2014 was incredible. I arrived in Ukraine during the Euromaidan, just after the terrible murder of the Heavenly Hundred. I was able to see Ukraine at an exceptional historical moment, a contrast of chaos, mourning, hope, and fear.*

Anne Giocondini
English Teaching Assistant Program
Grand Valley State University, Allendale, MI
Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University, Kropyvnytskyi, 2014-2015

I conducted seminars and lectures with preservice teachers and translators at the university regarding American Studies, Intercultural Communication, Academic Writing, English Practice, and Technology and Education. In addition, I developed and introduced a workshop on the use of technology in the classroom at the IX International Scientific Conference "Language and World: Research and Teaching" and published a paper regarding the use of mother tongue in American ESL classrooms. In the community, I facilitated multiple English discussion groups fostering mutual understanding of American and Ukrainian societies with people of all backgrounds and age groups alongside Peace Corp volunteers.

My Fulbright experience in Ukraine was one of the most challenging and rewarding periods of my life, I had to morph into another person to become a native of Kropyvnytskyi (Kirovohrad). This meant changing my American notion of time to a more European pace, learning to appreciate time outside of work, meeting lifelong friends and colleagues, learning to appreciate Ukrainian hospitality, struggling with the richness of Ukrainian and Russian languages and reinforcing my ability to be self-reliant in precarious situations during times of war. I brought home memories of laughing over plates of salo with friends in their summer dachas, 12 hour train rides and card games with fellow Fulbrighters, sharing of commonalities and differences between America and Ukraine with students in my classrooms and the emotional impact of war on colleagues and students' psyches. I returned to America with a desire to Ukraine.

Hutsul Christmas, Krasnyk Village, Carpathian Mountains, 2014

Abigail Poeske
English Teaching Assistant Program
University of North Carolina, Chapel Hill, NC
Chernivtsi Yuriy Fedkovych National University, Chernivtsi, 2014-2015

At Chernivtsi National University, I was a second and fourth year English Conversation instructor teaching 6 courses per semester. I ran a weekly English conversation club and created an online project through which Chernivtsi students connected, communicated, and collaborated with Czech and American students. Through this project, the students from three different nations discussed common issues they witness at a local, national and global level, such as stereotyping and prejudice, conflict and peace. The objectives for the project were to encourage students to use English outside the classroom, promote global competency and mutual understanding, incorporate technology into the curriculum, discourage plagiarism and cheating, develop creativity, foster active learning, and encourage critical thinking about relevant global and societal issues.

During my first week in Ukraine, I ate smetana (sour cream) for breakfast with berries and granola, thinking it was yogurt because I couldn't read Ukrainian. I had arrived in Ukraine with no knowledge of the language or culture, or of the country in general. I left Ukraine with a beautiful vyshyvanka (traditional embroidered shirt), able to make handmade varenyky (pierogis) and with a photo album full of funky-colored Ladas, as well as a full heart, bursting with appreciation for this beautiful country and the welcoming, generous friends I had made in Chernivtsi. My placement in Ukraine was unintentional, I had been waitlisted for a different country and invited to be an ETA just days before I was about to drive across America for graduate school.

Grace Mahoney, Abby Poeske, and Anne Giocondini

The decision to go to Ukraine changed my life in ways that are still unfolding. Instead of counseling students in a public middle school, as I would be had I not been offered the last-second ETA position, I am in the field of experiential higher education. During my time in Ukraine, I witnessed through my students and Fulbright peers, the power and importance of global learning. Thanks to my ETA experience, I broke into the international education field as a Program Assistant for the University of North Carolina's Honors Semester in Cape Town. From there, I served as the Student Life Director for Walsh University's Rome, Italy program. I'm finally back State-side and am working as the Service Learning Director at Walsh University, for which I hope to develop international service learning programs for its students. I am also Walsh University's first Fulbright Program Adviser and have found joy in promoting the Fulbright program on campus and advising and supporting students through their Fulbright application process.

As cliché as it sounds, the Fulbright Ukraine Program changed my life and shaped who I am today, both personally and professionally, and words cannot express how grateful I am to those at the Fulbright Ukraine Office and my dear friends, colleagues, and students in Chernivtsi who supported and taught me during my time as an ETA.

"As cliché as it sounds, the Fulbright Ukraine Program changed my life and shaped who I am today, both personally and professionally, and words cannot express how grateful I am to those at the Fulbright Ukraine Office and my dear friends, colleagues, and students in Chernivtsi who supported and taught me during my time as an ETA.

Peter Rakowsky
U.S. Student Program
State University of New York, Cortland, NY
Ukrainian Catholic University, Lviv, 2014-2015

My research project was to analyze the European Neighborhood Policy and the Eastern Partnership Agreement. I wanted to understand how Ukraine could achieve its political and economic goals with stronger European partnerships and analyze possible Ukrainian ascension into the European Union. During my grant period, I worked with the Ukrainian Catholic University and Ivan Franko National University to conduct various surveys and research projects. I managed to write and publish three papers about Ukraine's future economic ties with Europe, Turkey and North Africa. I presented my findings at Ivan Franko, Catholic and Uzhorod Universities and held informal round table discussions with students at Taras Shevchenko National University. These discussions with students and faculty from various institutions allowed me to further my research and greatly benefited my project.

> *The fifteen months I spent in Ukraine was the single best experience of my life. Ukraine is one of the most beautiful and diverse countries that I have visited. The people I met on my Fulbright journey were some of the proudest, kindest and most welcoming that I have ever come across.*
>
> *The Ukrainian people deeply impressed me with their sense of national pride.*

> *Another observation I made while in Ukraine was how intelligent and hard working the youth were.*
>
> *I interacted with students from different universities on a daily basis and their drive and dedication to building a better future for Ukraine was truly awe-inspiring. Seeing how passionate the younger Ukrainian generation was, made me feel confident about Ukraine's future.*

I also taught English classes at both the Ukrainian Catholic and Ivan Franko Universities and tutored international relations students on American foreign policy. Interacting with Ukrainian students on such a personal level was a very rewarding aspect of my Fulbright experience.

The fifteen months I spent in Ukraine was the single best experience of my life. Ukraine is one of the most beautiful and diverse countries that I have visited. The people I met on my Fulbright journey were some of the proudest, kindest and most welcoming that I have ever come across.

The Ukrainian people deeply impressed me with their sense of national pride. From Uzhorod to Kharkiv, Chernihiv to Odesa, I met incredible people who were making Ukraine an even more beautiful place to live. I was happy to see Ukrainian culture thriving despite the difficulty the country faced. Speaking to people from different walks of life, I saw how proud they were to be Ukrainian and happy to teach a foreigner about their country and culture.

Another observation I made while in Ukraine was how intelligent and hard working the youth were. I interacted with students from different universities on a daily basis and their drive and dedication to building a better future for Ukraine was truly awe-inspiring. Seeing how passionate the younger Ukrainian generation was, made me feel confident about Ukraine's future.

Thanks to my time in Ukraine, I was able to get a job with an elected New York State Senate official who represents both Ukrainian and Russian communities in New York City. I rely on my knowledge of both the Ukrainian and Russian to interact with these communities on a daily basis. The Fulbright grant and my time in Ukraine will forever play a large role in how I live and work for the rest of my life.

Irene Lopatovska
U.S. Fulbright Specialist Program
State University of New York, Cortland, NY
Ukrainian Catholic University, Lviv, 2014-2015

The main project objective was achieved by offering a series of workshops and lectures to the students of the Library Department at the Kyiv National University of Culture and Art (KNUKIM). The lectures attracted large numbers of students and engaged them in discussions about the role of information professionals in today's digital world, best archival and library practices in Ukraine and the U.S., emerging innovations in information science theory and practice. In addition to lecturing, I attended multiple meetings with students, faculty, administrations and information professionals at the KNUKIM, National University of Kyiv-Mohyla Academy, and the Kyiv Shevchenko National University. These meetings provided me with a great opportunity to learn about the state of library education and librarianship in Ukraine and exchange professional knowledge with my Ukrainian colleagues.

> *Participation in the Fulbright Specialist program allowed me to develop new friendships with the talented Ukrainian students, passionate faculty and innovative leaders.*

Participation in the Fulbright Specialist program allowed me to develop new friendships with the talented Ukrainian students, passionate faculty and innovative leaders. The program enriched my understanding of professional cultures and practices and brought diverse perspectives into my teaching and research.

I am grateful to my Ukrainian colleagues, especially Dr. Tetyana Yaroshenko and Mr. Oleh Serbin, for facilitating informative, productive and memorable experiences!

2015 2016

Fulbright Scholar Program

Арешкович Ольга
Дімітрієв Олег
Єгорова Вікторія
Жилінкова Олена
Засєкіна Лариса
Коломиєць Ольга
Кондратенко Юрій
Косів Василь
Ламах Елла
Лобода Юрій
Прокіп Андріан
Рябчук Микола
Тимощук Павло
Фальфушинська Галина
Яцишина Анна

Scholar-in-Residence Program

Брила Андрій

Faculty Development Program

Бардун Роман
Волинець Ірина
Галещук Світлана
Ганушевич Костянтин
Ділай Ірина
Каменський Дмитро
Корнецький Артем
Тавров Данило
Фартушна Олена
Ярманова Галина

Fulbright Graduate Student Program

Баздирєва Ася
Базилянська Вікторія
Білецька Надія
Гайдамака Євгенія
Герасим Галина
Горошко Ірина
Денисенко Артур
Лозинський Роман
Максимов Денис
Михайлишин Ярина
Мороз Катерина
Мороз Оксана
Опанасюк Марк
Півняк Денис
Ривак Наталія
Романова Катерина
Сергєєва Юлія
Сопова Олександра
Холод Ольга

U.S. Scholar Program

Chalupa Irena
Kauffman Lisle
Marko Robert
Shwalb David
Sywenkyj Joseph
Tkacz Virlana
Vazquez Michele
Wedel Janine
White Jonathan
Wolowyna Oleh

U.S. Specialist Program

Aizenberg Igor
Christians Clifford
Dillen Mark
Groshek Gerald
Jeffrey Aaron
Norris Linda
Tonkin Shauna
Wermeling Linda
Whitehead Charles

U.S. Student Program

Bonds Charles
Drabyn Luke
Jarymowycz Christina
Pickett Nathaniel
Ripecky Zoe
Sotnik Garry

English Teaching Assistant Program

Nutter Anna
Oliver Amelia
Palmquist Lara

Public Policy Fellowship

Ramos Alexis
Sanchez Leos Jonathan

Олег Дімітрієв
Fulbright Scholar Program
Інститут фізики напівпровідників
імені В.Є. Лашкарьова НАН України, Київ
University of Minnesota, Minneapolis, MN, 2015-2016

Після піврічного перебування в США можу з упевненістю сказати, що Америка – не Україна. Втім, це звучить банально, і набагато корисніше розповісти про ті уроки, які я виніс в результаті порівняння організації нашого та американського суспільств.

Урок 1. Не бійтеся бути відкритими.

Відкритість – характерна риса американців. Там не потрібно боятися виглядати «якось не так». Там кожен має право робити так, як він того хоче, і це право поважається. У нас не прийнято пильно дивитися в очі чи вітати незнайомця на вулиці – в Америці таке трапляється часто-густо. Почати розмову з незнайомим, запропонувати допомогу – звичайне явище. Америка – це великий котел, де переплавляються різні нації, і в цьому її перевага і специфіка, бо, по-перше, немає національного снобізму, по-друге, люди відкриті до співпраці більше, ніж до приховування своїх відмінностей один від одного.

Мій випадковий попутник Джо, пастир з Каліфорнії. Жовтень 2015, Айдахо

Урок 2. Вмійте чути один одного.

Комунікація між людьми в Америці заснована на щирій повазі – повазі особистого часу, інтересів, безпеки, власності. «Sorry» – улюблений вислів американців. Звідси походить і відповідний етикет. Події поступаються дорогою незалежно від статусу рухомих суб'єктів – будь-то пішохід, велосипедист або інший автомобіль. Ще одна особливість комунікації в Америці – ґрунтовність. Питання співрозмовника завжди сприймаються серйозно, а не як нав'язлива примха швидкоплинного перехожого, від якого можна відмахнутися реплікою.

> *Комунікація між людьми в Америці заснована на щирій повазі – повазі особистого часу, інтересів, безпеки, власності.*

Урок 3. Не бійтеся змінювати місце роботи.

В Америці, мабуть, не існує такого поняття, як постійне місце роботи. На відміну від України, де вважається престижним працювати на одному місці десятиліттями, в США, принаймні в сфері досліджень, відбувається постійна зміна кадрів. Цікаво, що знаючи про майбутні зміни, кожен сумлінно «оре» на своєму робочому місці. Причина проста – претендентів на нове місце роботи достатньо, і щоб успішно витримати конкуренцію, здобувачеві потрібно довести свою здатність працювати на попередньому місці. Тому і поняття 8-годинного робочого дня в Америці практично не існує; кожен працює стільки, скільки потрібно. Мої колеги, наприклад, працювали по 10–12 годин щодня з понеділка по п'ятницю, іноді захоплюючи і суботу. Індикатором такого загального трудоголізму в університеті виступає бібліотека, яка там відкрита з 7 ранку і до 12 ночі!

Урок 4. Рух.

Фізична культура і спорт в Америці, без перебільшення, носять масовий характер. Людей, що бігають, крутять педалі вело, котять на ролерах, можна зустріти з раннього ранку до пізнього вечора. У вихідні тротуари уздовж річки і парки перетворюються на спортивні арени. Бігають всі: чоловіки і жінки, молодь і люди похилого віку, матусі і татусі з колясками, господарі з собаками. Зміна сезонів ніяк не відбивається на цьому загальному русі, він не зупиняється навіть у люті морози, при -20 С.

Урок 5. ґендерне питання.

Прекрасні леді в Америці є, але ви в принципі не почуєте від них фразу типу: «Хочу відчути себе жінкою» в сенсі привернути увагу і турботу з боку чоловіків, підкреслити свою слабкість, тендітність. Більш того, увагу чоловіка до жінки: наблизити дамі стілець, підняти предмет, що впав, піднести квіти – може бути сприйнято як образу. Адже порушується ґендерна рівність! Жінки нарівні з чоловіками виконують важку роботу, наприклад, часто зустрічаються жінки-водії міського або міжміського автобусів, що виконують нічний рейс, таке в Україні практично виключено. Жінки служать в поліції, займаються спортом.

Індіанський Політехнічний Інститут, Альбукерке, Нью-Мексико, де навчаються діти корінних народів США

Урок 6. Безпека.

В Америці питанням безпеки надають велику, часом надто велику увага. Велосипедисти і лижники на роликах обов'язково їздять в шоломах, з сигнальними вогнями в темний час, бігуни надягають одяг, що відбиває світло, дороги рясніють від попереджувальних знаків, їх відображають мітками і розмежованими смугами для пішоходів, велосипедів і автомобілів. Втім, американці не фанатичні в дотриманні питань безпеки. Так, пішоходи можуть перетнути дорогу на червоне світло світлофора, а поліцейські на такі дрібні порушення не зреагують. Здоровий глузд, очевидно, бере гору. Не варто, однак, спокушатися, що безпека там абсолютна. В Америці не заборонено носити зброю, яка іноді стріляє.

Урок 7. Свята.

У мене склалося враження, що у американців тільки два свята – День Подяки і Різдво, коли вони кудись зникають і святкують по тижню кожен. Інші свята ніби ігноруються: в ці дні вони можуть вийти на роботу і працювати, працювати, працювати. Але навіть згадані свята проходять досить скромно. Відзначати дні народження в колективі начебто не прийнято. Навіть Новий рік в моїй групі кожен святкував сам. Втім, президент університету іноді влаштовує святкування в своїй резиденції, куди може прийти будь-який співробітник. Застіллю там надається другорядна роль, основна мета зустрічі – спілкування, соціалізація людей.

Урок 8. Почуття внутрішньої свободи.

Після повернення в Україну я відчув, як вікно внутрішньої свободи закривається. І це особливо відчуваєш, коли бачиш похмурі та напружені обличчя співвітчизників. Горизонталь відносин перевертається у вертикаль, де нагорі можна дозволити собі більше, а внизу – менше. Почуття маленької людини американцям практично невідомо. Вони претендують на реальне, а не паперове право мати високу якість життя, починаючи від обслуговування в банку, ресторані, транспорті, політики адекватних цін. Але це поєднується з розумінням того, що всі інші громадяни мають такі самі права.

Ольга Коломиєць
Fulbright Scholar Program
Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів
University of Chicago, Chicago, IL, 2015-2016

Мій проект було присвячено вивченню основних методів пізнання традиційної музичної культури іншого (нерідного) етносу, галузі, яка не розвинута в українському етномузикознавстві, проте, з огляду на історичні, соціальні та культурні контексти є вельми актуальна нині. Програма імені Фулбрайта стала не лише виконанням чергового наукового проекту. З одного боку, це дійсно певний підсумок попередніх професійних надбань, з другого – відкриття нових ідей та чудові можливості співпраці. Мабуть, для кожного цей час став періодом значних випробувань і роздумів. Одним із висновків набутого досвіду від фулбрайтівського року було те, що потрібно не зупинятись і не боятися працювати над новими ідеями, а також по-новому осмислювати вже зроблене. Які б труднощі не траплялися впродовж перебування в новому середовищі, вони були сповна компенсовані радістю спілкування із колегами, тим командним духом, який, на моє переконання, став одним із символів Програми. Мій особистий досвід підтвердив, що в діалозі, дискусії народжуються продуктивні ідеї і од-

> *...цей час став періодом значних випробувань і роздумів. …потрібно не зупинятись і не боятися працювати над новими ідеями, а також по-новому осмислювати вже зроблене. Які б труднощі не траплялися впродовж перебування в новому середовищі, вони були сповна компенсовані радістю спілкування із колегами, тим командним духом, який став одним із символів Програми.*

нією з багатьох важливих особливостей Програми імені Фулбрайта є створення сприятливих умов для таких дискусій на усіх рівнях та етапах виконання дослідження. Ще один вагомий фактор, над яким, переконана, міркували всі учасники – це відповідальність, яку взяв на себе кожен з нас. Окрім гідного представлення рідної культури та наукового рівня, вона полягає у використанні усіх наданих можливостей для якісного та результативного виконання завдань дослідження.

> *Окрім гідного представлення рідної культури та наукового рівня стипендіата, відповідальність полягає у використанні усіх наданих можливостей для якісного та результативного виконання завдань дослідження.*

Юрій Кондратенко
Fulbright Scholar Program
Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв
University of Chicago, Chicago, IL, 2015-2016

Коли я виграв грант за Програмою імені Фулбрайта, я зрозумів, що збулася моя мрія: я отримав змогу особисто поспілкуватися з видатним американським вченим Лотфі А. Заде, легендарним професором Каліфорнійського університету (Берклі), який заснував теорію нечітких множин та нечіту логіку. Під час стажування я отримав колосальний досвід, відвідуючи багато американських університетів, серед яких всесвітньо відомі Гарвадський університет та Массачусетський технологічний інститут. Я проводив дослідження у складі наукової групи професора Даніеля Саймона, в якій порядність, професійні стосунки і майстерність працювати разом є запорукою спільної успішності.

Участь у Фулбрайтівській програмі наукових досліджень значно поглибила мою обізнаність у сфері організації і функціонування системи американської вищої освіти. З одного боку, існує низка схожих проблем у науковців та освітян США та України, зокрема набір на конкурсній основі кращих абітурієнтів до університетів, підвищення рівня успішності навчання студентів, пошук джерел фінансування наукових проектів, реалізація «research-based education», активізація інтеграційних процесів між університетами, промисловими підприємствами та IT-компаніями з метою підвищення якості освіти, поглиблення імплементації Інтернету в навчальний процес та ін.

Проте є і велика відмінність між американською та українською системами освіти. Деякі особливості справили на мене глибоке враження. Наприклад, в університетах США дуже поширена благодійність, випускники минулих років призначають і фондують іменні стипендії, вносять значні кошти на розбудову і

оновлення матеріальної бази університетів, міст, клінік тощо. Важливо, що при виконанні курсових та дипломних робіт студенти самостійно обирають напрями і методи дослідження, а викладачі при влаштуванні на роботу в університет мають представити філософію викладання дисциплін «Teaching Philosophy». Новинкою для мене було те, що в університеті організуються спеціальні пікніки із запрошенням наукових керівників та студентів, які займаються науковою роботою. Протягом приблизно 1–2 годин готується на вогні їжа, всі учасники жваво спілкуються в неформальній обстановці, обговорюють наукові проблеми, фотографуються. В університетах США немає локальних періодичних видань. Викладачі та студенти націлені на публікацію результатів досліджень у вигляді статей у знаних у науковому світі журналах. На базі окремих університетів в США створені президентські бібліотеки, в яких містяться книжки, журнали, магнітофонні записи переговорів та багаточисленні музейні експонати, пов'язані з керівництвом державою одного з президентів США. Мені вдалося побувати в Президентській бібліотеці – Lyndon B. Jonson Presidential Library – в Техаському університеті (Остін, TX). Така бібліотека відіграє дуже важливу роль у патріотичному вихованні американської молоді.

Спираючись на власний фулбрайтівський досвід проведення наукових досліджень в Кливлендському університеті, можу сказати, що дуже важливим фактором для вдосконалення освітнього процесу є формування студентів в одну наукову команду для проведення досліджень за грантом з подальшою участю молодих науковців у конференціях та семінарах; залучення студентів до членства у професійних асоціаціях (наприклад, IEEE, IFAC, PBD) та ін.

Елла Ламах
Fulbright Scholar Program
ВГО Центр «Розвиток демократії», Київ
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2015-2016

Моє дослідження було спричинено новими викликами, що постали перед Україною у зв'язку з початком війни та необхідністю побудови нової системи соціального захисту людей, які брали участь у військових конфліктах, та їхніх родин. Формулюючи концепцію свого проекту, я думала тільки про те, як створюються послуги і як вони надаються, але опинившись в США, я зрозуміла, ще не це головне, головне – мати спільну мету: проявляти повагу до ветеранів, постійно вдосконалювати законодавство. Все має працювати в комплексі: ефективний уряд; громадські організації та самі ветерани, спільнота яких є дуже активною в США; громади, які постійно опікуються ветеранами. Важлива складова – це бізнес, бізнесові фонди, донори, робота мас-медіа та створення позитивної соціальної реклами. Все це має працювати як єдиний механізм, який намагається допомогти та підтримати.

США створила ефективну систему соціального захисту осіб, які перебували у військових конфліктах, що включає в себе матеріальну допомогу, виплати, психологічну допомогу та реабілітацію, послуги, що надаються родинам. Важливо, що громадська організація фокусується на певному питанні. Одна з організацій для ветеранів війни в США, з членами якої я познайомилась, займається тільки навчанням бізнесу, для чого було створено пекарню та кафе. Кав'ярня не розглядається як безкоштовне утримання тих, хто вчиться: усі там або працюють і отримують винагороду, а потім платять за їжу, або з власних коштів оплачують послуги в кав'ярні. Приділяється багато уваги і соціальній реабілітації, коли слухачі спілкуються між собою та психологом чи соціальним працівником. Але моє дослідження показало,

що не все так просто: державна система через установи, які оформлюють документи для ветеранів: субсидії, допомоги та пенсії – створює бюрократичні перепони. Ветерани та їхні родини повинні витратити не один тиждень, щоб отримати відповідні документи та пільги. Це дуже схоже на те, як це відбувається в Україні.

Метою моєї подорожі до США була не тільки дослідницька діяльність. Я їхала з донькою, і ми вирішили спробувати відчути себе громадянками США, активними членкинями громади. Справжнім відкриттям для нас була школа та все, що відбувалося навколо: батьки-волонтери, конкурси, виступи, діско, відпочинок, кінопокази. Я весь час чіплялася до доньки: «У чому різниця в школах між Україною та США?» Після трьох місяців навчання в українській школі після поверненням вона мені відповіла: «Мамо, дуже просто. В Америці на дітей дорослі не кричать, не принижують. І діти відповідно себе ведуть. А ще в Америці нас весь час просять вчитися, навіть не кажучи цих слів. То піцу подарують для тих, хто зробить на канікулах додаткові завдання, то нараховують додаткові бали за виконання різної роботи». У нашому кварталі було прийнято запрошувати на вечірки. Ми швидко потоваришували з усіма і запрошували всіх до себе на українські обіди. А ночівлі з друзями для доньки та її товаришок були справжнім святом. А традицію посміхатися, вітатися з усіма ми привезли з собою.

Юрій Лобода
Fulbright Scholar Program
Національна академія державного управління при Президентові України, Київ
University of North Carolina at Greensboro, Greensboro, NC, 2015-2016

Мій дослідницький проект «Філософія війни» належав до сфери прикладної філософії та мав на меті осмислити роль фундаментальних когнітивних структур у побудові національних стратегічних культур. Перебування в американському університеті дозволило досягти багатьох цілей. Перш за все – і це найцінніше – я отримав досвід особистого спілкування з американськими науковцями та офіцерами збройних сил США, в результаті було значно розширено матеріал дослідження. Унікальні умови для дослідницької та викладацької діяльності, які запропонував Університет Північної Кароліни в Грінсборо, дозволили завершити збір та опрацювання джерельної бази, що значно прискорило написання монографії. Але у процесі роботи над проектом я не обмежувався розробкою суто академічних питань, а звертав увагу і на практичний аспект, такий підхід дозволив надалі використати напрацювання в реформуванні гуманітарної компоненти української воєнної освіти.

Андріан Прокіп
Fulbright Scholar Program
Національний лісотехнічний університет України, Львів
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2015-2016

Можливість проходження стажування у найбільшому державному аналітичному центрі США – центрі Вудро Вілсона, сприяло поглибленому розумінню моєї теми, пов'язаної з енергетичною безпекою та геополітикою енергетики. Протягом короткого терміну після повернення з Америки я обійняв посаду експерта з енергетики в Інституті суспільно-економічних досліджень, який займається вивченням вітчизняної державної політики, а також розробкою рекомендацій, спрямованих на прискорення реформ в Україні та її становленні як сильного гравця у світі та Європі. Важливість стажування в Інституті Кеннана для власного життєвого досвіду та професійного росту мені важко переоцінити: спілкування, нові контакти, професійне зростання, перегляд окремих життєвих і світоглядних принципів та усвідомлення того, яким має бути моє подальше професійне зростання. Вашингтон та центр Вудро Вілсона – місця, у які завжди хотітиметься повернутися.

Участь у дискусії з Марошем Шевчовичем, Віце-президентом Єврокомісії з питань енергетики, організована Німецьким фондом Маршалла в США

Павло Тимощук
Fulbright Scholar Program
Національний університет «Львівська політехніка», Львів
Missouri University of Science and Technology, Rolla, MO, 2015-2016

Програма імені Фулбрайта мала для мене дуже важливе значення в особистісному й загальнолюдському вимірах. Зокрема, мені було надано виняткову можливість познайомитись з американською наукою, освітою, культурою, архітектурою, технологіями; заглибитись у повсякденне життя малих і великих міст, побачити неповторні за красою краєвиди. А найголовніше – я мав змогу зустріти і заприязнитися з чудовими, відвертими, чемними, дружелюбними, усміхненими і уважними людьми. Безмежно вдячний всім, хто сприяв моїй участі у Програмі імені Фулбрайта в офісах Києва та Вашингтона, працівникам приймаючої установи – Міссурійського університету науки і технологій, Техаського університету в Арлінгтоні.

> *...мені було надано виняткову можливість познайомитись з американською наукою, освітою, культурою, архітектурою, технологіями; заглибитись у повсякденне життя малих і великих міст, побачити неповторні краєвиди.*

Галина Фальфушинська
Fulbright Scholar Program
Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського, Тернопіль
University of North Carolina, Charlotte, NC, 2015-2016

Ідея проекту, поданого для участі у Fulbright Scholar Program, виникла під час мого перебування у лабораторії фізіології та біохімії морських тварин Університету Північної Кароліни в Шарлоті 2013 р. Відбувся конкурс – і вже за рік я повернулася в університет як фулбрайтер і дослідник. Збулася моя найзаповітніша мрія освоїти нові методики та працювати на найсучаснішому обладнанні, формулювати практично орієнтовані висновки, які допоможуть зберегти нашу планету для майбутніх поколінь. Реальність перебільшила мої сподівання. Стажування збагатило мене не лише як дослідника, але й як педагога. Я відвідувала курси англійської мови для міжнародних стипендіатів, лекторії, які проводили запрошені професори з інших університетів США та Канади, диспути, круглі столи тощо. Це допомогло мені зрозуміти американський стиль ведення практичних та лекційних занять, важливість інтеграції теоретичних та практичних курсів, а також залучення студентів до виконання індивідуальних завдань, результати яких вони виголошують привселюдно на засіданнях науково-дослідних груп, лабораторій, кафедри тощо і одержують відзнаку. Отриманий досвід я активно впроваджую в своїх лекційних та практичних заняттях. В Америці я познайомилися з прекрасними людьми, висококваліфікованими науковцями, між нами виникли дружні стосунки, я змогла перейнятися духом святкування традиційних для Америки, але незвичних для України, Дня подяки та Хеловіна. Неоціненний соціокультурний та комунікативний досвід забезпечили також працівники офісу Фулбрайта в США під час конференції фулбрайтерів у Сіетлі, присвяченій проблемам глобальної зміни клімату. Минув час, а ми продовжуємо спілкуватися, ділитися своїми успіхами та невдачами, спільно знаходити вихід із складних ситуацій. Дійсно, «Фулбрайтер – це звучить гордо!», позаяк це звання визнається у всьому світі. Адже це не лише статус, це визнання високого інтелектуального та культурного рівня людини, її здатності працювати творчо і плідно, досягати високих результатів. Я певна, що екс-фулбрайтерів не буває… Це звання залишається з тобою на все життя, і ти несеш його з гідністю.

Галина Фальфушинська та Юля Лубяга (аспірант, короткотермінове стажування в Університеті Північної Кароліни в Шарлоті в межах проекту, фінансованого Фондом цивільних досліджень та розвитку США (CRDF Global, USA)) в акваріальній кімнаті біологічного факультету Університету Північної Кароліни в Шарлоті

> *«Фулбрайтер – це звучить гордо!», позаяк це звання визнається у всьому світі. Адже це не лише статус, це визнання високого інтелектуального та культурного рівня людини, її здатності працювати творчо і плідно, досягати високих результатів. Я певна, що екс-фулбрайтерів не буває…*

Анна Яцишина
Fulbright Scholar Program
Інститут молекулярної біології та генетики
НАН України, Київ
Yale University School of Medicine, New Haven, CT,
2015-2016

Я працювала над своїм проектом в лабораторії Ліппарда з клінічних досліджень на медичному факультеті Єльського університету в Нью-Гейвені. Програма імені сенатора Фулбрайта надала мені багато чудових можливостей для особистого професійного розвитку. Зокрема, я поглибила досвід проведення науково-дослідних робіт і багато чому навчилася. Програма надає можливість чудового культурного обміну і взаєморозуміння між американськими та неамериканськими громадянами. Наприклад, я брала участь у багатьох культурних і громадських заходах для міжнародних вчених, подорожуючи, мала можливість побачити різноманітні американські міста та чудову природу різних штатів США.

Dr. Elena Ratner, Dr. Anna Iatsyshyna, Dr. Philip Penkethm, Dr. Z. Ping Lin, MD Yong-Lian Zhu, Dr. Ratner lab, November 2015

Роман Бардун
Fulbright Faculty Development Program
Фрілансер, Львів
William Paterson University, Wayne, NJ, 2015-2016

Я є фахівецем із музичного менеджменту (джаз), брав участь у Fulbright Faculty Development Program 2015 р. у William Paterson University, NJ, мій проект мав назву «Джазовий діалог як необхідність для розвитку музики України». Я – менеджер музичних проектів та джазовий музикант. Моєю довгостроковою метою є сприяння розвитку української музики шляхом створення міжнародної резиденції для музикантів, а також упровадження освітньої програми з музичного менеджменту в Україні. Сферою мого дослідження було вивчення джерел прибутку в музичній індустрії, вивчення нових трендів у джазі та отримання знань про те, як побудована освіта з музичного менеджменту в США. Моїми особистими професійними відкриттями стали такі факти: музична індустрія США передбачає велику кількість посередників між виконавцем-зіркою та слухачем; успішний розвиток музичної індустрії зумовлений здоровою правовою системою цієї держави та верховенством права в ній; глобалізаційні процеси роблять музичний продукт усе доступнішим для бажаючих його мати по всьому світові; це ускладнює отримання прибутку й заробітку в музиці. Загалом, можливість жити і вчитись у США – це неоціненний і незабутній досвід, який змінює особистість, допомагає зрозуміти культуру цілого суспільства, його пріоритети й цінності. Усе це змушує дивитись на світ «більш відкритими очима». Це також можливість познайомитися з цікавими особистостями та знайти нові професійні контакти серед американців та громадян інших країн – фулбрайтерів.

Ірина Волинець
Fulbright Faculty Development Program
Volynets Architectural Bureau, Львів
University of Oregon, Eugene, OR, 2015-2016

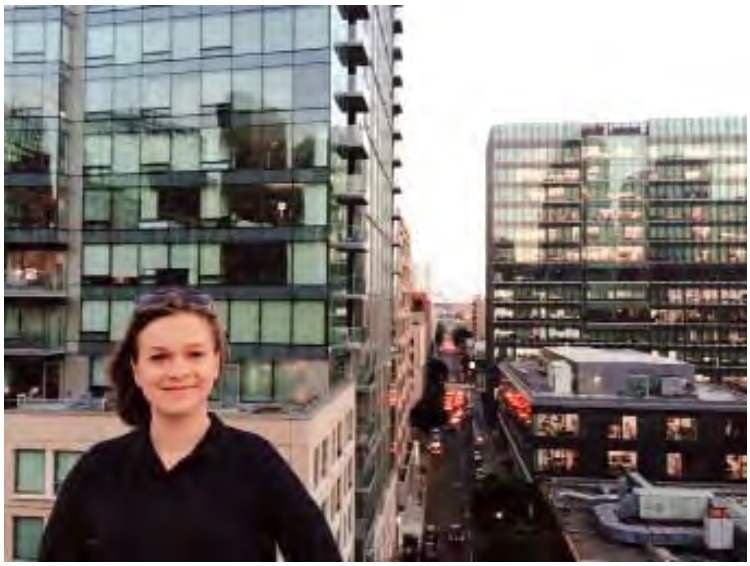

Як учасниця Fulbright Faculty Development Program досліджувала принципи формування лендформної архітектури в університеті University of Oregon (Eugene, OR). Університет Орегону відкрив мені академічне життя цілком по-новому: тут я вчилася сама і вчила інших. В американських університетах навчання є конкретним і ґрунтовним, а відносини між студентами та викладачами базуються на підтримці, дружбі та довірі. Викладачі швидше надихають, ніж критикують. Спільно зі студентами я брала участь в архітектурному конкурсі в Портланді, де ми запропонували єдину велосипедну інфраструктуру, поєднану зеленими просторами у стилі, який я досліджувала.

Мабуть, найбільший вплив впродовж перебування в університеті на мене справила професор відділу архітектури та навколишніх досліджень Ерін Мур (Erin Moore), яка була моїм порадником та критиком, наставником та незамінною підтримкою. Спочатку Ерін була дуже стриманою та беземоційною. Відсутність її чітких розпоряджень заганяли в глухий кут через питому українську звичку виконувати чиїсь указівки. Лише згодом я зрозуміла, що мушу самостійно структурувати свою роботу й максимально ефективно використати свій час перебування в Сполучених Штатах. Я стала робити те, що приносило мені задоволення – займатись архітектурою. Згодом ми почали викладати разом із моєю професоркою, і до завершення участі в Програмі ми стали близькими подругами.

Архітектори вчаться очима: я побувала у 13-ти штатах (серед найнеймовірніших – Аляска, Арізона, Невада, Іллінойс, туристично популярний Нью-Йорк), побачила два океани і два абсолютно протилежні в культурному відношенні узбережжя країни. Моя кожна подорож була сповнена нових архітектурних, природних та культурних відкриттів. Коли я безнадійно загубилась на Алясці, біля Mendenhall Glacier, до мене прийшло усвідомлення повної відповідальності за своє життя й необхідності долати всі труднощі самостійно. У моменти, коли в тебе немає мобільного зв'язку, коли довкола темно і холодно, коли немає жодної живої людини поруч, починаєш розуміти, що шляху назад не існує, і ти мусиш іти вперед. Тоді мене врятував спецзагін 911. Але я дала собі тверду обіцянку, що надалі рятуватиму й оберігатиму себе сама.

Я прощалася зі своїм маленьким містом Юджин (яке по приїзді в Штати майже ненавиділа!) і була неймовірно вдячна цьому крихітному, з архітектурної точки зору нічим не особливому містечку, за незабутній досвід, за можливість ділитися тим, що є сенсом мого життя, за можливість любити архітектуру ще більше, за віру в те, що все, у що вкладаєш частинку душі й любові, обов'язково принесе результат.

Мій досвід життя в Америці був своєрідною школою життя, дорослішання та затвердження життєвих правил, які я точно хочу зберегти й надалі. Одне з них – це свобода, свобода бути собою, свобода жити так, як вважаєш за потрібне, свобода від шаблонів, стереотипних принципів і правил, свобода дихати щастям і прожити життя з задоволенням. І – найважливіше – ніколи, ніколи, ніколи не здавайтесь! І ніколи, ніколи, ніколи не зраджуйте свою мрію!

Мій досвід життя в Америці був своєрідною школою життя, дорослішання та затвердження життєвих правил... Одне з них – це свобода, свобода бути собою, свобода жити так, як вважаєш за потрібне, свобода від шаблонів, стереотипних принципів і правил, свобода дихати щастям і прожити життя з задоволенням. І – найважливіше – ніколи, ніколи, ніколи не здавайтесь! І ніколи, ніколи, ніколи не зраджуйте свою мрію!

Світлана Галещук
Fulbright Faculty Development Program
Тернопільський національний економічний університет, Тернопіль
Nova Southeastern University, Fort Lauderdale, FL, 2015-2016

Я брала участь у Fulbright Faculty Development Program у 2015–2016 рр. та виконувала проект «Дослідження ефективності валютних ринків на основі адаптивної теорії ринків» в Nova Southeastern University, Fort Lauderdale, FL. В Америці я займалася науковою роботою й читала лекції на факультеті інженерії та комп'ютерних наук Південносхідного Університету Нова у м. Форт Лодердейл, який розташований неподалік м. Маямі у Південній Флориді. Колеги, з якими я спілкувалася, одержали докторські ступені в різних університетах та штатах (Princeton University, Carnegie Mellon University, Florida International University та ін.), що дозволило дізнатися про відмінності в науковому та академічному стилі діяльності освітніх закладів США.

Я вдячна Програмі імені Фулбрайта, науковому консультанту та декану хост-факультету за можливість вести курси з бізнес-аналітики для магістрантів, а також прочитати лекцію про прогнозування фінансових показників для докторантів. Завдяки Програмі у мені з'явилося чимало друзів із Бразилії, Колумбії, Куби, Мексики, Парагваю та ін. Я набула базовий рівень спілкування іспанською мовою, оскільки частина населення Південної Флориди не говорить англійською. Я стала краще розуміти проблеми країн Центральної та Південної Америки, історичні особливості формування демократії і, як наслідок, краще зрозуміла проблеми сучасної України. Пізнавальними стали академічні поїздки до Нью-Йорка, Вашингтона, Лос-Анджелеса, які допомогли зрозуміти особливості розвитку різних регіонів США.

Дякую Програмі імені Фулбрайта за надану можливість відвідати США та розширити професійні, культурні, особистісні аспекти мого світогляду. Після повернення в Україну я не втрачаю зв'язку з офісом Програми в Америці: брала участь та виступала на вебінарі для фулбрайтівців про мій досвід волонтерства й налагодження зв'язків між хост-університетом та ТНЕУ; була обрана для участі в Project Homecoming Ambassador, присвяченому аналізу досвіду пристосування в рідній країні після повернення з Америки. Переконана, Програма імені Фулбрайта відіграє безпрецедентно важливу роль у розбудові мостів довіри та розуміння між США та іншими країнами, пропагуючи розвиток освіти та обмін науковим, освітнім та культурним досвідом.

> *Переконана, Програма імені Фулбрайта відіграє безпрецедентно важливу роль у розбудові мостів довіри та розуміння між США та іншими країнами, пропагуючи розвиток освіти та обмін науковим, освітнім та культурним досвідом.*

Дмитро Каменський
Fulbright Faculty Development Program
Бердянський державний педагогічний університет, Бердянськ
Stetson University College of Law, Gulfport, FL, 2015-2016

Під час реалізації проекту «Кримінальна відповідальність за економічні злочини за законодавством України та США» у Школі права університету Стетсона (м. Галфпорт, Флорида) я здійснив комплексний порівняльно-правовий аналіз кримінально-правової охорони економічних відносин за законодавством України та США. Завдяки унікальній можливості провести шість місяців в американському академічному середовищі я збагатився професійно й культурно, переосмислив актуальність проблеми. Окремо хочу відзначити, що я відверто пишаюся тим активним науковим діалогом, який я наразі підтримую з професором Елен Подгор й іншими викладачами школи права Стетсонського університету, а також з американськими юристами, студентами, пересічними громадянами. Участь у Програмі імені Фулбрайта надала мені унікальну можливіст жити й працювати в дуже відмінному від українського ментальному, культурному, соціально-економічному та мовному середовищі. Це позитивно відбилося на мені як особистості й професіоналові.

Артем Корнецький
Fulbright Faculty Development Program
Університет митної справи та фінансів, Дніпро
DePaul University, Chicago, IL, 2015-2016

Я брав участь у Fulbright Faculty Development Program та працював над проектом «"Соціальне підприємництво" для українських університетів». Моїм супервайзером був професор Патрік Дж. Мерфі, який зробив моє перебування в Америці максимально легким та ефективним. Ми разом працювали на кафедрі менеджменту Університету Де Поля в Чикаго, і саме університетське життя подарувало мені найвагоміший досвід, який я привіз в Україну. Значним досягненням освіти в Америці та університеті, де я працював, є тісна взаємодія з підприємцями, що створює певну "win-win" ситуацію для студентів, викладачів та бізнесу. Саме такої взаємодії не вистачає українському середовищу, і я докладав багато зусиль, щоб навчитися її організовувати. Мені пощастило мати сильний Fulbright Chicago Chapter, який збирав фулбрайтерів майже кожного місяця. На зустрічах відбувалася дружня та професійна колаборація, яка ще більше розширила моє уявлення про наукові тренди. Зрештою, я усвідомив, що професійні та особисті ліміти на життя встановлюємо тільки ми самі, а способи зняття цих лімітів якраз і можна запозичити в американців. Я повернувся в Україну з великою кількістю планів та продовжую дослідження з соціального підприємництва, бо це важливо для нашої країни в теперішніх умовах.

Найголовнішим особистим результатом участі в Програмі стало переконання в правильності обраного мною шляху науковця. Тепер я знаю, як зробити справжнє наукове дослідження, як коректно донести його результати до студентів та нефахівців.

Найголовнішим особистим результатом участі в Програмі стало переконання в правильності обраного мною шляху науковця. Тепер я знаю, як зробити справжнє наукове дослідження, як коректно донести його результати до студентів та нефахівців. Я переконався в надзвичайній актуальності обраної мною тематики соціального підприємництва й відчуваю гордість через причетність до цієї царини та здатність зробити в неї свій внесок.

Програма імені Фулбрайта дала мені можливість побачити інший світ та відчути себе його частиною. Вона зібрала талановитих і активних людей з усього світу. Ми всі різні, але завдяки цьому можемо знаходити настільки неочікувані та ефективні способи взаємодії, які дадуть справжні синергетичні результати.

Програма дала мені можливість побачити інший світ та відчути себе його частиною. Вона зібрала талановитих і активних людей з усього світу. Ми всі різні, але завдяки цьому можемо знаходити настільки неочікувані та ефективні способи взаємодії, які дадуть справжні синергетичні результати.

Данило Тавров
Fulbright Faculty Development Program
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Київ
Carnegie Mellon University, Pittsburgh, PA, 2015-2016

Метою мого проекту було розроблення нових та вдосконалення існуючих моделей та методів забезпечення групової анонімності даних з урахуванням передового світового досвіду в галузі анонімізації даних, а також поширення інформації про результати досліджень, проведених в Україні. Програма Fulbright Faculty Development – птах із двома крилами, тобто передбачає як наукові дослідження, так і обмін досвідом в організації педагогічного процесу. Оскільки на момент поїздки я завершував кандидатську дисертацію, насамперед я зосередився на популяризації наукових ідей, досліджених у моїй роботі. Але як молодий викладач кафедри прикладної математики я хотів ознайомитися із американською системою вищої освіти та особливостями викладання математичних та програмістських дисциплін, якими славиться Університет Карнегі-Меллона. Під час перебування в США мені вдалося виступити на науковому семінарі в Університеті штату Техас в Ель-Пасо та ближче познайомитися з деякими дослідниками. Зокрема, прислухавшись до наполегливих порад Тимофія Милованова, доцента Університету Пітсбурга, а нині заступника Голови Ради Національного банку України та почесного президента Київської школи економіки, після повернення в Україну я вступив до Київської школи економіки та сподіваюся успішно її закінчити, поповнивши лави реформаторів України.

> *Програма Fulbright Faculty Development – птах із двома крилами, тобто передбачає як наукові дослідження, так і обмін досвідом в організації педагогічного процесу.*

> *Досвід, який подарувала Програма імені Фулбрайта, – надзвичайний: переді мною відкрилися необмежені можливості та нові горизонти професійного та духовного росту.*

Олена Фартушна
Fulbright Faculty Development Program
Інститут медицини праці НАМН України, Київ
University of Massachusetts Medical School, Worcester, MA, 2015-2016

Мій фулбрайтівський проект присвячений стратегії ранньої профілактики інсульту та деменції. Під час стажування під керівництвом професора Ваклу та у співпраці з колегами були розроблені протоколи та алгоритм обстеження хворих, налагоджена співпраця з колегами сумісних відділень, успішно складено іспит з біомедичної етики та отримано сертифікований дозвіл на проведення досліджень з лабораторними тваринами, підготовлено пакет документів запропонованого дослідження для затвердження комісією з біоетики, яка успішно його схвалила. Також я брала участь у засіданнях кафедри, клінічних консиліумах, роботі з лабораторними тваринами, відвідувала фахові лекції, семінари, конференції, відвідувала високовіртуозні нейрохірургічні та радіологічні операції. В Університеті Массачусетс мене зустріли надзвичайно тепло. Після повернення в Україну я поділилась здобутим досвідом та отриманими знаннями, опублікувавши статті у фахових медичних виданнях та провівши лекції з досліджуваної тематики для лікарів, студентів, інтернів, пацієнтів та їх родичів. Досвід, який подарувала Програма імені Фулбрайта, – надзвичайний: переді мною відкрилися необмежені можливості та нові горизонти професійного та духовного росту.

Марк Опанасюк
Fulbright Graduate Student Program
Юридична фірма ІНЮРПОЛІС, Київ
University of Arkansas, Fayetteville, AR, 2015-2016

Університет Арканзасу знаходиться в передгір'ї гір Озарк в місті Фейетвіль. Це місто щорічно визнається одним з найкращих для життя за різними критеріями, також тут розташовані штаб-квартири міжнародних компаній – Wallmart, TysonFoods, університет зі значною кількістю студентів з різних країн також створює позитивну динаміку розвитку міста. Під час перебування в Америці я вчився на магістерській програмі LL.M. in Agricultural and Food Law – чи не єдиній «магістерці» в США, яка дає студентам можливість детально вивчити правове регулювання аграрної та харчової галузей, а також зрозуміти певні глобальні міжнародно-правові процеси. Більшість курсів є авторськими, вони розроблені винятково для LL.M. програми та не викладаються американським J.D. (Juris Doctor) студентам, які вивчають право. Під час навчання можна обрати додаткові курси для поглиблення спеціалізації, курси разом з J.D. та навіть з інших департаментів університету. Більшість моїх одногрупників були вже досвідченими американськими юристами, які практикували право в аграрній та харчовій галузях або планували перейти в цю сферу. Програма імені Фулбрайта дозволила мені здобути нові знання, які хочеться і далі поглиблювати. Я мав змогу порівняти правові дискусії в США та Україні щодо аграрної та харчової галузей. Доки у нас сперечаються про ринок землі та лякаються слова ГМО, в США вже обговорюють обов'язкове етичне ставлення до сільськогосподарських тварин, розробляють юридичні правила для використання дронів в АПК, регулюють вирощування сільськогосподарської продукції в містах у вертикальних фермах, мають детальне регулювання для різних видів ГМО. Я вірю, що зможу найефективніше використати здобуті знання в Україні, мені цікаві наші аграрні реформи, бізнес, інновації, міжнародна торгівля. Я переконаний, що здобувши освіту та життєвий досвід в Америці, я зможу активно долучитися до створення українського аграрного дива, розвитку нашої економіки та розбудови нашої держави і суспільства всупереч війні та кризовим явищам.

Юлія Сергєєва
Fulbright Graduate Student Program
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Миколаїв
Western Michigan University, Kalamazoo, MI, 2015-2017

Під час першого тижня у Western Michigan University (WMU) мені випала нагода познайомитися з моїм науковим керівником, який запропонував мені взяти участь в проекті з розробки симулятора керування електричним інвалідним візком у віртуальній реальності для тестування фільтру тремору. Ця робота вимагає абсолютно нових навичок та знань, які мені доводиться здобувати у короткі строки. Проте зараз моє навчання добігає кінця і я безмежно вдячна випадку за те, що змогла відкрити зовсім нову для себе галузь. Оскільки я приїхала до Штатів на навчання у магістратурі, я мала брати щонайменше два класи кожного семестру. Для багатьох програм це дуже мало, проте для інженерів це може бути величезним навантаженням. У першому семестрі мій академічний керівник порадив обрати дуже інтенсивні класи, аргументуючи: «Ти ж фулбрайтер, ти ж не така, як всі, ти зможеш!» Я зрозуміла, що бути фулбрайтівцем – це великий привілей, кожен з нас насправді унікальний. Мені пощастило опинитися в університеті з великою та дружною фулбрайтівською сім'єю і наприкінці першого семестру мені запропонували обійняти посаду Секретаря фулбрайтівської організації. Ми готувались до Міжнародного Фестивалю у кампусі, організовували поїздки, робили презентації своїх країн, проводжали фулбрайтівців, що закінчили своє навчання, і вітали та допомагали облаштовуватися новим учасникам Програми. Це абсолютно неймовірний досвід інтернаціональної дружби та допомоги. 45 студентів, 15 країн – усі стали єдиною родиною, з якої ми не хочемо нікого відпускати.

Коли я подавала анкету на Програму в Україні і писала що я «open minded person», я навіть гадки не мала, що таке бути «open minded». Мені дуже шкода, що багатьом людям варто ще так багато працювати над викоріненням расизму та ксенофобії. Фулбрайт допоміг мені опинитися пліч-о-пліч з іншими талановитими студентами, почути їх біль та переживання, побачити їхні досягнення та назавжди змінити своє сприйняття світу.

Jonathan White
U.S. Fulbright Scholar Program
Harding University, Searcy, AR
National University "Lviv Polytechnic", Lviv, 2015-2016
U.S. Fulbright Specialist Program
Donbas State Technical University, 2014

My Fulbright projects were related to the new and growing field of Green Computing. topic Due to skyrocketing energy costs, global warming and a lack of easily obtainable renewable energy, environmental awareness and energy efficiency are becoming much more important, even more so in Ukraine in the current social, economic, and political climates. The days of cheap energy are over and much work needs to be done to provide consumers and industry with tools to conserve energy and mitigate potential risks caused by environmental dangers. The idea of green computing seeks to alleviate these issues by promoting energy awareness both at the hardware and software level, reducing use of hazardous materials in product design, designing computer software and hardware with an end-of-life plan, moving resources to shared cloud computing as well as the integrating renewable energy sources such as solar, wind, and hydroelectric power.

I taught Green Computing courses at Lviv Polytechnic and Ukrainian Catholic University; this was the first time some of the students had heard about Green Computing.

> *My Fulbright journey has been life-changing for me and my wife and 2 young children. We went to Ukraine knowing no one and speaking very little Ukrainian. We left with new found friends and a new respect for the Ukrainian people and a shift in how we think about our life in America. Upon returning to the US, we immediately made plans to return to Ukraine next summer ...*

My research in this area led to publications and grant applications. I was able to incorporate some service learning activities into my grants and organized a week-long Science Camp for 50 local children aged 8-14. We learned about the basics of science and also did a lot of fun activities like American songs, American food, and American sports. Students from Lviv Polytechnic and 4 of my American students helped during this week.

My Fulbright journey has been life-changing for me and my wife and 2 young children. We went to Ukraine knowing no one and speaking very little Ukrainian. We left with new found friends and a new respect for the Ukrainian people and a shift in how we think about our life in America. Upon returning to the US, we immediately made plans to return to Ukraine next summer and booked tickets for a 5 week vacation in Lviv.

I am in the process of applying for a grant to continue work begun in Ukraine with some of the faculty I met in Lviv. I've also been able to invite a researcher through the Fulbright Outreach Lecture fund to come speak at my home university in Arkansas. These connections are extremely rewarding and have opened my mind to many future possibilities.

Irena Chalupa
U.S. Fulbright Scholar Program
Independent Journalist
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv,
2015-2016, 2016-2017

My project is an oral history of former Ukrainian political prisoners. I posed a basic set of questions to each former dissident, aimed at encompassing biographical data, philosophical and moral motivations for their actions, the trial process and the terms of their imprisonment.

Many former dissidents have said that imprisonment was a type of university, serving time with great thinkers and people of conscience was an uplifting and edifying experience, which took them beyond the cruelty and hardship of their miserable prison camp realities.

My goal was to capture that, which may not be available for much longer, sadly, a few months before my grant began one of the pillars of the dissident movement, Yevhen Sverstiuk, died. Today the remaining former Ukrainian political prisoners are old and frail.

I planned to make the video interviews along with any and all photographs and papers available as content for a directory site, thus making these stories accessible to all. In the future, I hoped these narratives might be compiled into a book that would also be make available online for free downloads by students and other interested parties. At some later point the collected video footage could become the basis of a documentary film about Ukraine's dissidents.

Thanks to the kind help provided by Vasyl Ovsienko, a former political prisoner and the de facto archivist of the dissident movement, I was able to conduct 9 in depth interviews with former Ukrainian political prisoners whose collective prison term amounts to over two hundred years. I also have more than 1,000 scanned photographs which tell their own stories. The interviews themselves are not cinematographic feats; they are simple head shots of men recalling their lives, calmly, wistfully, often with humor, but never with hate or regret.

The videos and photographs are fodder. I hope to find means to edit the interviews into short 2-3 minute segments, organize and document the photographs and find the means to create a web depository of this valuable and touching information. This is not simply history, these are stories of real people's lives, lives that were interrupted, sometimes beaten about, oppressed, but never broken. These are stories of steadfast convictions, love of country and of a time that hopefully, will never return to Ukraine.

Another Fulbright, perhaps?

"Plans are one thing; life in Ukraine is something completely different. While I was partially successful in fulfilling my project goals, my Fulbright experience opened up several new roads which I embarked upon and they too bear the legacy and ideals of Fulbright.

Plans are one thing; life in Ukraine is something completely different. While I was partially successful in fulfilling my project goals, my Fulbright experience opened up several new roads which I embarked upon and they too bear the legacy and ideals of Fulbright.

The Fulbright Kyiv office is a font of innovation and creativity. Thanks to the initiative of the country director Marta Kolomayets, two universities decided to exploit my radio experience. As a former broadcaster with Radio Free Europe/Radio Liberty with more than twenty years behind the microphone, I was asked to help establish student radio in Dnipro (then it was still called Dnipropetrovsk) and in Kharkiv. I prepared a very rudimentary radio journalism guide, spent

a month in each city working with students under absolutely abysmal conditions, without proper space or equipment or even heat, but we did it! Honchar FM in Dnipro and radio ZIR in Kharkiv are alive, well and still functioning today. Kharkiv University is launching their new state of the art recording studio this autumn, which will greatly expand the radio program's outreach and impact.

I found the students very receptive and extremely bright, eager to break out of the post-Soviet, passive university experience. Being a somewhat unorthodox person by nature, I know some of my revolutionary and rebellious thinking rubbed off on these wonderful kids, many of whom told me that I inspired them to think critically and independently. What could be more American or Fulbrightian than that?

I found the students very receptive and extremely bright, eager to break out of the post-Soviet, passive university experience... I know some of my revolutionary and rebellious thinking rubbed off on these wonderful kids, many of whom told me that I inspired them to think critically and independently. What could be more American or Fulbrightian than that?

In 2014 my host university the Kyiv Mohyla Academy launched a fact checking site called StopFake to debunk the avalanche of Russian disinformation about Ukraine that was flooding the internet, television and other media. I joined this worthy effort in October 2015 overseeing the English language site, translating, editing and presenting the stories we debunked. I'm proud to say that I continue to be involved with StopFake even today, as the Russian disinformation machine shows no signs of stopping. StopFake is often referred to as a prototype effort in combatting fake news and disinformation.

But probably the most important aspect of my Fulbright experience was the chance to live in Ukraine again and be a part of its ever changing reality and quest for an open, honest, rule of law based European life. Ukrainians dream big dreams, but alas, their government often stunts the realization of these dreams on too many levels. But they persist and often succeed. I was fortunate enough to be a part

of those dreams for a year, helping in the parliamentary elections of 2015 as a translator for the OSCE, reviewing Ukrainian Fulbright applications and helping in the selection process, thus opening wonderful opportunities for aspiring Ukrainian students and scholars, reading English to boisterous 5th and 7th graders at the National Children's Library and telling them about life in America, participating in conferences and delivering lectures, going to the theater, concerts, book fairs… in a word my year in Ukraine was rich and rewarding intellectually, spiritually and emotionally. For this I will always be immensely grateful to the Fulbright program and will proudly serve as one of its most devoted ambassadors for the rest of my life.

In 2014 my host university the Kyiv Mohyla Academy launched a fact checking site called StopFake to debunk the avalanche of Russian disinformation about Ukraine that was flooding the internet, television and other media... I'm proud to say that I continue to be involved with StopFake even today, as the Russian disinformation machine shows no signs of stopping. StopFake is often referred to as a prototype effort in combatting fake news and disinformation.

Luke Drabyn
U.S. Student Program
Bowdoin College, Brunswick, ME
Diplomatic Academy of Ukraine of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine, Kyiv, 2015-2016

I decided to split my research project into two parts: the first half of the academic year was devoted to conducting and publishing research on human trafficking policy in Ukraine and Eastern Europe; during the second half, I established relationships at universities in large Ukrainian cities and presented lectures on my findings to students, professors, and journalists.

While conducting my initial research, I worked closely with the International Organization for Migration, the Diplomatic Academy of Ukraine and the NGO La Strada-Ukraine to gather and sort through relevant data on Ukraine's anti-trafficking law, which was being overhauled. During this time, I interviewed scores of individuals with knowledge on this subject: students, diplomats, attorneys, physicians, and professors. I published my findings in a number of media outlets, including *Newsweek, Quartz* and blogs owned by think tanks such as the Council on Foreign Relations and the Atlantic Council.

I spoke at universities in Lviv, Odesa, Kharkiv, and of course, Kyiv, where I thoroughly enjoyed having discussions with students and their instructors during a period in Ukraine's history when the issue of trafficking was especially relevant, given Russia's invasion of Crimea and the Donbas region, resulting in waves of internally displaced populations susceptible to both labor and sex exploitation.

Simply put, I had an absolutely fantastic time in Ukraine. While I learned a lot during my time researching and writing on my topic, my fondest memories occurred outside work. Attending events at America House, I developed lasting friendships with a number of Ukrainians who taught me much about Ukrainian society. We traveled throughout the country together, laughing at our respective cultures' quirks and oddities. In one particularly memorable moment, my best friend invited me to his hometown, a small village in southern Ukraine halfway between Odesa and Vinnytsia. There I met his friends and family, who showed me around and fed me until I nearly exploded. I was forced to use my awful language skills, which of course led to some hilarious misunderstandings.

Before I came to Ukraine I was aware of how big it was, but didn't fully understand that each region - whether it be western Ukraine with glorious and patriotic Lviv, or southern Ukraine with the splendid port city of Odesa - is unique and fascinating in its own right. I didn't meet a single Ukrainian who wasn't kind or hospitable. My endless questions about the country, its culture and people were met with smiles and a genuine willingness to share their stories and opinions.

I matured personally and professionally during my nine months abroad and fully expect to return to Ukraine and Eastern Europe after I finish up my graduate degree. In fact, it is because of the Fulbright connection and the program's director, Marta Kolomayets, that I was accepted to Georgetown University's School of Foreign Service. I am eternally grateful for her and the entire Fulbright staff's help during my time in Ukraine, as well as in Washington, DC, where I returned. Before long I hope to be back in their company, doing important and relevant work in Kyiv and elsewhere.

> *"I developed lasting friendships with a number of Ukrainians who taught me much about Ukrainian society. We traveled throughout the country together, laughing at our respective cultures' quirks and oddities.*

Garry Sotnik
U.S. Student Program
Portland State University, Portland, OR
National Forestry University of Ukraine, Lviv, 2015-2016

My research involves using computer simulation models that are based on real-world context-specific data to help local communities and national governments explore possible future scenarios and develop climate change adaptation and mitigation plans. The geographic area of focus was Bohdanska Dolyna, a valley in the heavily-forested Rakhiv Region of the Ukrainian Carpathian Mountains. Research involved establishing relations and working on data collection with village heads and government forest management planners. In collaboration with Ukrainian social and environmental scientists and with the support from local and national government officials, the data collection was successfully completed and used to parameterize a human-forest-climate change model of Bohdanska Dolyna. I am currently using the model with village heads in sustainable development planning and with forest management planners in scenario analysis.

In addition to conducting research, I also taught modeling social-ecological systems at the Kyiv-Mohyla Academy and the Ukrainian National Forestry University.

The initiated projects and developed relationships led to the formation of Ukrainian Systems, an independent Ukrainian non-profit think tank and research shop engaged in strategic research and programs aimed at developing, maintaining, and preparing healthy, sustainable and responsible ecological, economic, education and social Ukrainian systems for the future. Its focus is on improving the wellbeing of the Ukrainian people, specifically those most marginalized.

I had a great Fulbright experience. The Fulbright name helped open doors and build research-related relationships and Fulbright funding allowed me to comfortably focus on my work. I am also grateful to the energetic and highly competent Fulbright staff in the Kyiv office who were always friendly and available to provide support.

“I had a great Fulbright experience. The Fulbright name helped open doors and build research-related relationships and Fulbright funding allowed me to comfortably focus on my work.

Garry Sotnik hiking Hoverla Mountain, the highest point in the Ukrainian Carpathian Mountains, summer 2016

Senator J. William Fulbright:

Of all the joint ventures in which we might engage, the most productive, in my view, is educational exchange. I have always had great difficulty — since the initiation of the Fulbright scholarships in 1946 — in trying to find the words that would persuasively explain that educational exchange is not merely one of those nice but marginal activities in which we engage in international affairs, but rather, from the standpoint of future world peace and order, probably the most important and potentially rewarding of our foreign-policy activities.

[From The Price of Empire]

2016 2017

Fulbright Scholar Program

Бабенко Марина
Бочковська Валентина
Бялик Василь
Вовк Дмитро
Дубовик Володимир
Загвойська Людмила
Звінчук Олександр
Козак Назар
Кузнєцов Ілля
Куліков Володимир
Лильо Ігор
Павліщук Анна
Павлов Олексій
Шкуропат Марина
Щербакова Оксана

Research and Development Program

Булаєва Юлія
Буряк Маріанна
Волошина Ірина
Гомза Іван
Дробіт Ірина
Лойко Валентин
Маринич Тетяна
Нагірняк Світлана
Новіков Андрій
Олійник Олександра
Плотніков Олексій
Свердан Роман
Станчу Григорій
Чебан Олександр

Fulbright Graduate Student Program

Бондаренко Ірина
Гайбонюк Вікторія
Гудима Ірина
Єременко Марта
Забокрицький Ігор
Заводова Ксенія
Костирко Ольга
Кривенко Сергій
Лозова Валерія
Луців Тимофій
Манчуленко Оксана
Омельянович Олеся
Онищенко Анастасія
Павленко Альона
Тихонова Ольга
Тищенко Ганна
Харченко Анна
Цвєтінський Яків

U.S. Scholar Program

Bojko Martha
Chalupa Irena
Chamberlin Dennis
Dickinson Jennifer
Gans-Morse Jordan
Garcia Sonia
Lonchyna Vassyl
Pauly Matthew
Reed Cheryl
Tkacz Virlana
Vazquez Michele
Zabytko Irene

U.S. Specialist Program

Armstead James
Bhunia Arun
Briller Vladimir
Harris Kevan
Hutchinson Stacy
Karmazyn Andrian
Kyle Peter
Nordstrom David
Ricchiardi-Folwell Sharon
Stone Gregory

U.S. Student Program

Auten Michael
Ciaravolo Beth
Cohen Benjamin
Jackson Nicholas

English Teaching Assistant Program

Lazar Sophie
Margolin Jack
Meigs Isabel
Seidman Julie
Steinberg Nicole
Sularz Cynthia

Public Policy Fellowship

Jankowicz Nina
Russell Christopher

Василь Бялик
Fulbright Scholar Program
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці
Pennsylvania State University, University Park, PA, 2016-2017

Перебуваючи в Америці за Фулбрайтівською програмою, я досліджував тему «Переклад нехудожнього тексту: виклики та перспективи». Враховуючи значний потенціал бібліотечних ресурсів приймаючого університету, а також бази електронних даних, цей період стажування виявився прекрасною можливістю ознайомитися із новітніми світовими здобутками не тільки в галузі перекладу, але і лінгвістиці загалом. Відвідування занять з перекладу нехудожньої літератури допомогло краще зрозуміти методи підготовки перекладачів в Америці, цей досвід надалі сприятиме впроваджуванню у моїй викладацькій практиці нових ефективних методик. Обмін інформацією з американськими перекладачами та фахівцями розширив міжкультурну перспективу мого дослідження, допоміг осмислити та розробити ідеї, що стосуються прагматики породження нехудожнього дискурсу.

Дмитро Вовк
Fulbright Scholar Program
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Харків
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2016-2017

Зараз мені важко підсумувати свій досвід фулбрайтера, адже коли я пишу цей текст, мій грант триває і триватиме ще шість місяців. Єдине, що я знаю точно, стипендія Програми імені Фулбрайта, безумовно, є викликом. Якщо це перше тривале стажування за кордоном (а для багатьох фулбрайтерів, певен, це так і є), то до цього треба відповідно підготуватися, адже ти одразу занурюєшся у цілковито нове інтелектуальне, академічне, культурне, мовне середовище. Життя, навіть в ареалі західного світу, видається однаковим тільки на рівні туризму. Коли ж робиш крок у бік від традиційних туристичних вражень, то бачиш цілковито інший світ. Це складається з дрібниць: «Bless you!» – почуте від незнайомої людини в метро, коли чхаєш; незвичної на український смак крупи кіноа; майже літнього взуття на перехожих, коли на вулиці близько нуля, чи паперових банківських чеків, які в Україні не побачиш поза межами підприємницької діяльності. Цей новий світ складається з багатьох значущих речей: потужного інтелектуального середовища у провідних університетах, культу особистого успіху і пієтету до розумників, а ще – з величезного стосу книжок, які конче потрібно прочитати. Ти читаєш книжки, ти бачиш і спілкуєшся з цими людьми, нарешті пробуєш кіноа з невимовно гострим соусом. Все це змінює тебе, і в суттєвому, і в дрібницях. У цьому, напевно, для мене суть Програми зараз – у виклику змін і одночасно надзвичайній можливості змінитися.

> *Для мене суть Програми зараз – у виклику змін і одночасно надзвичайній можливості змінитися.*

Якщо відійти від суто утилітарних моментів (доступ до бібліотек, покращення англійської мови, нові академічні контакти тощо), то для мене значення Програми полягає у тому, що вона робить людей складнішими. Не лише в академічному, але і життєвому сенсі. Цей досвід вчить тебе бачити відтінки, чути протилежні позиції, сприймати не таких, як ти, розуміти, що тяжкі проблеми не вирішуються легкими способами, навіть якщо цього дуже хочеться. Цей досвід дає можливість побачити Україну як частину світу, що водночас всьому цьому світу не дорівнює. Повертаючись додому, фулбрайтери стають мультиплікаторами цієї продуктивної для розвитку суспільства складності, поширюючи її серед своїх колег, учнів, знайомих. І тим самим світ стає трохи кращим.

> *Цей досвід дає можливість побачити Україну як частину світу, що водночас всьому цьому світу не дорівнює. Повертаючись додому, фулбрайтери стають мультиплікаторами цієї продуктивної для розвитку суспільства складності, поширюючи її...*

Людмила Загвойська
Fulbright Scholar Program
Національний лісотехнічний університет України, Львів
Portland State University, Portland, OR, 2016-2017

Мій фулбрайтівський досвід виявився багатогранним та успішним. Мені пощастило працювати в Portland State University, відомому своїми інноваційними підходами в науці та освіті, напрацюваннями в царині сталого розвитку (sustainable development). Досвід особистого спілкування з викладачами і студентами університету дозволив відчути дух цього університету, долучитися до наукового та освітнього процесу. Мозаїку вражень суттєво збагатили поїздки країною, спілкування з місцевими мешканцями, знайомство з історією та культурою різних штатів. Відкриттям для мене стала краса Північно-Тихоокеанського узбережжя, насамперед саме Місто Троянд і Мостів, як називають Портленд. Він розташований біля підніжжя вкритої льодовиками гори Маунт-Худ – незгаслого вулкану на півночі Орегону, навкруги – дивовижної краси водопади і річки, вікові праліси краю. Роль Програми для мене справді величезна. Вона дала мені можливість окреслити свою мрію, а потім здійснити її. Я опанувала нові методики і переконана, що ці знання будуть затребувані в наукових дослідженнях та освітньому процесі. І не лише в моєму університеті. Науковці, з якими я працювала, насамперед Dr. Robert Scheller, Dr. Wayne Wakeland, фулбрайтівець, PhD Candidate Garry Sotnik, суттєво допомогли мені в моєму науковому пошуку. Працівники Університету Kathleen Martin і David Brandt значно полегшили мою адаптацію до нових умов.

Назар Козак
Fulbright Scholar Program
Інститут народознавства НАН України, Львів
Ukrainian Museum, New York, NY, 2016-2017

Участь у Програмі імені Фулбрайта була не першим моїм перебуванням у США, проте цей досвід став принципово іншим. Це був найтриваліший культурний шок в моєму житті, час філософських рефлексій і переосмислення онтологічних питань. Опинившись у фактичній ізоляції від роками сформованого середовища академічних контактів, я зіткнувся з викликом налагодити ефективну систему взаємодії з американськими колегами. Інституція, в якій я перебував, Український музей в Нью-Йорку, належить до малих музеїв з іншим горизонтом можливостей, ніж місця моєї праці в Україні – Національна Академія наук України та Львівський національний університет імені Івана Франка. Відтак особливої уваги вимагала адаптація проекту до програми діяльності музею. Значною мірою моя праця над проектом відбувалася в умовах перманентної зміни тактики та корегування стратегії. У процесі консультацій з експертами (36 осіб, включаючи кураторів Метрополітен-музею в Нью-Йорку та експертів з Гарвардського, Колумбійського та інших університетів) початкова концепція проекту зазнала суттєвих змін як в плані наративу виставки, так і принципах подачі матеріалу. Такий досвід, безперечно, матиме далекосяжні наслідки для моєї подальшої діяльності в Україні та співпраці з американськими колегами, яка завдяки Програмі імені Фулбрайта вийшла на новий якісний рівень.

Ілля Кузнєцов
Fulbright Scholar Program
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк
University of Illinois at Urbana-Champaign, IL, 2016-2017

Моя тема, з якою я їхав на стажування за Програмою імені Фулбрайта, мала назву «Зв'язок між здатністю розпізнавати тип розподілу та соціальним психотипом: КВП-дослідження». Підсумовуючи все пережите та переосмислене, можу стверджувати банальну, але правдиву річ: знати теоретично про особливості університетського життя в США та бачити це на власні очі – дві величезні різниці. Система освіти в Америці відрізняється від того, що маємо в Україні. По-перше, викладачі університетів виконують величезну реальну роботу, але їхні обов'язки менш формалізовані і не вимагають такої кількості документації, як це прийнято в Україні. Орієнтація на студентів, залучення їх до своїх курсів виглядає більш ефективним способом організації праці викладача. По-друге, спочатку захлинаєшся від кількості інформації по темі, яку збирався досліджувати. Доступ до всіх наукових видань – в електронній формі, – це те, чого не вистачає вченому в Україні. По-третє, ти розумієш, що дослідження має бути світового рівня. Одразу налаштовуєшся на конструктивну критику, а від колег отримуєш таку кількість контраргументів і вони такої якості, що поступово переосмислюєш тему. Особливість наукових досліджень в США – це максимальне наближення до практики, абстрактні моделі, ідеї тут полюбляють лише тоді, коли вони ґрунтуються на конкретному матеріалі. Не втомлюєшся дивуватися складній системі біоетики: якщо в Україні не замислюєшся над певними моментами дослідження, то в США будь-яка деталь має бути узгоджена в комісії з біоетики. Ще одна можливість, яку надає програма Фулбрайта, – це знайомство з культуру всього світу, про це свідчить, зокрема, інтернаціональний склад моєї лабораторії, де працюють дослідники з США, Румунії, Китаю, Японії, Великої Британії, а ось тепер іще – і України.

Анна Павліщук
Fulbright Scholar Program
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,Київ
Drexel University, Philadelphia, PA, 2016-2017

Я дуже вдячна Програмі Фулбрайта за унікальну можливість проводити дослідження у США. Хоча моя програма передбачала лише виконання наукового проекту, проте у мене була можливість спілкуватися зі студентами і викладачами у Дрекселі і дізнатися про особливості навчання у США. Мене вразила висока мотивація студентів до навчання і поважливе відношення в американському суспільстві до здобуття вищої освіти. Я перебувала в Америці в дуже цікавий період Президентських виборів (2016 рік) і могла спостерігати реакцію людей на результати. На мою думку, події 2016-2017 року у США багато в чому були співзвучні подіям 2004 року в Україні. Мене вразила небайдужість американців до долі країни та активна підтримка тих, хто опинився у скрутному становищі через підписання постанови на заборону в'їзду до США резидентам деяких мусульманських країн. Наразі я знаходжуся на екваторі виконання свого проекту і ще перебуваю у Філадельфії, тому мені важко спрогнозувати, що саме зміниться в моєму особистому і професійному житті після завершення стажування. Перебування у США, звісно, дозволило підвищити професійний рівень і змінило мій світогляд. Відмінності у повсякденному житті (у системі освіти, медицині, банківській сфері) наших країн є досить суттєвими. Я переконалася, наскільки мотивованими, енергійними і ефективними є американці у всьому, що вони роблять. На моє переконання, американці – це нація трудоголіків, які готові працювати щоденно задля забезпечення себе і своєї родини гарним житлом, належним рівнем освіти і якісною медициною.

Олексій Павлов
Fulbright Scholar Program
Одеський національний політехнічний університет, Одеса
University of Maryland, College Park, MD, 2016-2017

Мій проект, підтриманий Програмою імені Фулбрайта, базувався на 15-річному досвіді роботи одного з перших кар'єра-центрів України. Перебуваючи в Америці, я знайомився з найкращими досягненнями кар'єр-служб університетів США та, враховуючи особливості української вищої освіти, розробляв практичні інструменти з модернізації українських служб сприяння працевлаштуванню студентів. Стажування дозволило мені сформулювати нову продуктивну концепцію розвитку служб, які допомагають студентам адаптуватися до умов ринку праці.

Марина Шкуропат
Fulbright Scholar Program
Горлівський інститут іноземніх мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Бахмут
University of Southern California, Los Angeles, CA, 2016-2017

Метою мого проекту було вивчення творчості сучасного афро-американського письменника Персиваля Еверетта. Мій навчальний заклад – Горлівський інститут іноземних мов – вже кілька років має статус внутрішньо переміщеного з окупованої території. Зміцненню наукового авторитету вишів з такою трагічною долею сприяє участь його викладачів в міжнародних програмах. Тому, коли я отримала стипендію Програми імені Фулбрайта, це стало знаковою подією і приводом для оптимізму для всього нашого інституту. Особливість Програми Фулбрайта полягає у тому, що вона об'єднує зусилля вчених, які мають теоретичні напрацювання та зацікавлення у вирішенні певної проблеми, з тими, хто має ресурси і технічні засоби для реалізації цих проектів.

Моє дослідження стосувалося сучасної літератури, тому не потребувало технічних засобів, але було пов'язано з вивченням особливостей культурно-історичного контексту сучасної Америки. Я хотіла працювати над цим проектом в Лос-Анджелесі з дуже простої причини: це місто сформувало творчу особистість Персиваля Еверетта. Бібліотечні ресурси і доступ до сучасної наукової періодики Університету Південної Каліфорнії забезпечили швидку і якісну роботу над проектом. Дискусії з науковцями кафедри, їхні теоретичні поради допомогли визначити вектор дослідження. Вивченню авторської ідентичності письменника сприяли численні інтерв'ю з самим Персивалем Еверетом, який є професором цього університету. Виявилося, що на формування його як письменника вплинули не так расові фактори (закоріненість у афро-американську традицію), як його академічна діяльність, культурні та естетичні уподобання, його заняття живописом.

Програма імені Фулбрайта надає можливість не тільки професійно розвиватися, але й особистісно зростати: зокрема я читала виїзні лекції з культури та історії України в навчальних закладах Америки. Готуючи їх, я відчувала відповідальність не тільки за достовірність інформації, але більшою мірою за інтелектуальну та емоційну реакцію слухачів і зворотній зв'язок, який відбудеться після обговорення і сформує певний імідж моєї країни.

Саме місто Лос-Анджелес є дуже репрезентативним в плані спілкування з представниками різних культур і рас, тривале перебування в ньому формує навички міжкультурних та міжрасових контактів, навчає культурі ввічливого і доброзичливого спілкування, мовній толе-

рантності, нормам дотримання побутового етикету в суспільстві, чого так не вистачає в нашій країні. Фулбрайтівська спільнота міста Лос-Анджелес дуже гарно організована завдяки наполегливій праці місцевого координатора програми Ен Кер, яка регулярно проводить різноманітні заходи, у яких беруть участь більше ста учасників різних програм з 56 країн світу. Наприклад, відбулися День знайомства з еклектичною культурою міста, День гостинності в американській родині, День спорту із відвіданням баскетбольного матчу, День музики із прослуховуванням концерту класичної музики, День вивчення проблеми бідності та безпритульності та шляхів її подолання в місті, День екології та навколишнього середовища із прогулянкою в гори. Головна мета таких заходів – познайомити учасників програми один з одним та з їхніми родинами.

Програма Фулбрайта надає унікальну можливість взяти з собою родину. У Лос-Анджелесі мій 17-річний син навчався у державній американській школі, це була одна з п'яти найкращих у Каліфорнії. Він зміг оцінити і порівняти переваги та недоліки обох систем навчання –

української та американської, значно покращити рівень володіння англійською, отримати неоціненний досвід спілкування з однолітками у мультикультурному та мультирасовому середовищі. Такий досвід неможливо здобути жодним іншим способом, окрім перебування в Америці, причому Каліфорнія в цьому плані є найрепрезентативнішою. Я певна, що його участь у програмі як члена родини стипендіата стала гарним стимулом для розвитку подальшої кар'єри.

Перебуваючи на стажуванні, ми відвідували різноманітні куточки Лос-Анджелеса – історичні, етнічні, наукові, музеї, виставкові центри, картинні галереї, національні парки, спостерігали концерти на відкритих майданчиках і вуличні паради, знайомилися з національними кухнями народів, які живуть в Південній Каліфорнії. Проживання в місті, між океаном та горами, з чудовим, м'яким кліматом і яскравою природою залишає незабутні враження.

Після всього того, що відбулося зі мною протягом стажування в Америці, я починаю розуміти, чому сенатор Вільям Фулбрайт колись сподівався, що ця програма додасть не тільки знань її учасникам, але й сприятиме кращому порозумінню між націями, що навчить нас жити в мирі та дружбі. Як учасниця Програми я відчуваю велику відповідальність за те, щоб передати громадянам моєї країни віру в добро та оптимізм всіх розумних та мислячих людей планети.

"Після всього того, що відбулося зі мною протягом стажування в Америці, я починаю розуміти, чому сенатор Вільям Фулбрайт колись сподівався, що ця програма додасть не тільки знань її учасникам, але й сприятиме кращому порозумінню між націями, що навчить нас жити в мирі та дружбі. Як учасниця Програми я відчуваю велику відповідальність за те, щоб передати громадянам моєї країни віру в добро та оптимізм всіх розумних та мислячих людей планети.

Юлія Булаєва
Fulbright Research and Development Program
Національний науковий центр
«Інститут виноградарства і виноробства
імені В.Є. Таїрова», Таїрове, Одеська область;
Одеський державний аграрний університет, Одеса
Cornell University, Ithaca, NY, 2016-2017

Моя програма почалась 20 січня 2017 року і передбачає 9-місячне стажування в університеті імені Езри Корнела (Ітака, штат Нью-Йорк), де я працюю над проектом «Застосування сучасних методів дослідження (ГІС технологій, IRMS аналізу) для вивчення зв'язків екологічних умов території та отримуваної виноградарсько-виноробної продукції». Я отримала змогу поспілкуватись із відомими вченими (Alan Lakso, Justine V. Heuvel, Timothy E. Martinson, Jane Mt. Pleasant, Gregory Loeb, Tom J. Burr, Bruce Lewenstein, Ashim K. Datta, Riché Richardson та ін.); відвідувати курси та слухати лекції з виноградарства, впорядкування території виноградників; брати участь у практичних заняттях (workshops) з організації досліджень та застосування сучасних методів статистичної та геостатистичної обробки експериментальних даних та інтерпретації отриманих результатів; освоїтися з передовим досвідом «американського виноградарства», відвідавши виноградарські господарства Gallo Winery, Boundary Breaks Vineyard, Hazlitt 1852 Vineyards, Dr. Konstantin Frank та ін. Програма імені Фулбрайта дозволила мені поглибити знання, познайомитися з новими роботами в моїй галузі, проаналізувати їх та рухатись далі у пошуках оптимізації сучасних методик та практик.

> *Програма імені Фулбрайта дозволила мені поглибити знання, познайомитися з новими роботами в моїй галузі, проаналізувати їх та рухатись далі у пошуках оптимізації сучасних методик та практик.*

Мар'яна Бурак
Fulbright Research and Development Program
Український Католицький Університет, Львів;
Львівська національна академія мистецтв, Львів
University of Michigan, Ann Arbor, MI, 2016-2017

Як академічний директор Школи української мови та культури при Українському католицькому університеті у Львові я добре усвідомлюю потребу студентів-іноземців у досконалій системі навчання, якісних методичних матеріалах та сертифікаційному оцінюванні їхньої комунікативної компетентності. Впродовж років команда нашої Школи працювала в цьому напрямку, результатом чого став вихід у світ сучасного багаторівневого навчально-методичного комплексу «Яблуко». Наступний крок Школи команда вбачала у запровадженні якісного оцінювання досягнень та вмінь студентів-іноземців. Маючи змогу долучитися до розробки сертифікаційного процесу з української мови як іноземної при МОН України, у своєму проекті, поданому на грант Програми Фулбрайта, я зосередилася на вивченні досвіду запровадження, функціонування та вдосконалення процедури сертифікації з англійської мови як іноземної та в запровадженні схожої системи мовного тестування з української мови як іноземної в Україні. Стажування я проходила в Мічиганському університеті, підрозділом якого є один із найстаріших тестових закладів з оцінювання англійської мови в США. Паралельно з основним дослідженням важливою частиною своєї місії я вважала налагодження зв'язків між Українським католицьким університетом та кафедрами україністики американських університетів. Не менш

важливою для обміну досвідом викладання мови та створення спільних програм була співпраця з українськими школами США. Перед програмою я мала поюнацькому великі плани і очікування. Зрештою приходить розуміння того, що визначальними виявляються не обставини, а люди поруч. У ці дні моя програма добігає кінця, і я з розпачем хапаюся за кожну можливість ще чогось навчитися, ще щось побачити, ще із кимось познайомитися. Проте я точно знаю, що кінець гранту – насправді не кінець, а лише початок, і в Україну я повернуся іншою людиною: більш активною, раціональною, ініціативною та відкритою, бо саме цього навчила мене Програма Фулбрайта.

> *...я точно знаю, що кінець гранту – насправді не кінець, а лише початок, і в Україну я повернуся іншою людиною: більш активною, раціональною, ініціативною та відкритою, бо саме цього навчила мене Програма Фулбрайта.*

Ірина Волошина
Fulbright Research and Development Program
Хмельницький національний університет, Хмельницький
University of North Carolina, Chapel Hill, NC, 2016-2017

Працюючи в Україні у сфері збереження нематеріальної культурної спадщини у складі молодіжного фольклорного гурту «Ладовиці» та громадської організації «Відродження традицій Поділля», я зіткнулась із тим, що цю галузь переважно розвивають аматори, любителі традиційної культури. Тому я почала своє дослідження в аспірантурі Хмельницького національного університету з метою вивчення методики викладання та розробки навчальних програм для професійної підготовки майбутніх фольклористів. Під час проходження стажування на кафедрі американських студій в Університеті Північної Кароліни я ознайомилась із передовими ідеями у галузі педагогіки та фольклористики. Порівнюючи навчальні плани, я зрозуміла, що фольклористика у США займає місце на перетині низки суспільних наук (культурології, соціології, антропології тощо), а в Україні вивчається лише на філологічних факультетах. В традиціях американської фольклористики документувати усі спонтанні творчі вираження людей. Прикладом може бути жіночий марш у лютому 2017 року, коли на протест проти політики новообраного президента США Дональда Трампа люди вийшли у рожевих шапках («pussy hats»), більшість яких не була десь придбана, а зроблена мітингувальницями власноруч. Також під час перебування у США я встановила тісні контакти із Асоціацією українців Північної Кароліни. Разом ми представляли Україну та Міжнародному Фестивалі «International Focus» та під час різдвяної ходи у столиці Північної Кароліни. Крім того, я долучилась до організації виставки української вишивки та петриківського розпису у Центрі Славістичних, Східноєвропейських та Євразійських студій при Університеті Північної Кароліни, провела низку майстер-класів з автентичного українського співу та розпису писанок для студентів та громадськості міста Чепел Гілл, планую провести майстер-клас зі співу для гурту «Ukrainian Village Voices» у м. Нью-Йорк.

Я повторюю слова вдячності Програмі імені Фулбрайта за надану можливість вивчити передові ідеї західної науки у галузі фольклористики та педагогіки.

Іван Гомза
Fulbright Research and Development Program
Національний університет
«Києво-Могилянська академія», Київ
College of William and Mary, Williamsburg, VA, 2016-2017

Мій науковий проект у Коледжі Вільяма та Мері, штат Вірджинія, було присвячено вивченню окремого аспекту політики незгоди (конфронтаційної колективної дії політичних акторів): особливостям радикалізації українських націоналістів у Другій Республіці Польській 1918–1943 рр. Я був особливо зацікавлений у співпраці з американськими дослідниками і викладачами, які займаються проблемами політичного насилля. Окремим аспектом стажування було спостереження за методами викладання відповідних дисциплін, адже після повернення в Україну я планую видозмінити декілька власних курсів.

> *Участь у Програмі імені Фулбрайта створює неповторне плетиво особистих й інституційних зв'язків через Атлантичний океан. Програма поєднує науковців України та США, сприяючи обміну досвідом і напрацюваннями, зменшуючи культурну дистанцію між ними. Відтак, Програма імені Фулбрайта – це важливий двигун міжнаціонального порозуміння.*

На момент написання цього тексту стажування ще не завершено, але окремі підсумки підбити можна: я частково завершив проведення дослідження і представив його висновки у публічній презентації в квітні 2017; відвідування лекційних і семінарських курсів посприяло уявленню, як саме я організую власні англомовні курси в «Києво-Могилянській Академії»; мені вдалося встановити контакти з багатьма співробітниками гостьового університету, які залучили мене до нових дослідницьких проектів і написання спільних наукових робіт. Загалом стажування на програмі стало насиченим і корисним досвідом.

Участь у Програмі імені Фулбрайта сприяє гармонійному поєднанню кількох важливих цілей особистого та соціального характеру: залучення науковців з України до науково-викладацького життя американських університетів не лише фахово вдосконалює тих, кому вдалося стати її повноцінним учасником, але і створює неповторне плетиво особистих й інституційних зв'язків через Атлантичний океан. Програма поєднує науковців України та США, сприяючи обміну досвідом і напрацюваннями, зменшуючи культурну дистанцію між ними. Відтак, Програма імені Фулбрайта – це важливий двигун міжнаціонального порозуміння.

Ірина Дробіт
Fulbright Research and Development Program
Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності, Львів
University of Maryland, College Park, MD, 2016-2017

Метою мого стажування було ознайомитися з досвідом американських університетів у підготовці перекладачів на магістерському рівні та зрозуміти, як його можна адаптувати до української системи освіти. Мені вдалося побувати у двох центрах підготовки перекладачів на східному (University of Maryland, College Park, MD) та західному (Middlebury Institute of International Studies in Monterey, CA) узбережжях континенту; провести низку вебінарів communiCATe для обговорення ключових питань щодо планування навчального процесу, в яких брали участь викладачі університетів та фахівці перекладацької галузі; виступити із доповіддю на американському освітньому форумі Monterey Forum 2017.

Навчальний процес в американському університеті – це тісна взаємодія академічних установ з перекладачами-практиками та потенційними роботодавцями, спільне викладання курсів викладачами уні-

верситету та представниками компаній перекладацького ринку, запрошення на заняття відомих особистостей, чия діяльність пов'язана з міжкультурною комунікацією та перекладом. Схожий досвід ми маємо й в Україні, однак принциповою відмінністю між двома освітніми системами підготовки перекладачів є розрізнення напрямів спеціалізації. Американські університети чітко розділяють такі напрями спеціалізації: усний та письмовий переклади, управління проектами перекладу і локалізації.

Академічний рік, проведений в американському університеті, допоміг мені зануритися в навчальний процес підготовки магістрів-перекладачів і побачити можливі способи удосконалення навчального середовища в Україні. Стажування в університеті, як і перебування в США загалом, дозволили мені здобути важливий академічний досвід, але й оцінити масштаб потреби України в якісній перекладацькій школі.

Валентин Лойко
Fulbright Research and Development Program
Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна, Харків
University of Pennsylvania, Philadelphia, PA, 2016-2017

Мабуть, як і будь-який український науковець, я неодноразово чув про Програму імені Фулбрайта. Завдяки репутації учасників та високим стандартам конкурсу, ця програма академічних обмінів дуже часто є вибором «номер один» серед академічної спільноти, принаймні - серед тих науковців, що планують провести своє дослідження у США. Звісно, я був безмежно щасливий отримати запрошення до участі у Fulbright Faculty Development Program. Крім того, це було моє перше наукове стажування за кордоном. Тож 9 місяців «постдоку» в Пенсильванському Університеті - це перевершувало найсміливіші очікування.

До конкурсу я подав дослідження із семіотики реклами і консюмеризму. Отже, як «типовий гуманітарій», здебільшого я розраховував на самотні студії в архівах та бібліотеках. Втім, реалії американського кампусу кардинально змінили ці плани.

Незважаючи на те, що моя програма не передбачає набуття наукового ступеня, мій науковий консультант і американські колеги одразу запропонували відвідувати курси і семінари з означеної тематики в якості «вільного слухача». Таким чином, за час перебування в Пенсильванському Університеті мені вдалося прослухати чотири курси з семіотики і консюмеризму, а також прийняти участь у багатьох семінарах і колоквіумах. Окрім того, кожен курс передбачав регулярні польові експедиції і практикум з соціальної антропології. Водночас я приймав участь в різноманітних зустрічах і інтерв'ю із фахівцями в галузі реклами і маркетингу, що їх організовував регіональний офіс Фулбрайта і партнерські організації на Східному Узбережжі.

Зустріч з конгресменом Ф. Гуаріні (Нью-Джерсі)

Отже, плануючи наукове стажування у американському «виші», я би порадив українським колегам враховувати наступні чинники: (1) радикальна «відкритість» академічної спільноти США, (2) практична орієнтованість гуманітарних факультетів, (3) безпрецедентні можливості нетворкінгу, що їх пропонує Фулбрайт. Саме ці чинники змусили мене дещо переглянути початковий план «бібліотечного» дослідження і присвятити значну його частину семінарам, конференціям і консультаціям з американськими колегами. Звісно, що переклади, робота з джерелами і підготовка публікації, як і раніше, складають основну частину стажування. Проте найціннішим фулбрайтівським досвідом я вважаю саме це безпосереднє знайомство з американським кампусом – розуміння того, наскільки тісним може бути академічний світ.

> *Завдяки репутації учасників та високим стандартам конкурсу, ця програма академічних обмінів дуже часто є вибором «номер один» серед академічної спільноти...*

Тетяна Маринич
Fulbright Research and Development Program
Сумський державний університет, Суми
Duke University, Durham, NC, 2016-2017

Мій проект присвячений вивченню методів, моделей та інформаційних технологій розробки сценаріїв реалізації фінансової політики держави в контексті забезпечення сталого розвитку країни та її регіонів. Я переконана, що здобутий досвід та наукове співробітництво з провідними вченими дозволять мені у довгостроковій перспективі створити Національну Економетричну Асоціацію, завданням якої буде популяризація та просування економетричних досліджень в Україні. Я певна, що Програма Фулбрайта – це безцінний досвід професійного зростання та особистісного розвитку з точки зору набутих знань, навичок, знайомств та абсолютно нового погляду на систему вищої освіти, де бізнес, навчання та наука є невід'ємними складовими одного цілого.

> *...Програма Фулбрайта – це безцінний досвід професійного зростання та особистісного розвитку з точки зору набутих знань, навичок, знайомств та абсолютно нового погляду на систему вищої освіти, де бізнес, навчання та наука є невід'ємними складовими одного цілого.*

Світлана Нагірняк
Fulbright Research and Development Program
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського», Київ
University of Central Florida, Orlando, FL, 2016-2017

Здається, я ніколи не забуду той ранок, мої почуття у день відльоту до Сполучених Штатів Америки. Щастя? – безперечно. Тривога? – частково. Розгубленість? – певною мірою. Але все це перекриває інше, значно сильніше відчуття – наближення значних змін у житті, ЗДІЙСНЕННЯ МРІЇ! Відкриття нових можливостей, поглиблення знань, отримання цінного досвіду як у науковій сфері, так і у звичайних життєвих ситуаціях. Так коротко можна описати значення Програми імені Фулбрайта для мене особисто і, без сумніву, для кожного стипендіата. Я беру участь у Програмі в якості дослідника. Моя програма ще триває. Але вже тепер можу сказати, що за час роботи в Університеті Центральної Флориди я здобула цінний професійний досвід, опанувала нові техніки дослідження, освоїла нове програмне забезпечення, отримала навички експлуатації необхідного обладнання і успішно використовую його, працюючи над проектом. Окрім роботи у лабораторії, я відвідую лекції та практичні заняття, наприклад, брала участь у панельній дискусії, присвяченій жінкам-дослідницям, у захистах дисертацій, була на випускній церемонії студентів і навіть виконувала обов'язки асистента викладача на іспиті, що дало мені достатньо чітке уявлення про систему освіти у США. Дійсно, участь у Програмі імені Фулбрайта – це початок нового етапу у моєму житті, це нові плани, ідеї, задуми, дослідження.

Андрій Новіков
Fulbright Research and Development Program
Державний природознавчий музей НАН України, Львів
Emerson College, Boston, MA, 2016-2017

Метою кожного науковця є не тільки отримання, але й поширення нових знань. Останнє передбачає наявність і доступність якісного наукового видавництва, що є сьогодні однією з нагальних проблем академічної сфери України. Для успішної інтеграції у світовий науковий фонд вітчизняна періодика потребує кардинальних змін, передусім впровадження наукового видавництва відкритого доступу, запровадження відкритого ліцензування Creative Commons, розробки стратегії розвитку наукових часописів, інтеграції у відкриті бази даних. Метою мого фулбрайтівський проекту «Наука відкритого доступу в Україні: Ходячий мрець?» було дослідження засад академічного видавництва відкритого доступу у США; проект передбачав впровадження набутого досвіду на вітчизняних теренах. Під час стажування у Коледжі Емерсон я відвідував лекції та семінари з верстки, видавничої справи, менеджменту, електронного видавництва тощо, а також проводив самостійне дослідження організації академічного видавництва. Моя увага була зосереджена на таких аспектах сучасної видавничої справи, як організація веб-сайтів та видавничого процесу, структура публікацій наукових часописів, особливості представлення, поширення й опрацювання мета-даних. Активне вивчення видавничої платформи OJS дозволило мені успішно впровадити її у веб-сайті журналу «Modern Phytomorphology», наукового часопису. Можу сказати, що Програма імені Фулбрайта унікальна. Вона визначила мій розвиток як спеціаліста видавничої справи – я отримав можливість не лише вивчати нові технології, ознайомлюватися із трендами та передбачати вектори майбутнього розвитку сфери видавництва, але й познайомитися із провідними фахівцями, які впливають на них. Маю надію, що мої нові знання сприятимуть розвитку відкритої науки нового зразка в Україні.

Олександра Олійник
Fulbright Research and Development Program
Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого, Київ
New York University, Tisch School of the Arts, New York, NY, 2016-2017

Проведення дослідження і навчання у Школі мистецтв Тіш Нью-Йоркського університету в рамках Програми імені Фулбрайта стали важливим етапом у моєму житті. Це досвід, завдяки якому я краще зрозуміла себе, свою професію і власні можливості. Я відкрила для себе Нью-Йорк як маленьку модель усього світу, з його районами як різними країнами, із людьми, які привезли сюди своєрідні традиції, кухню, музику, танець, театр. Американці привітні й охоче знайомлять гостей зі своєю мультинаціональною культурою.

Програма перевершила всі мої, досить високі, очікування. Я пройшла перезавантаження, такий собі «апгрейд», і вважаю, що виросла як особистість, митець, викладач і науковець. Цьому сприяли дослідження системи акторської освіти у США та особливостей акторської майстерності в кіно, відвідування лекцій, семінарів, практичних занять, репетицій та студентських вистав у Школі мистецтв Тіш, перегляд вистав у театрах Нью-Йорка, робота у Нью-Йоркській публічній бібліотеці виконавчих видів мистецтв, відвідування Музею американського мистецтва Вітні, виставок, концертів (наприклад, я була зачарована пластикою африканських танців). Навіть звичайна поїздка у метро могла перетворитися на справжнє шоу з музикантами і танцюристами із різних куточків світу. Хочу щиро подякувати кожному, хто працює у Програмі імені Фулбрайта, і всім, хто підтримує її існування та розвиток. Я вдячна за підтримку, за можливість зустріти однодумців, щирих, розумних, талановитих людей, за відчуття єднання і віру в те, що разом ми можемо змінити світ на краще, уникнути воєн і непорозумінь. Ця Програма сприяє миру і порозумінню між людьми різних культур, вона об'єднує і надихає.

Григорій Станчу
Fulbright Research and Development Program
Інститут фізики напівпровідників
імені В.Є. Лашкарьова НАН України, Київ
University of Arkansas, Fayetteville, AR, 2016-2017

Стажування за Програмою імені Фулбрайта стало важливим етапом у моєму житті. Я відкрив для себе країну нової культури, прогресивного світогляду, високих технологічних можливостей. Завдяки значним досягненням у галузі матеріалознавства Сполучені Штати Америки є одним із світових лідерів у сфері напівпровідникових технологій. Тому моя робота над дослідницьким проектом «Нано-масштабна структурна характеристика напівпровідників групи III» у сучасних лабораторіях Арканзаського університету (м. Фейетвілл, штат Арканзас), ознайомлення із новітніми технологіями, дискусії з провідними науковцями стали неоціненним досвідом, що сприяє професійному розвитку. У сучасному глобалізованому світі надзвичайно важливим є вміння взаємодіяти з людьми, які належать до різних культур та етнічних груп. Відзначу, що освітня система мультикультурної країни дає змогу краще зрозуміти інших людей. Я став частиною широкої університетської спільноти, і це допомогло мені встановити нові професійні контакти та надбати друзів із різних куточків світу. У результаті щоденного використання англійської у побуті та спілкуванні з колегами значно покращилися мої знання мови та розмовні навички, збагатився словниковий запас. Розкрилися приховані аспекти моєї власної особистості. Знаходячись далеко від батьківщини, крок за кроком долаючи життєві виклики, я повірив у свої сили. Глибоко впевнений, що впровадження отриманого професійного та особистісного досвіду є запорукою нашого кращого майбутнього.

Біля пам'ятника Дж.Фулбрайта (University of Arkansas, Athropology Department)

Олександр Чебан
Fulbright Research and Development Program
Одеський національний університет
імені І.І. Мечникова, Одеса
Kennan Institute, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC, 2016-2017

Завдяки Програмі імені Фулбрайта у 2016–2017 роках я отримав унікальну можливість працювати над проектом у галузі міжнародних відносин «Програма Нанна-Лугара: Уроки і перспективи» – стажуватися у Центрі імені Вудро Вілсона (м. Вашингтон, округ Колумбія), брати інтерв'ю в американських експертів-міжнародників та екс-посадовців, котрі у XX столітті розробляли і впроваджували програму Нанна-Лугара. Ця програма, у рамках якої уряд США надавав експертну та фінансову допомогу країнам, що виникли на пострадянському просторі, була потужним важелем у справі запобігання розповсюдженню зброї масового знищення та ядерним конфліктам. У наш час, у зв'язку із загостренням ситуації в окремих регіонах світу, зокрема на Сході України, досвід програми Нанна-Лугара набуває особливого значення. Вона була розроблена через рік після закінчення Другої світової війни. На моє переконання, у тому, що за останні сім десятиліть не сталося нового глобального конфлікту, є певна заслуга Програми імені Фулбрайта, яка об'єднує інтелектуальну еліту і високих професіоналів з усього світу. У США я не раз пересвідчувався, що ця Програма може примирити представників ворогуючих націй; я бачив, як мирно спілкуються фулбрайтери з Індії та Пакистану, Палестини та Ізраїлю. Мені імпонує думка про те, що Сполучені Штати є доволі молодою країною і, водночас, однією із найстаріших демократій у світі. Мені імпонують такі цінності, як права людини і свобода особистості, а також повага до інших – як до людей, так і до культур. Об'єднуючи представників різних націй, які в майбутньому зможуть реально впливати на політику своїх країн, Програма Фулбрайта сприяє поширенню ідей демократії.

> *Об'єднуючи представників різних націй, які в майбутньому зможуть реально впливати на політику своїх країн, Програма Фулбрайта сприяє поширенню ідей демократії.*

> *...це унікальна можливість, участь в якій доступна кожному; це двері, які не так складно відчинити, як це може здаватись — варто лише постукати.*

Ігор Забокрицький
Fulbright Graduate Student Program
Національний університет «Львівська політехніка», Львів
Chicago-Kent College of Law, Illinois Institute of Technology, Chicago, IL, 2016-2017

Навчаючись в Illinois Institute of Technology – Chicago-Kent College of Law за програмою U.S., International and Transnational Law, я отримав диплом магістра права (LL.M) з відзнакою (with honours). Ця програма передбачає значну гнучкість при виборі курсів, обов'язковими були лише вступ до американської правової системи (Introduction into American Legal System) та порівняльне право (Comparative Law). Навчання за кордоном – це крок, до якого рухаєшся поступово. Думки про це починають з'являтись вже на 2–3 курсі бакалаврату українського університету, коли ти розумієш, що певні аспекти навчального процесу ти не проти змінити. Ще хочеш розширити свій світогляд. Однак від бажання повчитись «десь» за кордоном до того, аби ці думки реалізувались в конкретні дії, повинен пройти час, має наступити момент, коли ти усвідомлюєш – так, я цього хочу, і це мені потрібно. Хтось ще до завершення навчання в Україні визначається з майбутнім місцем магістратури, іншим (як я) потрібно кілька років після завершення університету, щоб осмислити себе, свою діяльність, своє професійне середовище. Коли ти приходиш в американський університет вперше, то спочатку відчуваєш «вау-ефект» від всього: і від приміщення, і від людей навколо, і від атмосфери. Ти потрапляєш у середовище, яке сприяє виникненню, розвитку і поширенню ідей. Ти зустрічаєш людей зі всього світу, – у моєму випадку лише іноземних студентів було близько 125-ти з 26-ти країн усіх континентів, крім Австралії. В кожного з них свій життєвий шлях, певний професійний досвід і певне бачення ситуації.

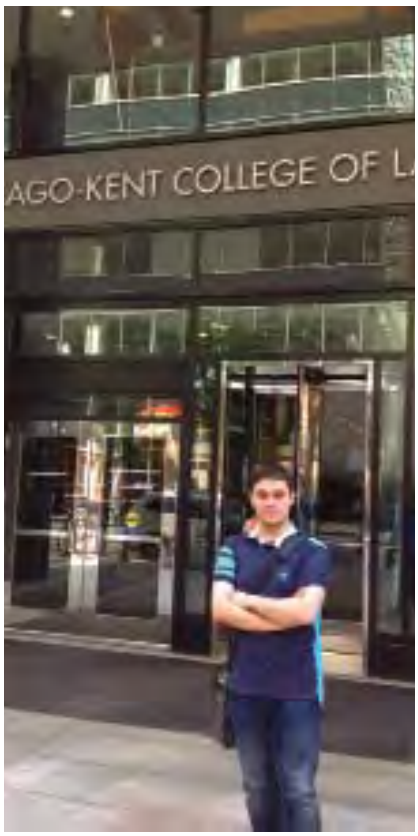

Фулбрайтівський досвід – це можливість отримати чудову освіту в державі, чиї університети визнані найкращими в світі. Це можливість зустріти багато цікавих людей, з якими спілкування чудове не лише в межах університету, а й поза ним. Це можливість зануритися в геть інше життя, абстрагуватися від місцевих проблем та почати мислити глобальніше. Я переконаний, що Програма імені Фулбрайта – це унікальна можливість, участь в якій доступна кожному; це двері, які не так складно відчинити, як це може здаватись – варто лише постукати.

Яків Цвєтінський
Fulbright Graduate Student Program
Дніпропетровська академія музики імені Михайла Глінки, Дніпро
Western Michigan University, Kalamazoo, MI, 2016-2017

За час моєї участі у Програмі Фулбрайта мені вдалося дуже багато переосмислити стосовно мого життя та переконань. Я відкрив для себе новий світ, нові середовища та світогляди. Я щасливий, що в мене, окрім власної сім'ї, є ще й фулбрайтівська сім'я, і найпрекрасніше те, що ці люди залишаються фулбрайтівцями і після закінчення програми. Разом з тим кожен стипендіат, якого я зустрічав, – це унікальний представник своєї культури, і тільки в такому культурному оточенні усвідомлюєш нескінченну багатогранність людського суспільства і культур. З іншого боку, розумієш значення і цінність власної культурної унікальності. Цим досвідом необхідно ділитись з кожним, бо усвідомлення цього різноманіття та власного місця у світі – саме той «імунітет» проти саморуйнації, який потрібен людству, і який допоміг би змінити світ на краще. Бути частиною величезної фулбрайтівської команди – це честь, удача та щастя.

Dennis Chamberlin
U.S. Fulbright Scholar Program
Iowa State University, Ames, IA
Ukrainian Catholic University, Lviv, 2016-2017

The Ukrainian Catholic University has a strong journalism program. In 2016 it's master's program was named the top graduate journalism program in the country. Students receive an education that is international in scope and practical in journalism career preparation.

The focus of my Fulbright project in Ukraine was to bring an element of still photography and documentary practices into the journalism curriculum. The school has a number of lecturers with broadcast and video experience; I was able to introduce still photography and audio for multiple platforms. My area of expertise is with documentary photography but I was able to emphasize the research and reporting aspects of photojournalism that most people overlook.

I taught two courses each semester, held workshops and taught master classes. We held a *Videocamp* workshop in Poltava; four faculty members worked with 24 students to produce video feature stories about the Poltava area. Enrollment in the course was competitive and open to students from universities throughout Ukraine.

Our students worked hard and under considerable stress, especially when we sent them out repeatedly to do better reporting. In the end, they completed a great body of professional work. This was confirmed a few weeks later when the Ukrainian national television network, Program 1, broadcast all 12 of their stories in one evening.

My year In Ukraine was a wonderful opportunity to delve deeper into the culture and history of a country that I barely knew prior to arriving there. I found the people open and helpful and I can honestly say that I only have fond memories of my time spent there.

I was fortunate to work with a group of faculty from the top journalism program in the country and we had a regular stream of visiting professionals from all around Europe, from whom I was able to learn along with my students.

One thing that I greatly appreciated from my year of teaching at UCU was the flexibility to try new things inside and outside the classroom. I will be incorporating some of the work we did in Lviv into my classroom back in the US.

"My year in Ukraine was a wonderful opportunity to delve deeper into the culture and history of a country that I barely knew prior to arriving there. I found the people open and helpful and I can honestly say that I only have fond memories of my time spent there.

Jennifer Dickinson
U.S. Fulbright Scholar Program
University of Vermont, Burlington, VT
Ukrainian Catholic University, Lviv, 2016-2017

In the first month of my four-month Flex Fulbright program, I have collaborated with UCU, continued my training in Ukrainian Sign Language and worked with the Deaf community in Lviv. Among my research goals are to better understand changes in work and training opportunities for Deaf Ukrainians and how language, work and identity fit together for them. In addition to improving my Ukrainian Sign Language, I am meeting with leaders of the Lviv Deaf community and arranging meetings and tours of factories in the area that employ Deaf workers as well as with teachers who work with Deaf students. Most of my research will be with adult members of the Lviv Deaf Community, however I have also been doing some work with the Lviv School for the Deaf, including a Valentine's Day party for the elementary school kids there.

Jennifer Dickinson with students from the Lviv Deaf School celebrating Valentine's Day

My work at Ukrainian Catholic University involves a different area of my expertise. I have been teaching a Methods of Teaching in Higher Education course for Master's students in the UCU Social Pedagogy program and have also been collaborating with the Center for Innovation and Technology on several workshops and consultations on best practices in online and hybrid/blended education. I am also scheduled to give several talks at UCU, Ivan Franko National University and to the local Rotary International Club on topics related to my research and on the U.S. higher education system.

"Fulbright offers opportunities to meet a broad range of people through both teaching and research. I have greatly enjoyed getting to know my students and colleagues at the University and through them meeting the next generation of scholars and teachers eager to learn new teaching and research methods.

I am most struck by opportunities to close the loop that the Fulbright program has offered me. I have enjoyed continued contact with two Ukrainian Fulbrighters who came to the U.S. from Lviv. Now one of them is my Fulbright sponsor at UCU, I also have a continuing friendship with another Fulbrighter and his family who spent a year at my home institution. Fulbright creates many opportunities for international collaboration and friendship during the period of your grant, and for many years beyond.

Fulbright offers opportunities to meet a broad range of people through both teaching and research. I have greatly enjoyed getting to know my students and colleagues at the University and through them meeting the next generation of scholars and teachers eager to learn new teaching and research methods. Although this is a challenging time for Ukraine and its higher education, students and faculty are dedicated to their work and to making Ukraine a stronger country. Although I have been doing research in Ukraine for many years, I can honestly say that the Fulbright teaching/research program offers unique opportunities to expand one's horizon and engage in much broader cultural exchange than we often have the opportunity to do in our day to day research.

"...Fulbright Program offers unique opportunities to expand one's horizon and engage in much broader cultural exchange than we often have the opportunity to do in our day to day research.

Cheryl Reed
U.S. Fulbright Scholar Program
Northern Michigan University, Marquette, MI,
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2016-2017

My Fulbright experience in Ukraine was like no other that I've had. I've traveled a great deal and twice studied abroad, but as a U.S. Fulbright Scholar I lived and worked with Ukrainians and got to know them in a way I never would have as a tourist. Ukraine's history is complicated and the culture can seem similar to others in Eastern Europe, but living in Kyiv and traveling to more than 20 different cities, mostly in the western part of the country, gave my husband, Greg Stricharchuk, and I a much deeper understanding and appreciation for Ukraine and its people. I developed professional and personal friendships that I hope will endure the distance. And I'm hoping to make Ukraine part of my ongoing journalism research. My university is also interested in having me take American students to Ukraine. I'm hoping to partner with the university where I was based in future research projects. Since returning to the United States, I've published stories about Ukraine and that research has attracted the attention of other media and the U.S. government. So I don't feel my Fulbright experience was finite. That said, probably the deepest impact was meeting for the first time my husband's Ukrainian relatives. Greg came to Ukraine with a handful of letters written decades earlier by relatives of his mother, a woman born near Lviv in 1905 and who immigrated to the U.S. in 1910. In the U.S., he'd tried in vain to track down these relatives. But, within weeks in Ukraine, he was able to find them and many more. We visited often and spent memorable holidays with them. It was an amazing experience and one that will keep us coming back. Though my Fulbright ended, my interest in Ukraine and my desire to learn more about its people will keep me engaged I hope for the rest of my life.

"My Fulbright experience in Ukraine was like no other that I've had. I've traveled a great deal and twice studied abroad, but as a U.S. Fulbright Scholar I lived and worked with Ukrainians and got to know them in a way I never would have as a tourist.

"Though my Fulbright ended, my interest in Ukraine and my desire to learn more about its people will keep me engaged I hope for the rest of my life.

Irene Zabytko
U.S. Fulbright Scholar Program
Independent Writer/Filmmaker
Nizhyn Mykola Hohol State University, 2016-2017

For most of his boyhood, the 19th century ethnic Ukrainian writer Nikolai Gogol attended the Prince Bezborodko Lyceum for Noble Boys in Nizhyn, Ukraine from 1821-1828 (now called Gogol State University). My Fulbright research centered on those years so as to complete my novel-in-progress about Gogol's life. While in Nizhyn, I had the opportunity to experience Gogol's environment directly by living on the campus where he studied, garnering insights from current scholars and from first person memoirs written by his teachers and fellow students. I had access to the books he read, the books which influenced his own works and ultimately transformed him into the brilliant, original writer he became.

A side project was filming the Lyceum building where Gogol lived and studied in (which is still very much in its original condition) for a short film about Gogol in Ukraine. I also gained much information and film footage from my many visits to the Gogol Museum, also housed on campus, which contains many pertinent memorabilia including a replica of Gogol's death mask, and a first edition of the book of Ukrainian stories that brought him fame and attention, *Evenings On a Farm Near Dikanka.*

Other accomplishments were my filming Gogol's favorite haunts in Odesa including the Literary Museum which features a Gogol exhibit. I also gave my first reading from my novel-in-progress about Gogol to English students at Petro Mohyla Black Sea University in Mykolaiv at the invitation from two Ukrainian Fulbright Scholars and faculty members: Tetyana Ostapchuk and Oleksandr Pronkevych.

The experience of doing research in the same school that taught Gogol was invaluable in helping me reconstruct and rewrite my chapters on his Nizhyn years. It also allowed me to better understand his connection to being an ethnic Ukrainian in the Russian Empire, and his remarkable transformation from a mediocre student to a world class writer - all of which will enhance my novel and film about his life.

James Armstead
U.S. Fulbright Specialist Program
U.S. Naval War College, Newport, RI
National University "Odesa Law Academy", Odesa, 2016

The Fulbright Specialty Grant directed me to teach an introductory course in the law of war to students at the National University "Odesa Law Academy". My goals were to familiarize the students with the principals of international humanitarian law including the history and development of the law of war, the jurisdictional aspects the International Criminal Court at the Hague, the obligations of States to enforce the rules and customs of war and the role of lawyers in the enforcement process. My students were eager to learn and certainly wanted Ukraine to be an active participant in the international community. My course was over subscribed and a second course was designed to include 40 additional students.

While on campus I participated in seminars and conferences addressing rights of refugees, the future of academia and international cooperation among universities. I visited local courts and the Southern region Military Prosecutors Office where I held discussions on teaching techniques, scope of legal advising to military commanders on international law matters. I also provided guest lectures on international law at Mechnikov National University in Odesa, gave a talk on refugees' rights issues at the International Refugee Conference in Odesa and delivered a lecture at the Fulbright Program Office in Kyiv.

Professor J. H. Armstead at a Meeting of the Odesa Standing Group on THHIR on Political Counter Forces and International Order at Mechnykov National University, September 2016

At the request of Dept. of International Law I drafted a proposal for a research and study center to be housed in the NUU Law Academy to study/consult on matters of international law and public policy utilizing the resources within the university community to support legal and administrative reform in Ukraine. Together with two of my Ukrainian colleagues I published an article on innovative teaching methods in international law. I met with the director and staff and received a detailed briefing from the Global Rights Compliance Organizations and discussed how they might better coordinate human efforts with the university community, including using graduate students for research. I met with the OSCE legal staff to discuss using graduate law students as research assistants and cooperating with the NUU. I also met with the Commander of the Ukrainian Military Academy to discuss integrating additional international law courses for cadets into their curriculum and exchange professors from the U.S. coming to Ukraine.

I did 3 TV interviews and participated in a televised international conference on the Budapest Memorandum which guarantees Ukraine's independence and territorial integrity During my visit I made several new friends and acquired a number of new colleagues and plan to continue to collaborate with them on academic projects, research and probably return to Ukraine at some point to teach short courses.

Andrian Karmazyn
U.S. Fulbright Specialist Program
U.S.-Ukraine Foundation, Washington, DC
Kharkiv V.N. Karazin National University, Kharkiv, 2016

"I was pleasantly surprised by the familiarity of Ukrainian students with U.S. current affairs and by their high level of participation in class discussions. Their questions and comments zeroed in on many nuances of U.S. domestic and foreign policy.

During the closing weeks of the U.S. election season, I had the unique opportunity to try to explain the key moments of the campaign to an audience of Ukrainian university journalism students. On October 16th, I started a one-month Fulbright lecture tour which took me to Kyiv, Kharkiv and Lviv. My lectures focused on four topics: highlights of the U.S. election campaign, dominant issues in U.S. politics and news coverage, the U.S. media structure (i.e., how Americans get their news), and the challenges facing news organizations and journalists today.

In the Ukrainian capital, my host institution was the Kyiv Shevchenko National University Journalism Institute, where I presented seven lectures. I also had presentations at Ukraine's Foreign Ministry Diplomatic Academy and at America House. On the sidelines of my program, I got to hear the latest political and economic assessments from members of parliament and community activists. The host institution for the second half of my Fulbright assignment was the Karazin Kharkiv National University Journalism Department, where I taught undergraduates. I also lectured at the university's Media Communications Department, which runs an impressive master's degree program. Besides being the preeminent institution of higher learning in the region, the university has a noteworthy museum devoted to its history and a delightful archeological museum with artifacts excavated in the Kharkiv area, dating back thousands of years.

In Kharkiv I also had presentations at the European School of Journalism, the local branch of the Ukrainian Leadership Academy, the Yaroslav Mudryi National Law University and the U.S. Embassy's Window on America center.

I wrapped up my program with a brief visit to western Ukraine where I lectured to journalism students of the New Media Department at Franko National University of Lviv.

Despite the unusual and complex nature of the 2016 election cycle, based on my 27-year career as a journalist and broadcast manager at the Voice of America's Ukrainian Service and also on my work at USUF, it was hard to contain my excitement about the task of explaining the campaign and other topics relating to life in the United States and the American political system to a Ukrainian audience. And doing so in the Ukrainian language was particularly satisfying. I was pleasantly surprised by the familiarity of Ukrainian students with U.S. current affairs and by their high level of participation in class discussions. Their questions and comments zeroed in on many nuances of U.S. domestic and foreign policy. Naturally, they were quite curious about the possible impact of the election on U.S.-Ukrainian relations.

In our discussions about the situation in Ukraine, students expressed disappointment with the slow pace of reforms but were determined to contribute in moving the country forward and integrating with the West. Strong feelings of condemnation of Russia for its war against Ukraine and the pain it has inflicted on Ukrainians were quite palpable. The publication of Ukrainian officials' electronic financial declarations was the leading news story during much of my visit and the revelations of the vast wealth of those who have spent much of their career in low-paying government jobs caused an uproar.

I was also introduced to a number of inspiring activists, representing such NGOs as Kharkiv with You, Kharkiv Art Space, the Kharkiv Community Fund Toloka, and the scouting organization Plast, as well as the English-language Kharkiv Observer website. Many of those with whom I spoke in Kharkiv are quite proud of their city and of their efforts in support of the military and those wounded or displaced, due to Russia's war in the Donbas. Kharkiv with You is spearheading a national Vertep (caroling and Christmas pageant) festival to be held during Ukrainian Christmas celebrations, an important example of the civic, cultural and spiritual revival taking place in Ukraine's second most populous city.

My interactions with students in the course of nearly 20 class sessions have left me heartened and confident about Ukraine's future.

Thanks to Marta Kolomayets and her team at the Kyiv Fulbright office for such a rewarding experience. I encourage other Americans to participate in this or other exchange programs with Ukraine.

> *I encourage other Americans to participate in this or other exchange programs with Ukraine.*

Michael Auten
U.S. Student Program
United States Military Academy at West Point, NY
Kyiv Vadym Hetman National Economic University, Kyiv, 2016-2017

When I applied for the Fulbright, I wanted to study economic development as an aspect of Ukraine's continued path toward the establishment of a consolidated democracy. I undertook two parallel studies: a quantitative project on business efficiency following the Maidan protests and a qualitative one aimed to discover how to make Kyiv an international haven for entrepreneurs. They were both very interesting and I hope that the results will be useful for Ukrainian policymakers and academics in the future. However, the more involved I became in Ukraine, the wider my interests grew.

I began to teach English and leadership studies at the Bohun Kyiv Military Lyceum and at the Ukrainian Academy of Leadership. I attended lectures on regional security challenges that Ukraine will face and the ongoing reform process. I played on a Kyiv-based American football team, and sat in on lectures in universities throughout the city. In the end, I know that Ukraine gave me much that than I could have ever given it, and I am grateful for the experience, to say the least.

Michael Auten and a group of military lyceum students

Fulbright Orientation with the U.S. Ambassador to Ukraine, September, 2016

First and foremost, my Fulbright experience has taught me the power of international education. I lived, worked, studied and made new friends in an entirely different country, and to summarize Kyiv School of Economics/Kyiv National Economic University what I learned along the way is a difficult task. However, the one lesson that stands out among the rest is that despite differences in dress, customs or even language, in many respects we are all the same. International exchange can demonstrate that, as it did for me.

I know that I will have a profound connection with Ukraine for the rest of my life. It was hard to leave it at the end of my grant and I hope to return to Ukraine in the future.

Professionally, my experience as a Fulbrighter has only deepened my resolve to participate in the discussion on Ukraine's geopolitical challenges. It is a topic that both fascinates and frustrates me, and living in Ukraine motivated me to dive deeper into the issues. I don't know for sure what the future holds for me, professionally speaking, but I sincerely hope that it will involve Ukraine.

"First and foremost, my Fulbright experience has taught me the power of international education. I lived, worked, studied and made new friends in an entirely different country,... However, the one lesson that stands out among the rest is that despite differences in dress, customs or even language, in many respects we are all the same. International exchange can demonstrate that, as it did for me.

Benjamin Cohen
U.S. Student Program
Pomona College, Claremont, CA
National University of Kyiv-Mohyla Academy, 2016-2017

When I first arrived in Ukraine, my plan was to investigate contemporary trends in Ukrainian-Jewish identity, focusing on the three years since the 2013-2014 Revolution of Dignity. As I began to adjust to life in-country and begin my project, my work began to diverge from my original plans and I began to focus on a series of smaller projects with a larger historical scope. In my first month, I actively participated in official commemoration events for the 75th anniversary of the Babyn Yar massacre in Kyiv, interviewing officials from state and civil society on the implications of the events that seemed to demonstrate a more open discussion of Jewish history in Ukraine.

After attending a festival of Jewish culture organized by the Kyiv Messianic Jewish Community, I decided to begin researching Messianic Judaism in Ukraine, a movement that has only existed on a large scale here since the mid-1990s. As an imported movement that blends Jewish tradition and adherence to the Old Testament with Christian beliefs including the role of Jesus as the Messiah, Messianic Judaism adds a fascinating element to the religious landscape in Ukraine, a country famous as the birthplace of such religious movements as Hasidic Judaism. I conducted numerous interviews with members of these groups and continue to delve into their activity across Ukraine.

Commemorating the 75th anniversary of the Babyn Yar Massacre, Kyiv, Ukraine, September 2016

> *Of all the compelling lessons that my time in Ukraine has taught me, the power of human endurance stands out as the most significant. From everyday conversations with Ukrainians about current affairs to interactions with Ukraine's many Jewish communities, the strength and resilience of Ukrainians and Ukrainian Jews inspired me every day. Ukraine's history is a painful one but people there have always found a way to survive.*

Lastly, in the second half of my grant year I began investigating trends in historical preservation of old synagogues and cemeteries with particular focus on sites in Vinnyts'ka and Khmel'nyts'ka Oblasts. This research focuses on the people who take care of abandoned or structurally failing sites and efforts (or lack thereof) to restore them. With this research, I feel like I have been able to shed light on little-known sites of historical importance to Ukrainian Jewry from the architecturally significant synagogue in Sharhorod that Is more than four centuries old to buildings in Kyiv constructed by the Zaitsevs, a wealthy Jewish family tied to the infamous Beilis blood libel case.

Of all the compelling lessons that my time in Ukraine has taught me, the power of human endurance stands out as the most significant. From everyday conversations with Ukrainians about current affairs to interactions with Ukraine's many Jewish communities, the strength and resilience of Ukrainians and Ukrainian Jews inspired me every day. Ukraine's history is a painful one but people there have always found a way to survive. As Leonid Tsyrulkin, the head of the shrinking Jewish community in Zhermynka put it, "We're still here. People don't realize it but we're still here, we're still living, and life here will continue to go on so long as we will it too."

Cynthia Sularz
English Teaching Assistant Program
Seton Hall University, South Orange, NJ
Dnipro Oles Honchar National University, Dnipro,
2016-2017

Teaching in Dnipro, Ukraine, has equipped me with the skills necessary to serve as an ambassador of culture between the nations of Ukraine and the United States of America. The classes I taught challenged me to think critically, be creative and step out of my comfort zone. I volunteered with the United Nations Volunteer Program in Ukraine through freelance communications work, taught internally displaced people English and entrepreneurial I skills, and volunteered with the High Commission of Refugees of the United Nations Foundation in Dnipro.

The Fulbright program gives you the necessary amount of support to succeed in your assigned city or country but does not impede on your ability to create your own path. The Kyiv Office specifically supports and works with you to create a volunteer program that works for you. It challenges you to see the grey area and not to exist in a black and white type of perspective. These Fulbright teaching experiences alongside my other volunteer opportunities at StopFake, and other NGOS have allowed me to truly see Ukraine's unique culture. I learned to claim both my successes and my defeats, and to never lose the drive to create a cross cultural dialogue.

> *The Fulbright program gives you the necessary amount of support to succeed in your assigned city or country but does not impede on your ability to create your own path.*

> *These Fulbright teaching experiences alongside my other volunteer opportunities at StopFake, and other NGOS have allowed me to truly see Ukraine's unique culture. I learned to claim both my successes and my defeats, and to never lose the drive to create a cross cultural dialogue.*

Nina Jankowicz
U.S. Fulbright Public Policy Fellowship
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Ministry of Foreign Affairs of Ukraine, Kyiv, 2016-2017

As a Fulbright Public Policy Fellow placed in the Ministry of Foreign Affairs, I got to see how a country fighting Russian aggression works behind the scenes. I was blown away by the enormous dedication of Ukraine's civil servants and diplomats. Many of them are young and could market their multilingual negotiation skills to great advantage in the private sector. But they choose to work for a very low wage in the Ukrainian government because they believe they have a role to play in helping their nation succeed.

During my Fulbright stay in Ukraine I came to understand the truly immense role the United States plays in the world. During and after the 2016 Presidential election, every statement by our politicians was noted with great interest by members of the Ukrainian government and ordinary citizens. Sometimes, Ukrainians heard about American political developments before I did.

My Fulbright experience was also extremely valuable for developing my voice as an expert. The Fulbright network afforded me the opportunity to speak to hundreds of young people across Ukraine about my research on the disinformation crisis, while the worldwide recognition and respect of the Fulbright brand was transferred to me; two of my proudest Fulbright moments were publishing an op-ed in *The Washington Post* and appearing as a panelist on Hromadske International's *Sunday Show* television program to discuss what the results of the 2016 Election meant for Eastern Europe.

Senator J. William Fulbright:

I have thought of everything I can think of, and the one thing that gives me some hope is the ethos that underlies the educational exchange program. That ethos, in sum, is the belief that international relations can be improved, and the danger of war significantly reduced, by producing generations of leaders, especially in the big counties, who through the experience of educational exchange, will have acquired some feeling and understanding of other peoples' cultures — why they operate as they do, why they think as they do, why they react as they do — and of the differences among these cultures. It is possible — not very probable, but possible — that people can find in themselves, through intercultural education, the ways and means of living together in peace.

[From The Price of Empire]

2017 2018

Fulbright Scholar Program

Дорда Світлана
Зайцев Дмитро
Касьянов Георгій
Квіт Сергій
Коломієць Лада
Кузев Валерій
Кулінський Володимир
Марценюк Тамара
Наталушко Ірина
Остроумов Іван
Польовський Андрій
Родінкова Вікторія
Рябошлик Володимир
Сіновець Поліна
Фісун Олександр

Scholar-in-Residence Program

Комаренко Олександр
Шаркова Світлана

Research and Development Program

Дебич Олександр
Кислий Мартін-Олександр
Кіщак Вікторія
Климко Володимир
Корнєєв Северин
Лелів Ганна
Лесів Тарас
Литвиненко Ярина
Пиршев Кирило
Полюхович Ольга
Пономарьова Анастасія
Смолін Ярослав
Трофименко Микита
Тюлєнєва Наталія

Fulbright Graduate Student Program

Бараннікова Юлія
Бондарчук Іван
Буханевич Дмитро
Грудій Марина
Довгань Богдан
Захожий Віталій
Капаціла Богдан
Коровайний Сергій
Костенко Анастасія
Кузнецова Дар'я
Кулинич Анна
Левченко Дар'я
Леонов Андрій
Панченко Валентин
Савчинська Тетяна
Солдатенко Михайло
Черенщикова Анна
Ященко Катерина

Foreign Language Teaching Assistant Program

Зубченко Оксана
Корінець Ольга
Огойко Анна

U.S. Scholar Program

Bateson Ian
Bejger Peter
Blank Lisa
Czerkawski Betul
Gracon David
Hans Jason
Kachuyevski Angela
Malanchuk Oksana
McReynolds Linda
Stevens Rachel
Zychowicz Jessica

U.S. Specialist Program

Anderson Emily
Bell Patrick
Fuentes Vilma
Gurian Elaine
Jones Dug
Moliterno James
Sushko Orest
Yanchyshyn Yuri
Yarema-Wynar Olha

U.S. Student Program

Fontana Nina
Isaac Mark
Nickell Amber
Robinson Christopher
Saha Sagatom
Tarnawsky Nadia
Tennis Margaret
Yi Elena

English Teaching Assistant Program

Farion Sophia
Fawcett Elizabeth
Haberman Joseph
Jaskir Alana
Johnson Taylor
Kennet Aaron

Public Policy Fellowship

Davis William
Obermeyer Christopher

ПРОГРАМА ІМЕНІ ФУЛБРАЙТА В УКРАЇНІ

Програма імені Фулбрайта, спонсорована урядом США, посідає чільне місце у системі міжнародної освіти. Узасаднена ідеєю взаємодії та взаєморозуміння й уґрунтована на пізнанні та повазі до розмаїтого світу, вона успішно діє з 1946 року, нині – у 160 країнах світу. За час існування Програми в Україні – з 1992 року – близько 1000 українців навчалися, стажувалися, проводили дослідження у США; близько 700 американців викладали в українських вищих навчальних закладах і займались науковою працею.

U.S. Ambassador to Ukraine Marie Yovanovitch and 2017-2018 Ukrainian Fulbright Grantees, Pre-Departure Orientation, Kyiv, June 6, 2017

FULBRIGHT PROGRAM IN UKRAINE

The Fulbright Program is the flagship international educational exchange program sponsored by the U.S. government and is designed to increase mutual understanding between the people of the United States and the people of other countries. Established in 1946, the Program currently operates in 160 countries worlwide. Since the inception of the Fulbright Program in Ukraine, nearly 1000 Ukrainian scholars, students, and professionals have traveled to the United States for research or study in U.S. institutions of higher education. During the same period, nearly 700 U.S scholars, students, and professionals have participated in Fulbright Program in Ukraine as university lecturers, researchers, and consultants.

ЩОРІЧНІ КОНКУРСИ

Fulbright Graduate Student Program: Навчання в американських університетах від одного до двох років на здобуття ступеня магістра. У конкурсі можуть брати участь студенти старших курсів та випускники ВНЗ. Кандидати повинні мати щонайменше диплом бакалавра на час призначення стипендії.

Кінцевий термін подання заявок – 16 травня

Fulbright Foreign Language Teaching Assistant: Стажування з викладання української мови (асистенція американським викладачам) в університетах/коледжах США тривалістю дев'ять місяців. У конкурсі можуть брати участь викладачі-початківці та молоді фахівці, які спеціалізуються з лінгвістики, української літератури, перекладацьких студій, комунікацій, журналістики, американських студій, викладання англійської мови. Кандидати повинні мати щонайменше диплом бакалавра на час призначення стипендії.

Кінцевий термін подання заявок – 1 червня

Fulbright Research and Development Program: Проведення досліджень в університетах США тривалістю від шести до дев'яти місяців. У конкурсі можуть брати участь особи віком до 40 років з дворічним професійним досвідом: викладачі; аспіранти та дослідники, які ще не мають наукового ступеня; кандидати наук (не пізніше 5-ти років після захисту); адміністратори вищих навчальних закладів; співробітники науково-дослідних установ; журналісти; фахівці з бібліотечної, музейної та архівної справи; спеціалісти у сфері управління культурою; працівники громадських організацій (НДО).

Кінцевий термін подання заявок – 1 листопада

Fulbright Scholar Program: Проведення досліджень в університетах США, дослідницьких центрах, бібліотеках, музеях, архівах тощо тривалістю від трьох до дев'яти місяців. У конкурсі можуть брати участь кандидати та доктори наук; діячі культури, фахівці з бібліотекарства, журналісти та юристи; дослідники без наукового ступеня з досвідом роботи не менше п'яти років; аспіранти та здобувачі напередодні захисту.

Кінцевий термін подання заявок – 15 жовтня

Fulbright Scholar-in-Residence Program: Програма покликана сприяти налагодженню й розвитку наукової й культурної співпраці у коледжах й університетах США, що недопредставлені або ж мають малий досвід у сфері міжнародної освіти, через запрошення фахівців на викладання, поглиблення навчальних курсів й уведення нових навчальних програм, започаткування спільних наукових проектів й академічних обмінів. Відбором кандидатів на участь у Програмі займається американська сторона відповідно до заявки навчального закладу.

Можливості для вищих навчальних закладів та наукових установ України

Fulbright Specialist Program: Запрошення фахівців на термін від двох до шести тижнів для читання лекцій; участі в наукових програмах і конференціях; консультування керівників й адміністраторів з питань управління освітою; проведення семінарів, спрямованих на підвищення кваліфікації українських спеціалістів; осучаснення навчальних програм й оновлення навчальних матеріалів; започаткування спільних наукових проектів і програм обмінів.

Термін подання заявок – за три-чотири місяці до планованої дати прибуття фахівця

U.S. Fulbright Scholar Program: Програма пропонує гранти американським викладачам, дослідникам, адміністраторам й фахівцям різного спрямування для викладання, проведення дослідження й викладання/дослідження у вищих навчальних закладах й наукових установах України. Тривалість гранту: 3-10 місяців.

U.S. Fulbright Student Program: Гранти для випускників й аспірантів американських університетів для стажування у ВНЗ України та проведення досліджень з гуманітарних та суспільних наук, або викладання англійської мови **(English Teaching Assistant)** на термін 9 місяців (упродовж одного академічного року).

У рамках U.S. Fulbright Student Program американські учасники можуть подавати заявки на дослідницькі гранти в Україні:

J. William Fulbright Public Policy Fellowship: стажування американських магістрантів або докторантів в міністерствах, органах виконавчої влади або інституціях, пов'язаних з формуванням державної політики в Україні.

Fulbright–National Geographic Digital Storytelling Fellowship – спільна ініціатива Державного департаменту США і Національного географічного товариства США: використання медіа-платформи для розповіді про глобальні проблеми в одній із країн світу. Заохочуються міждисциплінарні проекти, результати яких будуть представлені блогами на сайті National Geographic.

ANNUAL COMPETITIONS

The Fulbright Graduate Student Program offers grants for Ukrainians who intend to enter graduate degree (Master's, Doctoral) or non-degree programs at U.S. universities. Eligible fields of study: humanitarian and social sciences, science, technology, engineering and math (STEM). Program Length: 1-2 academic years.

Application Deadline: May 16.

The Fulbright Foreign Language Teaching Assistant Program is a nine-month, ECA-funded, non-degree program for early career teachers or professionals in related fields: Linguistics, Ukrainian Literature, Translation Studies, Communications, Journalism, American Studies, and English Language Teaching. This is an opportunity for young teachers to teach Ukrainian language (assist to American teachers) at U.S. universities and colleges. Candidates must have at least a bachelor's degree before the grant's beginning.

Application Deadline: June 1.

The Fulbright Research and Development Program offers a 6-9 month, non-degree, research or professional development program at a U.S. university. The Fulbright Research and Development Program targets teaching faculty and scholars under the age of 40 who are either teaching at institutions of higher learning or are affiliated with academic, research, or cultural institutions, including libraries and museums, or with NGOs (Non-Governmental Organizations). FRDP is designed for those, who have not received a post-graduate academic degree ("Kandydat Nauk") or who have received their degree within the past 5 years.

Application Deadline: November 1.

The Fulbright Scholar Program offers research opportunities at the U.S. universities and research institutions for scholars, researchers and other professionals for a period from 3 to 9 months. The Fulbright Scholar Program targets scholars and teaching faculty, who are either teaching at higher education institutions or are affiliated with academic, research, or cultural institutions, including libraries, archives and museums, or with NGOs (Non-Governmental Organizations). Fulbright Scholar Program is designed for those, who have received a post-graduate academic degree ("Kandydat Nauk" or "Doctor Nauk") or who will receive a "Kandydat Nauk" degree before the grant's beginning, and for researchers who have equivalent experience not less than 5 years. Eligible fields of study: humanities and social sciences, hard sciences, technology, and engineering.

Application Deadline: October 15.

The Fulbright Scholar-in-Residence Program brings visiting scholars and professionals from abroad to lecture at U.S. colleges and universities for one semester or one academic year. Fulbright Scholars-in-Residence can have a significant impact on U.S. colleges and universities. In addition to teaching courses, scholars give campus-wide and community lectures, help initiate international programs and contribute to curriculum development. Although preference is given to proposals in the humanities or social sciences, other fields focusing on international issues will be considered. The program is especially appropriate for small liberal arts colleges, minority-serving institutions, and community colleges, many of which do not often have the opportunity to host visiting scholars.

The U.S. Fulbright Scholar Program offers awards to U.S. college and university faculty and administrators as well as for professionals, artists, journalists, scientists, lawyers, independent scholars interested in research, teaching or research/teaching at higher education and research institutions in Ukraine. Duration: 4-10 months.

Deadline: August 1.

The U.S. Fulbright Specialist Program: Ukrainian educational and research institutions can invite U.S. faculty and professionals to collaborate with their counterparts on curriculum and faculty development; institutional planning; participation in conferences, seminars, and workshops; and intensive teaching activities with students and faculty. Grant duration from 2 to 6 weeks.

Applications are accepted on a rolling basis.

Fulbright U.S. Student Program | Study/Research Awards provides grants for individually designed study/research projects. Master's and doctoral students are given priority consideration. Language proficiency commensurate with the requirements of the project and sufficient to carry out the proposed course of study or research is expected by the beginning of the award. Applications in political science, public policy, media and communication studies, ethnic and minority issues, multidisciplinary studies, women's studies, sociology, and international education are particularly welcome. Semi-finalist candidates will be interviewed via Skype in February.

Types of U.S. Student Program Awards:

- **English Teaching Assistant Program**
- **J. William Fulbright Public Policy Fellowship**
- **Fulbright-National Geographic Digital Storytelling Fellowship**

www.fulbright.org.ua

Institute of International Education • Kyiv Office
Fulbright Program in Ukraine

20 Esplanadna Street, Suite 904
Kyiv, 01001, Ukraine
Tel.: +380.44.287.0777

iie.org • www.fulbright.org.ua